

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා

නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක්

වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කරන

විකල්ප යෝජනා.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන සියලු ජනයාගේ සහජාන අපේක්ෂාවන් සපුරාලන ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍ය සුරැකකරු රාජ්‍යයේ ජාතික ආරක්ෂාව හා භෞමික අඛණ්ඩතාව තහවුරු කරන ජාතික උරුමය හා පරිසරය ආරක්ෂා කරන විදේශීය අතපෙවීම් වලකන, දූෂණය පිටුදකින නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා විකල්ප යෝජනාවලිය යි.

බුද්ධගාමනී කාර්යසාධක මණ්ඩලය

සහ

සමස්ත ලංකා දොර්ට් මහා සම්මේලනය

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා
නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක්
වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කැරෙන
විකල්ප යෝජනා.

බුද්ධගාසනා කාර්යසාධක මණ්ඩලය

සහ

සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය

සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනයේ , ජාතික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක
මණ්ඩලය - නීතිය, රාජ්‍ය පාලනය, ජාතික ආරක්ෂාව හා විදේශ ප්‍රතිපත්ති අනුකමිටුව

කමිටු සාමාජිකයෝ :

පූජ්‍ය වජිරරාමවාසී ඤාණසීහ ස්වාමීන් වහන්සේ
ජනාධිපති නීතිඥ මනෝහර ද සිල්වා මහතා
ජනාධිපති නීතිඥ පාලිත ප්‍රනාන්දු මහතා
ජනාධිපති නීතිඥ ප්‍රසන්න ලාල් ද අල්විස් මහතා
ජනාධිපති නීතිඥ කපිල වෛද්‍යරත්න මහතා
ආචාර්ය පාලිත කොහොන මහතා
මහාචාර්ය ලලිතසිරි ගුණරුවන් මහතා
රන්ජිත් තෙන්නකෝන් මහතා
ආචාර්ය නිමල් හෙට්ටිආරච්චි මහතා
වන්ද්‍ර නිමල් වාකිෂ්ඨ මහතා

සහාය සම්බන්ධීකාරක:

ඉෂාන් බුද්ධික එදිරිසූරිය මහතා

පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය : මල්කාන්ති රණවක මෙනවිය

ප්‍රකාශක : සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය,

අංක 380, බෞද්ධාලෝක මාවත,

කොළඹ 07.

e mail : acbc380@gmail.com
buddhistinfo380@gmail.com

Web : www.acbc.lk

දුරකථන අංක : +94 11 2691695 +94 11 2665047

ෆැක්ස් : +94 11 2688517 +94 11 2665047

මුද්‍රණය : ඉන් ප්‍රින්ට් සොලුෂන්ස්

ප්‍රථම මුද්‍රණය : ශ්‍රී බු. ව. 2564 / 2020 සැප්තැම්බර්

යුඤ්ජට බුද්ධසාසනෙ!

මිහිඳු මානිමියන් වහන්සේගේ ලංකාගමනයත් සමඟ අප රටට දායාද වූ උතුම් බෞද්ධ සංස්කෘතික උරුමය එදා පටන් යුගයෙන් යුගය ප්‍රවර්ධනව ආ අයුරු ඉතිහාසයෙන් ප්‍රකට වන්නේය. ආක්‍රමණ හා කුමන්ත්‍රණ හේතුවෙන් සියවස් හතරකටවත් වැඩි කලක් පැවති අධිරාජ්‍යවාදී පාලනයෙන් හෙමබත්වී සිටි අප දේශය ඉන් මුදවා ගැනීමේ නිදහස් අරගලයේ අරුණළු ලක්දිව දසක පැතිරෙමින් තිබූ සමයේ ඊට පන්තරයක් වෙමින් 1919 වර්ෂයේ දී ශ්‍රීමත් ඩී.බී.ජයතිලක මැතිඳුන් ප්‍රමුඛ හෙළ බෞද්ධ නායකයින්ගේ මූලිකත්වයෙන් ස්ථාපිත වූ සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය මහාචාර්ය ගුණපාල මලලසේකර මැතිඳුන් ඇතුළු විද්වතුන්ගෙන් දෙස් විදෙස් පතලව පෝෂණය වන්ට විය. දිවයිනේ ප්‍රමුඛතම බෞද්ධ සංවිධානය වශයෙන් බෞද්ධ මහා සමුළුව පසුගිය ශත වර්ෂය තුළ සම්බුද්ධ ශාසනයේ විරස්ථිතිය සඳහා ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය, ජාතික, ආගමික, සංස්කෘතික, ආර්ථික හා දේශපාලනික සුරක්ෂිත භාවය තහවුරු කර ගැනීමට කටයුතු කොට ඇත.

1950 දශකයේ දී සමුළුවේ සභාපති වශයෙන් කටයුතු කළ මහාචාර්ය ගුණපාල මලලසේකර සිරිමතාණන්ගේ යෝජනාවක් පරිදි පිහිටුවා ගන්නා ලද “බෞද්ධ තොරතුරු පරීක්ෂක සභාව” විසින් දිවයින පුරා සැරි සරමින් තොරතුරු එක්රැස් කොට බෞද්ධ තොරතුරු පරීක්ෂක සභාවේ වාර්තාව 2500 බුද්ධ ජයන්තිය නිමිති කරගෙන 1956 පෙබරවාරි මස 04 වන දින මහා සංඝයා වහන්සේටත් බෞද්ධ මහජනයාටත් පිරිනමන ලදී. මේ කාලයෙහි මිෂනාරි බලවේග නිසා යටපත් වී ගිය බෞද්ධ අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීමට බොහෝ දෙනාගේ අවධානය යොමු කිරීමට එය සමත්විය.

1972 වර්ෂයේ සම්මත කරන ලද ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අදහස් හා යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට එකල සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනයේ සභාපතිත්වය හෙබවූ මහාචාර්ය ගුණපාල මලලසේකර මැතිතුමා ප්‍රමුඛ නියෝජිතයන් 8 දෙනකුගේ පිරිසක් 1972 මාර්තු මස 02 දින සහභාගී වූ අතර 1815 උඩරට ගිවිසුමේ ද 5 වන වගන්තිය වූ බුද්ධාගමට රජයේ ප්‍රමුඛස්ථානය හිමිවිය යුතුය යන්න, 1972 එම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට (ශ්‍රී ලංකා ජන රජය බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛස්ථානය පිරිනමන්නේ ය. එහෙයින් 18 වන වගන්තියේ (1) උප වගන්තියේ (ඇ) ඡේදයෙන් සියලුම ආගම් වලට පිරිනැමෙන අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර දෙන

අතර බුද්ධාගම සුරක්ෂිත කොට පෝෂණය කිරීම රජයේ යුතුකම වන්නේ ය.) ඇතුළත් කර ගැනීමේ ඓතිහාසික අවස්ථාවට පාර්ශවයක් වීමේ අවස්ථාව ද හිමිවිය.

2000 දශකයේ ආරම්භයත් සමඟ බොදු මහා සමුළුවේ නව පිබිදීමක් ඇති විය. 2004 වසරේ දී සම්මේලනයේ ප්‍රථම කාන්තා සභාපතිනිය වශයෙන් ආචාර්ය මිලිනා සුමතිපාල මැතිණිය විසින් විද්වත් මණ්ඩලයක් මගින් ශ්‍රී ලංකාදේවපයෙහි අතීත හා වර්තමාන සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික සහ රාජ්‍ය පාලන ක්ෂේත්‍රයද ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කොට දේශපාලන රටාව තුළ යහපත් වෙනසක් ඇති කිරීමට "බෞද්ධාලෝකය" පුනරුද ක්‍රියාවලිය හඳුන්වා දෙමින් මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දීම සිදුවිය.

තිස් වසරක කුරිරු යුද්ධය පැවති අවධියේදී ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධයින් සදාචාර විරෝධී සහ කුට උපක්‍රම මගින් අන්‍යාගමී වලට හරවා ගැනීම වඩාත් උත්සන්න වී පැවතුණි. මේ පිළිබඳව පරීක්ෂා කර බලා වාර්තා කිරීම සඳහා එවකට සභාපති ධුරය දැරූ ජගත් සුමතිපාල මහතා විසින් 2006 වසරේ පොසොන් පොහොය දිනයේදී කොමිෂන් සභාවක් පත් කළ අතර වසර තුනකට ආසන්න කාලයක් තුළ දිවයිනේ විවිධ පළාත්වල සංචාරය කොට විධිමත් අධ්‍යයනයක් සිදු කොට 2009 වසරේ ජනවාරි මාසයේදී වාර්තාව මහා සංඝයාවහන්සේ ප්‍රමුඛ රජයට පිළිගැන්වීමට ක්‍රියා කළහ. මෙම වාර්තාව ඇසුරින් සිංහල බෞද්ධයා ආරක්ෂා කර ගැනීමට මහත් මෙහෙවරක් සිදු වූ බවත් මෙවැනි විධිමත් වූ කොමිෂන් සභා වාර්තාවක් එළි දැක්වීමට සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය විසින් පියවර ගැනිණි.

රට තුළ , උද්ගතව පැවති උතුරු නැගෙනහිර ත්‍රස්තවාදී ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් වශයෙන් 1983 වසරේ දී 13 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය බලහත්කාරයෙන් ශ්‍රී ලංකාවාසී ජනතාවට හඳුන්වාදීම සිදු විය. පසු කාලයකදී ඉඩම් හා පොලිස් බලතල ලබා දීමට පැවති රජයෙන් ගන්නා ලද ප්‍රයත්නයන් ව්‍යර්ථ කිරීමට සම්මේලනය විසින් ක්‍රියා කෙරිණි. 13 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ විලෝපනවාදී මේ බිහිසුණු ස්වරූපය තේරුම් ගනිමින් රටේ අයිතිය රටට ද? පළාතට ද? මැයෙන් සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය කොළඹ මහනුවර කේන්ද්‍ර කොට ගනිමින් රට පුරා දැවැන්ත ප්‍රචාරයක් ලබාදීමට ක්‍රියා කෙරිණි.

සම්බුද්ධ ශාසනය සහ සිංහල බෞද්ධයා ආරක්ෂා කර ගැනීමට සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනයද සෑම විටම ඉදිරිපත් වී ක්‍රියා කළ ද සුළු ජාතික ප්‍රශ්න හේතුකොට ගෙන බෞද්ධයාගේ බෞද්ධ හිමිකම් අහිමි වූ අවස්ථා දිනෙන් දින උත්සන්න විය. මින් පෙර නොවුවීරු අයුරින් සිංහල බෞද්ධයාගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම නිසා බෞද්ධ හිමිකම් අහිමිවීම සම්බන්ධයෙන් 2018 වර්ෂයේ දී ඒ පිළිබඳව සොයා බලා වාර්තා කිරීම සඳහා

බෞද්ධ භිමිකම් කොමිෂන් සභාවක් පත්කරනු ලැබූ අතර එම වාර්තාවද මේ වන විට එළි දැක්වීමට නියමිතව තිබේ.

2017 මැයි මස ලාල් විජේනායක මහතාගේ සභාපතිත්වයෙන් සාමාජිකයන් 19 ක් ගෙන් යුත් කමිටුවක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ අදහස් විමසීමේ කමිටු වාර්තාව මගින් දේශයේ ඒකීය භාවය හා ව්‍යවස්ථාවේ 9 වන වගන්තිය මගින් බුද්ධාගමට හිමිකරදී තිබූ හිමිකමද අහිමි කිරීමට හා අනාගමික රාජ්‍යක් බිහිකිරීමට යෝජනා මාලාවක් ඉදිරිපත් කිරීමත් සමගම දේශ හිතේෂී ජාති මාමක කොටස් එකතු කිරීමේ හා දැනුවත් කිරීමේ වගකීමට සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය විසින් උර දෙන ලදී.

ඒ අනුව කමිටු වාර්තාවේ අඩංගු අහිතකර දේශ ද්‍රෝහී යෝජනාවන් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා “ව්‍යවස්ථා අර්බුදය හා බුද්ධ ශාසනය” නැමති ග්‍රන්ථය ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට කටයුතු සංවිධානය කළ අතර මෙම භාරදුර කර්තව්‍ය සාර්ථකව ඉදිරියට පවත්වාගෙන යෑම සඳහා සම්මේලනයේ සභාපති වශයෙන් ක්‍රියා කළ කලාසූරී ආචාර්ය ප්‍රඥීන් අභයසුන්දර මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රැස්වූ සම්මේලනයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලය විසින් ජාතික ගැටලු විශ්ලේෂණ කමිටුව ස්ථාපිත කිරීම සිදු කළ අතර එහි සභාපති ලෙස ජගත් සුමතිපාල මහතා පත්විය. කමිටුව තම ප්‍රථම කර්තව්‍ය වශයෙන් 2017 ජූනි මස 18 දින “ව්‍යවස්ථා අර්බුදය හා බුද්ධ ශාසනය” ග්‍රන්ථය දළදා වහන්සේට පූජාකර ආශීර්වාද ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව ත්‍රෛයිතිකායික අතිපූජ්‍ය මහානායක හිමිවරුන්, අනුනායක හිමිවරුන් සහ ප්‍රධාන නායක හිමිවරුන් බැහැදැක මෙම ග්‍රන්ථය උන්වහන්සේලාගේ අවධානය සඳහා යොමු කළ අතර 2017 ජූලි මස 22 දින පූජ්‍ය මැදගම ධම්මානන්ද නායක ස්වාමීන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයේ සම්මේලන පරිශ්‍රයේ මහා සංඝ සම්මේලනයක් පවත්වා මහාචාර්ය පූජ්‍ය ඉඳුරාගාරේ ධම්මරතන ස්වාමීන්වහන්සේගේ සහ ජනාධිපති නීතීඥ මනෝහර ද සිල්වා මැතිතුමාගේ දේශනයන්ගෙන් ගරුතර මහා සංඝරත්නය දැනුවත් කිරීමෙන් මෙම භාරදුර මෙහෙය ආරම්භ කර ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යන ලදී.

අනතුරුව 2017 සැප්තැම්බර් මස පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ මෙහෙයුම් කමිටුවේ අතුරු වාර්තාව මගින් ද ඉන් අනතුරුව ඉදිරිපත් කළ අනු කමිටු වාර්තා මගින්ද පැවති රජයන් විටින් විට ව්‍යවස්ථාමය වෙනස්කම් සිදු කිරීමට යෝජනා කරමින් රටේ ඒකීය භාවයටත් මහජාතිය වන සිංහල බෞද්ධයන්ගේ සහ සම්බුද්ධ ශාසනයේ ආරක්ෂාවට සහ පැවැත්මටත් තර්ජනය වන අයුරින් දිගින් දිගටම කටයුතු සිදු කිරීම සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනයට ඉවසා සිටිය නොහැකි විය. එබැවින් ත්‍රෛයිතිකායික මහා සංඝ රත්නයේ සහභාගීත්වයෙන් සාමග්‍රී මහා සභා සමුළුවක් 2018 මාර්තු මාසයේදී පැවැත්වීමට ක්‍රියා කරන ලදී. විදේශීය

බලවේගයන්ට නතු වූ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා බලලෝභී රුකඩ සහ අතකොලු සම්බන්ධ කර ගමන් රටට අහිතකර යෝජනා ඇතුළත් ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පත් සකස් කිරීමේ නීතින ප්‍රතිපත්තියට පිළියමක් වශයෙන් සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය මගින් ජාතික අවශ්‍යතාවයක් සේ සලකා රටට නව ව්‍යවස්ථාවක් සම්පාදනය කරන අවස්ථාවක ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා යෝජනා මාලාවක් සකස් කළ යුතු බවට සාමග්ගී මහා සභ සමුළුව නියෝජනය කළ ගරුතර මහා සංඝරත්නය සිදු කළ යෝජනාවක් අනුව ජාතික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක මණ්ඩලයක් බෞද්ධ මහා සම්මේලනය විසින් ස්ථාපිත කෙරිණ.

එම මණ්ඩලය , පූජ්‍ය දිව්‍යාගභ යසස්සි නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ සභාපතිත්වයෙන් රැස්වූ අතර කමිටු ලේකම් වශයෙන් උපුල් රුපසිංහ මහතාද, සම්බන්ධීකාරකවරුන් වශයෙන් පූජ්‍ය බටපොල මේධානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ සහ වන්දු නිමල් වාකිෂ්ඨ මහතා ද කටයුතු කරමින් ඇති අතර එම මණ්ඩලය විසින් යෝජනා මාලාව සකස් කිරීම සඳහා ගිහි පැවිදි විද්වතුන්ගෙන් සමන්විත පහත සඳහන් අනු කමිටු 09 පත් කරන ලදී.

1. බුද්ධ ශාසනය (පර්යාපත්ති, ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රතිවේද) සහ ආගමික සහජීවනය.
2. නීතිය, රාජ්‍ය පාලනය, ජාතික ආරක්ෂාව සහ විදේශ ප්‍රතිපත්ති.
3. අධ්‍යාපනය, සදාචාරය හා පුරවැසියා .
4. ආර්ථිකය, ස්වාභාවික සම්පත් සහ සමජීවිකාව.
5. සංස්කෘතිය (භාෂාව, සාහිත්‍ය, කලාව , අදහස්, සාරධර්ම, ධර්මතා) හා ජාතික අනන්‍යතාවය.
6. පුරාවිද්‍යාව, ඉතිහාසය හා ජනශ්‍රැතිය.
7. සෞඛ්‍ය, ආහාර හා පෝෂණය සහ හෙළ වෙදකම.
8. කෘෂිකර්මය, වාරි කර්මාන්තය සහ පරිසරය.
9. තාක්ෂණය, විද්‍යාත්මක ක්‍රමය, සන්නිවේදනය හා නව මාධ්‍ය.

මෙම අනුකමිටු 09 ට අදාල යෝජනා සකස් කිරීමේදී අංක 2 අනු කමිටුව නීතිය, රාජ්‍ය පාලනය, ජාතික ආරක්ෂාව සහ විදේශ ප්‍රතිපත්ති යටතේ වන යෝජනා මූලිකව සහ ප්‍රථමයෙන්ම සකස් කළ යුතු බවට විද්වත් මණ්ඩලයේ අදහස වූ බැවින් පූජ්‍ය සිරි වජිරාරාමයේ ඤාණසිභ ස්වාමීන් වහන්සේගේ සභාපතිත්වයෙන් එම අනු කමිටුව විසින් ශ්‍රී ලංකාව සඳහා නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් උදෙසා විකල්ප යෝජනාවලියක් සැකසීමේ භාරදුර කාර්යයට මහත් කැපවීමෙන් දායකත්වයක් ලබා දීමට ක්‍රියා කෙරිණ.

පිටු 131 කින් යුත් මෙම විකල්ප ව්‍යවස්ථා යෝජනාවලිය සැකැස්මෙහි ලා එම අනු කමිටුවේ මෙන්ම ජාතික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක මණ්ඩලයේ සහ බුද්ධිමය සහ කාර්යසාධක මණ්ඩලයේ සහාපති පූජ්‍ය දිව්‍යාගභ යසස්සි නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ප්‍රධාන සෙසු නාහිමිවරුන්ගෙන් සහ ගිහි විද්වතුන්ගෙන් ලැබුණු සහාය ද වෙසෙසින් අගය කළ යුතු ය.

නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යුහයක් අරඹයා මෙබඳු අවංක ප්‍රයත්නයක් දරන ලද්දේ ජාති ආගම් බේදයකින් තොර ඒකීය වූත්, ස්වෛරී වූත් අඛණ්ඩ වූත් මාතෘ භූමිය තුළ සියලු රටවැසියන්ට අභිමානවත්ව සතුටින් ජීවත්වීමට අවශ්‍ය පරිසරය නිර්මාණය කර දීමත් අනාගත පරපුරට එම අයිතිය හිමි කර දීමත් අප සතු පරම යුතුකමක් කොට සලකන ලද බැවිනි.

සමස්ත ලංකා බෞද්ධ මහා සම්මේලනය

ශ්‍රී බු.ව. 2564/2020.09.05 දින.

හැඳින්වීම

දෙවැනි ජනරජ ව්‍යවස්ථාව නීතිගත කළ දින සිට කළ ව්‍යවස්ථා සංශෝධන හරහා සිංහල ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් ක්‍රමිකව අහිමි කරනු ලැබී ය. පැවතුණු මැතිවරණ ක්‍රමයට කරන ලද වෙනස්කම් හේතුවෙන්, සහජාත දේශපාලන ප්‍රවාහයන් ලෙස පෙනී සිටින බෙදුම්වාදී කණ්ඩායම්වල සහාය නැතිව ස්ථාවර රජයක් පිහිටුවීම දුෂ්කර විය. 15 වන සංශෝධනය මගින් සිදු කරන ලද පාර්ලිමේන්තු දේශපාලන පක්ෂ නියෝජනය නිර්ණය කරන සීමා ප්‍රතිශතය වෙනස් කිරීම මගින් මෙම තත්ත්වය තවත් උග්‍ර විය. බෙදුම්වාදී ප්‍රවණතා වැඩෙමින් පවතින වකවානුවක 13 වන සංශෝධනය ගෙන ඒම, 16 වන සංශෝධනය මගින් සිංහල ජනතාවගේ භාෂා අයිතිය අහිමි කිරීම, 17 හා 19 වන සංශෝධනය මගින් ජනාධිපති බලතල සීමා කිරීම මෙම ක්‍රියා කලාපය නිරාවරණය කරන සාධක වේ.

දේශපාලන වාසි සඳහා එදා සිට බලයට පත් වූ ආණ්ඩු විසින් සිංහල බෞද්ධ ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් අහිමි කිරීමට දරන ලද ප්‍රයත්න බොහෝ ය. බණ්ඩාරනායක - වෙල්වනායගම් ගිවිසුම, ඩඩ්ලි - වෙල්වනායගම් ගිවිසුම, 1997 දී ගෙන එන ලද කුප්‍රකට පැකේජය, සර්ව පාක්ෂික නියෝජිත සම්මේලනයේ 'A' වාර්තාව සහ 2015 - 2019 රජය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ව්‍යවස්ථා යෝජනා ඉන් සමහරකි.

වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවට ගෙන එනු ලැබූ සංශෝධන දහ නමයෙන් පැන නැඟී ඇති ගැටලුවලට අදාළ වූ ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක් අප විසින් හඳුනා ගෙන ඇති අතර ඒවා පහත සඳහන් කරමු.

- 01 රාජ්‍යයේ භෞමික අඛණ්ඩතාව සහ ඒකීය බව ආරක්ෂා කිරීම - 06 වන සංශෝධනය මගින් හඳුන්වා දුන් විධිවිධාන ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව සහ ජනවාර්ගික ප්‍රාන්ත ඇති වන පරිදි පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම වැළැක්වීම.
- 02 රාජ්‍යයේ පරමාධිපත්‍යය රැකගැනීම හා බාහිර බලපෑම් මගින් රාජ්‍යයේ අභ්‍යන්තර කටයුතුවලට සිදුවන බලපෑම වැළැක්වීම.
- 03 13 වන සහ 19 වන සංශෝධන තුළින් රජය දුර්වල කිරීම.
- 04 ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ ඇති අනාරක්ෂිත බව .
- 05 මැතිවරණ ක්‍රමයේ සිදු කළ යුතු වෙනස් කම්.
- 06 දූෂණය පිටුදැකීම සඳහා පිහිටුවනු ලැබූ ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිසමට අදාළ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- 07 16 වැනි ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස උතුරු නැගෙනහිර පළාත්වල සිටින සිංහල ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් අහිමි කිරීම.

ඉහත සඳහන් කරුණුවලට අදාළව ඇති මෙම යෝජනා පහත සඳහන් අයුරින් කොටස් 04 කට සකසා ඇත.

I කොටස - රජයේ සහ එහි ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ පරිච්ඡේද I - VI දක්වා මෙහි සලකා බැලේ. මෙම කොටස සඳහා ජාතික ආරක්ෂාව,

ජාත්‍යන්තර සබඳතා, පරිසරය ඇතුළු ජාතික උරුමය ආරක්ෂා කිරීම යන කරුණු පිළිබඳව ද නව පරිච්ඡේද ගණනාවක් අලුතෙන් එක් කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

II කොටස - විධායකය (පවතින ව්‍යවස්ථාවේ පරිච්ඡේද VII - VIII දක්වා විධි විධාන)

III කොටස - පාර්ලිමේන්තුව සහ පළාත් සභා (වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ පරිච්ඡේද X, XI, XII, XIV)

IV කොටස - යහ පාලනය සහ නීතියේ ආධිපත්‍යය පවත්වා ගැනීම. (වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ පරිච්ඡේද XV, XVI සහ XIX.)

(2015-2019) රජයේ යෝජනාවලියෙන් සිංහල බෞද්ධ ජනතාවට වන අහිතකර බලපෑම් ඔවුන් ගෙන් සහවා තැබීමට සෑම ප්‍රයත්නයක් ම දරා ඇති බව අප විසින් කණගාටුවෙන් සටහන් කළ යුතුව ඇත.

උදාහරණයක් වශයෙන් මෙකී යෝජනාවලියේ “ඒකීය” යන පදය භාවිත කිරීමේදී එහි නියම අරුත වෙනුවට වෙනත් සාවද්‍ය අරුතක් ආරෝපණය කොට ඇත.

වර්තමාන ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දෙමළ පිටපතේ “ඒකීය” යන පදය සඳහා යොදා ඇත්තේ “ඕට්ටුආච්චි” යන පදයයි. එහෙත් එම පදය වෙනුවට " එක්සත් " යන අරුත ඇති 'ඔරුමිත්තනාඩු' පදය යොදා ඇත. අන්‍යාගමිකකරණයට අවකාශ සලසනු පිණිස ආගමික නිදහස සම්බන්ධයෙන් ඇති විධිවිධානවලට "ප්‍රචාරය (propagation)" යන පදය හඳුන්වා දී ආගම් ප්‍රචාරයට ඉඩ සලසා ඇත. දැනට පුරවැසියන්ට පමණක් සීමා වී ඇති සංස්කෘතික හිමිකම් පුරවැසියන් නොවන අයට ද හිමි කිරීමට විධිවිධාන සකසා ඇත.

මේ නිසා ප්‍රෝධාවෙන් හා වංචාවෙන් සිංහල බෞද්ධ ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් උදුරා ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා අනාගත ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් විය යුතු විධිවිධාන සකස් විය යුතු නියමිත පදමාලාව එම වචනවලින් ම යෝජනා කිරීමට අපි උත්සුක වෙමු.

ජාතියක් වශයෙන් අපගේ නීත්‍යානුකූල උරුමය ඉදිරිපත් කොට රැක ගැනීමට බොහෝ කාලයක් තිස්සේ අප අසමත් ව ඇත්තේ එසේ කිරීමෙන් සුළු ජාතික කොටස් එය වරදවා තේරුම් ගැනීමට ඉඩ තිබෙන බවත් එයින් ඔවුන් සමග ඇති සුභදතාවට පලදු වේ ය යන වැරදි හැඟීමක් හේතු කොට ගෙන ය. සහජාත අපේක්ෂාවන් ඇත්තේ, සුළුතර ජන කොට්ඨාසවලට පමණක් නොවේ. අපට ද සාධාරණ අපේක්ෂාවෝ ඇත්තාහ. "නීත්‍යානුකූල අපේක්ෂාවන්" යනු සුළු ජාතිකයන්ගේ ඒකාධිකාරයක් නොවේ. අපගේ ඉවසීම දුර්වලතාවක් ලෙස සලකා ඇත. එබැවින් මෙම නිර්දේශ තුළින් අපගේ නීත්‍යානුකූල අයිතිවාසිකම් එළි දැක්වීමට තීරණය කරන ලද අතර එමඟින් මහ ජාතියට හෝ සුළු ජාතියකට අයත් සියලු සාධාරණ පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කරන බව ද සඳහන් කළ යුතු ය.

පටුන

පළමු කොටස

පරිච්ඡේද i - රාජ්‍යයේ සහ එහි ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය (දැනට පවත්නා පරිච්ඡේද i සඳහා සංශෝධන)

- (අ) 1 වගන්තිය - ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ හැඳින්වීම
- (ආ) 1අ වගන්තිය - ශ්‍රී ලංකාවට අයත් දේශය - ජනවාර්ගික කලාප නිර්මාණය කිරීම සඳහා පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම හා දිස්ත්‍රික් බෙදීම වැළැක්වීම
- (ඉ) 2 වගන්තිය - ශ්‍රී ලංකාවේ ඒකීයභාවය
- (ඊ) 3 වගන්තිය - ජනරජයේ පරමාධිපත්‍යය
- (උ) 6 වගන්තිය - ජාතික ධජය
- (ඌ) 7 වගන්තිය - ජාතික ගීය
- (එ) 8 වගන්තිය - ජාතික දිනය

පරිච්ඡේද ii - බුද්ධාගම

2015 – 2019 රජය මගින් යෝජිත ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ

- අ. ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ මහජන අදහස් පිළිබඳ වාර්තාව.
- ආ. ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ මෙහෙයුම් කමිටුව මගින් නිර්දේශිත විකල්ප යෝජනා පිළිබඳ අතුරු වාර්තාව

පරිච්ඡේද iii - රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූලධර්ම

- අ. ව්‍යවස්ථාපිත අර්ථ නිරූපණ සඳහා මෙහෙයුම් මූලධර්ම උපයෝගී කර ගැනීම.
- ආ. රාජ්‍යයේ ඒකීය භාවය පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූල ධර්මවලට ඇතුළත් කිරීම.
- ඇ. දසරාජ ධර්මය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූලධර්මවල අඩංගු විය යුතු බව.
- ඈ. ජාතික අභිවෘද්ධිය පිළිගනු ලබන ජාතික ආර්ථිකයක් ස්ථාපනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූල ධර්මවලට ඇතුළත් කිරීම.
- එ. ඓතිහාසික හා පුරා විද්‍යාත්මක ස්මාරක ද ඇතුළු ශ්‍රී ලාංකික සංස්කෘතික උරුමය ආරක්ෂා කරනු පිණිස වූ රජයේ වගකීම රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූල ධර්මවලට ඇතුළත් කිරීම.
- ඒ. ව්‍යවස්ථාවේ 09 වන වගන්තියට සම්බන්ධ වූ කරුණු සඳහා රජයට උපදෙස් දීම පිණිස සංඝ සභාවක් පිහිටුවීම.

පරිච්ඡේද iv - ජාතික උරුමය

- අ. සංස්කෘතිය ආරක්ෂා කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම.
- ආ. පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම.

පරිච්ඡේද v - භාෂාව

පරිච්ඡේද vi - මූලික අයිතිවාසිකම් සහ යුතුකම්

- අ. දැනට ව්‍යවස්ථාවෙන් පුරවැසියන් විසින් පිළිපැදිය යුතු යුතුකම්වලට අමතරව රජය විසින් පිළිපැදිය යුතු මූලික යුතුකම් ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කිරීම.
- ආ. අන්‍යාගමීකරණයට අවකාශ සැලසීම සඳහා 2015 - 2019 රජය විසින් පිළියෙල කළ රජයේ යෝජනා බැහැර කිරීම.
- ඇ. පුරවැසියන් එකිනෙකට වෙනස් කොට සැලකීම පිළිබඳ නීතිවල වලංගුතාව සීමා කිරීම.

පරිච්ඡේද vii - ජාත්‍යන්තර සබඳතා (හඳුන්වා දෙන නව පරිච්ඡේදයකි)

- අ. ජාත්‍යන්තර සාමය , ආරක්ෂාව සහ සහයෝගිතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ආ. විදේශ රාජ්‍යයන්, විදේශිකයන් හෝ විදේශික සමාගම් සමඟ පවතින ගිවිසුම්.

පරිච්ඡේද viii - පුරවැසිභාවය

පරිච්ඡේද ix - ජාතික ආරක්ෂාව

II කොටස

විධායකය

පරිච්ඡේද x - ජනාධිපති සහ කැබිනට් ඇමතිවරු

- අ. කැබිනට් මණ්ඩලය පත් කිරීමට අදාළව ජනාධිපති සතු බලතල.
- ආ. උසස් නිලතල සඳහා නිලධරයන් පත් කිරීමේ ජනාධිපති සතු බලය.
- ඇ. පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරීමේ ජනාධිපති සතු බලය.

පරිච්ඡේද xi - ව්‍යවස්ථා දායක සභාව

- අ. අපට මෙපමණ කොමිෂන් සභා අවශ්‍ය ද?
- ආ. ව්‍යවස්ථා දායක සභාවේ සංයුතිය.
- ඇ. ව්‍යවස්ථා දායක සභාව මගින් පත් කරනු ලබන කොමිෂන් සභා සහ නිලධරයන්, ජනාධිපති මගින් පත් කරනු ලැබූ එබඳු අයට වඩා ස්වාධීන ද?

පරිච්ඡේද XII - රාජ්‍ය සේවය

III කොටස

පාර්ලිමේන්තුව සහ පළාත් සභා

පරිච්ඡේද XIII - පාර්ලිමේන්තුව

- අ. කේවල ඡන්ද ක්‍රමය හඳුන්වාදීම.
- ආ. නිර්දේශිත දිවුරුම රාජ පාක්ෂික භාවය පිළිබඳ දිවුරුමක් විය යුතු බව.
- ඇ. පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයන් සඳහා දෙනු ලැබූ පහසුකම් සහ වරප්‍රසාද නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතු බව.
- ඈ. පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරීම.
- ඵ. පනත් සම්බන්ධව අධිකරණ විමසුම.
- බ. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ගේ පක්ෂ මාරුව.

පරිච්ඡේද xiv - පළාත් සභා

- අ. පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම
- ආ. පළාත් සභා මැතිවරණ වෙනුවට පළාත් පාලන ආයතනවලින් ඒ සඳහා නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීම.
- ඇ. ගම් සභා පිහිටුවීම.
- ඈ. ජනාධිපතිගේ උත්තරීතර බලය .
- ඉ. පාර්ලිමේන්තුව සහ පළාත් සභා අතර අන්‍යෝන්‍ය උපදේශනය.
- ඊ. පාර්ලිමේන්තුවේ උත්තරීතර භාවය.
- ඵ. පළාත් සභා සඳහා පොලිස් සහ ඉඩම් බලතල පවරා නොදීම.
- බ. 6 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ දිවුරුම.

IV කොටස

යහ පාලනය සහ නීතියේ ආධිපත්‍යය

පරිච්ඡේද XV - ජාතික ප්‍රසම්පාදන කටයුතු පිළිබඳ අධීක්ෂණ කොමිසම.

පරිච්ඡේද XV අ - ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු පිළිබඳ කොමිසම.

පරිච්ඡේද **XVI** - අධිකරණය.

අ. ව්‍යවස්ථාවේ 4 (ඇ) වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් සහතික කිරීම පිළිබඳ අධිකරණයේ වගකීම.

ආ. අධිකරණය විසින් තීන්දු හා නියෝග දීමේදී හේතු දැක්වීමේ අවශ්‍යතාව.

ඇ. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ සංයුතිය.

ඈ. අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය.

ඉ. උසාවියට අපහාස කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ නීතියක අවශ්‍යතාව.

V වන කොටස

පරිච්ඡේද **XVII** - අර්ථ නිරූපණය

පළමු කොටස

රජය සහ එහි ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය

වර්ෂ 1976 දී සම්මත කරනු ලැබූ “වඩුක්කොඩෙයි” යෝජනාව මගින් ද්‍රවිඩ එක්සත් විමුක්ති පෙරමුණ වෙත ම රාජ්‍යයක් ඉල්ලා සිටින ලදී. ශ්‍රී ලංකාව නිදහස ලැබීමට ප්‍රථම ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ගෙඩරල් රාජ්‍යක් පිළිබඳ යෝජනාව , වෙන ම රාජ්‍යයක් වූ ද්‍රවිඩ ඊළම නිර්මාණය කිරීමේ මුල් පියවරක් පමණක් විය. 1947 වර්ෂයේදී ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ රාජ්‍යසන කථාව සම්බන්ධයෙන් කළ ස්තූති කථාවට සංශෝධනයක් ඉදිරිපත් කරමින් වෙල්වනායගම් මහතා ප්‍රශ්න කළේ "ලංකාව බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයෙන් නිදහස් වීම පිළිබඳ සටන් කරන්නේ නම් සිය අභිමතය පරිදි ද්‍රවිඩ ජනතාව ද දිවයිනේ අනෙක් ප්‍රදේශ වලින් වෙන් වීමට ක්‍රියා කළ නොහැක්කේ මන්ද? " යනුවෙනි. උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම, 13 වන සංශෝධනය යටතේ ඉඩම් සහ පොලිස් බලතල ලබා දීම සහ උතුරු පළාතේ සිංහල ජනතාව පදිංචි වීමට එරෙහි වීම මේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට දරන වැයම මොනවට දායාදාන කරයි.

ශ්‍රී ලංකාව බෙදා වෙන් කිරීමේ තර්ජනය වෙනදාටත් වඩා අපට අද දැනේ. දකුණේ සමහර දූෂිත දේශපාලකයින්ගේ ද සහයෝගයෙන් 2017 දී සකස් කරනු ලැබූ ව්‍යවස්ථා යෝජනාවල ශ්‍රී ලංකාව "ඔරුමිත්තනාඩු" ලෙස විස්තර කරනු ලැබ තිබේ. මෙම වදන යෝජිත ව්‍යවස්ථාවේ ද්‍රවිඩ පිටපතේ පමණක් නොව, සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි පිටපත්වලද සඳහන්ව ඇත. “Unitary” යන පදය ව්‍යවස්ථාවෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් කර ඇති අතර එහි සිංහල පදය වන “ඒකීය” යන්නට මුළුමනින්ම නව අර්ථ නිරූපණයක් දී ඇත. එම අර්ථ නිරූපණය “ඒකීය” යන්නෙහි සම්මත අර්ථයෙන් බැහැරවීමකි. බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛස්ථානය දෙන 09 වන වගන්තිය ද වෙනස් කිරීමට යෝජනා කර ඇත. 06 වන සංශෝධනය මගින් ව්‍යවස්ථාවට හඳුන්වා දුන් වෙන්වීමට එරෙහි සක්‍රිය විධි විධාන සම්පූර්ණයෙන්ම මෙම කෙටුම්පතෙන් ඉවත් කර රාජ්‍ය වෙන් නොකළ නොහැකි බවට හුදු ප්‍රකාශයක් පමණක් ඇතුළත් කර ඇත. ව්‍යවස්ථාවේ 07 වන උපලේඛනයේ දක්වා ඇති පරිදි වෙන් වීමට විරුද්ධව දිවුරුමක් ලබා දීම සඳහා 06 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ සඳහන් දිවුරුම 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ සංස්ථාපනය කළ පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන්ට සහ ඇමතිවරුන්ට අනිවාර්ය කර නැත.[154 ඊ(7)] .උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම පිළිබඳ ප්‍රතිපාදනය ද තව දුරටත් එසේ ම පවතී.

තිස් වසරක් තිස්සේ දියත් කරන ලද ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියාකාරකම් අසාර්ථකවීම හේතුවෙන් ඔවුන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජිත ආයතන උපයෝගී කර ගෙන ඔවුන්ගේ අරමුණු මුදුන්පත් කරනු පිණිස විවිධ තර්ජනයන් කරමින් සිටියි.

රජයේ අනුග්‍රහය ඇතිව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ 30/1 එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට කළ යෝජනාව , එම යෝජනාවේ සඳහන් කොන්දේසිවලට එකඟ වන ලෙස කරනු ලබන නිරන්තර සිහි කැඳවීම් , BBC, අල් ජසිරා, CAN, ABC, SPS ආදී ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය ආයතන ද WSJ . MIT, ද ඉකොනොමික්ස් ආදී පුවත් ප්‍රකාශන ද BPS වැනි ගුවන් විදුලි ආයතන ද විසින් නිරන්තරයෙන්ම ජන බලයෙන් පත් වූ ජනතා ප්‍රසාදයෙන් තේරී පත් වූ ජනාධිපතිවරයා යුධ අපරාධකරුවකු, සුළු ජන කොටස් බිය ගන්වන්නකු සහ සුදු වැන් සංස්කෘතියේ නියමුවකු ලෙස හංවඩු ගසනු ලබයි. තවද ශ්‍රී ලංකා හමුදාවට විරුද්ධව කරනු ලබන සාවද්‍ය ප්‍රකාශන අඩංගු එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ විවිධ වාර්තා, රංජන් රාමනායකගේ හඬ පට හෙළිදරව්ව , ශ්‍රී ලංකාවේ BBC නියෝජිතගේ මුදාහරින ලද හඬපට, ස්විස් නාඩගම, ශ්‍රී ලංකාව සඳහා රාජ්‍යයන් දෙකක් යෝජනා කරන බ්‍රිතාන්‍යය කොන්සවේටිව් පක්ෂයේ මැතිවරණ ප්‍රකාශනය, යනාදිය මෙකී තර්ජන දැනුදු ජීවමාන බව පෙන්වන සලකුණු වේ.

රජය සහ ජනතාවට විරුද්ධව ඉදිරිපත් කරන ටී.එන්.ඒ පක්ෂයේ තර්ජනවල නැවතීමක් නැත. මේ සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධත් මහතා මැතකදී එ.ජා. නියෝජිත පිරිසකට සඳහන් කර ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාව විසින් දෙන ලද පොරොන්දු ඉටු කර ගැනීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව ඊට මැදිහත් විය යුතු බවයි. (2020 පෙබරවාරි 19 ද අයිලන්ඩ් පුවත්පත) සම්බන්ධත් මහතා මෙහිදී පැහැදිලි ලෙස ම සඳහන් කරනුයේ හිටපු විදේශ ඇමති මංගල සමරවීර විසින්, කැබිනට් මණ්ඩලයේ හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව එකඟ වූ 30/1 එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට ඉදිරිපත් කළ යෝජනාව පිළිබඳව වේ.

ශ්‍රී ලංකාව තමන්ගේ සතුරන් සමග අත්වැල් බැඳ ගෙන ඇති අතර ඔවුන්ගේ සාම්ප්‍රදායික මිතුරන්ගෙන් දුරස්ථී ඇත. 2015 සිට මෙය ක්‍රමාන්විතව සිදුව ඇති අතර එයින් නැති වූ විශ්වාසය නැවත ඇති කර ගැනීම දුෂ්කර වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාව මැතකදී ඇමෙරිකාව සමග ඇති කර ගැනීමට යෝජනා කර ඇති ගිවිසුම් (ඇක්සා, සෝෆා සහ MCC) නිසා අපගේ සාම්ප්‍රදායික මිතුරන්ගෙන් අහිතකර ප්‍රතිචාරයක් ලැබෙනු නොඅනුමාන ය. එබැවින් මෙවන් තත්ත්වයක් උද්ගත නොවීමට අපගේ ව්‍යවස්ථාවේ දැනට පවතින විධිවිධාන ශක්තිමත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය නොවන ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සහ එම සංවිධාන මගින් යැපෙන පුලුටු වූ දේශපාලනඥයන් හරහා ශ්‍රී ලංකාවට කරන අහිතකර බලපෑම් ගැන අප අවධානයෙන් සිටිය යුතු ය. පසුගිය ව්‍යවස්ථා සංශෝධන තුළින් මොවුන් තම උත්සාහයන් සාර්ථක කර ගත් ආකාරය පැහැදිලි වේ.

(අ) වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ දැනට පවතින පරිච්ඡේද I සිට VI සඳහා අප විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සංශෝධන මෙම කොටසට ඇතුළත් කර තිබේ.

I වන පරිච්ඡේදය

01 පළමු වගන්තියෙහි ශ්‍රී ලංකාව විස්තර කිරීමේදී “ ශ්‍රී ලංකා ජනරජය ” යනුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව හැඳින්වීම ප්‍රමාණවත් බව අපගේ මතයයි.

02 2017 ව්‍යවස්ථා සංශෝධන යෝජනා මගින් 'ඒකීය' යන්නෙහි අරුත වෙනස් කිරීමට තැත් කරනු ලබන අතර එය මහජනයා මුළු කිරීමට දැරූ උත්සාහයක් වන නිසා එයට අපි දැඩි සේ විරුද්ධ වෙමු. ඒකීය සංකල්පය පිළිබඳ 2017 රජයේ යෝජනා පහත සඳහන් පරිදි වේ.

“ ශ්‍රී ලංකාව නිදහස්, ස්වෛරී සහ ස්වාධීන ජනරජයක් වනු ඇති අතර, ව්‍යවස්ථාවෙන් නියම කර ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කරන මධ්‍යම හා පළාත්බද ආයතන වලින් සමන්විත වන ඒකීය රාජ්‍යයක / ඔරුමිත්තනාඩු වනු ඇත.

මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි ඒකීය රාජ්‍ය/ඔරුමිත්තනාඩු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ නොබෙදූ සහ බෙදිය නොහැකි, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ඕනෑම සංශෝධනයක් සඳහා හෝ එය පරිච්ඡින්න කොට ඒ වෙනුවට වෙනත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් පැනවීම සඳහා වන බලය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා ඇති ආකාරයට පාර්ලිමේන්තුව සහ (අදාළ වන තැන්හි) ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව වෙත පවතිනු ඇති රාජ්‍යයක් වනු ඇත. ”

“Unitary” යන පදය රජයේ මෙම යෝජනාවලියේ ඉංග්‍රීසි පිටපතෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් කොට ඇති අතර “ ඒකීය ” යන්නට දී ඇති අර්ථ දැක්වීම සාවද්‍ය වේ. කිසියම් රාජ්‍යයක් බෙදිය හැකිද නොහැකිද යන්න එහි ඒකීය හෝ ෆෙඩරල් ස්වභාව මත රඳා නොපවතී. ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපාදන නොමැති අවස්ථාවක ඒකීය හෝ ෆෙඩරල් රාජ්‍යයක් නීත්‍යානුකූල ව වෙන් කළ නොහැකි ය. ඒකීය රාජ්‍යයක් තුළ ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක බලය මධ්‍යම රජය සතු වන අතර ෆෙඩරල් රාජ්‍යයක රාජ්‍ය බලය මධ්‍යම රජය සහ ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය අතර බෙදී පවතී.

‘ Unitary’ යන පදයේ සාම්ප්‍රදායික සහ පිළිගත් අර්ථය මඟ හරිනු පිණිස එම පදය සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් කර ඇති අතර එය වෙනුවට “ ඔරුමිත්තනාඩු ” හා ඒකීය යන පද ඉංග්‍රීසි පිටපතට ද ආදේශ කරනු ලැබ ඇති නමුත් “ඔරුමිත්තනාඩු” යන

පදයෙහි අදහස එක්සත් (෨෬රළ) යන්නයි. ඒකීය යන වචනයට තිබෙන පිළිගත් අර්ථයට වෙනස් අරුතක් ලබා දී ඇත. මෙය හුදෙක් බුද්ධිමය වංචාවකි.

එබැවින් ඒකීය රාජ්‍ය පිළිබඳව සඳහන් වන ව්‍යවස්ථාවේ 02 වන වගන්තිය කිසිදු ආකාරයකින් සංශෝධනය නොකළ යුතු අතර බෙදීමට එරෙහිව 06 වන සංශෝධනය මගින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ 157 ඒ. වගන්තිය යෝජිත පරිදි ශක්තිමත් කොට ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් විය යුතු ය. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ඔවුන්ගෙන් යැපෙන දේශපාලනඥයින්ගේ මැදිහත්වීමෙන් ශ්‍රී ලංකාව දෙකඩ කිරීමට දරන උත්සාහය හමුවේ පෙඩරල් රාජ්‍යයක් බිහි කිරීම සඳහා ගෙන යන වැඩ පිළිවෙළට කිසි ලෙසකින් ඉඩ දිය නොහැකි ය.

03 රාජ්‍යයේ පරමාධිපත්‍යය පිළිබඳ 03 වන වගන්තිය කිසිදු ලෙසකින් වෙනස් නොකළ යුතු ය.

04 ඡන්ද බලය සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ඇති 4(ඊ) වගන්තිය පළාත් පාලන ඡන්ද සම්බන්ධයෙන් ද බලපැවැත්වෙන පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය. අධිකරණ අර්ථ නිරූපණ හරහා පළාත් පාලන ආයතන ද මෙයට ඇතුළත් වන නමුදු මෙම වගන්ති නිවැරදි විය යුතු ය. පළාත් සභා මැතිවරණ වෙනුවට ඡන්දයෙන් පත් වන පළාත් පාලන නියෝජිතයින්ගෙන් පළාත් සභාව සංයුක්ත විය යුතු බව අපි අදහස් කරමු. මේ මගින් පළාත් සභා සඳහා වෙන ම මැතිවරණ පැවැත්වීම අනවශ්‍ය වන අතර එම වියදම් ද වළක්වා ගත හැකි ය. පළාත් සභා සාමාජිකයකු සඳහා වෙන ම වැටුපක් ගෙවිය යුතු නොවේ. අවශ්‍ය නම් කිසියම් ගමනාගමන දීමනාවක් ගෙවිය හැකි ය.

13 වන සංශෝධනයෙන් හඳුන්වා දුන් පළාත් සභා ක්‍රමය සඳහා අපගේ කැමැත්තක් නැත. ඒවා අවලංගු කළ යුතුය යනු අපගේ හැඟීම ය. කෙසේ වෙතත් මෙම පළාත් සභා පවත්වාගැනීම අවශ්‍ය නම් අනිවාර්යයෙන් කළ යුතු සංශෝධන අප මෙහි සඳහන් කර ඇත. අපි විසින් යෝජිත පරිදි ග්‍රාම සභා නැවත හඳුන්වා දිය යුතු ය.

05 ජාතික ගීය සහ ජාතික ධජය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සංශෝධනයක් සිදු නොකළ යුතු ය. අපේ මතය අනුව එක ම ජාතික ගීයක් තිබිය යුතු අතර එය සිංහල භාෂාවෙන් විය යුතු අතර මෙම ජාතික ගීය රාජ්‍ය උත්සවයන්හිදී ගායනා කළ යුතු ය. කෙසේ වෙතත් මෙම ජාතික ගීය දෙමළ භාෂාවෙන් අනෙකුත් අවස්ථාවලදී ගායනා කිරීම පිළිබඳ විරුද්ධත්වයක් නැත. උදාහරණයක් ලෙස දෙමළ මාධ්‍ය පාසල් ළමයින් එසේ ගායනා කිරීම ගැන අප විරුද්ධ නැත.

II වන පරිච්ඡේදය

06 09 වන වගන්තිය හෝ II වන පරිච්ඡේදය කිසිදු ආකාරයකින් හෝ සංශෝධනය නොවිය යුතු ය. බුද්ධ ශාසන පිළිබඳ ජනාධිපති කොමිසමේ (2001) නිර්දේශ මගින් “ බුද්ධ ශාසන” යන පදයට ලබා දී ඇති අර්ථ නිරූපණය ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කිරීම සුදුසු බව අපගේ අදහස ය.

III වන පරිච්ඡේදය

07 වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ III වන පරිච්ඡේදයේ දැනට ඇතුළත් වී ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් අපට පිළිගත හැකි වන නමුත් එහි සඳහන් 16 වන වගන්තිය, ශ්‍රී ලංකාව පුරා ම එක ම නීතියක් තිබිය යුතු ය යන රජයේ ප්‍රතිපත්තියට පටහැනි බැවින් අපට එකඟ විය නොහැකි ය. එබැවින් ආගම, ජනවාර්ගික හෝ භූගෝලීය ප්‍රදේශ මත පදනම් වූ විශේෂ අයිතිවාසිකම් පිරිනමන්නා වූ, නිදහසට පූර්වයෙන් වූ නීති වලංගු කිරීම පිළිබඳ අපගේ විරෝධය ප්‍රකාශ කර සිටිමු.

08 ආගමික නිදහස පිළිබඳව වූ වගන්තියේ “ප්‍රචාරය ” යන වචනය හොර රහසේ ම ඇතුළත් කිරීමට, අතුරු වාර්තාව සැකසූ කෙටුම්පත්කරු කටයුතු කර ඇති බව අපි නිරීක්ෂණය කළෙමු. රජයේ හෝ විපක්ෂයේ කිසි ම දේශපාලකයකු මෙම දුර්වචක යෝජනා ඉදිරිපත් කළ අවස්ථාවේ දී ඒවා මහජන අවධානයට යොමු නොකළ බව කණගාටුවෙන් සටහන් කරමු. අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් එකිනෙකින් වෙන් කළ නොහැකි ය. එබැවින් මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පරිච්ඡේදය තුළ “මූලික යුතුකම” ද අඩංගු කළ යුතු බව ද අපි යෝජනා කරමු.

IV වන පරිච්ඡේදය

09 16 වන ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අපි එකඟ නොවෙමු. මෙම සංශෝධනය මගින් සිංහල භාෂාව උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල අකර්මන්‍ය කොට ඇත. 13 වන සංශෝධනය මගින් ද්‍රවිඩ භාෂාවක් රාජ්‍ය භාෂාවක් බවට පත් කොට ඇත. ද්‍රවිඩ භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාවක් ලෙස හැඳින්වීම සාධාරණීකරණය කළ නොහැක. එසේ වුවද ද්‍රවිඩ භාෂාව භාවිතය සම්බන්ධව IV වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් අයිතිවාසිකම් ද්‍රවිඩ පුරවැසියන් වෙත ප්‍රදානය කිරීම පිළිබඳ අපගේ විරෝධතාවක් නොමැත . නීති පැනවීමේ භාෂාව සම්බන්ධයෙන් දෙමළ භාෂාව අබිබවා සිංහල භාෂාවට ප්‍රමුඛත්වයක් දිය යුතුයි. කෙසේ වෙතත් ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් පරිදි පරිපාලන භාෂාව සම්බන්ධයෙන්

ද්‍රව්‍ය ප්‍රචාර සඳහා IV වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් සියලු නිමිකම් ලබාදීම පිළිබඳ අපගේ විරුද්ධත්වයක් නොමැත. ඒ අනුව රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස සිංහල පිළිගත යුතු අතර පරිපාලන කටයුතු සඳහා සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙක ම රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා ලෙස පිළිගත යුතු බව අපගේ මතයයි. 16 වන සංශෝධනයට ප්‍රථම සඳහන් උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල පදිංචි සිංහල ජනතාවගේ අහිමි වූ අයිතිවාසිකම් නැවත හිමිකර දීම පිණිස අවශ්‍ය සංශෝධන අප විසින් යෝජනා කරනු ලැබ ඇත.

V වන පරිච්ඡේදය

10 ද්විත්ව පුරවැසිභාවය ලබා දීමට අපි එකඟ නොවෙමු. රාජ්‍ය පත්වීම් ලබා දීමේදී පුරවැසියන්ට පමණක් පත්වීම් දිය යුතු ය. එබැවින් අපගේ යෝජනා පරිදි මෙම පරිච්ඡේදය සංශෝධනය විය යුතුයි.

VI වන පරිච්ඡේදය

11 රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, මෙහෙයවීම පිළිබඳව ඇති මෙම පරිච්ඡේදය වැඩි දියුණු කළ යුතුව ඇත. ඒ සඳහා ශක්තිමත් ජාතික ආර්ථිකයක් ගොඩනගන ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමය සහ ආචාර ධර්ම හඳුනාගන්නා දශවිධ රාජධර්ම මත පදනම් වූ රාජ්‍ය මූලධර්ම පද්ධතියක් නිර්මාණය කළ යුතුයි.

(ආ) අලුතෙන් එකතු කළ යුතු පරිච්ඡේද

වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ I සිට VI දක්වා වූ පරිච්ඡේද සම්බන්ධයෙන් අප යෝජනා කර ඇති සංශෝධනවලට අමතරව පහත සඳහන් නව පරිච්ඡේද ඇතුළත් කිරීමට අප විසින් යෝජනා කරනු ලැබ ඇත.

01 පරිච්ඡේද i A - ජාත්‍යන්තර සබඳතා

02 පරිච්ඡේද i B - ජාතික ආරක්ෂාව

03 පරිච්ඡේද ii A - ජාතික උරුමය

අප යෝජනා කර ඇති 1 ආ වගන්තිය මඟින් අප බලාපොරොත්තු වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ජල තීරුව, මහාද්වීපික බිම්කඩ සහ සුවිශේෂී ආර්ථික කලාපය තුළ ඇති සියල්ල ශ්‍රී ලංකා ජනරජයට අයත් සම්පත් ලෙස හඳුනා ගැනීම වන අතර මෙය ඉන්දීය ව්‍යවස්ථාවේ 297 වන වගන්තියට අනුරූප වේ.

පරිච්ඡේදය 1

රජයේ සහ එහි ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p><u>ලංකාව - නම් කිරීම</u></p> <p>1 වගන්තිය</p> <p>1. ශ්‍රී ලංකාව නිදහස්, ස්වෛරී, ස්වාධීන, ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයකි. ශ්‍රී ලංකාව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.</p>	<p style="text-align: center;">පරිච්ඡේද 1</p> <p>ජනතාව, රජය සහ පරමාධිපත්‍යය</p> <p>1. ශ්‍රී ලංකාව නිදහස්, ස්වෛරී, ස්වාධීන, ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයකි. ශ්‍රී ලංකාව, ශ්‍රී ලංකා ජනරජය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.</p> <p><u>සටහන -</u></p> <p>(i) ඉහත වගන්තියෙන් " ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී " යන වචන ඉවත් කර ඇත.</p> <p>(ii) දැනටමත් ව්‍යවස්ථාවේ ඇති 05 වන වගන්තිය එහි අතුරු විධානය ඉවත් කර පළමු වගන්තිය අවසන් වූ වහාම, වගන්ති 1 අ ලෙස අඩංගු කර ඇත . පළාත් ඒකාබද්ධ වීම සඳහා ඉඩ සලසන 154 (අ)(3) වගන්තිය ඉවත් කර ඇත.</p> <p>ඒකාබද්ධ වීමකින් හෝ දිස්ත්‍රික් බෙදා වෙන් කිරීමකින් වාර්ගික ප්‍රදේශයක් ඇති වීම වැළැක්වීමට මෙකී සංශෝධන අත්‍යවශ්‍ය වේ.</p> <p>(iii) දේශීය ජල තීරයේ ද මහාද්වීපික බිම්කඩේ ද සුවිශේෂිත ආර්ථික කලාපයේ ද පවත්නා වූ සියලු වටිනා දේපල ශ්‍රී ලංකා ජනරජයට පැවරීම සඳහා වූ අලුත් වගන්තියක් (1ආ) අපි යෝජනා කරමු. මෙය ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවේ 297 වන වගන්තියට අනුරූප වන්නේ ය.</p> <p>1. (අ) ශ්‍රී ලංකා ජනරජයට අයත් දේශය පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක විසිපහෙන්ද ජනරජයේ දේශීය ජල තීරයෙන් ද සමන්විත වන්නේ ය. පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක විසිපහෙහි නම් පළමුවැනි උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන්නේ ය.</p> <p>1(ආ) දේශීය ජලතීරවෙහි හෝ මහාද්වීපික බිම්කඩෙහි හෝ සුවිශේෂී ආර්ථික කලාපයේ සාගරය මතුපිටට යටින් පවත්නා වූ සියලු ඉඩම්, බණිප් ද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් වටිනා දෑ ශ්‍රී</p>

<p>කෙරෙහි පිහිටා ඇත්තේය. පරමාධිපත්‍යය අත්හළ නොහැක්කේය. පරමාධිපත්‍යයට පාලන බලතල , මූලික අයිතිවාසිකම් සහ ජන්ද බලය ද ඇතුළත් වන්නේය.</p>	<p>නීතියෙන් නියම කර ඇති කාර්ය පටිපාටියට අනුකූලව පවත්වනු ලබන නඩු විභාගයකින් පසුව අභියාචනාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට -</p> <p>(අ) ඒ අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබන අවුරුදු 20 නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා ප්‍රජා අභක්තූතාවට ඔහු යටත් වන්නේ ය:</p> <p>(ආ) ඔහුගේ සහ ඔහුගේ පවුලේ අයගේ ජීවිකා වෘත්තිය පවත්වාගෙන යාම පිණිස අවශ්‍ය යයි ඒ අධිකරණයේ ආඥාවක් මගින් තීරණය කරනු ලබන දේපළ හැර, ඔහුගේ වංචල සහ නිශ්චල දේපළ රාජසන්තක වන්නේ ය:</p> <p>(ඇ) ඒ අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබන අවුරුදු 20 ක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා ප්‍රජා අයිතිවාසිකම්වලට හිමිකම් ඔහුට නොලැබෙන්නේ ය: තවද,</p> <p>(ඈ) ඔහු පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු, පළාත් සභා මන්ත්‍රීවරයකු හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක නියෝජිතයකු හෝ 165 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් සේවාවකට අයත්වන හෝ ධුරයක් දරන හෝ තැනැත්තකු වේ නම්, ඔහුගේ මන්ත්‍රී ධුරය, අනෙක් නියෝජිත ධුරය හෝ එකී සේවයේ සිටීම හෝ එකී ධුරය දැරීම අහෝසි වන්නේ ය.</p> <p><u>සටහන</u> ජනාධිපතිවරයා විසින් දිවුරුම් දීමේ අවශ්‍යතාවයෙන් යම් රාජ්‍ය සේවකයෙකු නිදහස් කිරීම වැළැක්වීමට 165(3) වගන්තිය ඉවත් කළ යුතු ය.</p>
<p>(04) ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාත්මක වීම ද, භූමිකම් විඳීම ද, මතු දක්වෙන ආකාරයෙන් සිදු වන්නේය.</p> <p>(අ) ජනතාවගේ ව්‍යවස්ථාදායක බලය ජනතාව විසින් තෝරා පත් කර ගනු ලබන මන්ත්‍රීවරයන්ගෙන් සමන්විත පාර්ලිමේන්තුව විසින් ද, ජනමත විචාරණයක දී ජනතාව විසින් ද ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(ආ) රටේ ආරක්ෂාව ඇතුළුව ජනතාවගේ විධායක බලය ජනතාව විසින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන ජනරජයේ ජනාධිපතිවරයා විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(ඇ) නීතිය අනුව පාර්ලිමේන්තුව විසින් ම</p>	<p>(4) ශ්‍රී ලංකාවේ දේශය තුළ වෙන ම රාජ්‍යයක් පිහිටුවීම හෝ රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වරූපය වෙනස් කිරීම යම් දේශපාලන පක්ෂයක හෝ වෙනත් සංගමයක හෝ සංවිධානයක අරමුණුවලින් නැතහොත් පරමාර්ථවලින් එකක් වේ නම්, ශ්‍රී ලංකාවේ දේශය තුළ වෙන ම රාජ්‍යයක් පිහිටුවීම හෝ රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වරූපය වෙනස් කිරීම හෝ විවර්තනය කිරීම ඒ දේශපාලන පක්ෂයේ හෝ වෙනත් සංගමයේ හෝ සංවිධානයේ අරමුණුවලින් නැතහොත් පරමාර්ථවලින් එකක්ව ඇති බවට ප්‍රකාශයක් ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් යම් තැනැත්තකු විසින්, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට</p>

ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පාර්ලිමේන්තුවේ සහ එහි මන්ත්‍රීවරුන්ගේ වරප්‍රසාද, පරිහාර හා බලතල සම්බන්ධයෙන් විනා ජනතාවගේ අධිකරණ බලය, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ඇති කොට පිහිටුවන ලද හෝ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පිළි ගන්නා ලද නැතහොත් වෙනත් යම් නීතියක් ඇති කොට පිහිටුවන ලද අධිකරණ, විනිශ්චය අධිකාර සහ ආයතන මගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේය ය.

(ඇ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ප්‍රකාශ කොට පිළිගනු ලබන මූලික අයිතිවාසිකම් සියලු පාලන ආයතන විසින් ගරු කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. ආරක්ෂා කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. වර්ධනය කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. තව ද, ඒ මූලික අයිතිවාසිකම් මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වා ඇති ඇති ආකාරයට සහ ප්‍රමාණයට මිස සංක්ෂිප්ත කිරීම, සීමා කිරීම හෝ අහිමි කිරීම නොකළ යුත්තේ ය.

(ඈ) අටළොස්විය සම්පූර්ණ කර ඇත්තා වූ ද, මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි ඡන්ද හිමියකු වීමට සුදුසුකම් ලැබ තමාගේ නම ඡන්ද හිමි නාම ලේඛණයේ ඇතුළත් කරනු ලැබ සිටින්නා වූ ද, සෑම පුරවැසියකු විසින් ම ඡනරජයේ ඡනාධිපතිවරයා තෝරා පත් කිරීමේ මැතිවරණයේ දී ද, සෑම ඡනමත විචාරණයක දී ද ඡන්ද බලය ක්‍රියාත්මක කළ හැකි විය යුතු වන්නේ ය.

(5) ශ්‍රී ලංකා ඡනරජයට අයත් දේශීය පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක (විසිපහෙන්ද) ඡනරජයේ දේශීය ඡන තීරයෙන් ද සමන්විත වන්නේ ය. පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක (විසිපහෙහි) නම් (පළමුවැනි) උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන්නේ ය.

එසේ වුව ද, පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි ඒ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක, ඒවාට වෙනස් වූ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක සංයුක්ත වන පරිදි, නැවත බෙදීම හෝ ඒකාබද්ධ කිරීම හෝ කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.)

ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ දේශපාලන පක්ෂයේ හෝ වෙනත් සංගමයේ හෝ සංවිධානයේ ලේකම් නැතහොත් වෙනත් නිලධරයා ඒ ඉල්ලීමට වග උත්තරකරුවෙක් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5) (4) වන අනුච්ඡේදයට යටතේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් ප්‍රකාර, යම් දේශපාලන පක්ෂයක් හෝ වෙනත් සංගමයක් හෝ සංවිධානයක් සම්බන්ධයෙන් එකී අනුච්ඡේදයට යටතේ ප්‍රකාශයක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් කරනු ලබන අවස්ථාවක -

(අ) ඒ දේශපාලන පක්ෂය හෝ වෙනත් සංගමය හෝ සංවිධානය තහනම් කරනු ලැබුවක් ලෙස සියලු කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු ය. තවද පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු වූ, ඒ දේශපාලන පක්ෂයේ හෝ වෙනත් සංගමයේ හෝ සංවිධානයේ හෝ සාමාජිකයකු ඒ ප්‍රකාශයේ දිනයේ සිට බලපවත්වන පරිදි පාර්ලිමේන්තුවේ ඔහුගේ අසුන අහිමි වූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. තව ද එම දේශපාලන

<p>(6) ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජාතික කොඩිය , දෙවැනි උපලේඛනයෙහි නිරූපිත සිංහ කොඩිය වන්නේ ය.</p>	<p>පක්ෂය හෝ වෙනත් සංගමය හෝ සංවිධානය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යම් නාම යෝජනා පත්‍රයක් සියලු කාර්ය සඳහා බලරහිත ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.</p> <p>(ආ) එකී ප්‍රකාශය කරන ලද දිනයෙන් පසු ඒ දේශපාලන පක්ෂයේ හෝ වෙනත් සංගමයේ හෝ සංවිධානයේ ධුරයක් දරන හෝ සාමාජිකයකු වන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, අධිචෝදනාවක් මත සහ නීතියෙන් නියම කර ඇති කාර්ය පටිපාටියකට අනුකූලව පවත්වනු ලබන නඩු විභාගයකින් පසුව අභියාචනාධිකරණය විසින් ඔහු වරදකරු කරනු ලැබූ විට -</p> <p>(i) ඒ අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබන අවුරුදු විස්සක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා ප්‍රජා අගයනුතාවට ඔහු යටත් වන්නේ ය;</p> <p>(ii) ඔහුගේ සහ ඔහුගේ පවුලේ අයගේ ජීවිතා වෘත්තිය පවත්වාගෙන යෑම පිණිස අවශ්‍ය යයි ඒ අධිකරණයේ ආඥාවක් මගින් තීරණය කරනු ලබන දේපළ හැර, ඔහුගේ වංචල සහ නිශ්චල දේපළ රාජසන්තක වන්නේ ය;</p> <p>(iii) ඒ අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබන අවුරුදු විස්සක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා ප්‍රජා අයිතිවාසිකම්වලට හිමිකම් ඔහුට නොලැබෙන්නේ ය;</p> <p>(iv) ඔහු පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු වේ නම් හෝ 165 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් සේවාවකට අයත් වන හෝ ධුරයක් දරන හෝ තැනැත්තකු වේ නම්, ඔහු මන්ත්‍රීවරයකු වීම හෝ එකී සේවයේ සිටීම හෝ එකී ධුරය දැරීම අවසන් වන්නේ ය.</p> <p>(6)(3) වැනි අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ හෝ (5) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවේ (ආ) ඡේදය යටතේ හෝ නියම කරන ලද යම් දඬුවමක් ක්‍රියාවේ යෙදවීම, ඒ දඬුවමට විරුද්ධව හෝ ඒ දඬුවම නියම කරනු ලැබීමට හේතු වූ වරදකරු කරනු ලැබීමට විරුද්ධව හෝ ඉදිරිපත් කරන ලද යම් අභියාචනයක් විනිශ්චයට භාජනව තිබීමේ</p>
--	--

<p>(7) ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජාතික ගීය “ශ්‍රී ලංකා මාතා” ගීය වන්නේ ය. ජාතික ගීයෙහි පදමාලාව සහ සංගීතය තුන්වැනි උපලේඛනය දැක්වෙන්නේ ය.</p>	<p>හේතුවෙන් නතර කිරීම හෝ අත්හිටුවීම නොකරනු ලැබිය යුතු ය.</p> <p>(7) දිවුරුම් දී අත්සන් තැබීමට හෝ ප්‍රතිඥා දී අත්සන් තැබීමට 32 වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ 53 වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ 61 වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ 107 වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ 165 වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ 169 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (12) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවෙන් නියම කර තිබුණු නැතහොත් නියම කරනු ලබන සෑම නිලධරයකු හෝ තැනැත්තකු ම ද පළාත් පාලන ආයතනයක, සංවර්ධන සභාවක, ප්‍රාදේශීය මණ්ඩලයක, ග්‍රාමෝදය මණ්ඩලයක හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාවක සෑම සාමාජිකයකු හෝ එහි සේවයේ යෙදී සිටින සෑම තැනැත්තකු ම ද සෑම නීතිඥවරයකු ම ද</p> <p>(අ) මේ ව්‍යවස්ථාව බලාත්මක වන දිනයෙහි ධුරය දරන නිලධරයෙක් හෝ තැනැත්තකු වේ නම්, මේ ව්‍යවස්ථාව බලාත්මක වූ දින සිට මාසයක් ඇතුළත දී, ඒ ව්‍යවස්ථාවෙහි සඳහන් යම් තැනැත්තකු හෝ මණ්ඩලයක් වෙතොත් ඒ තැනැත්තා හෝ මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි හත්වන උපලේඛනයෙහි දක්වා ඇති ආකෘතිය අනුව දිවුරුමක් හෝ ප්‍රතිඥාවක් දී අත්සන් කළ යුතු ය;</p> <p>(ආ) මෙම ව්‍යවස්ථාව බලාත්මක වන දිනයට පසුව පත්කරනු ලැබූ තැනැත්තෙක් හෝ නිලධරයෙක් වෙයිනම් හත් වන උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන ආකෘතිය අනුව මසක් ඇතුළත දිවුරුම් දිය යුතුයි. යම් තැනැත්තකු හෝ නිලධරයකු මෙකී ඡේදයේ සඳහන් පරිදි දිවුරුම් දීමට අසමත් වුවහොත් ව්‍යවස්ථා 165 සහ 169(12) හි සඳහන් විධිවිධාන එයට අදාළ වේ.</p>
<p>(8) ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජාතික දිනය පෙබරවාරි මස හතර වන දිනය වන්නේ ය.</p>	<p>(8)(අ) මේ ව්‍යවස්ථාව බලාත්මක වන දිනයෙහි පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයකු, පළාත් සභා මන්ත්‍රීවරයකු හෝ පළාත් පාලන නියෝජිතයකු ලෙස සිටින සෑම තැනැත්තකු ම, හත්වන උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන ආකෘතිය අනුව දිවුරුම් දී එයට අත්සන් තැබුවහොත් හෝ ප්‍රතිඥාව දී එයට අත්සන් තැබුවහොත් හෝ මිස, පාර්ලිමේන්තුවේ හෝ අදාළ නියෝජිත ආයතනයේ අසුන් ගැනීමට හෝ ඡන්දය දීමට හෝ හිමිකම නොලැබිය යුතු ය.</p>

(ආ) මෙම ව්‍යවස්ථාව බලාත්මක වන දිනයෙහි හෝ ඉන් පසුව පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයකු වශයෙන් තෝරා පත් කර ගනු ලබන හෝ නාම යෝජනා කරනු ලබන සෑම තැනැත්තකුම උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන ආකෘතිය අනුව දිවුරුම් දී එයට අත්සන් තැබුවහොත් හෝ ප්‍රතිඥාව දී එයට අත්සන් තැබුවහොත් මිස පාර්ලිමේන්තුවේ අසුන් ගැනීමට හෝ පාර්ලිමේන්තුවේදී ඡන්දය දීමට හිමිකම් නොලැබිය යුතු ය.

(9) හත් වැනි උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන ආකෘතිය අනුව දිවුරුම් දී එයට අත්සන් කර ඇත්තා වූ හෝ ප්‍රතිඥාව දී එයට අත්සන් කර ඇත්තා වූ කිසි ම තැනැත්තකුට, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙහි යම් විධිවිධානයකට පැටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, දිවුරුම දී අත්සන් තැබීමට හෝ ප්‍රතිඥාව දී අත්සන් තැබීමට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ නියමිත වෙනත් යම් දිවුරුමක් දී අත්සන් තැබීමට හෝ ප්‍රතිඥාවක් දී අත්සන් තැබීමට නියම කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.

(10)(7) වැනි අනුච්ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු වෙනත් පන්තිවල තැනැත්තෝ හෝ නිලධාරියෝ කවරහුදැයි පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි අතර, එසේ කරනු ලැබූ විට, ඒ පන්තියට අයත් නිලධාරීන්ට හෝ තැනැත්තන්ට නැතහොත් ඔවුන් සම්බන්ධයෙන් ඒ ඡේදයේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, අදාළ විය යුතු ය.

(11) මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ අභියාචනාධිකරණයේ බලතල සම්බන්ධයෙන් එහි අධිකරණ බලය, 146 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (2) වැනි අනුච්ඡේදයේ අතුරු අනුච්ඡේදයේ (iii) වැනි අනුඡේදයෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිය යුතු ය.

(12) මේ ව්‍යවස්ථාවේ “ප්‍රජා අයිතිවාසිකම්” යන්නෙන් -

(අ) විදේශ ගමන් බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම්;

(ආ) රජයේ ඕනෑම විභාගයකට පෙනී සිටීමේ

	<p>අයිතිවාසිකම;</p> <p>(ඇ) යම් නිශ්චල දේපළක් හිමිකර ගැනීමේ අයිතිවාසිකම;</p> <p>(ඈ) යම් ලිඛිත නීතියක් මගින් හෝ යටතේ හෝ වූ බලපත්‍රයක්, ලියාපදිංචි කිරීමක් නැතහොත් වෙනත් බලය දීමක් අවශ්‍ය වන යම් ව්‍යාපාරයක හෝ වෘත්තීයක යෙදීමේ අයිතිවාසිකම.</p> <p>(ඉ) රජයේ යම් තනතුරක් දැරීමේ අයිතිවාසිකම</p> <p>3. ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ පරමාධිපත්‍යය ජනතාව කෙරෙහි පිහිටා ඇත්තේ ය. පරමාධිපත්‍යය අත්හළ නොහැක්කේ ය. පරමාධිපත්‍යයට පාලන බලතල, මූලික අයිතිවාසිකම් සහ ජන්ද බලය ද ඇතුළත් වන්නේ ය.</p> <p>4. ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය ක්‍රියාත්මක වීම ද, භුක්ති විඳීම ද, මතු දැක්වෙන ආකාරයෙන් සිදුවන්නේ ය.</p> <p>(අ) ජනතාවගේ ව්‍යවස්ථාදායක බලය ජනතාව විසින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන මන්ත්‍රීවරයන්ගෙන් සමන්විත පාර්ලිමේන්තුව විසින් ද, ජනමත විචාරණයක දී ජනතාව විසින් ද ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය;</p> <p>(ආ) රටේ ආරක්ෂාව ඇතුළුව ජනතාවගේ විධායක බලය ජනතාව විසින් පත්කර ගනු ලබන ජනරජයේ ජනාධිපතිවරයා විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය;</p> <p>(ඇ) නීතිය අනුව පාර්ලිමේන්තුව විසින් ම ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පාර්ලිමේන්තුවේ සහ එහි මන්ත්‍රීවරයන්ගේ වරප්‍රසාද, පරිහාර හා බලතල සම්බන්ධයෙන් විනා ජනතාවගේ අධිකරණ බලය, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පිළිගන්නා ලද නැතහොත් වෙනත් යම් නීතියකින් ඇති කොට පිහිටුවන ලද අධිකරණ, විනිශ්චය අධිකාර සහ ආයතන මගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය;</p> <p>(ඈ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ප්‍රකාශ කොට පිළිගනු ලබන මූලික අයිතිවාසිකම් සියලු පාලන ආයතන විසින් ගරු කරනු ලැබිය යුත්තේ ය; ආරක්ෂා කරනු ලැබිය යුත්තේ ය; වර්ධනය කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. තවද, ඒ මූලික අයිතිවාසිකම් මෙහි</p>
--	--

	<p>මින් මතු සලස්වා ඇති ආකාරයට සහ ප්‍රමාණයට මිස සංක්ෂිප්ත කිරීම, සීමා කිරීම හෝ අහිමි කිරීම නොකළ යුතු ය.</p> <p>(ඉ) අටළොස් විය සම්පූර්ණ කර ඇත්තා වූ ද, මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි ඡන්දගීතියක් වීමට සුදුසුකම් ලැබ තමාගේ නම ඡන්දගීතී නාමලේඛනයේ ඇතුළත් කරනු ලැබ සිටින්නා වූ ද, සෑම පුරවැසියකු විසින් ම ඡන්දයේ ඡනාධිපතිවරයා තෝරා පත් කිරීමේ ඡන්ද විමසීමේ දී ද, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්, සහ පළාත් පාලන ආයතනයන් හි මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා පත් කිරීමේ මැතිවරණයේ දී ද, සෑම ඡන්ද විචාරණයක දී ද ඡන්ද බලය ක්‍රියාත්මක කළ හැකි විය යුතු වන්නේ ය.</p> <p><u>සටහන</u></p> <p>4 වගන්තිය</p> <p>4 (අ)(ආ)(ඇ)(ඈ) කිසිදු වෙනසක් නැත.</p> <p>4(ඉ) වගන්තියට “සහ පළාත් පාලන ආයතනයන්ගේ මන්ත්‍රීවරුන්” යන්න ඇතුළත් විය යුතු ය.</p> <p><u>සටහන</u></p> <p>5 වගන්තිය</p> <p>වඩාත් පැහැදිලි බව සඳහා 5 වන වගන්තිය පළමු වගන්තියෙන් පසුව යෙදෙන සේ ස්ථානය මාරු කර ඇත.</p> <p>6. ශ්‍රී ලංකා ඡන්දයේ ජාතික කොඩිය, දෙවැනි උපලේඛනයෙහි නිරූපිත සිංහ කොඩිය වන්නේ ය.</p> <p>7. ශ්‍රී ලංකා ඡන්දයේ ජාතික ගීය “ශ්‍රී ලංකා මාතා” ගීය වන්නේ ය. ජාතික ගීයෙහි පදමාලාව සහ සංගීතය තුන්වැනි උපලේඛනයෙහි දැක්වෙන්නේ ය.</p> <p>8. ශ්‍රී ලංකා ඡන්දයේ ජාතික දිනය පෙබරවාරි මස හතරවැනි දිනය වන්නේ ය.</p> <p><u>සටහන</u></p> <p>6-8 වගන්ති කිසි ලෙසකින් සංශෝධනය නොවිය යුතු ය.</p> <p>ජාතික කොඩිය, ජාතික ගීය, ජාතික දිනය</p>
--	---

පරිච්ඡේද II

බුද්ධාගම

බුද්ධාගම සම්බන්ධයෙන් දැනට ඇති ප්‍රතිපාදන එසේ ම පැවතිය යුතු බවත් ව්‍යවස්ථාවේ II වන පරිච්ඡේදයට හෝ එහි නව වන වගන්තියෙහි කිසිදු වෙනසක් සිදු නොකළ යුතු බවත් අපි තරයේ කියා සිටිමු. අපගේ බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන සහ අනෙකුත් බෞද්ධ පුරා විද්‍යාත්මක ස්ථාන අපගේ ජාතික උරුමයේ කොටසක් ලෙස ආරක්ෂා වීම සහතික වනු පිණිස "බුද්ධ ශාසන" යන වදනට නිශ්චිත අරුතක් දිය යුතු බව අපගේ විශ්වාසයයි.

බුද්ධාගම සම්බන්ධයෙන් (2015 - 2019) රජයේ යෝජිත ව්‍යවස්ථා මගින් සිදු කර ඇති විකල්ප යෝජනා මුළුමනින්ම ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු ය. ඉහත සඳහන් යෝජනා පහත උපුටා දක්වනු ලැබේ.

(අ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ මහජන අදහස් විමසීමේ කමිටු වාර්තාවේ නිර්දේශ මෙසේය.

4.2 නිර්දේශ

අප සාමාජිකයන්ගේ එකිනෙකට වෙනස් වූ නිර්දේශ කට්ටල විකල්ප නිර්දේශ ලෙස සලකා බලනු පිණිස ව්‍යවස්ථා සභාවට යොමු කරන ලදී.

i කිසි ම වෙනසකින් තොරව වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ II වන පරිච්ඡේදය 09 වැනි ව්‍යවස්ථාව තබා ගැනීම.

ii වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ II වන පරිච්ඡේදයේ ශීර්ෂය "බුද්ධාගම" නොව "ආගම" යනුවෙන් වෙනස් විය යුතු අතර 09 වන ව්‍යවස්ථාව කිසි ම වෙනසක් නොකර තබා ගත යුතු ය.

iii වත්මන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 09 වන ව්‍යවස්ථාව පහත දැක්වෙන ආකාරයට වෙනස් විය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා ජනරජය සියලුම ආගම්වලට සම තත්ත්වය දිය යුතු ය. වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 10 වන හා 14(1) වන ව්‍යවස්ථාවලින් සියලු ආගම්වලට ලබා දී ඇති අයිතීන් ආරක්ෂා කරන අතර රජය විසින් බුද්ධාගම සහ බුද්ධශාසනය පෝෂණය කොට ආරක්ෂා කළ යුතු ය.

iv ශ්‍රී ලංකාව අනාගමික රාජ්‍යයක් විය යුතු ය.

v ජනතාවගේ ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයට ආගමේ කාර්යභාරය පිළිගන්නා අතර ශ්‍රී ලංකාව අනාගමික රාජ්‍යයක් විය යුතු ය.

vi පවතින ව්‍යවස්ථාවේ දෙවන පරිච්ඡේදයේ මාතෘකාව "ආගම්" ලෙස විය යුතුයි. ඒ යටතේ දැක්වෙන විස්තර පහත දැක්වෙන පරිදි සංශෝධනය විය යුතුයි.

“ ශ්‍රී ලංකා ජනරජය සියලු ආගම් සඳහා සම තත්ත්වයක් පිරිනැමිය යුතුයි. □

ව්‍යවස්ථා සභාවේ මෙහෙයුම් කමිටුව මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අතුරු වාර්තාවේ විකල්ප යෝජනා 02 ක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය.

පරිච්ඡේද II

ආගම

8. ශ්‍රී ලංකාව බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛස්ථානය පිරිනමන්නේ ය. එහෙයින් 10 වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් සහ 14 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඉ) ඡේදයෙන් සියලුම ආගම්වලට පිරිනැමෙන අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර දෙන අතර බුද්ධාගම සහ සුරක්ෂිත කොට පෝෂණය කිරීම රජයේ වගකීම විය යුත්තේ ය.

යෝජිත 8 වන වගන්තියට විකල්පයක් පහතින් දැක්වේ.

ශ්‍රී ලංකා ජනරජය බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛස්ථානය පිරිනමන්නේ ය. එහෙයින් සියලු ආගම් හා විශ්වාසයන්ට ගෞරවයෙන් හා අභිමානයෙන් සලකමින් හා වෙන් කොට සැලකීමකින් තොරව සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ සහතික කර ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් සියලු ම පුද්ගලයන්ට සහතික කරමින්, බුද්ධාගම සහ සුරක්ෂිත කොට පෝෂණය කිරීම රජයේ වගකීම විය යුත්තේ ය.

ඉහත පළමු යෝජනාවෙහි වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ 09 වන වගන්තියේ සඳහන් “ ශ්‍රී ලංකා ජනරජය ” යන පදය වෙනුවට “ ශ්‍රී ලංකාව ” යන පදය ආදේශ කර ඇත්තේ ඕනෑකමින් ම බව සඳහන් කළ යුතු ය. මේ වෙනස් කිරීමේ ප්‍රතිඵලය නම් “ ශ්‍රී ලංකා ජනරජය ” යන යෙදුම මගින් රාජ්‍ය සහ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛස්ථානය ලබා දෙන බව පිළිගැනුණ ද “ ශ්‍රී ලංකා ” යන යෙදුම මගින් එවැනි රාජ්‍ය පිළිගැනීමක් නොමැතිව ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව පමණක් එසේ බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛත්වය පිරිනමනු ලබන බව හැඟවීම ය.

දෙවන යෝජනාවේ සඳහන් “ වෙන් කොට සැලකීමකින් තොරව ” යන වදන් තුළින් 09 වන වගන්තියෙන් බුද්ධාගමට ලබා දී ඇති ප්‍රමුඛස්ථානය නිශේධනය කර ඇත.

“ සියලුම ආගම් සහ විශ්වාසයන්ට ගෞරවයෙන් සහ අභිමානයෙන් සලකමින් ” යන වදන් මගින් පිළිබිඹු වන්නේ අප විසින් දැනටමත් කරමින් පවතින පීඩාව යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ උත්සාහයක් අපට ඇති බව හැඟවීමය. එනම් මේ දක්වා අප විසින් අනෙකුත් ආගම්වලට සැලකීමේදී කිසියම් වෙනස්කමක් සිදු කරනු ලබන බව පිළිගැනීමකි. මෙය

බෙදුම්වාදීන් විසින් මහ ජාතියට එරෙහිව කරනු ලබන අසත්‍ය ව්‍යාපාරය සාධාරණීකරණය කිරීමකි.

ව්‍යවස්ථා සභාවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පතෙහි පූර්විකාවෙහි ශ්‍රී බුද්ධ චරිතය පිළිබඳ සඳහන ඉවත් කොට ඇති බව කණගාටුවෙන් සඳහන් කළ යුතුව ඇත.

ඒ අනුව අපගේ ඉල්ලීම නම් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දෙවන පරිච්ඡේදය සහ එහි 09 වන වගන්තිය කිසි ම අයුරකින්වත් වෙනස් නොකළ යුතු බවයි. පහත දැක්වෙන අයුරින් II වන පරිච්ඡේදය තවදුරටත් පැවතිය යුතු ය.

පරිච්ඡේද II

බුද්ධාගම

"ශ්‍රී ලංකා ජනරජය බුද්ධාගමට ප්‍රමුඛස්ථානය පිරිනැමිය යුතු අතර ඒ අනුව බුද්ධාගම සුරක්ෂිත කොට පෝෂණය කරමින් අන් සියලුම ආගම් සඳහා ද ව්‍යවස්ථාව 10 සහ 14(1)ට අනුව ව්‍යවස්ථාවල සඳහන් සියලුම නීතිකම් පිරිනමන බවට සහතික විය යුතු ය. "

පරිච්ඡේද III

(දැනට පවත්නා පරිච්ඡේදය VI)

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූලධර්ම

(අ) අර්ථ නිරූපණයේදී මෙහෙයුම් මූල ධර්ම මග පෙන්විය යුතු බව .

ව්‍යවස්ථාව හා නීති අර්ථ නිරූපණය කිරීමේදී රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයවීමේ මූලධර්මවලට අනුකූලව විය යුතු බව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය ඔවුන්ගේ තීරණ කිහිපයක් මගින් පිළිගෙන තිබේ. ඒ අනුව එම අවශ්‍යතාව 27(1) වගන්තියේ අන්තර්ගත කළ යුතු බව අපගේ අදහසයි.

(ආ) රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවය නොවෙනස්ව පවත්නා බවට සහතික වීම.

රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවය අහිමි කරනු පිණිස කලින් කල යම් යම් ප්‍රයත්න දරා ඇති බව අපි සඳහන් කරන්නේ කණගාටුවෙනි. නීති අර්ථ නිරූපණය කිරීමේදී හෝ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මගින් පනත් පරීක්ෂා කිරීමේදී රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවය කිසිදු අයුරකින් වෙනස් නොකළ යුතු ය. ඒ අනුව රජයේ ඒකීයභාවය ආරක්ෂා කිරීමට රජය සතු වගකීම රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූල ධර්මයක් ලෙස අඩංගු කළ යුතු බවට අපි යෝජනා කරමු. එසේ වූ විට රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවයට හානිවන අයුරු නීති අර්ථ නිරූපණය කිරීම වැළැක්විය හැකි ය.

(ඇ) රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ මෙහෙයුම් මූල ධර්මයක් ලෙස දස රාජ ධර්ම අඩංගු කළ යුතු වීම.

බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ සඳහන් වන පාලකයා විසින් අනුගමනය කළ යුතු වූ දසරාජ ධර්මය රාජ්‍යයේ ප්‍රතිපත්තිමය මූලධර්මයක් ලෙස පිළිගත යුතුව අපගේ අදහසයි. එබඳු වර්ගයා ධර්ම පිළිපැදීමෙන් නිදහස් සහ සාධාරණ සමාජයක් නිර්මාණය කිරීමට හැකි වේ. ඒ අනුව බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙහි සඳහන් දශවිධ රාජ ධර්ම රාජ්‍යයට මග පෙන්විය යුතු බැව් අපි යෝජනා කරමු. ලෝකයේ බොහෝ ව්‍යවස්ථා සකස් කිරීමේදී එම රටවල පවතින ආගමික ආචාර විධි ආරක්ෂා වන පරිදි සකස් වී ඇත. විධි විධාන සලසා ඇත. නිදසුනක් ලෙස බංගලාදේශ ව්‍යවස්ථාවේ සර්වබලධාරී අල්ලා වෙත පූර්ණ විශ්වාසය තැබීම එහි රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ මූලික කරුණක් ලෙස අඩංගු කර ඇත. (එම ව්‍යවස්ථාවේ 08 වන වගන්තිය)

(ඈ) ජාතික අභිවෘද්ධිය පිළිගනු ලබන ජාතික ආර්ථිකයක් ශ්‍රී ලංකාව සතු විය යුතුයි.

ද්විපාර්ශ්වික ගිවිසුම්වලට එළඹීමේදී විජාතික බලපෑම් හේතු කොට ගෙන අපගේ ජාතික සුභසිද්ධිය අවදානමකට ඇද දමා ඇත. (උදා: සිංගප්පූරු වෙළෙඳ ගිවිසුම) එබැවින් ජාතික අභිවෘද්ධිය සැලකිල්ලට ගනිමින් දේශීය නිෂ්පාදන සහ දේශීය ශ්‍රම බලකායට මුල් තැනක්

ලැබෙන සැබෑ ජාතික ආර්ථිකයක අවශ්‍යතාව අප විසින් හඳුනා ගෙන ඇත. ඒ අනුව එය රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූලධර්මයක් ලෙස හඳුනා ගත යුතු බව අපි යෝජනා කරමු. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සැකසීමේදී රජය විසින් දේශීය කර්මාන්ත ආරක්ෂා කිරීමට සෑම ධෛර්යයක් ම දිය යුතු අතර දේශීය නිෂ්පාදන හා සේවා මෙන් ම ද දේශීය ශ්‍රම බලකාය ද සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් දෙනු ලබන ජාතික ආර්ථිකයක් ගොඩනැගිය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමය සහ එහි වූ ඓතිහාසික ස්මාරක ආරක්ෂා කිරීම රජයේ වගකීම වේ.

පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතිගත කරන ලද හෝ අන් අයුරකින් ප්‍රකාශිත කලාත්මක හෝ ඓතිහාසික වැදගත් කමක් ඇති ස්මාරක, ප්‍රදේශ, ද්‍රව්‍ය ආදිය ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමයේ කොටස් ලෙස සලකා ඒවා විනාශ වීමෙන්, ඉවත් කිරීමෙන්, විකිණීමෙන් හෝ අපනයනය කිරීමෙන් වැළැක්වීමට රජය බැඳී සිටින බවට ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් විය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු. මෙම යුතුකම රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූලධර්මවල කොටසක් ලෙස අඩංගු කළ යුතු ය.

(ඊ) 9 වන වගන්තියේ නිරූපිත අරමුණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා රජයට අනුශාසනා කරනු පිණිස සංඝ සභාවක් ස්ථාපනය කිරීම.

රාජ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීමේදී ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට , විශේෂයෙන් ම එහි පාලකයන්ට මහ පෙන්වීම සඳහා මහා සංඝ රත්නයෙහි අනුශාසනා සහ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීම ඓතිහාසික වාරික්‍රමයකි. එබැවින් මෙම වාරික්‍රමය ව්‍යවස්ථාපිත පිළිගැනීමකට ලක් කළ යුතු බව අපි තරයේ විශ්වාස කරමු. මේ අනුව රජයට උපදෙස් දීම පිණිස සංඝ සභාවක් ස්ථාපිත කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p>27. (1) මෙහි ඇතුළත් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙයවීමේ මූලධර්ම, ධර්මිෂ්ඨ නිවහල් සමාජයක් ඇති කිරීම සඳහා නීති පැනවීමෙහි දී ද, ශ්‍රී ලංකාවෙහි රාජ්‍යානුශාසනයෙහි දී ද, පාර්ලිමේන්තුව, ජනාධිපතිවරයා සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ගුරුකොට ගනු ලබන්නේ ය.</p> <p>(2) මතු දැක්වෙන අරමුණ ද ඇතුළත් ව ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී සමාජයක් ශ්‍රී ලංකාවෙහි ඇති කිරීමට රජය ඇප කැප වී ඇත්තේ ය.</p>	<p>27. (1) මෙහි ඇතුළත් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙයවීමේ මූලධර්ම, ධර්මිෂ්ඨ නිවහල් සමාජයක් ඇති කිරීම සඳහා නීති පැනවීමෙහි දී ද, ශ්‍රී ලංකාවෙහි රාජ්‍යානුශාසනයෙහි දී ද, පාර්ලිමේන්තුව, ජනාධිපතිවරයා, අමාත්‍ය මණ්ඩලය සහ නීතිය අර්ථ නිරූපණය කිරීමෙහි ලා අධිකරණය ද විසින් ගුරුකොට ගනු ලබන්නේ ය.</p> <p>(2) මතු දැක්වෙන අරමුණ ද ඇතුළත් ව ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී සමාජයක් ද ස රාජධර්මයන්ට පදනම් ව ශ්‍රී ලංකාවෙහි ඇති</p>

(අ) සියලු තැනැත්තන්ගේ ම මූලික අයිතිවාසිකම් සහ නන් වැදෑරුම් නිදහස සපුරා ලීම;

(ආ) ජාතික ජන ජීවිතයේ සියලු ආයතන විසින් සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන සාධාරණත්වය ගුරුකොට ගන්නා සමාජ ක්‍රමයක් හැකිතාක් සාර්ථක ලෙස ඇති කර ආරක්ෂා කර දීමෙන් ජනතා සුභ සිද්ධිය වර්ධනය කිරීම;

(ඇ) ප්‍රමාණවත් ආහාරපාන, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ නිවාස පහසු ව ද, ජීවන තත්ත්වයෙහි නිරන්තර වර්ධනය ද, විවේකය හා සමාජීය සහ සංස්කෘතික ඉඩ ප්‍රස්තා නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ද ඇතුළුව ප්‍රමාණවත් ජීවන මට්ටමක් සියලු පුරවැසියන් විසින් තමන්ට සහ තම පවුල්වල සාමාජිකයන්ට අත්කර දීම;

(ඈ) රාජ්‍ය අංශයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ ආර්ථික ක්‍රියාවලියක් තුළින් සහ එකී ආර්ථික ක්‍රියාවලිය, රටේ සමාජ අරමුණු හා පොදු අභිවෘද්ධිය අරඹයා මෙහෙයවීම් සහ සම්බන්ධීකරණය පිණිස යෝග්‍යවන සැලසුම් සහ පාලනය නීතියෙන් නියම කිරීමෙන් ශීඝ්‍ර ලෙස මුළු රට සංවර්ධනය කිරීම;

(ඉ) පොදුජන යහපතට ඉවහල්වන පරිදි ප්‍රජාවගේ භෞතික සම්පත් සහ සමාජ ඵලය සියලු පුරවැසියන් අතර සාධාරණ ලෙස බෙදා හැරීම;

(ඊ) නිෂ්පාදනයේ, බෙදා හැරීමේ සහ හුවමාරු කිරීමේ මාර්ග රජයෙහි, රාජ්‍ය ආයතනයන්හි හෝ වරප්‍රසාද ලත් අතලොස්සක් අතෙහි හෝ ඒකරාශී නොවී සහ මධ්‍යගත නොවී ශ්‍රී ලංකාවේ සකල ජනතාව අතර විසිරී යන ධර්මිෂ්ඨ සමාජ ක්‍රමයක් පිහිටුවීම;

(උ) ජනතාවගේ සඳාචාරයෙහිත්, සංස්කෘතියෙහිත්, තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සහ පෞරුෂයෙහි පූර්ණ වර්ධනය තහවුරු කිරීම: සහ

සටහන:

කිරීමට රජය ඇප කැප වී ඇත්තේ ය.

(අ) සියලු තැනැත්තන්ගේ ම මූලික අයිතිවාසිකම් සහ නන් වැදෑරුම් නිදහස සපුරා ලීම;

(ආ) ජාතික ජන ජීවිතයේ සියලු ආයතන විසින් සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන සාධාරණත්වය ගුරුකොට ගන්නා සමාජ ක්‍රමයක් හැකිතාක් සාර්ථක ලෙස ඇති කර ආරක්ෂා කර දීමෙන් ජනතා සුභ සිද්ධිය වර්ධනය කිරීම;

(ඇ) ප්‍රමාණවත් ආහාරපාන, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ නිවාස පහසු ව ද, ජීවන තත්ත්වයෙහි නිරන්තර වර්ධනය ද, විවේකය හා සමාජීය සහ සංස්කෘතික ඉඩ ප්‍රස්තා නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ද ඇතුළුව ප්‍රමාණවත් ජීවන මට්ටමක් සියලු පුරවැසියන් විසින් තමන්ට සහ තම පවුල්වල සාමාජිකයන්ට අත්කර දීම;

(ඈ) රාජ්‍ය අංශයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ ආර්ථික ක්‍රියාවලියක් තුළින් සහ එකී ආර්ථික ක්‍රියාවලිය, රටේ සමාජ අරමුණු හා පොදු අභිවෘද්ධිය අරඹයා මෙහෙයවීම් සහ සම්බන්ධීකරණය පිණිස යෝග්‍යවන සැලසුම්, පාලනය නීතියෙන් නියම කිරීමෙන් සහ ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවසායකයන් පිළිබඳ සුවිශේෂ සැලකිල්ලකින් ද ජනතාව පිළිබඳ අවධානයකින් ද යුතුව සැබෑ ජාතික ආර්ථිකයක් හරහා ශීඝ්‍ර ලෙස මුළු රට සංවර්ධනය කිරීම. හොඳින් සැලකුම් කරන ලද ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් තුළින් ශ්‍රී ලාංකේය ව්‍යවසායකයන් ශක්තිමත් කිරීම.

(ඉ) පොදුජන යහපතට ඉවහල්වන පරිදි ප්‍රජාවගේ භෞතික සම්පත් සහ සමාජ ඵලය සියලු පුරවැසියන් අතර සාධාරණ ලෙස බෙදා හැරීම;

(ඊ) නිෂ්පාදනයේ, බෙදා හැරීමේ සහ හුවමාරු කිරීමේ මාර්ග රජයෙහි, රාජ්‍ය ආයතනයන්හි හෝ වරප්‍රසාද ලත් අතලොස්සක් අතෙහි හෝ ඒකරාශී නොවී සහ මධ්‍යගත නොවී ශ්‍රී ලංකාවේ සකල ජනතාව අතර විසිරී යන ධර්මිෂ්ඨ සමාජ ක්‍රමයක් පිහිටුවීම;

(උ) ජනතාවගේ සඳාචාරයෙහිත්, සංස්කෘතියෙහිත්, තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සහ පෞරුෂයෙහි පූර්ණ වර්ධනය තහවුරු කිරීම: සහ

<p>පහත දැක්වෙන ව්‍යවස්ථාව මතු දැක්වෙන අයුරින් වෙනස් විය යුතු ය.</p> <p>(ඌ) නුගත්කම සහමුලින් ම තුරන් කිරීම සහ සියලු තැනැත්තන්ට අධ්‍යාපනයේ සෑම අවස්ථාවක දී ම සර්ව සාධාරණ හා සමාන ඉඩ ප්‍රස්තා ලබා ගැනීමේ අයිතිය සහතික කිරීම.</p> <p>(3) ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාධීනත්වය, ස්වෛරීභාවය එක්සත් බව සහ භෞමික අඛණ්ඩතාව රජය විසින් ආරක්ෂා කළ යුතු ය.</p> <p>(4) පරිපාලනය විමධ්‍යගත කිරීමෙන් සහ මහජන කටයුතුවලට සහ පාලන කටයුතුවලට සෑම අවස්ථාවක ම ජනතාව සහභාගී කරවා ගැනීමෙන් ආණ්ඩුවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යුහය සහ ජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම් ද රජය විසින් තහවුරු කොට පුළුල් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(5) වාර්ගික, ආගමික, විවිධ භාෂා භාවිත කරන සහ වෙනත් ජන කොට්ඨාස ඇතුළු ශ්‍රී ලංකා වාසී සකල ජනතාව අතර සහයෝගය සහ අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය වඩාලීමෙන් ජාතික සමගීය තහවුරු කිරීම ද, විශේෂ සැලකිලි සහ වෙනස්කම් තුරන් කිරීම් සඳහා ඉගැන්වීම්, අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රවෘත්ති සැපයීම යන ක්ෂේත්‍රවල ඵලදායී පියවර ගැනීම ද රජය විසින් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(6) කිසි ම පුරවැසියකු වර්ගය, ආගම, භාෂාව, කුලය, ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය, දේශපාලන මතය හෝ රැකියාව හේතුවෙන් යම් කිසි අභක්ෂාතාවකට පත් නොවන පරිදි පුරවැසියන්ට දියුණු වීමට සමප්‍රස්තාවන් සැලසීමට රජය වගබලා ගත යුත්තේ ය.</p> <p>(7) ආර්ථික සහ සාමාජික වරප්‍රසාද හා විෂමතා ද, මිනිසා විසින් හෝ රජය විසින් හෝ මිනිස් ශ්‍රමය අයථා පරිදි උපයෝගී කර ගැනීම ද, රජය විසින් තුරන් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(8) ආර්ථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී ධනය සහ නිෂ්පාදන මාර්ග පොදු ජනතාවට භානිකර වන සේ ඒකරාශී නොවන බවට රජය වගබලා ගත</p>	<p>(ඌ) නුගත්කම සහමුලින් ම තුරන් කිරීම සහ සියලු තැනැත්තන්ට අධ්‍යාපනයේ සෑම අවස්ථාවක දී ම සර්ව සාධාරණ හා සමාන ඉඩ ප්‍රස්තා ලබා ගැනීමේ අයිතිය සහතික කරන අතර ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මට්ටමේ දී අනිවාර්ය නිදහස් අධ්‍යාපනය සහතික කිරීම.</p> <p>(3) ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාධීනත්වය, ස්වෛරීභාවය, රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවය සහ භෞමික අඛණ්ඩතාව රජය විසින් ආරක්ෂා කළ යුතු ය.</p> <p>(4) පරිපාලනය විමධ්‍යගත කිරීමෙන් සහ මහජන කටයුතුවලට සහ පාලන කටයුතුවලට සෑම අවස්ථාවක ම ජනතාව සහභාගී කරවා ගැනීමෙන් ආණ්ඩුවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යුහය සහ ජනතාවගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම් ද රජය විසින් තහවුරු කොට පුළුල් කළ යුත්තේ ය. එහෙත් කිසි විටෙකත් රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවය දුර්වල නොකළ යුතු ය.</p> <p>(5) වාර්ගික, ආගමික, විවිධ භාෂා භාවිත කරන සහ වෙනත් ජන කොට්ඨාස ඇතුළු ශ්‍රී ලංකා වාසී සකල ජනතාව අතර සහයෝගය සහ අන්‍යෝන්‍ය විශ්වාසය වඩාලීමෙන් ජාතික සමගීය තහවුරු කිරීම ද, විශේෂ සැලකිලි සහ වෙනස්කම් තුරන් කිරීම් සඳහා ඉගැන්වීම්, අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රවෘත්ති සැපයීම යන ක්ෂේත්‍රවල ඵලදායී පියවර ගැනීම ද රජය විසින් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(6) ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදනවලට යටත්ව කිසි ම පුරවැසියකු වර්ගය, ආගම, භාෂාව, කුලය, ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය, දේශපාලන මතය හෝ රැකියාව හේතුවෙන් යම් කිසි අභක්ෂාතාවකට පත් නොවන පරිදි පුරවැසියන්ට දියුණු වීමට සමප්‍රස්තාවන් සැලසීමට රජය වගබලා ගත යුත්තේ ය.</p> <p>(7) ආර්ථික සහ සාමාජික වරප්‍රසාද හා විෂමතා ද, මිනිසා විසින් හෝ රජය විසින් හෝ මිනිස් ශ්‍රමය අයථා පරිදි උපයෝගී කර ගැනීම ද, රජය විසින් තුරන් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(8) ආර්ථික ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී ධනය සහ නිෂ්පාදන මාර්ග පොදු ජනතාවට භානිකර වන සේ ඒකරාශී නොවන බවට</p>
---	---

<p>යුක්තේ ය.</p> <p>(9) සමාජ සුරක්ෂිතභාවය හා සුභසාධනය ඇති කිරීමට රජය වගබලා ගත යුක්තේ ය.</p> <p>(10) ජනතාවගේ භාෂා සහ සංස්කෘතීන් වර්ධනය කිරීමට රජය සහාය විය යුක්තේ ය.</p> <p>(11) ආගමක් අදහන කවරකු හට වුව ද, ස්වකීය ආගමික ප්‍රතිපත්ති සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය ආර්ථික හා සමාජීය පරිසරය රජය විසින් ඇති කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(12) පවුල, සමාජයේ මූලික ඒකකය වශයෙන් රජය විසින් පිළිගෙන ආරක්ෂා කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(13) ළමයින් සහ යෞවනයන් කායික වශයෙන්, මානසික වශයෙන් සදාචාරාත්මක වශයෙන්, ආගමික වශයෙන් හා සාමාජික වශයෙන් පූර්ණ වර්ධනයට පත්වන බවට වගබලා ගැනීමටත්, ඔවුන් ආත්මාර්ථය පිණිස යොදා ගනු ලැබීමෙන් සහ වෙනස්කම්වලට පාත්‍ර කරනු ලැබීමෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමටත් හැකිව පරිදි ඔවුන්ගේ ශුභ සිද්ධිය රජය විසින් විශේෂ පරිශ්‍රමයකින් යුතුව වර්ධනය කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(14) ජනතාවගේ යහපත තකා රජය විසින් පරිසරය ආරක්ෂා කොට සුරක්ෂිත කොට වැඩි දියුණු කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(15) ජාත්‍යන්තර සාමය, සුරක්ෂිතතාව හා සහයෝගීතාව වර්ධනය කිරීම ද, ජාතීන් අතර කටයුතුවලදී ජාත්‍යන්තර නීතිය සහ ගිවිස ගත් බැඳීම් කෙරෙහි ගෞරවය ඇති කිරීමට උත්සාහ කිරීම ද සමානාත්මතා හා සාධාරණ ජාත්‍යන්තර ආර්ථික හා සමාජ ක්‍රමයක් ඇති කිරීමට උත්සාහ කිරීම රජය විසින් කළ යුක්තේ ය.</p>	<p>රජය වගබලා ගත යුක්තේ ය.</p> <p>(9) සමාජ සුරක්ෂිතභාවය හා සුභසාධනය ඇති කිරීමට රජය වගබලා ගත යුක්තේ ය.</p> <p>(10) පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ඉතා උනන්දුවෙන් රැකගෙන දායාද කළ ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතිය වර්ධනය කිරීමට සහාය වීමට රජය වග බලා ගත යුතු ය.</p> <p>(11) ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදනවලට යටත්ව ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට ඔවුන්ගේ මූලික නිදහස, කිසිදු වෙනස්කමකින් තොරව භුක්ති විඳීමට අවශ්‍ය ආර්ථික සහ සමාජ වටපිටාවන් රජය විසින් ඇති කළ යුතු ය.</p> <p>(12) පවුල, සමාජයේ මූලික ඒකකය වශයෙන් රජය විසින් පිළිගෙන ආරක්ෂා කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(13) ළමයින් සහ යෞවනයන් කායික වශයෙන්, මානසික වශයෙන් සදාචාරාත්මක වශයෙන්, ආගමික වශයෙන් හා සාමාජික වශයෙන් පූර්ණ වර්ධනයට පත්වන බවට වගබලා ගැනීමටත්, ඔවුන් ආත්මාර්ථය පිණිස යොදා ගනු ලැබීමෙන් සහ වෙනස්කම්වලට පාත්‍ර කරනු ලැබීමෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමටත් හැකිවන පරිදි ඔවුන්ගේ ශුභ සිද්ධිය රජය විසින් විශේෂ පරිශ්‍රමයකින් යුතුව වර්ධනය කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(14) ජනතාවගේ යහපත තකා රජය විසින් පරිසරය ආරක්ෂා කොට සුරක්ෂිත කොට වැඩි දියුණු කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(15) ශ්‍රී ලාංකේය ජනතාවගේ ස්වෛරීභාවය ආරක්ෂා කර ගනිමින් ජාත්‍යන්තර සාමය, සුරක්ෂිතතාවය හා සහයෝගීතාව වර්ධනය කිරීම ද, ජාතීන් අතර කටයුතුවලදී ජාත්‍යන්තර නීතිය සහ ගිවිස ගත් බැඳීම් කෙරෙහි ගෞරවය ඇති කිරීමට උත්සාහ කිරීම ද සමානාත්මතා හා සාධාරණ ජාත්‍යන්තර ආර්ථික හා සමාජ ක්‍රමයක් ඇති කිරීමට උත්සාහ කිරීම රජය විසින් කළ යුක්තේ ය.</p> <p>(16) දේශීය කර්මාන්ත ආරක්ෂා කිරීමට ද දේශීය ශ්‍රම බලකාය මගින් සපයනු ලබන</p>
--	---

<p>28. අයිතිවාසිකම් සහ නන් වැදෑරුම් නිදහස ක්‍රියාත්මකවීමත්, භුක්ති විඳීමත් යුතුකම් හා බැඳීම් ඉටු කිරීමෙන් වෙන්ව පැවතිය නොහැක්කේ ය. එහෙයින්,</p> <p>(අ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සහ නීතිය ආරක්ෂා කොට අනුගමනය කිරීම ද,</p> <p>(ආ) ජාතික අභිවෘද්ධිය වර්ධනය කිරීම හා ජාතික සමගිය පෝෂණය කිරීම ද,</p> <p>(ඇ) තමන් විසින් තෝරා ගනු ලැබූ රැකියාවෙහි හෘදය සාක්ෂියට එකඟව නොපිරිහෙලා වැඩ කිරීම ද,</p> <p>(ඈ) පොදු දේපළ සුරක්ෂිත කොට ආරක්ෂා කිරීම ද, පොදු දේපළ අයථා පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට සහ නාස්ති කිරීමට එරෙහිව ක්‍රියා කිරීම ද,</p> <p>(ඉ) සෙසු අයගේ අයිතිවාසිකම් සහ නන් වැදෑරුම් නිදහස ගරු කිරීම ද,</p> <p>(ඊ) ස්වභාව ධර්මය සහ ස්වාභාවික සම්පත් රැක ගැනීම ද,</p> <p>ශ්‍රී ලංකාවාසී සෑම තැනැත්තකුගේ ම යුතුකම් වන්නේ ය.</p>	<p>දේශීය නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් සඳහා ප්‍රමුඛස්ථානය සලසනු පිණිස ද රජය විසින් සෑම උත්සාහයක් ම දැරිය යුතු ය.</p> <p>(17) පාර්ලිමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද හෝ නීතිගත කරන ලද ජාතික වශයෙන් වැදගත්කමක් ඇති සෑම ස්මාරකයක්, ස්ථානයක් හෝ කලාත්මක හෝ ඓතිහාසික අගයක් ඇති වස්තුවක් ලෙස ප්‍රකාශ කරන ලද ද්‍රව්‍යයක් විනාශ වීමෙන්, දූෂණය වීමෙන්, ඉවත් කිරීමෙන්, විකිණීමෙන් හෝ අපනයනය කිරීමෙන් වැළැක්වීම ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමය ආරක්ෂා කිරීම රජයේ වගකීම විය යුතු ය.</p> <p>(18) සතුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කළ යුතු අතර ඔවුන් ජීවත්වන පරිසරය රජය විසින් ආරක්ෂා කළ යුතු ය.</p> <p><u>සටහන</u> 27(16) , 27(17) සහ 27(18) වගන්ති අලුතින් ඇතුළත් කොට ඇත.</p> <p>28. මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන හේතුකොටගෙන නීතියෙන් කිසි ම අයිතිවාසිකමක් නොපැවරෙන්නේ ය. නීතියෙන් කිසි ම බැඳීමක් ඇති නොවන්නේ ය. තව ද, මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් මගින් ක්‍රියාත්මක කරවා ගත නොහැක්කේ ය. එම විධිවිධානවලට අනුකූලවීම පිළිබඳ කිසි ම ප්‍රශ්නයක් කවර වූ හෝ අධිකරණයකට හෝ විනිශ්චය අධිකාරයකට ඉදිරිපත් කළ නොහැක්කේ ය.</p> <p><u>සටහන</u></p> <p>(i) දැනට පවත්නා 28 වන වගන්තිය (මෙහි පහත දැක්වෙන පරිදි) 06 වන පරිච්ඡේදයට (මූලික අයිතිවාසිකම්) ඇතුළත් කර ඇත.</p> <p>(ii) ඉහත 28 වන වගන්තිය දක්වා ඇති ආකාරයට, වර්තමාන 29 වන වගන්තිය සංශෝධනය කරනු ඇත.</p> <p>(iii) මෙම පරිච්ඡේදය අවසානයේදී මෙහි පහත පෙන්වා ඇති ආකාරයට 29 ලෙස අලුත් වගන්තියක් හඳුන්වා දී ඇත.</p>
--	--

<p>29. මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන හේතුකොටගෙන නීතියෙන් කිසි ම අයිතිවාසිකමක් නොපැවරෙන්නේ ය. නීතියෙන් කිසි ම බැඳීමක් ඇති නොවෙන්නේ ය. තව ද, මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් මගින් ක්‍රියාත්මක කරවා ගත නොහැක්කේ ය. එම විධිවිධානවලට අනුකූලවීම පිළිබඳ කිසි ම ප්‍රශ්නයක් කවර වූ හෝ අධිකරණයකට හෝ විනිශ්චය අධිකාරයකට ඉදිරිපත් කළ නොහැක්කේ ය.</p>	<p>29(1). රාජ්‍ය කටයුතු මෙහෙයවීමේදී මෙම පරිච්ඡේදයේ සඳහන් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් මූලධර්මවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම තහවුරු කිරීම පිණිස ද II , IV , V හා VI වන පරිච්ඡේදයන් හි අන්තර්ගත ව්‍යවස්ථාපිත බැඳීම් ඉටු කරනු පිණිස ද රජයට උපදෙස් දීම සහ ඒවා විමර්ශනය කරනු පිණිස සංඝ සභාවක් පැවතිය යුතු ය.</p> <p>(2). ස්‍රී ලංකා මහා නීතිය, ශ්‍රී ලංකා අමරපුර මහා නීතිය සහ ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නීතිය නියෝජනය වන පරිදි 15 දෙනෙකුට නොවැඩි සාමාජික සංඛ්‍යාවකින් මෙම සංඝ සභාව සමන්විත විය අතර එම සාමාජිකයන් පත් කළ යුත්තේ එක් එක් මහා නීතියෙන් විසිනි.</p> <p>(3). මෙම සංඝ සභාවේ සියලු සාමාජිකයන් වසර 03ක කාලයක් සඳහා පත් විය යුතු අතර ඒ ඒ මහා නීතියෙන් විසින් ඔවුන් නැවත පත් කිරීම කළ හැකි ය. ඉල්ලා අස්වීම, අසනීප තත්ත්වය හේතුවෙන් හෝ අපවත්වීම කරණ කොට ගෙන හට ගන්නා පුරප්පාඩු සඳහා එක් එක් මහා නීතියෙන් මගින් සුදුස්සන් පත් කළ යුතු ය.</p> <p>(4). සංඝ සභාව සඳහා එම සභාව විසින් පත් කරනු ලැබූ ලේකම්වරයකු සහ ලේකම් කාර්යාලයක් තිබිය යුතු ය. රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදල මගින් මෙහි සියලු වියදම් ආවරණය යුතු ය.</p>
---	--

පරිච්ඡේදය IV

(හඳුන්වා දුන් නව පරිච්ඡේදයකි)

ජාතික උරුමය ආරක්ෂා කිරීම.

(අ) සංස්කෘතිය ආරක්ෂා කොට සුරක්ෂිත කිරීම.

- 01) සමාජයේ සහ පුරවැසියන්ගේ සංස්කෘතික ජීවිතය පෝෂණය කරනු පිණිස රජය විසින් රාජ්‍යයේ ජාතික උරුමය මෙන් ම එයට සම්බන්ධ ස්මාරක , කලාත්මක හෝ ඓතිහාසික වැදගත් කමක් ඇති ද්‍රව්‍ය, සාහිත්‍ය , සංගීතය සහ දෘශ්‍ය කලාව ආදිය සංරක්ෂණය කොට ආරක්ෂා කර ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා සෑම උත්සාහයක් ම දැරිය යුතු ය.
- 02) රජය විසින් නිරන්තරයෙන් වර්ධනය වන්නා වූ ගතික බලවේගයක් ලෙස රටේ සංස්කෘතිය පිළිගත යුතු අතර ප්‍රගතිශීලී සමාජයක පවතින ධරණීය සාම්ප්‍රදායික වටිනාකම් සහ ආයතන ශක්තිමත් කිරීම සහ පහසුකම් සැලසීමට සෑම උත්සාහයක් ම දැරිය යුතු ය.
- 03) ජාතික උරුමයෙහි නිසඟ කොටසක් වූ බෞද්ධ සංස්කෘතික සාරධර්ම රජය විසින් ආරක්ෂා කොට පෝෂණය කළ යුතු ය.
- 04) දේශීය කලා ශිල්ප, සිරිත්විරිත් , පාරම්පරික දැනුම සහ සංස්කෘතිය පිළිබඳ පර්යේෂණ සඳහා රජය ධෛර්යය දිය යුතු ය.
- 05) ශ්‍රී ලංකා සමාජය තුළ සංස්කෘතික පෝෂණයට අදාළ වන්නා වූ අණපනත් පාර්ලිමේන්තුව මගින් පැනවිය හැකි ය.²

පෞරාණික සහ ඓතිහාසික ස්මාරක සංරක්ෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා රජයේ වගකීමකි. එබැවින් ආගම්, සමිති සමාගම් සහ සංගම් පිළිබඳ පරිපාලනමය සහ නීතිමය කටයුතු පළාත් සභාවේ කාර්යභාරය යටතට පත් නොකළ යුතු ය. ඒ අනුව 13 වන සංශෝධනයෙන් හඳුන්වා දී ඇති පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ ඇති 25.1, 25.2 සහ 28 යන අයිතමයන් ඉවත් කළ යුතු අතර ඒවා සංවෘත ලැයිස්තුවේ සඳහන් කළ යුතු ය.

² භූතාන ව්‍යවස්ථාවේ 4 වන වගන්තිය බලන්න.

(ආ) පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම.

06) සෑම ශ්‍රී ලාංකිකයෙක්ම , වත්මන් සහ මතු පරම්පරාවල ප්‍රයෝජනය උදෙසා ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින ස්වාභාවික සම්පත්වල සහ පරිසරයේ භාරකරවෙක් වේ. එබැවින් සෑම පුරවැසියකුගේම මූලික යුතුකම විය යුත්තේ ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම, ජෛව විවිධත්වය රැක ගැනීම සහ සෑම ආකාරයක ම පාරිසරික හානි, එනම් ශාබ්දික සහ භෞතික දූෂණ වළක්වා ගනු පිණිස පරිසර හිතකාමී ප්‍රතිපත්ති සහ භාවිතයන් යොදා ගැනීම වේ.

07) රජය විසින් ,

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ නොකැළැල් පරිසරය සහ ගස් කොළන් සංරක්ෂණය සහ වැඩි දියුණු කළ යුතු අතර රටෙහි ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කළ යුතු ය.

(ආ) පාරිසරික හානිය සහ පරිසර දූෂණය වැළැක්විය යුතු ය.

(ඇ) පාරිසරික සමතුලිතතාවෙන් යුතු ධරණීය සංවර්ධනය ආරක්ෂා කළ යුතු අතර සාධාරණ ආර්ථික සහ සමාජ සංවර්ධනයක් ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය.

(ඈ) ආරක්ෂිත සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක් සහතික කළ යුතු ය.

08) රටෙහි ස්වාභාවික සම්පත් රැක ගනු පිණිස සහ පරිසර පද්ධති විනාශය වළක්වනු පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් අවම වශයෙන් 40% ක ප්‍රතිශතයක්, හැම විට ම වන ගහනය ලෙස පවත්වා ගෙන යෑමට උත්සාහ ගත යුතු ය.

09) ස්වාභාවික සම්පත්වල තිරසර භාවිතය සහ අන්තර් උත්පාදක සාධාරණත්ව බව සහතික කරනු පිණිස පාර්ලිමේන්තුව මගින් අණපනත් පැනවිය හැකි ය. තවද රජයට අයත් ජෛව සම්පත් පිළිබඳ ස්වෛරී අයිතිය නැවත සහතික කළ යුතු ය.

10) රටෙහි ඕනෑම ප්‍රදේශයක් ජාතික වනෝද්‍යානයක්, වනජීවී රක්ෂිතයක් , ස්වාභාවික රක්ෂිතයක්, රක්ෂිත කැළැවක්, ජෛව ගෝලීය රක්ෂිතයක්, සුවිශේෂී දිය බස්නාවක් හෝ එබඳු වෙනත් ආරක්ෂිත කලාපයක් ලෙස නීතියක් මගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.³

³ භූතාන ව්‍යවස්ථාවේ 5 වන වගන්තිය මත පදනම් වේ.

මෙම යෝජනාවලියෙන් යෝජනා කර ඇති පරිදි සංස්ථාපනය කරනු ලබන ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු පිළිබඳ කොමිෂන් සභාවට මෙම පරිච්ඡේදයේ සඳහන් අරමුණු ඉටු කර ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය බලතල ලබා දිය යුතු ය.

එසේ ම වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවේ 28 වන වගන්තියේ සඳහන් මූලික යුතුකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බල කරනු පිණිස සුදුසු පරිදි ව්‍යවස්ථාවට සංශෝධනය කළ යුතු යැයි අපි අදහස් කරමු.

පරිච්ඡේදය v

(දැනට පවත්නා පරිච්ඡේදය iv)

භාෂාව

(අ) සිංහල භාෂාව පෝෂණය කිරීම පිළිබඳ රජයේ යුතුකම

ජාතික උරුමයේ කොටසක් ලෙස සලකා සිංහල භාෂාව පෝෂණය කිරීම රජයේ යුතුකමක් බව අපගේ අදහස වේ. ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාව හින්දි භාෂාව සම්බන්ධයෙන් මෙබඳු පිළි ගැනීමක් සිදු කර ඇත. ලෝකයේ පැරණිතම භාෂාවක් වන සිංහල භාෂාව ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් භාවිත කරනු ලබන දේශීය භාෂාවකි. අනෙක් අතට ද්‍රවිඩ භාෂාව යනු විදේශීය භාෂාවක් වන අතර ද්‍රවිඩයන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීමත් සමඟ එය මෙරටට හඳුන්වා දෙනු ලැබී ය. යම් කිසිවකු සිංහල භාෂාවට ප්‍රමුඛත්වයක් දීමට විරුද්ධ වීම පිළිබඳව කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් අපි නොදකිමු. එබැවින් රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස සිංහල භාෂාව පිළිගත යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

(ආ) සිංහල භාෂාව සඳහා අප රටේ ප්‍රමුඛත්වයක් ලබා දීම.

1956 රාජ්‍ය භාෂා පනත මගින් රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස සිංහල පිළිගන්නා ලදී. ජාතික උරුමයේ කොටසක් ලෙස සිංහල භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස පළමු සහ දෙවන ජනරජ ව්‍යවස්ථා දෙක මගින් ද පිළි ගැනිණි. ජනගහනයෙන් 75% කට වැඩි කොටසක් සිය මව් බස ලෙස සිංහල භාවිත කරනු ලබන අතර ද්‍රවිඩ භාෂාව භාවිත කරනු ලබන්නේ ජනගහනයෙන් 25% කටත් අඩු ප්‍රමාණයකි. ඉන්දියාවේ රාජ්‍ය භාෂාව හින්දි වන නමුදු හින්දි භාෂාව කථා කරනු ලබන්නේ ජනගහනයෙන් 43.63% ක් පමණි. ද්‍රවිඩ භාෂාව ඉන්දියාවේ ප්‍රාන්තීය භාෂාවක් පමණි. බ්‍රිතාන්‍යයේ සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස ඉංග්‍රීසිය භාවිත කරන නමුදු සිය මව් බස ඉංග්‍රීසි නොවන වාර්ගික කණ්ඩායම් කිහිපයක් එම රටවල ජීවත් වෙයි.

සිය මව් බස ද්‍රවිඩ ලෙස සලකන දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජාතිකයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිංහල භාෂාව කථා කරති. ඔවුහු සිංහල භාෂාව මෙන් ම සිංහල ජනතාව සමඟ ද හොඳින් පැහී ජීවත් වෙති. ජනගහන සංයුතිය අනුව ශ්‍රී ලංකා ද්‍රවිඩයින් සිටින්නේ 11.2% ක් පමණි. ඉන්දිය ද්‍රවිඩයන් 4.2% ක් සහ මුස්ලිම්වරු 9.2% ක් ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත් වේ. ද්‍රවිඩ ජනගහනයෙන් 54% ක් පදිංචිව සිටින්නේ උතුරු සහ නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලින් පිටත ය. බොහෝ මුස්ලිම් සහ ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ ජනතාව සිංහල භාෂාව කථා කරන අතර ද්‍රවිඩ භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාවක් ලෙස සැලකිය යුතු බව ඔවුන් ගේ ඉල්ලීමක් නොවුණ ද ද්‍රවිඩ දේශපාලනඥයන්ගේ දේශපාලන

අපේක්ෂා තෘප්තිමත් කරනු පිණිස ජනගහනයෙන් 11.2% ක කොටසකගේ ඉල්ලීම පිළි ගන්නා ලෙස ශ්‍රී ලංකා රජයට බල කරනු ලැබේ.

ඉංග්‍රීසි භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස භාවිත කිරීමේදී එයට විරෝධයක් නොදැක්වුවද, බෙදුම්වාදී න්‍යාය පත්‍රය ප්‍රචලිත කරනු ලබන ද්‍රවිඩ දේශපාලනඥයෝ සිංහල භාෂාව සඳහා සුවිශේෂී රාජ්‍ය භාෂා තත්ත්වය පිරිනැමීමට විරුද්ධ වෙති.

1987 දී 13 වන ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය තුළින් ද්‍රවිඩ භාෂාවද රාජ්‍ය භාෂාවක් ලෙස පිළි ගන්නා ලදී. සිංහල භාෂාව සමග සමතත්ත්වයක් ද්‍රවිඩ භාෂාවට නොදිය යුතු බව අපගේ අදහස වේ. නීති පැනවීමේදී සිංහල හා දෙමළ පිටපත් අතර යම් අනනුකූල තත්ත්වයක් මතු වුවහොත් සිංහල භාෂාව පිළිගත යුතුව ඇත. එසේ වුවද සිංහල සහ ද්‍රවිඩ භාෂා දෙක ම රාජ්‍ය පරිපාලනමය කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය භාෂා ලෙස පිළිගත හැකි අතර ජනගහනයෙන් 25% ක් පමණක් භාවිත කරන ද්‍රවිඩ භාෂාව සඳහා සිංහල භාෂාව හා සමතත්ත්වයක් පිරිනැමීම සාධාරණීකරණය කළ නොහැක ය. ද්‍රවිඩ භාෂාවෙන් සන්නිවේදන අයිතිය , ද්‍රවිඩ භාෂාවෙන් අධ්‍යාපනය ලැබීමේ අයිතිය, පාර්ලිමේන්තුවේ, පළාත් සභාවේ හෝ ඕනෑම පළාත් පාලන ආයතනයක් තුළ ද්‍රවිඩ භාෂාවෙන් කථා කිරීමේ අයිතිය පිළිගත හැකි ය. ජනගහනයෙන් 75% ක් සිංහල වන තත්ත්වයක් යටතේ සියලු රාජ්‍ය වාර්තා සිංහල භාෂාව හැර වෙනත් භාෂාවකින් පවත්වා ගෙන යෑම සාධාරණීකරණය කළ නොහැක. නීති පැනවීමේ සහ බලාත්මක කිරීමේ භාෂාව වශයෙන් සිංහල පිළිගත යුතු අතර ද්‍රවිඩ භාෂාව භාවිත කරන්නන් සඳහා නිල පරිවර්තන ලබාදිය හැකි ය. එබැවින් ද්‍රවිඩ භාෂාව සඳහා සමතත්ත්වයක් ලබා දිය යුතු බවට කරන උත්සාහයන් සාධාරණීකරණය කළ නොහැකි වන අතර එබඳු සමතත්ත්වයක් පිළි ගැනීම ඉන්දියාවේ පවා සිදුව නොමැත.

(ඇ) 16 වන සංශෝධනය මගින් සිංහල ජනතාවගේ අයිතිය අහෝසි කිරීම.

i පරිපාලන සහ අධිකරණ භාෂාව

1988 දී නීතිගත කරන ලද 16 වන සංශෝධනය තුළින් දිවයින පුරා රාජ්‍ය භාෂාවක් ලෙස සිංහල භාවිතය අකර්මණ්‍ය කොට ඇත. 22 වගන්තියේ සඳහන් පරිදි "උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් හැර " සහ 24 වන වගන්තියේ සඳහන් පරිදි දෙමළ භාෂාව පරිපාලන භාෂාව වන යම් ප්‍රදේශයක හැර " යන වාක්‍යාංශය මගින් උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වලින් සිංහල භාෂාව බැහැර කිරීමේ තත්ත්වයක් නිර්මාණය කර ඇත.

ii නීති පැනවීමේදී සහ පළාත්බද නීති පැනවීමේදී සිංහල ජනතාවගේ අයිතීන් අහිමි කිරීම.

16 වන සංශෝධනයට පෙර නීති පැනවීමේදී ද්‍රවිඩ භාෂාවෙන් ඇති පාඨය අඛණ්ඩව සිංහලෙන් ඇති පාඨය බල පවත්වයි (වගන්ති 23) . 16 වන සංශෝධනය තුළින් 23 වන වගන්තිය සංශෝධනය කැරිණි. ඒ අනුව වර්තමානයේ ද්‍රවිඩ භාෂාව අඛණ්ඩව සිංහලය බල නොපවත්වයි. කරන ලද සංශෝධනයට අනුව යම් නොගැළපීමක් ඇති විට බලපවත්වන භාෂාව තීරණය කරනු ලබන්නේ පාර්ලිමේන්තුව මගිනි. මෙම සංශෝධනයට හේතුව නම් 13 වන සංශෝධනය මගින් සිංහල සහ ද්‍රවිඩ භාෂාවන්ට සමතත්ත්වය පිරි නැඹීමයි. 13 වන සංශෝධනය මගින් පළාත් සභාවලට ව්‍යවස්ථාදායක බලතල ලබා දීමත් සමග පළාත් සභා නීති සඳහා ද්‍රවිඩ භාෂාව අඛණ්ඩව සිංහල බලපැවැත්වීම වැළැක්වීම මෙම සංශෝධනයේ අපේක්ෂාව විය. ඇත්ත වශයෙන් ම සිංහල භාෂාවෙන් නීති සකස් කිරීමට උතුරු පළාත් සභාවට අවශ්‍යතාවක් නොමැත. ඒ අනුව උතුරු පළාත් සභාව සඳහා නීති පැනවීමේදී ද්‍රවිඩ භාෂාවෙන් පමණක් එම නීති පැනවිය හැකි ය. සිංහල පරිවර්තනයක් සකස් කළ ද බල පවත්වන්නේ කුමන භාෂාව ද යන්න එම පළාත් සභාවට තීරණය කළ හැකි ය.

13 වන සංශෝධනය මගින් සංශෝධනය කරනු ලැබූ 170 ව්‍යවස්ථාව අනුව "ලිඛිත නීතිය" යන්නට පළාත් සභා නීති ද ඇතුළත් වේ. 23 වගන්තියේ දෙවන අතුරු විධානයට අනුව සිය අභිමතය පරිදි ඕනෑම භාෂාවකින් නීති පැනවීමට පළාත් සභාවකට නිදහස ලැබේ. ඒ අනුව නැගෙනහිර පළාත් සභාව තුළ අරාබි භාෂාවෙන් වුවද නීති පැනවීමට බාධා කිරීමට කිසිවෙකුට නොහැකි ය.

භයානක ම තත්ත්වය නම් සංශෝධන 23(2) වගන්තියයි. මෙම සංශෝධනයට පෙර නීති යටතේ පනවනු ලබන රෙගුලාසි සහ නියෝග සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙකෙන්ම පළ කළ යුතු ය. කෙසේ වෙතත් 16 වන සංශෝධනයෙන් පසුව පළාත් සභා නීති යටතේ පනවනු ලබන ඕනෑම රෙගුලාසියක් සහ නියෝගයක් සිංහල භාෂාවෙන් පළ කළ යුතු බවට අවශ්‍යතාවක් නොමැත. 23(2) වගන්තිය පරිදි එබඳු රෙගුලාසි සහ නියෝග , ඒ ඒ පළාත්වල භාවිත කරනු ලබන පරිපාලන භාෂාවෙන් පළ කළ හැකි ය. ඒ අනුව වගන්ති 22(1) පරිදි සිංහල පරිපාලන භාෂාව වන්නේ උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල හැර අනෙක් පළාත්වල පමණි. උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල ද්‍රවිඩ භාෂාව භාවිත වේ.

මේ අනුව අපගේ අදහස අනුව ,

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින එක ම පාරම්පරික භාෂාව සිංහල වන බැවින් එයට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු ය.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රජයේ භාෂාව ලෙස සිංහල භාෂාව පිළිගත යුතු ය.

(ඇ) සියලුම නීතිරීති සිංහල භාෂාවෙන් නීතිගත කළ යුතු අතර එහි දෙමළ පරිවර්තනයක් තිබිය යුතු ය.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන භාෂාව වශයෙන් සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පිළිගතයුතු ය.

(ඉ) අවශ්‍ය පරිදි ද්‍රවිඩ පරිවර්තන සහිතව සියලුම රජයේ වාර්තා සිංහල භාෂාවෙන් පවත්වා ගත යුතු ය.

(ඊ) සිංහල සහ ද්‍රවිඩ භාෂා අධිකරණ භාෂා ලෙස සැලකිය හැකි ය.

16 වන සංශෝධනය මගින් සංශෝධිත, භාෂාව පිළිබඳ ව්‍යවස්ථාවේ විධි විධාන පහත සඳහන් අයුරින් සංශෝධනය විය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p>18. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය භාෂාව සිංහල භාෂාව වන්නේ ය. (2) දෙමළ භාෂාව ද රාජ්‍ය භාෂාවක් වන්නේ ය. (3) ඉංග්‍රීසි භාෂාව සන්ධාන භාෂාව වන්නේ ය. (4) මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීති මගින් විධිවිධාන සැලැස්විය යුතු ය.</p> <p>19. සිංහල භාෂාව සහ දෙමළ භාෂාව ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික භාෂා වන්නේ ය.</p>	<p>18. ශ්‍රී ලංකාවෙන් ලොවේ සංස්කෘතික උරුමයට දායාද කළ හැකි වටිනා සම්පතක් ලෙස සිංහල භාෂාව පෝෂණය කිරීම රජයේ යුතුකම වන්නේ ය.</p> <p>19 (1) ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ රාජ්‍ය භාෂාව සිංහල වන්නේ ය. (2) සිංහල හා දෙමළ භාෂා ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා වන්නේ ය.</p> <p>සටහන - යෝජිත 19 වන වගන්තියේ සඳහන් ආකාරයට ඉහත දැක්වෙන වර්තමාන 18 වන වගන්තිය සංශෝධනය විය යුතු ය. ජාතික භාෂා සහ සන්ධාන භාෂා පිළිබඳ අවශ්‍යතාවක් නැත. ඉංග්‍රීසි භාෂාව සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය විටෙක සුවිශේෂ ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. සිංහල සහ දෙමළ භාෂා සඳහා ඉංග්‍රීසිය සම්බන්ධීකරණයක් ලෙස සැලකිය නොහැක. සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙකටම ඉඩ සලසන අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියක් සඳහා අප කටයුතු කළ යුතු ය. 19 වන වගන්තිය ඉවත් විය යුතු අතර දැනට පවත්නා 18 වන වගන්තිය අවශ්‍ය සංශෝධන</p>

20. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකුට හෝ පළාත් සභාවක මන්ත්‍රීවරයකුට හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයෙකුට පිළිවෙලින් පාර්ලිමේන්තුවේ හෝ ඒ පළාත් සභාවේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ ජාතික භාෂා දෙකෙන් කවර භාෂාවකින් වුවද තමන්ගේ කාර්ය හා කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය.

21(1) යම් තැනැත්තකුට ජාතික භාෂා දෙකෙන් කවර මාධ්‍යයකින් වුවද අධ්‍යාපන ලැබීමට හිමිකම ඇත්තේ ය;

එසේ වුව ද, ජාතික භාෂාවක් නොවන භාෂාවක් ඉගැන්වීමේ භාෂා මාධ්‍යය වන උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයකට මෙම අනුවෘත්තවේ විධිවිධාන අදාළ නොවන්නේ ය.

(2) රජය විසින් කෙළින් ම හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ මුදල් සපයනු ලබන යම් විශ්වවිද්‍යාලයක යම් පාඨමාලාවක් සඳහා නැතහොත් යම් අංශයක හෝ පීඨයක ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යය එක් ජාතික භාෂාවක් වන අවස්ථාවක එම විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් වීමට කලින් අනෙක් ජාතික භාෂා මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා ඇති ශිෂ්‍යයන් වෙනුවෙන් එකී අනෙක් ජාතික භාෂාව ද එකී පාඨමාලාව සඳහා නැතහොත් එකී අංශයෙහි හෝ පීඨයෙහි ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යයක් කළ යුත්තේ ය.

එසේ වුවද එකී විශ්වවිද්‍යාලයේ වෙනත් යම් මණ්ඩපයක හෝ ශාඛාවක හෝ ඒ හා සමාන වෙනත් යම් විශ්වවිද්‍යාලයක යම් මණ්ඩපයක හෝ ශාඛාවක හෝ ඒ හා සමාන පාඨමාලාවක් සඳහා නැතහොත් ඒ හා සමාන අංශයක හෝ පීඨයක ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යය ඉහත කී අනෙක් ජාතික භාෂාව වන්නේ නම් මෙම අනුවෘත්තවේ මෙයට ඉහතින් වූ විධිවිධාන

සහිතව නව 19 වන වගන්තිය ලෙස නම් කළ යුතු ය. සිංහල භාෂාව භාවිත කරන එක ම රට ශ්‍රී ලංකාව බැවින් ලෝකයේ සංස්කෘතික උරුමයට එම භාෂාව දායාද කළ රට ශ්‍රී ලංකාව බැවින් සිංහල භාෂාව සුරක්ෂිත කරනු පිණිස විශේෂ විධි විධාන ඇති කළ යුතු ය. ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවට අනුරූප වන ලෙස මෙය සිදු කළ හැකි ය.

20. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකුට හෝ පළාත් සභාවක මන්ත්‍රීවරයකුට හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයෙකුට පිළිවෙලින් පාර්ලිමේන්තුවේ හෝ ඒ පළාත් සභාවේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ කටයුතු රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා දෙකෙන් කවර භාෂාවකින් වුවද ඉටු කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය.

21(1) යම් තැනැත්තකුට රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා දෙකෙන් කවර මාධ්‍යයකින් වුවද අධ්‍යාපන ලැබීමට හිමිකම ඇත්තේ ය.

එසේ වුවද රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂාවක් නොවන භාෂාවක් ඉගැන්වීමේ භාෂා මාධ්‍යය වන උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයකට මෙම අනුවෘත්තවේ විධිවිධාන අදාළ නොවන්නේ ය.

(2) රජය විසින් කෙළින්ම හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ මුදල් සපයනු ලබන යම් විශ්වවිද්‍යාලයක යම් පාඨමාලාවක් සඳහා නැතහොත් යම් අංශයක හෝ පීඨයක ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යය එක් රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂාවක් වන අවස්ථාවක එම විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් වීමට කලින් අනෙක් රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා ඇති ශිෂ්‍යයන් වෙනුවෙන් එකී අනෙක් රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂාව ද එම පාඨමාලාව සඳහා නැතහොත් එකී අංශයේ හෝ පීඨයේ ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යයක් කළ යුත්තේ ය.

එසේ වුවද එකී විශ්ව විද්‍යාලයේ වෙනත් යම් මණ්ඩපයක හෝ ශාඛාවක හෝ ඒ සමාන වෙනත් යම් විශ්වවිද්‍යාලයක යම් මණ්ඩපයක හෝ ශාඛාවක හෝ ඒ හා සමාන පාඨමාලාවක් සඳහා නැතහොත් ඒ හා සමාන අංශයක හෝ පීඨයක ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යය ඉහත කී අනෙක් රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂාව වන්නේ නම් මෙම අනුවෘත්තවේ මෙයට ඉහතින් වූ විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීමට බැඳීමක් නොවන්නේ ය.

අනුව ක්‍රියා කිරීමට බැඳීමක් නොවන්නේ ය.

(3) මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි “විශ්වවිද්‍යාලය”, යන්නට කවර වූ හෝ උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයක් ඇතුළත් වේ.

22.(1) සිංහල සහ දෙමළ භාෂා ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේ ම පරිපාලන භාෂා විය යුත්තේ ය. රජයේ ආයතන විසින් පොදු වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා සහ සියලු කටයුතු ඉටු කිරීම සඳහා දෙමළ භාෂාව භාවිත කරන උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් හැර, ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ම පළාත්වල පරිපාලන භාෂාව සිංහල විය යුතු අතර, ඒ පළාත්වල රජයේ ආයතන විසින් පොදු වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා සහ සියලු කටයුතු ඉටු කිරීම සඳහා සිංහල භාෂාව භාවිත කළ යුතු ය: එසේ වුව ද, උප දිසාපති කොට්ඨාසයක් සංයුක්ත වන යම් ඒකකයක මුළු ජනගහනයට එම ප්‍රදේශයේ සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාමය සුළු ජන කොටස දරන අනුපාතය කෙරෙහි සැලකිල්ල ඇතිව, ජනාධිපතිවරයා විසින්, සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙක ම හෝ ඒ ප්‍රදේශය පිහිටි පළාතේ පරිපාලන භාෂාව වශයෙන් භාවිත කරනු ලැබූ භාෂාව නොවන වෙනත් භාෂාවක් හෝ ඒ ප්‍රදේශය සඳහා පරිපාලන භාෂාව වශයෙන් භාවිත කරනු ලැබීමට විධාන කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) තම නිල තත්වයෙන් ක්‍රියා කරන නිලධරයකු නොවන තැනැත්තකුට -

(අ) දෙමළ හෝ ඉංග්‍රීසි භාෂා දෙකෙන් කවර වූ හෝ භාෂාවකින් කවර වූ හෝ නිලධරයකුගෙන් ඒ නිලධරයාගේ නිල තත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු භාර ගැනීමට, ඒ නිලධරයාට නිල තත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙන් යැවීමට සහ ඒ නිලධරයා සමඟ ඒ තත්වයෙන් කටයුතු කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය;

(ආ) යම් නිල ලේඛනයක්, වාර්තාවක්, ප්‍රකාශනයක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීමට නැතහොත් එවැනි ලේඛනයකින්, වාර්තාවකින්,

(3) සියලුම ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික පාසල්වල විෂය මාලාවේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා අනිවාර්ය විය යුතුය.

(4) මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි “විශ්වවිද්‍යාලය”, යන්නට කවර වූ හෝ තෘතීය උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයක් ඇතුළත් වේ.

“පාසල” යන්නට ජාතික පාසල්, පළාත් පාසල්, පෞද්ගලික පාසල්, වතු පාසල්, අන්තර්ජාතික පාසල්, අයත් වේ.

22.(1) සිංහල සහ දෙමළ භාෂා ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේ ම රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා විය යුත්තේ ය. රජයේ ආයතන විසින් පොදු වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා සහ සියලු කටයුතු ඉටු කිරීම සඳහා සිංහල භාෂාව භාවිත කළ යුතු ය.

එසේ වුව ද, උප දිසාපති කොට්ඨාසයක් සංයුක්ත වන යම් ඒකකයක මුළු ජනගහනයට එම ප්‍රදේශයේ දෙමළ භාෂාමය සුළු ජන කොටස දරන අනුපාතය කෙරෙහි සැලකිල්ල ඇතිව, ජනාධිපතිවරයා විසින්, දෙමළ භාෂාව ද ඒ ප්‍රදේශය පිහිටි පළාතේ වාර්තා තබා ගැනීමේ භාෂාව වශයෙන් භාවිත කරනු ලැබීමට විධාන කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ඉහත සඳහන් වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුවත් සියලු පුරවැසියන්ට

(අ) සිංහල හෝ දෙමළ භාෂා දෙකෙන් කවර වූ හෝ භාෂාවකින් කවර වූ හෝ නිලධරයකුගෙන් ඒ නිලධරයාගේ නිල තත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු භාර ගැනීමට, ඒ නිලධරයාට නිල තත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු යැවීමට සහ ඒ නිලධරයා සමඟ ඒ තත්වයෙන් කටයුතු කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය;

(ආ) යම් නිල ලේඛනයක්, වාර්තාවක්, ප්‍රකාශනයක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීමට නැතහොත් එවැනි ලේඛනයකින්, වාර්තාවකින්, ප්‍රකාශනයකින්

ප්‍රකාශනයකින් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලකින් පිටපතක් හෝ උද්ධෘතයක් ලබා ගැනීමට ඔහුට ඇති අයිතිවාසිකම නීතියෙන් පිළිගනු ලබන්නේ නම්, අවස්ථාවේ පරිදි එම ලේඛනයෙන්, වාර්තාවෙන්, ප්‍රකාශනයෙන් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලෙන් පිටපතක් හෝ උද්ධෘතයක් ලබා ගැනීමට නැතහොත් එම ලේඛනයේ, වාර්තාවේ, ප්‍රකාශනයේ හෝ වෙනත් ලියවිල්ලේ පරිවර්තනයක් දෙමළ හෝ ඉංග්‍රීසි භාෂා දෙකෙන් කවර භාෂාවකින් වුව ද ලබා ගැනීමට හිමිකම් ඇත්තේ ය;

(ඇ) ඒ තැනැත්තාට නිකුත් කරනු ලැබීමේ කාර්යය සඳහා යම් නිලධරයකු විසින් යම් ලියවිල්ලක් ලියා අත්සන් කරනු ලබන අවස්ථාවක ඒ ලියවිල්ල හෝ ඒ ලියවිල්ලේ පරිවර්තනයක් හෝ දෙමළ හෝ ඉංග්‍රීසි භාෂා දෙකෙන් කවර භාෂාවකින් වුව ද ලබා ගැනීමට හිමිකම් ඇත්තේ ය.

(3) පරිපාලන භාෂාව වශයෙන් දෙමළ භාෂාව භාවිත කරනු ලබන යම් ප්‍රදේශයක, ස්වකීය නිල තත්ත්වයෙන් ක්‍රියා කරන නිලධරයකු නොවන යම් තැනැත්තකු මේ ව්‍යවත්ථාවේ (2) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවේ (අ), (ආ) සහ (ඇ) ඡේදවල සඳහන් අයිතිවාසිකම් සහ සේවාවන් සිංහල භාෂාවෙන් හෝ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ක්‍රියාත්මක කරවා ගැනීමට සහ ලබා ගැනීමට හිමිකම් ලැබිය යුත්තේ ය.

(4) ස්වකීය කටයුතු සිංහල භාෂාවෙන් කරන යම් පළාත් සභාවක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක්, තම නිල තත්ත්වයෙන් ක්‍රියා කරන කවර වූ හෝ නිලධරයකුගෙන් සිංහල භාෂාවෙන් ලිපි ගනුදෙනු භාර ගැනීමට, ඒ නිලධරයාට නිල තත්ත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු යැවීමට සහ ඒ නිලධරයා සමග ඒ තත්ත්වයෙන් ලිපි කටයුතු කිරීමට හිමිකම තිබෙන අතර, ස්වකීය කටයුතු දෙමළ භාෂාවෙන් කරන යම් පළාත් සභාවක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් තම නිල තත්ත්වයෙන් ක්‍රියා කරන කවර වූ හෝ නිලධරයකුගෙන් දෙමළ භාෂාවෙන් ලිපි ගනුදෙනු භාර ගැනීමට, ඒ නිලධරයාට නිල තත්ත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු යැවීමට සහ ඒ නිලධරයා සමග ඒ තත්ත්වයෙන් කටයුතු කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය;

හෝ වෙනත් ලියවිල්ලකින් පිටපතක් හෝ උද්ධෘතයක් ලබා ගැනීමට ඔහුට ඇති අයිතිවාසිකම නීතියෙන් පිළිගනු ලබන්නේ නම්, අවස්ථාවේ පරිදි එම ලේඛනයෙන්, වාර්තාවෙන්, ප්‍රකාශනයෙන් හෝ වෙනත් ලේඛනයකින් පිටපතක් හෝ උද්ධෘතයක් ලබා ගැනීමට නැතහොත් එම ලේඛනයේ, වාර්තාවේ, ප්‍රකාශනයේ හෝ වෙනත් ලේඛනයක පරිවර්තනයක් සිංහල හෝ දෙමළ භාෂා දෙකෙන් කවර භාෂාවකින් වුව ද ලබා ගැනීමට හිමිකම් ඇත්තේ ය;

(ඇ) ඒ තැනැත්තාට නිකුත් කරනු ලැබීමේ කාර්යය සඳහා යම් නිලධරයකු විසින් යම් ලියවිල්ලක් ලියා අත්සන් කරනු ලබන අවස්ථාවක ඒ ලියවිල්ල හෝ ඒ ලියවිල්ලේ පරිවර්තනයක් හෝ සිංහල හෝ දෙමළ භාෂා දෙකෙන් කවර භාෂාවකින් වුව ද ලබා ගැනීමට හිමිකම ඇත්තේ ය.

සටහන
22(3) වගන්තිය ඉවත් කර ඇත.

(4) ස්වකීය කටයුතු සිංහල භාෂාවෙන් කරන යම් පළාත් සභාවක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක්, තම නිල තත්ත්වයෙන් ක්‍රියා කරන කවර වූ හෝ නිලධරයකුගෙන් සිංහල භාෂාවෙන් ලිපි ගනුදෙනු භාර ගැනීමට, ඒ නිලධරයාට නිල තත්ත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු යැවීමට සහ ඒ නිලධරයා සමග ඒ තත්ත්වයෙන් ලිපි කටයුතු කිරීමට හිමිකම තිබෙන අතර, ස්වකීය කටයුතු දෙමළ භාෂාවෙන් කරන යම් පළාත් සභාවක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් තම නිල තත්ත්වයෙන් ක්‍රියා කරන කවර වූ හෝ නිලධරයකුගෙන් දෙමළ භාෂාවෙන් ලිපි ගනුදෙනු භාර ගැනීමට, ඒ නිලධරයාට නිල තත්ත්වයෙන් ලිපි ගනුදෙනු යැවීමට සහ ඒ නිලධරයා සමග ඒ තත්ත්වයෙන් කටයුතු කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය;

කිරීමට හිමිකම ඇත්තේ ය;

එසේ වුව ද, පරිපාලන භාෂාව වශයෙන් වෙනස් භාෂාවක් භාවිත කරනු ලබන යම් ප්‍රදේශයක් කටයුතු කරන වෙනත් යම් පළාත් සභාවකින් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයකින්, රජයේ ආයතනයකින් හෝ යම් නිලධරයකුගෙන් ලිපි ගනුදෙනු ලබන හෝ ඒවා හෝ එම නිලධරයා සමග වැඩ කටයුතු කරන යම් පළාත් සභාවකින්, පළාත් පාලන ආයතනයකින්, රජයේ ආයතනයකින් හෝ යම් නිලධරයකුගෙන් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ලිපි ගනුදෙනු ලබා ගැනීමට, නිවේදන හුවමාරු කර ගැනීමට සහ වැඩ කටයුතු කිරීමට හිමිකම ලැබිය යුතු ය.

(5) රජයේ සේවයට, අධිකරණ සේවයට, පළාත්බද රජයේ සේවයට, පළාත් පාලන සේවයට හෝ රජයේ යම් ආයතනයකට තැනැත්තන් ඇතුළත් කර ගැනීම සඳහා පැවැත්වෙන යම් විභාගයක දී සිංහල හෝ දෙමළ හෝ තමන් තෝරා ගන්නා භාෂාවක හෝ මාධ්‍යයකින් වුව ද පරීක්ෂා කරනු ලැබීමට යම් තැනැත්තකුට හිමිකම් ඇත්තේ ය. තව ද, තම ධුරයේ කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා සිංහල හෝ දෙමළ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් ඒ තැනැත්තාට තිබීම සාධාරණව අවශ්‍ය වන අවස්ථාවන්හි. එවැනි යම් සේවයකට හෝ රජයේ යම් ආයතනයකට හෝ ඇතුළත් කර ගනු ලැබීමෙන් පසු සාධාරණ කාලයක් ඇතුළත එසේ අවස්ථාවක පරිදි සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් ඔහු විසින් ලබා ගත යුතු යයි නියම කිරීමේ කොන්දේසියට එකී හිමිකම යටත් වන්නේ ය:

එසේ වුවද යම් තැනැත්තකු බඳවා ගනු ලබන ධුරයෙහි කිසිදු කර්තව්‍යයක් සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් ඇත්තේ නම් මිස ඉටු කළ නොහැකි වන අවස්ථාවල දී, එවැනි යම් සේවයකට හෝ රජයේ යම් ආයතනයකට ඇතුළත් කර ගැනීමේ කොන්දේසියක් වශයෙන් සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් යම් තැනැත්තකුට තිබිය යුතු යයි නියම කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(6) මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි -
“නිලධරයා” යන්නෙන් ජනාධිපතිවරයා, යම්

(5) රජයේ සේවයට, අධිකරණ සේවයට, පළාත්බද රජයේ සේවයට, පළාත් පාලන සේවයට හෝ රජයේ යම් ආයතනයකට තැනැත්තන් ඇතුළත් කර ගැනීම සඳහා පැවැත්වෙන යම් විභාගයක දී සිංහල හෝ දෙමළ හෝ තමන් තෝරා ගන්නා භාෂාවක හෝ මාධ්‍යයකින් වුව ද පරීක්ෂා කරනු ලැබීමට යම් තැනැත්තකුට හිමිකම් ඇත්තේ ය. තව ද, තම ධුරයේ කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා සිංහල හෝ දෙමළ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් ඒ තැනැත්තාට තිබීම සාධාරණව අවශ්‍ය වන අවස්ථාවන්හි. එවැනි යම් සේවයකට හෝ රජයේ යම් ආයතනයකට හෝ ඇතුළත් කර ගනු ලැබීමෙන් පසු එසේ අවස්ථාවක පරිදි සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරන ලද කාලයක් තුළ දී, ඔහු විසින් ලබා ගත යුතු යයි නියම කිරීමේ කොන්දේසියට එකී හිමිකම යටත් වන්නේ ය:

එසේ වුවද යම් තැනැත්තකු බඳවා ගනු ලබන ධුරයෙහි කිසිදු කර්තව්‍යයක් සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් ඇත්තේ නම් මිස ඉටු කළ නොහැකි වන අවස්ථාවල දී, එවැනි යම් සේවයකට හෝ රජයේ යම් ආයතනයකට ඇතුළත් කර ගැනීමේ කොන්දේසියක් වශයෙන් සිංහල හෝ දෙමළ භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනීමක් යම් තැනැත්තකුට තිබිය යුතු යයි නියම කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(6) මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි -
“නිලධරයා” යන්නෙන් ජනාධිපතිවරයා, යම්

<p>අමාත්‍යවරයෙක්, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයෙක්, ආණ්ඩුකාරවරයෙක්, ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයෙක්, පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයෙක් හෝ රජයේ ආයතනයක හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක හෝ පළාත් සභාවක යම් නිලධරයෙක් අදහස් වේ.</p> <p>“රජයේ ආයතනය” යන්නෙන්, ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ ආයතනයක්, රාජ්‍ය සංස්ථාවක් හෝ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් අදහස් වේ.</p> <p>23.(1) සියලු ම නීති සහ අනුනීති පැනවීම නැතහොත් සෑදීම ද, එකී සියලු ම නීති අනු නීති පළ කිරීම ද, ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් වූ පරිවර්තනයක් ද ඇතිව සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙකෙන් ම විය යුත්තේ ය:</p> <p>එසේ වුව ද, ඒ ඒ භාෂාවෙන් වූ පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, බලපැවැත්විය යුත්තේ කවර පාඨය ද යන්න පාර්ලිමේන්තුව විසින් යම් නීතියක් පනවන අවස්ථාවේ දී තීරණය කළ යුතු ය:</p> <p>එසේ ම තවදුරටත්, අනෙකුත් සියලු ලිඛිත නීති සහ අනුනීති සම්බන්ධයෙන් වන විට පාඨ අතර අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත් ඒ ලිඛිත නීති හෝ අනුනීති පනවන ලද්දේ හෝ සම්මත කරන ලද්දේ හෝ සාදන ලද්දේ හෝ යම් භාෂාවකින් ද, ඒ භාෂාවෙන් වූ පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.</p> <p>(2) පළාත් සභාවක් විසින් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් හෝ සාදනු ලබන හෝ නිකුත් කරනු ලබන නියම, ප්‍රකාශන, රීති, අතුරු ව්‍යවස්ථා, නියෝග සහ නිවේදන හැර යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ සාදනු ලබන හෝ නිකුත් කරනු ලබන සියලු ම නියම, ප්‍රකාශන, රීති, අතුරු ව්‍යවස්ථා, නියෝග සහ නිවේදන ද, ගැසට් පත්‍රය ද, ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයක් ද ඇතිව සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලින් පළ කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>(3) යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ, යම් පළාත් සභාවක් විසින් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් හෝ සාදනු ලබන හෝ නිකුත් කරනු</p>	<p>අමාත්‍යවරයෙක්, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයෙක්, ආණ්ඩුකාරවරයෙක්, ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයෙක්, පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයෙක් හෝ රජයේ ආයතනයක හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක හෝ පළාත් සභාවක යම් නිලධරයෙක් අදහස් වේ.</p> <p>“රජයේ ආයතනය” යන්නෙන්, ආණ්ඩුවේ අමාත්‍යාංශයක්, දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ ආයතනයක්, රාජ්‍ය සංස්ථාවක් හෝ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් අදහස් වේ.</p> <p>23. (1) සියලු ම නීති සහ අනුනීති පැනවීම නැතහොත් සෑදීම ද, එකී සියලු ම නීති අනු නීති පළ කිරීම ද, සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙකෙන් ම විය යුත්තේ ය:</p> <p>එසේ වුව ද, ඒ ඒ භාෂාවෙන් වූ පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, සිංහල පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.</p> <p>(2) යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ සාදනු ලබන හෝ නිකුත් කරනු ලබන සියලු ම නියම, ප්‍රකාශන, රීති, අතුරු ව්‍යවස්ථා, නියෝග සහ නිවේදන ද, සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලින් පළ කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>(3) යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ, යම් පළාත් සභාවක් විසින් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් හෝ සාදනු ලබන හෝ නිකුත් කරනු</p>
--	---

ලබන සියලු ම නියම, ප්‍රකාශන, රීති, අතුරු ව්‍යවස්ථා, නියෝග සහ නිවේදන ද, එම පළාත් සභාව හෝ පළාත් පාලන ආයතනය හෝ යම් රජයේ ආයතනයක් විසින් නිකුත් කරනු ලබන හෝ භාවිත කරනු ලබන චක්‍රලේඛ සහ ආකෘති ඇතුළු සියලු ලේඛන ද ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයක් ද ඇතිව එම පළාත් සභාව හෝ පළාත් පාලන ආයතනය හෝ රජයේ ආයතනය ක්‍රියාත්මක වන එක් එක් ප්‍රදේශයේ පරිපාලනයේ දී භාවිත කරනු ලබන භාෂාවෙන් පළ කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(4) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වීමට පෙරාතුව බලාත්මක වූ සියලු නීති සහ අනු නීති හැකි තාක් ඉක්මනින් සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

24. (1) ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේ ම අධිකරණවල භාෂා සිංහල සහ දෙමළ භාෂා විය යුතු අතර, දෙමළ භාෂාව පරිපාලන භාෂාව වන යම් ප්‍රදේශයක හැර, ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ම ප්‍රදේශවල පිහිටි අධිකරණවල සිංහල භාෂාව අධිකරණ භාෂාව වශයෙන් භාවිත කළ යුත්තේ ය. නඩු වාර්තාව සහ නඩු කටයුතු අධිකරණයේ භාෂාවෙන් විය යුතු ය. යම් අධිකරණයකින් අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවක, අභියාචනය විභාග කරනු ලබන අධිකරණයේ භාෂාව, අභියාචනය ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ යම් අධිකරණයකින් ද, ඒ අධිකරණයේ භාෂාව නොවන වෙනත් භාෂාවක් වන විට, අභියාචනය විභාග කරනු ලබන අධිකරණයේ භාෂාවෙන් ද වාර්තා පිළියෙල කළ යුතු ය:

එසේ වුව ද, යම් අධිකරණයක නඩු වාර්තාව තබා ගැනීම ද, නඩු කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම ද අධිකරණයේ භාෂාව නොවන භාෂාවකින් ද විය යුතු යැයි, අධිකරණ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ එකඟත්වය ඇතිව විධාන කළ හැක්කේ ය.

(2) යම්කිසි පාර්ශ්වයක් හෝ අයැදුම්කරුවකු විසින් නැතහොත් ඒ පාර්ශ්වය හෝ අයැදුම්කරු නියෝජනය කිරීමට නීතියෙන් බලය ලබා ඇති

ලබන සියලු ම නියම, ප්‍රකාශන, රීති, අතුරු ව්‍යවස්ථා, නියෝග සහ නිවේදන ද, එම පළාත් සභාව හෝ පළාත් පාලන ආයතනය හෝ යම් රජයේ ආයතනයක් විසින් නිකුත් කරනු ලබන හෝ භාවිත කරනු ලබන චක්‍රලේඛ සහ ආකෘති ඇතුළු සියලු ලේඛන ද සිංහල හා දෙමළ භාෂාවෙන් පළ කළ යුතු ය.

එසේ වුව ද අනෙකුත් සියලුම ලිඛිත නීති සහ එම ලිඛිත නීති පනවන ලද හෝ සම්මත කරන ලද භාෂා පාඨ අතර අනනුකූලත්වයක් පවතී නම් සිංහල භාෂාවෙන් වූ පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.

(4) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වීමට පෙරාතුව බලාත්මක වූ සියලු නීති සහ අනුනීති විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරන ලද කාලයක් තුළ සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

24. (1) ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේ ම අධිකරණවල භාෂා සිංහල සහ දෙමළ භාෂා විය යුතු ය. නඩු වාර්තාව සහ නඩු කටයුතු සිංහල භාෂාවෙන් විය යුතු ය.

එසේ වුව ද, යම් අධිකරණයක නඩු වාර්තාව තබා ගැනීම ද, නඩු කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම ද දෙමළ භාෂාවෙන් විය යුතු යැයි, අධිකරණ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ එකඟත්වය ඇතිව විධාන කළ හැක්කේ ය.

(2) යම්කිසි පාර්ශ්වයක් හෝ අයැදුම්කරුවකු විසින් නැතහොත් ඒ පාර්ශ්වය හෝ අයැදුම්කරු

යම්කිසි තැනැත්තකු විසින්, නඩු කටයුතු ආරම්භ කිරීම ද, උත්තරවාද සහ වෙනත් ලේඛන අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම ද, අධිකරණ කටයුතුවලට සහභාගි වීම ද, සිංහල භාෂාවෙන් හෝ දෙමළ භාෂාවෙන් හෝ කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(3) අධිකරණයක භාවිත වන භාෂාව නොදන්නා යම් කිසි විනිශ්චයකාරයකුට, ජූරි සභිකයකුට, යම්කිසි පාර්ශ්වයකට හෝ අයැදුම්කරුවකුට නැතහොත් ඒ පාර්ශ්වය හෝ අයැදුම්කරු නියෝජනය කිරීමට නීතියෙන් බලය ලබා ඇති යම්කිසි තැනැත්තකුට එම අධිකරණයේ සිදුවන කටයුතු වටහා ගැනීමටත් ඒ කටයුතුවලට සහභාගි වීමටත් හැකිවන සේ රජය විසින් සිංහල භාෂාවෙන් හෝ දෙමළ භාෂාවෙන් හෝ සපයනු ලබන භාෂණ පරිවර්තන සහ පරිවර්තන ලබා ගැනීමටත්, නඩු වාර්තාවකින් නීතිය අනුව ලබා ගැනීමට හිමිකම් ඇති කවර වූ හෝ කොටසක් නැතහොත් එහි පරිවර්තනයක් එම භාෂාවෙන් ලබා ගැනීමටත් හිමිකම ඇත්තේ ය.

(4) අධිකරණ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ එකඟත්වය ඇතිව සියලු කාර්ය සඳහා නැතහොත් ඔහු විසින් නිශ්චය කොට දක්වන යම් යම් කාර්ය සඳහා නඩු වාර්තාවක හෝ නඩු කටයුත්තක දී නැතහොත් නඩු වාර්තාවක් හෝ නඩු කටයුත්තක් සම්බන්ධයෙන් ඉංග්‍රීසි භාෂාව යම් අධිකරණයක භාවිත කිරීමට අවසර දෙමින් විධාන නිකුත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය. එවැනි විධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට සෑම විනිශ්චයකාරවරයෙක් ම බැඳී සිටින්නේ ය.

(5) මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි -

“අධිකරණය” යන්නෙන් කාර්මික සහ වෙනත් ආරාචුල් විනිශ්චය කිරීම හා නිරවුල් කිරීම ඇතුළුව යුක්තිය පසිඳලීම සඳහා ඇති කොට පිහිටුවන ලද කවර වූ අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් හෝ අධිකරණ කටයුතු නැතහොත් අර්ධ අධිකරණ කටයුතු ඉටු කරන වෙනත් කවර වූ හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක්

නියෝජනය කිරීමට නීතියෙන් බලය ලබා ඇති යම්කිසි තැනැත්තකු විසින්, නඩු කටයුතු ආරම්භ කිරීම ද, උත්තරවාද සහ වෙනත් ලේඛන අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම ද, අධිකරණ කටයුතුවලට සහභාගි වීම ද, සිංහල භාෂාවෙන් හෝ දෙමළ භාෂාවෙන් හෝ කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(3) අධිකරණයක භාවිත වන භාෂාව නොදන්නා යම් කිසි විනිශ්චයකාරයකුට, ජූරි සභිකයකුට, යම්කිසි පාර්ශ්වයකට හෝ අයැදුම්කරුවකුට නැතහොත් ඒ පාර්ශ්වය හෝ අයැදුම්කරු නියෝජනය කිරීමට නීතියෙන් බලය ලබා ඇති යම්කිසි තැනැත්තකුට එම අධිකරණයේ සිදුවන කටයුතු වටහා ගැනීමටත් ඒ කටයුතුවලට සහභාගි වීමටත් හැකිවන සේ රජය විසින් සිංහල භාෂාවෙන් හෝ දෙමළ භාෂාවෙන් හෝ සපයනු ලබන භාෂණ පරිවර්තන සහ පරිවර්තන ලබා ගැනීමටත්, නඩු වාර්තාවකින් නීතිය අනුව ලබා ගැනීමට හිමිකම් ඇති කවර වූ හෝ කොටසක් නැතහොත් එහි පරිවර්තනයක් එම භාෂාවෙන් ලබා ගැනීමටත් හිමිකම ඇත්තේ ය.

(4) සියලු නඩු තීන්දු රාජ්‍ය පරිපාලන භාෂා දෙකෙන් එකකින් ලිවිය යුතු අතර එහි පරිවර්තනයක් අනෙක් පරිපාලන භාෂාවෙන් පළ කළ යුතු ය.

(5) මෙම ව්‍යවස්ථාවෙහි -

“අධිකරණය” යන්නෙන් කාර්මික සහ වෙනත් ආරාචුල් විනිශ්චය කිරීම හා නිරවුල් කිරීම ඇතුළුව යුක්තිය පසිඳලීම සඳහා ඇති කොට පිහිටුවන ලද කවර වූ අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් හෝ අධිකරණ කටයුතු නැතහොත් අර්ධ අධිකරණ කටයුතු ඉටු කරන වෙනත් කවර වූ හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක්

<p>හෝ ආයතනයක් හෝ ආරවුල් සමථයකට පත් කොට නිරවුල් කිරීම සඳහා ඇති කොට පිහිටුවන ලද කවර වූ හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් හෝ ආයතනයක් අදහස් වේ.</p> <p>“විනිශ්චයකාරවරයා” යන්නට කවර වූ හෝ අධිකරණයක සභාපතිවරයා ද, මූලාසනාරූඪ නිලධරයා ද, සාමාජිකයෙක් ද ඇතුළත් වෙති.</p> <p>“වාර්තාව” යන්නට උත්තරවාද, නඩු තීන්දු, ආඥා සහ වෙනත් අධිකරණ හා විධායක කාර්යය ඇතුළත් වේ.</p> <p>25. මේ පරිච්ඡේදයෙහි විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි භාෂා භාවිතය සඳහා රජය ප්‍රමාණවත් පහසුකම් සැලැස්විය යුත්තේ ය.</p> <p>25 අ. යම් නීතියක විධිවිධාන සහ මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු ය.</p>	<p>හෝ ආයතනයක් හෝ ආරවුල් සමථයකට පත් කොට නිරවුල් කිරීම සඳහා ඇති කොට පිහිටුවන ලද කවර වූ හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් හෝ ආයතනයක් අදහස් වේ.</p> <p>“විනිශ්චයකාරවරයා” යන්නට කවර වූ හෝ අධිකරණයක සභාපතිවරයා ද, මූලාසනාරූඪ නිලධරයා ද, සාමාජිකයෙක් ද ඇතුළත් වෙති.</p> <p>“වාර්තාව” යන්නට උත්තරවාද, නඩු තීන්දු, ආඥා සහ වෙනත් අධිකරණ හා විධායක කාර්යය ඇතුළත් වේ.</p> <p>25. මේ පරිච්ඡේදයෙහි විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි භාෂා භාවිතය සඳහා රජය ප්‍රමාණවත් පහසුකම් සැලැස්විය යුත්තේ ය.</p> <p>25 අ. යම් නීතියක විධිවිධාන සහ මේ ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, මේ ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු ය.</p>
--	--

පරිච්ඡේදය VI

(දැනට පවතින පරිච්ඡේද III)

මූලික අයිතිවාසිකම් සහ යුතුකම්

(අ) දැනට පුරවැසියන් වෙත පවරා ඇති වගකීම්වලට අමතරව රජය ඉටු කළ යුතු මූලික වගකීම්.

අයිතිවාසිකම් සහ නන් වැදෑරුම් නිදහස ක්‍රියාත්මක වීමත් භුක්ති විඳීමත් යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කිරීමෙන් වෙන්ව ක්‍රියාත්මක විය නොහැකි ය. එබැවින් 28 වන වගන්තියේ දැක්වෙන මූලික වගකීම්, මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදය තුළ අන්තර්ගත වීම වඩා යෝග්‍ය බව අපගේ මතය වේ. රජය විසින් ඉටු කළ යුතු වගකීම් මාලාවක් මෙහි අන්තර්ගත විය යුතු බව අප විසින් යෝජනා කරනු ලබන අතර එමගින් රජය ලවා එම යුතුකම් ඉටු කරවා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

ඒ අනුව 28 වන වගන්තිය පහත සඳහන් අයුරින් සංශෝධනය කොට අඩංගු කළ යුතු බව යෝජනා කරමු.

28. අයිතිවාසිකම් සහ නන්වැදෑරුම් නිදහස ක්‍රියාත්මක වීමත්, භුක්ති විඳීමත්, යුතුකම් සහ බැඳීම් ඉටු කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙන් වෙන් කළ නොහැකි අතර ඒ අනුව,

1. රජය විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් අතර පහත සඳහන් යුතුකම් ද ඇතුළත් විය යුතු ය.

- (අ) රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවය ආරක්ෂා කිරීම.
- (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස පරමාධිපත්‍යය සහ භෞමික අඛණ්ඩතාව ආරක්ෂා කිරීම.
- (ඇ) ජාතික ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සහ රාජ්‍ය බෙදා වෙන් කිරීම හා ලෙඩරළු රාජ්‍යයක් පිහිටුවීම වැළැක්වීම.
- (ඈ) ශ්‍රී ලාංකේය ජාතික උරුමයෙහි කොටසක් වන පරිසරය සහ පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන සහ ස්මාරක ආරක්ෂා කිරීම.
- (ඉ) ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ සංස්කෘතික වටිනාකම් සුරැකීම.

2. සෑම ශ්‍රී ලාංකිකයකු විසින් ම පහත සඳහන් යුතුකම් ඉටු කළ යුතු ය.

- (අ) ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සහ නීතිය ආරක්ෂා කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යෑම.

- (ආ) ජාතික ධජය සහ ජාතික ගීයට ගරු කිරීම.
- (ඇ) ජාතික අභිමානය ප්‍රවලිත කිරීම සහ ජාතික සමභීය පෝෂණය කිරීම.
- (ඈ) සිය අභිමතය පරිදි හෘදය සාක්ෂියට එකඟව වෘත්තීයක නිරත වීම.
- (ඉ) යම් දෙමව්පියකු හෝ භාරකරුවකු වූ විට අදාළ දරුවාට වයස අවුරුදු 6 සිට අවුරුදු 14 දක්වා අධ්‍යාපනයට අවස්ථා සැලසීම.
- (ඊ) මහජන දේපල ආරක්ෂා කොට සුරක්ෂිත කිරීම සහ ඒවා අවභාවිතය සහ නාස්තිය මැඩ පැවැත්වීම.
- (උ) අන් අයගේ නිදහස සහ අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම.
- (ඌ) ස්වභාව ධර්මය සහ පැවැත්ම සංරක්ෂණය කිරීමට ස්වභාව ධර්ම ආරක්ෂා කිරීම සහ එහි සම්පත් සංරක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම තැනැත්තකුගේ ම යුතුකම වන්නේ ය.

(ආ) මූලික අයිතිවාසිකම්

මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දැනට පවතින ප්‍රතිපාදන එසේ ම නොවෙනස්ව පැවතිය හැකි ය. 2015 - 2019 ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ අනුකමිටු මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ කර ඇති ඇතැම් යෝජනා තුළින් ආගම්වලට හැරවීමේ සහ අපගේ සංස්කෘතිය විනාශයට රුකුල් දෙන ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් කර ඇති බව කණගාටුවෙන් වුව ද සඳහන් කරමු. එකී විධි විධාන පහත උපුටා දක්වනු ලැබේ.

(ඇ) අන්‍යාගමිකකරණය සඳහා අවකාශ සැලසීම

ව්‍යවස්ථා සභාව - අතුරු වාර්තාව 2017 සැප්තැම්බර්. මෙහි පහත සඳහන් නිර්දේශ දක්වා ඇත.

16(1) සෑම තැනැත්තකුට ම තම ආගම හා විශ්වාසය තනිව ම හෝ අන් අය හා සමාන හෝ ප්‍රසිද්ධියේ හෝ , පෞද්ගලිකව ඇදහීම මගින් හෝ පිළිපැදීම මගින් ප්‍රගුණ කිරීම මගින්, ප්‍රචාරය කිරීම මගින් හා ඉගැන්වීම් මගින් , ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහසට හිමිකම ඇත්තේය.

16(2) කිසිදු පුද්ගලයෙකු සතු තම අභිමතයට අනුව ආගමක් හෝ විශ්වාසයක් ඇදහීමට හෝ වැලඳ ගැනීමට ද ඇති නිදහසට ද හානි කරන ආකාරයේ බලහත්කාරකමකට භාජනය නොකළ යුතු ය.

යෝජිත 16(2) වගන්තියට අප එකඟ වන නමුත් එහි 16(1) වගන්තියේ සඳහන් "ප්‍රචාරය කිරීම" යන වචනය ඇතුළත් කිරීම අන්‍යාගමිකකරණය සඳහා ඉඩ සලසනු පිණිස සිදු කොට ඇති දුෂ්ට ප්‍රයත්නයකි. එබැවින් 16(1) වන වගන්තිය අනුමත කළ නොහැකි ය.

ICCPR වලදී පවා ව්‍යාප්තිය යන වචනය භාවිත කොට නොමැති බව සටහන් කිරීම වැදගත් වේ. රජයේ යෝජනා තුළ ව්‍යාප්තිය යන වචනය එහි අන්තර්ගත කරුණු තුළ අඩංගු වන අතර විද්‍යාමාන යන වචනය එහි මාතෘකාවේ වෙසෙසින් දක්වා ඇත. රජයේ යෝජනා තුළ එය කුඩා ලෙස අඩංගු කර ඇත්තේ මන්ද? කිසි ම දේශපාලනඥයකු මෙම කරුණ මහජනයා ඉදිරියේ හෙළිදරව් කර නැත. එබැවින් මහජනයාට ඒ පිළිබඳ විකල්පයක් සෙවිය නොහැක. ආගම්වලට හැරවීමට එරෙහි වන කිසිදු නීති විශාරදයකු ඇතුළත් කිරීමට රජය අසමත්වීම තුළින් පෙන්නුම් කරනු ලබන්නේ මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් රජයේ අරමුණුවල ඇති සැක සහිත ස්වභාවයයි.

(ඇ) වෙන් කොට සැලකීමේ නීතිවල වලංගු භාවය සීමා කිරීම.

වර්තමාන 16 වන වගන්තිය , "මුළු රටට ම එක ම නීතියක්" යන රජයේ ප්‍රතිපත්තියට පටහැනි ය. එබැවින් 16 වන වගන්තිය සංශෝධනය විය යුතු බව අපි නිර්දේශ කරමු.

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p>(1) 16. (1) පවත්නා ලිඛිත නීති සහ ලිඛිත නොවූ නීති අතුරෙන් යම්කිසි ලිඛිත නීතියක් හෝ ලිඛිත නොවූ නීතියක් මේ පරිච්ඡේදයේ මෙයට ඉහතින් ඇති විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූව ද, එකී සියලු පවත්නා ලිඛිත නීති සහ ලිඛිත නොවූ නීති මෙම ව්‍යවස්ථාවේ II පරිච්ඡේදයේ හා එම පරිච්ඡේදයේ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පනවා ඇති සියළු නීතිවලට යටත්ව බලාත්මකව ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.</p> <p>සටහන 16(1) වගන්තියට පහත සඳහන් ප්‍රතිපාදන එකතු කළ යුතු ය. එසේ වෙතත්, යම් වාර්ගික හෝ ආගමික කණ්ඩායමකට හෝ ප්‍රදේශයකට සීමා වන</p>	<p>16. (1) පවත්නා ලිඛිත නීති සහ ලිඛිත නොවූ නීති අතුරෙන් යම්කිසි ලිඛිත නීතියක් හෝ ලිඛිත නොවූ නීතියක් මේ පරිච්ඡේදයේ මෙයට ඉහතින් ඇති විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූව ද, එකී සියලු පවත්නා ලිඛිත නීති සහ ලිඛිත නොවූ නීති මෙම ව්‍යවස්ථාවේ II පරිච්ඡේදයේ හා එම පරිච්ඡේදයේ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පනවා ඇති සියළු නීතිවලට යටත්ව බලාත්මකව ක්‍රියාත්මක වන්නේ ය.</p> <p>එසේ වෙතත්, යම් වාර්ගික හෝ ආගමික කණ්ඩායමකට හෝ ප්‍රදේශයකට සීමා වන ලෙස බලපවත්වන ඕනෑම නීතියක් ශුන්‍ය සහ බලරහිත වන්නේ ය.</p>

<p>ලෙස බලපවත්වන ඕනෑම නීතියක් ශුන්‍ය සහ බලරහිත වන්නේ ය.</p>	<p>2) කවර වූ හෝ පවත්නා ලිඛිත නීතියකින් දඬුවමක් ලෙස පිළිගනු ලැබූ කවර වූ හෝ ආකාරයක දඬුවමකට කවර වූ හෝ තැනැත්තකු නිසි අධිකරණයක ආඥාව පිට යටත් කිරීම මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන කඩකිරීමක් නොවන්නේ ය.</p>
--	---

(ඉ) පුරවැසියන් නොවන අයට සංස්කෘතික හිමිකම් ප්‍රදානය කිරීම.

ව්‍යවස්ථාවේ 14 වන වගන්තිය අනුව පුරවැසියන්ට පමණක් දැනට සීමා කර ඇති සංස්කෘතික හිමිකම්, 2015 - 2019 රජයේ ව්‍යවස්ථා යෝජනා අනුව පුරවැසියන් නොවන අයට ද පිරිනමා ඇත. මෙහිදී 14 වන වගන්තියේ සඳහන් "පුරවැසියන්" යන වචනය වෙනුවට "පුද්ගලයන්" ලෙස ආදේශ කර ඇත. ව්‍යවස්ථා යෝජනාවලියෙහි කොපමණ බාහිර බලවේග මැදිහත් වී ඇත්දැයි මේ මගින් පෙන්වා දිය හැක.

(ඊ) සමලිංගික විවාහ සඳහා අවකාශ සැලසීම

ව්‍යවස්ථාවේ 12 වන වගන්තිය මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය මත කරන වෙනස් කිරීම්වලට පමණක් තහනමක් පනවා ඇත. රජයේ යෝජනා මගින් මෙම තහනම ලිංගික අන්‍යායතාව, ලිංගික අවධානය ආදිය සඳහා ද බල පැවැත්වෙන පරිදි පුළුල් කොට ඇත. තවද එම වගන්තියට එකඟ නොවන නීති අවලංගු වන බවට මෙම යෝජනාවලින් තව දුරටත් සඳහන් කොට ඇත. මේ අනුව විරුද්ධ ලිංගිකයන් අතර පමණක් සිදු කළ හැකි වූ විවාහ පිළිබඳ නීතිය සමාන ලිංගිකයන් අතරත් සිදු කළ හැකි වනු ඇත. එම යෝජනාවල ඇති වන සංස්කෘතික බලපෑම් ඉමහත් ය.

පරිච්ඡේදය VII

(හඳුන්වා දෙන නව පරිච්ඡේදයකි)

ජාත්‍යන්තර සබඳතා

වැරදි උපදෙස් මත හා වගකීම් විරහිත ලෙස රටේ අමාත්‍යවරුන් විසින් එළඹෙන ලද විවිධ ගිවිසුම් සහ සම්මුතීන් හේතු කොට ගෙන ශ්‍රී ලංකාවට වී ඇති පීඩාව අපමණ ය. ශ්‍රී ලංකාව ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය , එක්සත් රාජධානිය ඇතුළු තවත් රටවල් කීපයක් සමඟ එක්ව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ එක්සත් ජාතීන්ගේ යෝජනා 30/1 තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරී බවට වූ හානිය සුළු කොට තැකිය නොහැක. මේ යෝජනා සම්මතය යටතේ අපගේ සන්නද්ධ හමුදාවන් යුධ අපරාධ සිදු කර ඇති බවට පිළිගනු ලැබූ අතර එසේ කරන ලද්දේ ඒ පිළිබඳ කිසිදු විශ්වසනීය සාක්ෂ්‍ය නොමැති තත්වයක් තුළ ය. ඉහත යෝජනාවේ පළමු ක්‍රියාකාරී කොටස මෙසේ ය.

" එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් විසින් මානව හිමිකම් කවුන්සලයට එහි 27 වන සැසි වාරයේදී ඉදිරිපත් කරන ලද්දාවූ වාචික ප්‍රකාශය ද , ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහජීවනය සහ වගවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් මානව හිමිකම් කොමසාරිස්ගේ වාර්තා ද මානව හිමිකම් කවුන්සලය මගින් එහි 25/1 යෝජනාව තුළින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ විමර්ශනය හා එහි නිගමන හා තීරණ අගය කරන අතර එහි අඩංගු වූ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස ශ්‍රී ලංකා රජයට ටෙටර්ස් දිය යුතු අතර ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සත්‍ය ගවේෂණයෙන්, සාධාරණය සහ හානිපූර්ණ සඳහා සුදුසු පියවර ගැනීම ද ඒවා නැවත සිදුවීම වැළැක්වීම පිළිබඳ සහතික වීම ද අවශ්‍ය වේ "

එම යෝජනාව මගින් අප රටේ පවතින ත්‍රස්තවාදය මැඩ පැවැත්වීමේ පනත, පළාත් සඳහා වැඩි බලතල පැවරීම වැනි මානව හිමිකම් කඩවීම්වලට කිසිසේත් අදාළ නොවන ක්‍රියාවන් කිරීමට අප විසින් ප්‍රතිඥා දී ඇත. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ බ්‍රිතාන්‍ය සමඟ ශ්‍රී ලංකාව ඇති කර ගත් මෙම සාමූහික ගිවිසුමක් ද කිසි විටෙකත් කැබිනට් මණ්ඩලය හෝ පාර්ලිමේන්තුව අනුමත කොට නැත.

එසේ ම රජයේ වටිනා වත්කම් වෙනත් පාර්ශ්වයන්ට පවරා දී ඇත. ඒ අනුව හම්බන්තොට වරාය, වරාය අධිකාරියේ නීති මුළුමනින් ම කඩ කරමින් පවරා දී ඇත. වරාය අධිකාරියේ නීතිය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම වරාය වරාය අධිකාරියේ පාලනයට යටත් වේ. (වරාය අධිකාරිය නීතියේ 02 වන වගන්තිය) අපගේ භෞමික ජල තීරුවෙන් අක්කර 600 ක ප්‍රමාණයක් වීන සමාගමක පාලනයට නතු කර ඇති අතර එමගින් අපගේ ජල තීරුවේ සැහෙන

ප්‍රමාණයක අයිතිය ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට අහිමි කර තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවට අගතියක් වන පරිදි ගනු ලැබූ වැරදි දේශපාලන තීරණ මගින් සිදුවන හානිය වැළැක්වීම පිණිස අප ව්‍යවස්ථාවේ ඇති 157 වන වගන්තිය කොහෙන්ම ප්‍රමාණවත් නොවේ. ලෝකයේ අනෙක් රටවල ව්‍යවස්ථා පිරික්සීමේදී අපගේ ව්‍යවස්ථාව , මෙබඳු ආකාරයේ විපත් වැළැක්වීමට කොපමණ අසමත්දැයි පෙනෙයි. නිදසුනක් ලෙස ප්‍රංශ ව්‍යවස්ථාවේ 52 - 55 වගන්ති අනුව මෙබඳු කරුණක් සඳහා ව්‍යවස්ථාදායකයේ අනුමැතිය අවශ්‍ය ය. එක්සත් ජනපද ව්‍යවස්ථාවේ මෙයට සමාන විධි විධාන සලසා ඇත. ඒ රට මෙබඳු කරුණක් සඳහා සෙනෙට් මණ්ඩලයේ තුනෙන් දෙකක අනුමැතියක් අවශ්‍ය වේ. [වගන්ති 02(2)]

ඒ අනුව ජාත්‍යන්තර සබඳතා පිළිබඳ පහත සඳහන් විධි විධාන සහිතව අලුත් පරිච්ඡේදයක් අඩංගු කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු. දැනට අප ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 157 පවතින අඩුපාඩු සම්පූර්ණ කිරීමට අප උත්සාහ දරා ඇත.

(අ) ජාත්‍යන්තර සාමය, ආරක්ෂාව සහ ශක්තිමත්භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

- (1) රාජ්‍යයන්ගේ සමාන බව, රාජ්‍යයක ස්වෛරීභාවයට ගරු කළ යුතු බව, අනෙක් රටවල අභ්‍යන්තර කටයුතුවලට මැදිහත් නොවිය යුතු ය .⁴ යන මූලධර්මවලට අනුව රජයේ ජාත්‍යන්තර සබඳතා පහත සඳහන් කරුණු මත පදනම් විය යුතු ය.
- (2) සමානත්වය, සාධාරණත්වය සහ සදාචාරය මත පදනම් වූ සාමය සහ ජාතීන් අතර මිත්‍රත්වය ගොඩනැගීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව කැප විය යුතු ය.⁵
- (3) බෞද්ධ රටවල් සහ අනෙකුත් රාජ්‍යවල සිටින බෞද්ධ ප්‍රජාවන් අතර වන අන්‍යෝන්‍ය සහෝදරත්වය ශක්තිමත් කරනු පිණිස රජය විසින් සෑම උත්සාහයක් ම දැරිය යුතු ය.⁶
- (4) විදේශ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ රාජ්‍යයේ විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ කැබිනට් ඇමතිවරුන්ගේ උපදෙස් මත ජනාධිපති මඟිනි. ජනාධිපති විසින් එබඳු බලතල ඇමතිවරයකුට හෝ නිලධරයන්ට පවරන්නේ නම් එසේ කළ යුත්තේ කැබිනට් ඇමතිවරුන්ගේ උපදෙස් මත ලිඛිත නියෝගයක් මඟිනි. ⁷

⁴ බංගලාදේශ ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 25(1) බලන්න.
⁵ අයර්ලන්ත ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 29(1) බලන්න.
⁶ බංගලාදේශ ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 25(2) බලන්න.
⁷ අයර්ලන්ත ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 29(4) බලන්න.

(ආ) විදේශ රාජ්‍ය, විදේශිකයන් හෝ සමාගම් සමග ඇති කර ගන්නා ගිවිසුම් පිළිබඳ ගිවිසුම්.

(5) ජනාධිපති හෝ විදේශ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යවරයාගේ ලිඛිත නියෝගයක් නොමැතිව කිසි ම පුද්ගලයකු විසින් ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් හෝ එහි යම් ආයතනයක් වෙනුවෙන් කිසිදු ගිවිසුමක් හෝ එබඳු තත්ත්වයේ පවතින අනෙක් සම්මුතියකට එළඹීමට ප්‍රයත්න දැරීම හෝ ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම නොකළ යුතු ය. එබඳු නියෝගයක් ඇමතිවරයා විසින් දිය යුත්තේ කැබිනට් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත පමණි.

(6) i ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් අත්සන් කිරීමට අදහස් කරනු ලබන සියලු ගිවිසුම් සහ එබඳු තත්ත්වයේ සම්මුතීන්වල කෙටුම්පත් ජනාධිපති විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

ii ඉහත 6(i) හි සඳහන් ගිවිසුම් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව එහි පිටපතක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමු කළ යුතු අතර ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මගින් එම ගිවිසුමෙහි ව්‍යවස්ථානුකූල බව පිළිබඳ සිය මතය, එකී ගිවිසුම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ දින සිට මාස 02 ක් ඇතුළත ප්‍රකාශ කළ යුතු ය.⁸

(7) i විදේශ ජාතිකයන් හෝ එම රටවල ආයතන , සමාගම් සහ සංස්ථාපිත අනෙකුත් සමිති සමාගම් හෝ නිශ්චල දේපල අත්පත් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන රාජ්‍ය නොවන ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමග ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් අත්සන් කිරීමට අදහස් කරනු ලබන සියලු වෙළෙඳ ගිවිසුම, ජනාධිපති විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

ii එබඳු වෙළෙඳ ගිවිසුමක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ විට එහි පිටපතක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමු කළ යුතු අතර , ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් මෙම ගිවිසුමේ ව්‍යවස්ථානුකූල භාවය පිළිබඳ සිය මතය, එකී ගිවිසුම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ දින සිට මාස 02 ක් ඇතුළත ප්‍රකාශ කළ යුතු ය.

08 121 සහ 123 වගන්ති ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වෙනස්කම් සහිතව අදාළ වේ.

⁸ බංගලාදේශ ව්‍යවස්ථාවේ 25(2) වගන්තිය මත පදනම් වේ.

- 09 ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ මතය ලැබීමෙන් පසුව එය ලැබූ දින සිට දින 60 ක් ඇතුළත ඒ පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුවේ විවාද කොට ඡන්දයක් විමසිය යුතු ය.
- 10 යම් සම්මුතියක්, ගිවිසුමක් හෝ එබඳු ආකාරයේ සම්මුතියක් ජනාධිපති හෝ ඔහු විසින් නම් කරන ලද තැනැත්තකු විසින් අත්සන් කිරීම, පිළිගැනීම, අනුමැතිය දීම හෝ එකඟ වීම සිදු කළ හැක්කේ ඉහත 9 වගන්තිය ප්‍රකාරව එයට පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය ලැබීමෙන් පමණි.
- 11 ඉහත සඳහන් ප්‍රතිපාදන කවරක් වුවද , ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ඕනෑම විදේශ රාජ්‍ය හෝ ශ්‍රී ලංකා රජය සහ ජාත්‍යන්තර සංවිධානයක් අතර හෝ යම් ගිවිසුමක් මගින් භෞමික අඛණ්ඩතාව, ස්වෛරී බව, නිදහස, ආර්ථික නිදහස, මහාද්වීපික බිම්කඩ සහ EEZ අදාළව ශ්‍රී ලංකාවේ හිමිකම් පිළිබඳ බලපෑමක් ඇති කරන්නේ නම් එබඳු ගිවිසුමක් වලංගු වන්නේ පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ යෝජනාවකින්, පාර්ලිමේන්තුවේ මුළු සාමාජිකයින්ගෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු ඡන්දයකින්, එම යෝජනාව සම්මත වුවහොත් පමණි. මෙම විධිවිධානවලට පටහැනි ව කිසිදු විධායක හෝ පරිපාලන පියවරක් නොගත යුතු ය.
- 12 රජයේ කිසිදු ඉඩමක් හෝ අනෙක් නිශ්චල දේපළක් කිසිදු විදේශ රාජ්‍යයකට හෝ විදේශ සමාගමකට, සංගමයකට හෝ විදේශීයයකුට පැවරිය නොහැකි ය. එසේ වුවද එබඳු දේපළක් විදේශ රටකට, විදේශ සමාගමකට හෝ සංගමයකට බදු පදනම මත ලබා දිය හැක්කේ පාර්ලිමේන්තු අනුමැතියකින් පමණි.

පරිච්ඡේදය VIII

(දැනට පවතින V වන පරිච්ඡේදය)

පුරවැසිභාවය

අපගේ මතය වන්නේ ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ කිසියම් රාජ්‍ය තනතුරක් දැරිය යුත්තේ පුරවැසියන් පමණක් බව ය. පුරවැසියකු නොවන තැනැත්තකු විසින් විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීම ව්‍යවස්ථාවේ 03 වන වගන්තිය කඩ කිරීමකි. එම වගන්තියේ "ජනතාව" යන පදය යොදා ඇත්තේ " ශ්‍රී ලංකා පුරවැසියන්" යන අර්ථයෙනි.

එසේ හෙයින් පහත සඳහන් ප්‍රතිපාදන මෙම පරිච්ඡේදයට ඇතුළත් විය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

- i ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන තැනැත්තකු රජයේ තනතුරු නොදැරිය යුතු ය. එසේ වුව ද , ශ්‍රී ලංකා පුරවැසියකු නොවන තැනැත්තකු සතු දැනුම සහ විශේෂඥභාවය රජයට අවශ්‍ය නම් උපදේශකයකු ලෙස ඔහුගේ සේවය ලබා ගත හැකි ය.
- ii වෙනත් රටක පුරවැසිභාවය ලබා ගත් ඕනෑ ම ශ්‍රී ලාංකිකයකුගේ ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසිභාවය එනසින් ම අහෝසි විය යුතු ය.
- iii මෙම පරිච්ඡේදය සමග එකඟ නොවන්නා වූ ඕනෑ ම නීතියක ඕනෑ ම ප්‍රතිපාදනයක් ශුන්‍ය සහ අවලංගු වන්නේ ය.

රාජ්‍ය නායකයා පරම්පරාවෙන් පැවත එන පුරවැසියකුට සීමා විය යුතු බව අපගේ මතය වේ. අමෙරිකානු ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති II(1)(5) අනුව එම රටෙහි ජනාධිපති පදවිය සඳහා සුදුස්සකු වන්නේ එහි ම උපන් අයකුට පමණි.

පහත සඳහන් විධිවිධාන 26(3) වගන්තියට එකතු කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

" එසේ වුවද ජනාධිපති ධුරය පරම්පරාවෙන් පැවත එන පුරවැසියන් සඳහා සීමා විය යුතු ය." ඒ අනුව සංශෝධිත වගන්තිය පහත දැක්වෙන පරිදි විය යුතු වේ.

26(3) කවර කරුණක් උදෙසා වුවද පුද්ගලයකු සිය පුරවැසිභාවය ලබා ඇත්තේ පරම්පරාවෙන්ද නැතහොත් ලියාපදිංචි වීමෙන් ද යන කරුණ මත ඔවුන් කිසිදු වෙනසකට භාජනය නොකළ යුතු ය.

එසේ වුව ද ජනාධිපති ධුරය පරම්පරාවෙන් පැවත එන පුරවැසියන් සඳහා සීමා විය යුතු ය.

පරිච්ඡේදය IX

(හඳුන්වා දෙනු ලැබූ නව පරිච්ඡේදයකි)

ජාතික ආරක්ෂාව

වර්තමාන ව්‍යස්ථාවට ගෙන එනු ලැබූ ව්‍යවස්ථා සංශෝධන බොහොමයක් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ආරක්ෂාවට අතිශය අහිතකර ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන බව කණගාටුවෙන් සටහන් කරමු. කුරිරු ත්‍රස්තවාදීන්ට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකාව යුද වදින අවස්ථාවක රටෙහි ජාතික ආරක්ෂාව අනතුරට පත් කරමින් 13 වන සංශෝධනය හඳුන්වා දෙනු ලැබී ය. ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය බෙදා දේශපාලනීකරණය වූ පළාත්බද පොලිසියක් පිහිටුවීම තුළින් "ද්‍රවිඩ ඊලම" සඳහා පහසුකම් සලසනු ලැබිණි. 13 වන සංශෝධනය මගින් පළාත්බද පොලිසියක් පිහිටුවීම සඳහා ප්‍රතිපාදන සැපයූ අතර එම පොලිසිය ක්‍රියාත්මක විය යුත්තේ එකී පළාත් සභාවේ මහ ඇමතිගේ පාලනයට යටත්ව ය.

පළාත් ලැයිස්තුවේ පළමු ඇමුණුමේ 11 විෂය පහත දැක්වේ.

11.1 පළාතේ මහජන සාමය පවත්වා ගෙන යෑම සම්බන්ධයෙන් සහ මේ උපලේඛනයේ දක්වා ඇති පරිදි පළාතේ පොලිස් බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් පළාතේ නියෝජ්‍ය පොලිස්පතිවරයා එම පළාතේ ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාට වගකිව යුතු අතර ඔහුගේ පාලනය යටතේ සිටිය යුතු ය.

13 වන සංශෝධනය අනුව පළාත්බද පොලිස් බලකායේ ප්‍රධානියා (පළාතේ නියෝජ්‍ය පොලිස්පති) එම පළාතේ මහ ඇමති යටතේ ක්‍රියා කළ යුතු ය. උතුරු පළාතේ පොලිසිය මුළුමනින් ම එම පළාතේ මහ ඇමතිගේ පාලනයට යටත් කිරීමට මෙම විධි විධානය මගින් ඉඩ සලසා ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වෙන ම රාජ්‍යයක් පිහිටුවීම තම එක ම අරමුණ කර ගත් ත්‍රස්තවාදී සංවිධානයකට එරෙහිව යුද වදින ශ්‍රී ලංකා රජය මෙම ප්‍රතිපාදනය සඳහා ඉඩ දුන්නේ මන්ද? 13 වැනි සංශෝධනයෙන් හඳුන්වා දුන් පොලිස් බලතල ක්‍රියාත්මක වීමට මේ නිසා ඉඩ නොදෙන ලදී. එහෙත් මෙම විධි විධාන අදටත් වලංගුව පවතී. මේ නිසා 13 වැනි සංශෝධනය අවශ්‍යයෙන් ම අවලංගු කළ යුතු ය .

යුද්ධයක් හෝ විදේශ ආක්‍රමණිකයන් හෝ සන්නද්ධ කැරැල්ලක් හේතු කොට ගෙන හදිසි තත්ත්වයක් ප්‍රකාශ කිරීමට 13 වැනි සංශෝධනය අනුව ජනාධිපතිට බලය ඇත.

157 ඒ. වගන්තියට අනුව, අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් හා සේවා පවත්වා ගෙන යෑමට තර්ජනයක් එල්ල වී තිබීමේ හෝ යුද්ධයක් හෝ විදේශ ආක්‍රමණයක් හෝ සන්නද්ධ කැරැල්ලක් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් එල්ල වී තිබීමේ හේතුව මත එවැනි තත්ත්වයක් ඇත්ත වශයෙන් ම ඇතිවීමට පෙරාතුව වුව ද ඒ පිළිබඳ අවදානමක් තිබේ නම් ජනාධිපතිවරයාට හදිසි තත්ත්වයක් ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

ලංකාව අස්ථාවර කිරීමට තැත් කරන බලවේග ජනාධිපති සතු මෙකී බලතල පිළිබඳ ඇත්තේ දැඩි විරෝධයක් දක්වති.

2017 රජයේ යෝජනා

(2015 - 2017) රජයේ යෝජනා තුළින් ජනාධිපති සතු මෙකී බලය සීමා කිරීමට යෝජනා කළ අතර එය රජයේ භෞමික අඛණ්ඩතාව සහ ස්වෛරීභාවය පිළිබඳව "පැහැදිලි සහ විද්‍යාමාන" අනතුරක් පවතින අවස්ථාවක පමණක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කොට ඇත.

එම යෝජනා පහතින් දැක්වේ.

' XXX. පළාත්බද පරිපාලනය මගින් සන්නද්ධ කැරැල්ලක්, කැරලි කෝලාහලයක් ප්‍රචර්ධනය කිරීමක දී හෝ ව්‍යවස්ථාව කඩ කරන අවස්ථාවකදී එබඳු අවස්ථාවක පැහැදිලි හා දෘශ්‍යමාන ලෙස ම භෞමික අඛණ්ඩතාව සහ ස්වෛරීභාවයට හානි සිදු වන්නේ නම් අගමැතිතුමාගේ උපදෙස් මත ජනාධිපති විසින් සිදු කරන ප්‍රකාශයකින්..... '

මේ යෝජනාවලට අනුව රජය විසින් එක් රැස් කරන ලද බුද්ධි අංශ තොරතුරු තුළින් යම් සන්නද්ධ අරගලයක් පිළිබඳ සුදානමක් ඇති බවත්, ඒ තුළින් රට බෙදීමක් සිදු විය හැකි බවත් දැන ගැනීමට ලැබුණ ද මෙම තත්වය 'පැහැදිලි සහ දෘශ්‍යමාන' නොවේ නම් හදිසි තත්වයක් ප්‍රකාශ කළ නොහැකි ය.

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසමේ යෝජනා

මානව හිමිකම් කොමිසමේ යෝජනා මීටත් වඩා භයානක ය. සිය යෝජනා පහත දැක්වෙන ආකාරයට රජයට ඉදිරිපත් කර ඇත.

මෙම කොමිෂන් සභාව, 1996 අංක 21 දරන මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනත තුළ දක්වා ඇති එහි කාර්යය පැවරුම අනුව පිහිටන පරිද්දෙන් මහජන ආරක්ෂාව පිළිබඳ වැඩපිළිවෙළ සඳහා වන සිය නිර්දේශයන් අනුකම්පිත වෙත පහත පරිදි දක්වනු ලැබේ.

මහජන ආරක්ෂාව අත්‍යවශ්‍ය වන නමුදු මහජන ආරක්ෂක විධිවිධාන සමූහය ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ වගකීම්, විශේෂයෙන් සිවිල් සහ දේශපාලනික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියේ (ICCPR) 4 වගන්තිය සමග අනුකූල විය යුතු බව මෙම කොමිෂන් සභාව යළි යළිත් අවධාරණය කරයි. මෙම නිර්දේශ පදනම් වී ඇත්තේ එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කමිටුවේ, හදිසි තත්වයකදී මානව හිමිකම් ප්‍රතිමානයන් පිළිබඳ පැරිස් අවම ප්‍රමිතීන් සහ සිවිල් සහ දේශපාලනික අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියේ ප්‍රතිපාදන සීමා කිරීම සහ ඒන කිරීම පිළිබඳ "සිරකුසා" මූලධර්ම මතය.

1 හදිසි තත්වය ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සහ දීර්ඝ කිරීම.

- හදිසි අවස්ථා තත්වයක් ප්‍රකාශයට පත් කළයුත්තේ 'ජාතියේ ජන ජීවිතය තර්ජනයට ලක් වූ අවස්ථාවකදී' පමණකි. එනම් 'තථ්‍ය හෝ අත්‍යාවශ්‍ය අසාමාන්‍ය අර්බුදකාරී අවස්ථාවක් හෝ මහජන අන්තරායක්' ඇති වන අවස්ථාවකදී වේ. එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කමිටුවට සහ සිරකුසා මූලධර්මවලට අනුව 'අසාමාන්‍ය තර්ජනය' යන්න පහත සාධකවලට යටත්ව අර්ථ නිරූපණය කළයුතු ය.

- හදිසි අවස්ථා තත්ත්වය සැබෑ හෝ යටත් පිරිසෙයින් අත්‍යාසන්න විය යුතු ය.
- එය නිවාරනය ස්වභාවයේ නොවිය යුතු ය.
- හදිසි තත්ත්වය රටෙහි කොටසකට නොව මුළු රටට ම බලපාන තරමේ වැදගත්කමකින් යුතු විය යුතු ය.
- ජාතියේ පැවැත්ම තර්ජනයකට ලක්විය යුතු ය. මෙය ජනගහනයේ භෞතික අඛණ්ඩතාව , භෞමික අඛණ්ඩතාව හෝ රාජ්‍ය ව්‍යුහයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය වෙත විය හැකිය.
- අර්බුදය හෝ අන්තරාය කෙතෙක් අසාමාන්‍ය වන්නේද යත් මහජනතාවගේ ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාම සඳහා සාමාන්‍ය ක්‍රියාමාර්ග අප්‍රමාණවත් විය යුතු ය. ඒ අනුව හදිසි තත්ත්වය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම අවසාන උපායක් ලෙස සැලකිය යුතු ය.
- හදිසි තත්ත්වය තාවකාලික ක්‍රියාමාර්ගයක් විය යුතු ය.

මානව හිමිකම් කොමිසමේ මතය නම් "සිරකුසා මූල ධර්ම" අනුව හදිසි අවස්ථාව මුළු රටට ම බලපාන පරිදි විය යුතු අතර එය රටෙහි යම් කොටසක් සඳහා බල නොපැවැත්විය යුතු ය යන්න ය .

ඒ මතයට අනුව යම් සන්නද්ධ අරගලයක් එහි මුල් අදියරේ සංවිධානය වෙමින් උතුරු පළාත තුළ පවතී නම් සහ එම ක්‍රියාකාරීත්වය උතුරු පළාතට සීමා වී පවතී නම් හදිසි තත්ත්වයක් ප්‍රකාශ කළ නොහැකි ය. මෙම තත්ත්වය මුළුමනින් ම වැරදි ය. "අන්තර්ජාතික පූර් සහිතයන්ගේ කොමිසම" සඳහා අමෙරිකානු සංගමය සකස් කළ "සිරකුසා මූලධර්ම" වල 39(අ) සහ 39(ආ) වගන්ති පහත දැක්වේ.

39(අ) රාජ්‍යයකට සිවිල් සහ දේශපාලන හිමිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික ප්‍රඥප්තියේ 04 වැනි වගන්තියෙන් බැහැර විය හැක්කේ ජාතියේ ජන ජීවිතය තර්ජනයකට ලක් වූ සුවිශේෂ හා සැබෑ හෝ යටත් පිරිසෙයින් අත්‍යාසන්න අවස්ථාවකදී පමණි .

ජාතියේ ජන ජීවිතයට තර්ජනයක් යන්නෙන් අදහස් වන්නේ,

(අ) මුළු ජනගහනයට බලපවත්නා පරිදි සහ රජයේ මුළු භූමිය හෝ එහි යම් කොටසකට බලපෑමක් ඇති කරන සහ

(ආ) ජනගහනයේ භෞතික පැවැත්මට ද, රාජ්‍යයේ දේශපාලන නිදහසට හා භෞමික අඛණ්ඩතාවට ද මෙකී ප්‍රඥප්තිය මගින් පිළිගනු ලබන අයිතිවාසිකම් පවත්වා ගෙන යෑමට හා රැක ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය වූ මූලික ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වය හෝ පැවැත්මට තර්ජනයක් ව ඇති අවස්ථාවක.

මේ අනුව භූමියේ කොටසකට බලපාන තත්ත්වයක් තුළදී වුවත් හදිසි තත්ත්වයක් ප්‍රකාශ කළ හැකි බව එකී සිරකුසා මූලධර්මවල තිබියදී පවා සැබෑ තත්ත්වය වසන් කරමින් අපගේ මානව හිමිකම් කොමිසම ක්‍රියා කොට ඇති තරම මින් පෙනේ .

කෙසේ වෙතත් සිරකුසා මූලධර්මවලට ශ්‍රී ලංකාව බැඳී නැති බව කිව යුතු ය. මානව හිමිකම් කොමිසම සඳහා ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් සාමාජිකයන් පත් කිරීමට අපගේ විරුද්ධත්වයට ප්‍රබල හේතුව වන්නේ එබැවිනි.

රජයේ බුද්ධි අංශ ක්‍රියාත්මක වීම කඩාකප්පල් කිරීම.

2015 පවත්වනු ලැබූ මහා මැතිවරණයෙන් සති කිහිපයක් තුළ බුද්ධි නිලධරයන් ගණනාවක් අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූහ. මොවුන් මෙසේ අත් අඩංගුවට පත් වූයේ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සිදු කරන ලදැයි කියනු ලබන ආගමික, වාර්ගික සහ ජාතිවාදී කලබල ඇති කිරීම හෝ විවිධ ජාතීන් අතර වෛරය පැතිරවීම යන වෝදනා කරමින් බුද්ධි නිලධරයන් අපකීර්තියට පත් කරනු පිණිස සෑම වෝදනාවක් ම ඔවුන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ යම් දුෂ්ට ප්‍රයත්නයක් ඇති බව පෙනේ. මෙම නිලධරයන් අපකීර්තියට පත් කොට දම්වැල් දමා සිරකොට හිර ගෙදර දක්වා රැගෙන ගිය ද මේ දක්වා ඔවුන්ට එරෙහිව කිසිදු පැමිණිල්ලක් හෝ අධිවෝදනාවක් ගොනු කොට නැත. මෙම අත් අඩංගුවට ගැනීම්වලට එරෙහිව පවරන ලද නඩු කටයුතුවලට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය අවසර දී ඇති නමුත් නඩු ඇසීම මේ දක්වා සිදු කොට නැත.

මේ අනුව ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ 26 ඡේදය සහ 1982 අංක 16 දරන "වගකීමෙන් නිදහස් වීමේ පනත" ට අනුරූප වන පරිදි විධි විධාන සැලැස්විය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

පහත දැක්වෙන ප්‍රතිපාදන අන්තර්ගත කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

- 01 සන්නද්ධ හමුදාවන්හි සේනාධිනායකවරයා ජනාධිපති විය යුතු ය.
- 02 ජාතික ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීම , කැරලි මැඩ පැවැත්වීම, ශ්‍රී ලංකාවේ හා එහි , ජනතාවගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමත් , ජාතිය ගොඩනැඟීමට සහභාගිත්වය සහ ජනතාවට සේවය කිරීම උදෙසා සන්නද්ධ සේවා ගොඩනඟා පවත්වා ගත යුතු ය.
- 03 ජාතික ආරක්ෂක හැකියාව වැඩි දියුණු කරනු පිණිස රජය විසින් සන්නද්ධ හමුදා ශක්තිමත් කොට නවීකරණය කළ යුතු ය.⁹
- 04 පාර්ලිමේන්තුව මගින් පනවන නීති මගින්
 - (අ) ආරක්ෂක සේවා සහ ඔවුන්ගේ බලකාය පිහිටුවා පවත්වා ගත යුතු ය.
 - (ආ) අධිකාරී බලය ලබා දිය යුතු ය.

⁹ එන රජයේ ව්‍යවස්ථාවේ 29 වන වගන්තිය මත පදනම් වේ.

- (ඇ) සියලු සන්නද්ධ සේවා ප්‍රධානීන් සහ මාණ්ඩලික ප්‍රධානීන් පත් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ වැටුප් සහ දීමනා .
- (ඈ) මෙකී සේවාවන් සහ බලකායන්හි විනය සහ අනෙකුත් සේවා කටයුතු පවත්වා ගැනීම.
- (ඉ) ජාතික ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් විය හැකි රට තුළට ලැබෙන විදේශ විනිමය පාලනය කිරීම.
- (ඊ) විදේශ මූලාශ්‍රවලින් කෙලින් ම හෝ වක්‍රව ලැබෙන මුදල්වලින් ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පාලනය කිරීම සහ ක්‍රමවත් කිරීම.
- (ඔ) ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ජාතික ආරක්ෂක මූලෝපායයන් සකස් කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික ආරක්ෂක සභාවක් පිහිටුවීම සහ එම ආරක්ෂක සභාවේ සංයුතිය නිර්ණය කිරීම.

- 05 ඕනෑම රටක බුද්ධි නිලධරයන් ඇතුළුව කිසි ම සන්නද්ධ සේවා සාමාජිකයකුට ශ්‍රී ලංකා භූමිය තුළ හෝ එම භූමිය වටා ඇති ජල තීරුවක ක්‍රියාත්මක වීමට අවසර නොදිය යුතු ය. ¹⁰
- 06 ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවස්ථාවේ දැනට පවත්නා xviii වැනි පරිච්ඡේදය මෙම පරිච්ඡේදය තුළ අඩංගු විය යුතු ය.
- 07 ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 154 ඵ, 154 ඵ, 154 ඹ, 154ක ඵසේ ම පැවතිය යුතු අතර ඒවා මෙම පරිච්ඡේදය තුළ අඩංගු වීමට අවකාශ සැලැසිය යුතු ය.
- 08 නීතිය සහ සාමය පිළිබඳ සඳහන් වන පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ පළමු පරිශීෂ්ටය ඉවත් කළ යුතු ය.

¹⁰ බංගලාදේශ ව්‍යවස්ථාවේ 62 වන වගන්තිය මත පදනම් වේ.

II කොටස

විධායකය

ජනාධිපති, කැබිනට් මණ්ඩලය සහ රාජ්‍ය සේවය

රාජ්‍යයේ විධායකය පිළිබඳව වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ පවතින VII, VII A, VIII සහ IX පරිච්ඡේද කෙරෙහි මෙම කොටසෙහි අවධානය යොමු වේ.

19 වන සංශෝධනය මගින් පවත්නා ව්‍යවස්ථා ව්‍යුහයට හඳුන්වා දුන් නානාවිධ සංශෝධන පිළිබඳව මෙහිදී විශේෂයෙන් සලකා බලා ඇත. 19 වන සංශෝධනය තුළ පහත සඳහන් කාරණා ඇතුළත් වේ.

- 01 විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කරන විවිධ කොමිෂන් සභා සඳහා කරන පත් කිරීම් මෙන් ම උසස් ධුර දරන රාජ්‍ය නිලධරයන් සහ ඇමතිවරුන් පත් කිරීම් සම්බන්ධව ජනාධිපති සතු බලතල සීමා කිරීම.
- 02 ඉහත සඳහන් පත් කිරීම් උදෙසා ව්‍යවස්ථා සභාවක් පිහිටුවීම.
- 03 04 වන වගන්තියේ දැක්වෙන පරිදි ආරක්ෂාව ඇතුළු විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ජනාධිපති සතු බලය නොවෙනස්ව පැවතිය ද යම් විෂයකට අදාළ ඇමතිවරයකු නොමැති විට එම විෂයයට අදාළ ඇමතිවරයා ලෙස කටයුතු කිරීමට ජනාධිපතිට තිබූ බලතල සංශෝධනය කිරීම හරහා නීතියේ ව්‍යාකූලත්වයක් ඇති කිරීම .
- 04 පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හැරීමට ජනාධිපති සතු බලය සීමා කිරීම.
- 05 තෙවැනි වරට ජනාධිපති ලෙස තෝරා පත්වීම් වැළැක්වීම.
- 06 ද්විත්ව පුරවැසියන්ට මැතිවරණ තරග කිරීම සීමා කිරීම.
- 07 ජනාධිපති අපේක්ෂකයකු ලෙස තරග කිරීමේ වයස සීමාව ඉහළ දැමීම.
- 08 ජනාධිපති මුක්තිය සම්බන්ධ විධිවිධානවල විෂය පථය වෙනස් කිරීම.

13 ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය නොවෙනස් ව පවතී නම් සහ දැනට පවත්නා මැතිවරණ ක්‍රමය වෙනස් නොකෙරේ නම් ජනාධිපති ක්‍රමය තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යා යුතු බව අපගේ අදහස වේ.

ඇතැම් දූෂිත දේශපාලන බලවේගවල සංයෝගයෙන් අභ්‍යන්තර සහ බාහිර බලවේග මෙරට විනාශ කිරීමට උත්සුක වන බව අප හොඳින් දන්නා කරුණකි. ජනාධිපති බලතල ඉවත් කරන අතර ස්ථාවර පාර්ලිමේන්තුවක් ඇති වීම වළක්වන මැතිවරණ ක්‍රමයක් ස්ථාපනය කිරීම ඔවුන්ගේ කුඩා උපක්‍රමය වේ.

(අ) කැබිනට් ඇමතිවරුන් පත් කිරීමට අදාළ ජනාධිපති බලතල

19 වන සංශෝධනය තුළින් ජනාධිපතිතුමා සතු විධායක බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට බාධා කිරීමට දරන ප්‍රයත්නය නිවැරදි විය යුතු ය. කැබිනට් මණ්ඩලය තෝරා ගැනීම සහ සිය අභිමතය පරිදි ඔවුන් ඉවත් කිරීමේ පූර්ණ බලතල ජනාධිපතිතුමා සතු විය යුතු බව අපගේ අදහස වේ. කැබිනට් මණ්ඩලය සකස් කිරීම සම්බන්ධ ජනාධිපතිතුමාගේ බලතල පිළිබඳ වූ සංශෝධන ඇතැම් විට අර්ථ නිරූපණය කරනු ලබන්නේ ජනාධිපතිතුමාට කිසිදු ඇමති පදවියක් දැරිය නොහැකි ලෙස ය. මෙබඳු අර්ථ නිරූපණයකට අපි එකඟ නොවෙමු. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා වන ජනාධිපති ඇමතිවරයකු නොවේ යැයි ඉදිරිපත් වන අදහස් භාසාජනකය. එසේ නමුත් 1978 ව්‍යවස්ථාවේ පැවති 44(2) වගන්තිය ඉවත් කිරීම සහ ඇතැම් අන්තර්කාලීන විධි විධාන හඳුන්වා දීම තුළින් තත්ත්වය ව්‍යාකූල වී ඇත. එබැවින් එකී අන්තර්කාලීන විධි විධාන ඉවත් විය යුතු බවටත් VIII වන පරිච්ඡේදයේ අප යෝජනා කර ඇති පරිදි සංශෝධනය වීමත් සිදු විය යුතු බව අපගේ මතය වේ.

(ආ) කැබිනට් ඇමතිවරුන් සංඛ්‍යාව සීමා කිරීම.

19 වන සංශෝධනයට පෙර කැබිනට් මණ්ඩලය සඳහා අසීමිත සංඛ්‍යාවක් අමාත්‍යවරුන් පත් කිරීමට ජනාධිපති සතු වූ බලය අමාත්‍යවරුන් 30 කට සීමා කිරීමට 19 වන සංශෝධනයෙන් කටයුතු යෙදිනි. එය තවත් අඩු විය යුතුය යන්න අපගේ මතය වේ. එහෙත් 19 වන සංශෝධනයෙන් “ජාතික ආණ්ඩුවක්” නිර්මාණය කිරීම තුළින් අමාත්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව වැඩි කර ගැනීමට කටයුතු යෙදිනි. මෙම “ජාතික ආණ්ඩුව” ඇත්ත වශයෙන් ම ජාතික ආණ්ඩුවක් නොවේ. ප්‍රධාන විපක්ෂය පවා නොමැතිව මෙම රීතිය ජාතික ආණ්ඩුවක් නිර්මාණය කිරීමට හැකි විය. එමඟින් අමාත්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව 45 දක්වා වැඩි කර ගැනීමට මොවුන් සමත් විය. මේ නිසා මෙම විධිවිධාන ඉවත් විය යුතු බව අපගේ අදහසය.

(ඇ) ඉහළ මූර සඳහා පත් කිරීම් සිදු කිරීමට ජනාධිපති සතු බලය

රාජ්‍ය පාලනය කිරීම සඳහා තමන්ට රිසි කණ්ඩායමක් තෝරා පත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය බලතල ජනාධිපතිතුමා සතු විය යුතු බව අපි තරයේ විශ්වාස කරමු. ව්‍යවස්ථා සභාවේදී

සාමාජිකයන් 05 දෙනෙකුට ව්‍යවස්ථා සභාවේ තීරණ ගත හැකි ය. ඒ හා සැසඳීමේදී ජනතාව විසින් තෝරා පත් කර ගනු ලැබූ සහ ජනතාවට වගකියන ජනාධිපතිවරයකු කරන තේරීම් වඩා සුදුසු තේරීමකි. මෙම සාමාජිකයන් 05 දෙනා මගින් ව්‍යවස්ථා සභාවේදී තීරණ ගනු ලැබුවද ජනාධිපතිට සම කළ හැකි මහජන වරමක් ඔවුනට නැත.

19 වන සංශෝධනයට පසුව හෝ 17 වන සංශෝධනය ව්‍යවස්ථා සභාව මගින් කරනු ලැබූ පත්වීම් සහ එම සංශෝධනයට ප්‍රථම ජනාධිපති විසින් කරන ලද පත්වීම් සසඳා බැලීමේදී ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් , 19 වන හෝ 17 වන සංශෝධනය යටතේ කරන ලද පත්වීම් බොහෝ සෙයින් අසතුටුදායක බව පැහැදිලි ය.

ව්‍යවස්ථා සභාව මගින් විවිධ කොමිෂන් සභා සඳහා පුද්ගලයන් තෝරා ගැනීම අසාර්ථක බව ඔප්පු වී තිබේ. ව්‍යවස්ථා සභාවක් මගින් තෝරා ගනු ලැබූ පොලිස්පතිතුමා පාස්කු ප්‍රහාරය වැළැක්වීමට කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් සිර භාරයට ගනු ලැබූ අතර එම පදවිය සඳහා වැඩබලන පොලිස්පති වරයෙක් පත් කරනු ලැබී ය. එසේ වුව ද මුලින් පත් කරනු ලැබූ තැනැත්තා විශ්‍රාම යන තෙක් ම ඔහු තව දුරටත් ශ්‍රී ලංකා ජන රජයේ පොලිස්පති විය. ජාතික පොලිස් කොමිෂමේ තීරණ බොහෝ විට අසතුටුදායක හා එකිනෙකට පටහැනි වන අතර ඒවා අධිකරණයේ අභියෝගයට ලක් වී ඇත. මෙම සභාවේ තීරණ අභියෝගයට ලක් කරමින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විශාල නඩු සංඛ්‍යාවක් පවරා ඇත. මානව හිමිකම් කොමිසමේ ක්‍රියාකාරිත්වය ද සතුටුදායක නැත. එබැවින් උසස් නිලතල සඳහා සුදුසු පුද්ගලයන් තෝරා ගැනීමේදී ව්‍යවස්ථා සභාවට යම් කාර්යභාරයක් තිබිය හැකි වුවත් අවසාන තීරණ ගැනීම ජනාධිපති සහ පාර්ලිමේන්තුව සතු විය යුතු බව අපගේ මතය වේ.

නිලතල ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන පුද්ගලයන් ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් හමුවී බලපෑම් කරන බව ප්‍රසිද්ධ රහසකි. ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් 05 දෙනෙකුට ව්‍යවස්ථා සභාවේ ඕනෑම තීරණයක් ගත හැකි ය. මෙම තෝරා ගැනීම් සඳහා ප්‍රකාශිත නිර්ණායකයන් මෙතෙක් ප්‍රසිද්ධ කර නොමැත.

මෙහිදී පැන නඟින ප්‍රශ්නය නම් ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ සාමාජිකයන් 05 දෙනෙකු විසින් කරනු ලබන තේරීම්, රටේ ඡන්ද දායකයන්ගෙන් 50% කට වඩා වැඩි ජනවරමක් ඇති ජනාධිපතිතුමාගේ තේරීම්වලට වඩා සුදුසු වන්නේ කෙසේද යන්නයි. එබැවින් සුදුසු පුද්ගලයන් තෝරා ගැනීමේදී සහ නිර්දේශ කිරීමේදී ව්‍යවස්ථා සභාවට ඒ සඳහා සහාය විය හැකි නමුත් අවසාන තේරීම ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් නොකළ යුතු ය. එසේ කිරීම ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යයට කරන එදිරිකමකි. මේ සඳහා කළ යුත්තේ ව්‍යවස්ථාවේ 33 අ (පෙර 42 වන

වගන්තිය) බලාත්මක කිරීමයි. 33 අ වගන්තියට අනුව ජනාධිපති පාර්ලිමේන්තුවට වගකිව යුතු අතර ඒ අනුව විධායකය සහ ජනාධිපති බලතල පාර්ලිමේන්තුවේ දී විමසුමට ලක් වේ. ජනාධිපති බලතල සුපරීක්ෂා කිරීම මෙන් ම ඔහු ස්වකීය බලතල සහ සමතුලිත ලෙස හා නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කරන බව සහතික වීම පිණිස සුදුසු යන්ත්‍රණයක් හඳුන්වාදීම සිදු විය යුතු ය. එබඳු යන්ත්‍රණයක් අඩංගු කරමින් සුදුසු පනතක් සම්මත කිරීම මගින් ජනාධිපති අත්තනෝමතික ලෙස කටයුතු කිරීම අවම කර ගත හැකි ය. අපගේ යෝජනා මඟින් විකල්ප යාන්ත්‍රණයක් අප යෝජනා කර ඇත. එය 18 සහ 19 වන සංශෝධනවලට වඩා ඉදිරියෙන් පවතින බව අපගේ අදහසය.

(ඇ) පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හැරීමේ ජනාධිපති සතු බලය.

පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙන් දෙකක ඡන්දයකින් අනුමත වුවහොත් මිස වසර හතර හමාරක් යන තුරු පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හැරීමට නොහැකි වන සේ ජනාධිපතිට ඇති බලය සීමා කරමින්, 19 වන සංශෝධනය මඟින් ව්‍යවස්ථාවේ 70 වන වගන්තිය සංශෝධනය කොට ඇත. රජයේ අයවැය කථාව හෝ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය පාර්ලිමේන්තුවේදී පරාජය කරනු ලැබුව ද රජයට විරුද්ධව ගෙන එනු ලබන විශ්වාසහංගයෙන් ජය ලැබුවද ජනාධිපතිතුමාට පාර්ලිමේන්තුව විසිරවිය නොහැකි ය. මෙම තත්ත්වය මුළුමනින් ම අසතුටුදායක ය. එබැවින් 19 වන සංශෝධනය මඟින් ව්‍යවස්ථාවේ 70 වන වගන්තියට සිදු කළ වෙනස්කම් නිවැරදි විය යුතු ය.

(ඈ) ස්වාධීන රාජ්‍ය සේවයක අවශ්‍යතාව

අපගේ අදහස රාජ්‍ය සේවය ස්වාධීන විය යුතු බව ය. මේ සම්බන්ධව අපගේ යෝජනා XII පරිච්ඡේදයේ විස්තර කෙරේ.

පරිච්ඡේදය X

(දැනට පවතින vii සහ viii වන පරිච්ඡේද)

ජනාධිපති සහ කැබිනට් මණ්ඩලය

(අ) කැබිනට් මණ්ඩලය සකස් කිරීමේ දී ජනාධිපති සතු බලතල

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p align="center">පරිච්ඡේද VIII විධායකය සහ කැබිනට් මණ්ඩලය</p> <p>42. (1) ජනරජයේ ආණ්ඩුවේ පාලනය මෙහෙයවීම සහ ඒ පාලනය පිළිබඳ විධානය භාර අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) අමාත්‍ය මණ්ඩලය පාර්ලිමේන්තුවට සාමූහිකව වගකීමට සහ පිළිතුරු බැඳීමට බැඳී සිටින්නේ ය.</p> <p>(3) ජනාධිපතිවරයා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් ද අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා ද වන්නේ ය.</p> <p>(4) ජනාධිපතිවරයාගේ මතය අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ විශ්වාසය උපරිම වශයෙන් ඇති පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයා ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>43. (1) අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් විමසීම අවශ්‍යයැයි ජනාධිපතිවරයා සලකන අවස්ථාවන්හි අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසා, ජනාධිපතිවරයා විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන්ගේ සංඛ්‍යාව ද අමාත්‍යාංශ සංඛ්‍යාව ද ඒ අමාත්‍යවරයන්ට පවරන විෂය සහ කාර්ය ද නිශ්චය කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(2) ජනාධිපතිවරයා විසින් එසේ නිශ්චය කරනු ලබන අමාත්‍යාංශ භාරව කටයුතු කිරීම සඳහා අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් අතුරෙන් අමාත්‍යවරයන් පත් කළ යුත්තේ ය.</p>	<p align="center">පරිච්ඡේද VIII විධායකය සහ කැබිනට් මණ්ඩලය</p> <p>42. (1) ජනරජයේ ආණ්ඩුවේ පාලනය මෙහෙයවීම සහ ඒ පාලනය පිළිබඳ විධානය භාර අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) අමාත්‍ය මණ්ඩලය පාර්ලිමේන්තුවට සාමූහිකව වගකීමට සහ පිළිතුරු බැඳීමට බැඳී සිටින්නේ ය.</p> <p>(3) ජනාධිපතිවරයා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් ද අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා ද වන්නේ ය.</p> <p>(4) ජනාධිපතිවරයාගේ මතය අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ විශ්වාසය උපරිම වශයෙන් ඇති පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයා ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>43. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසීම, අවශ්‍යයැයි ජනාධිපතිවරයා සලකන අවස්ථාවන්හි අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන්ගේ සංඛ්‍යාව ද අමාත්‍යාංශ සංඛ්‍යාව ද ඒ අමාත්‍යවරයන්ට පවරන විෂය සහ කාර්ය ද නිශ්චය කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(2) ජනාධිපතිවරයා විසින් එසේ නිශ්චය කරනු ලබන අමාත්‍යාංශ භාරව කටයුතු කිරීම සඳහා අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් විමසීම අවශ්‍යයැයි ජනාධිපතිවරයා සලකන අවස්ථාවන්හි අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසා, පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරුන් අතුරෙන් අමාත්‍යවරයන් පත් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>43(2අ), ඉහත (2) වගන්තිය යටතේ හෝ</p>

(3) ජනාධිපතිවරයා විසින් කවර අවස්ථාවක දී වුව ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත පවරන ලද විෂය සහ කාර්ය වෙනස් කිරීම සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සංයුතිය වෙනස් කිරීම ද කරනු ලැබිය හැක්කේ ය. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට සහ පාර්ලිමේන්තුව වෙත අමාත්‍ය මණ්ඩලය දරන වගකීමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට එවැනි වෙනස් කිරීමක් බල නොපාන්නේ ය.

44. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත, පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයන් අතුරෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(2) ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසා, මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පත් කරනු ලබන අමාත්‍යවරයන්ට පැවරිය යුතු විෂය සහ කාර්ය ද ඔවුන්ට යම් අමාත්‍යාංශ භාර කරන්නේ නම් ඒ

45 වගන්තියේ පළමු ඡේදය යටතේ හෝ යම් ඇමතිවරයකුට පවරා නොමැති විෂයයක් හෝ කාර්යයක් ජනාධිපතිවරයා යටතේ පවතින අතර, ජනාධිපතිවරයාට ඕනෑම විෂයයක් හෝ කාර්යයක් තමන්ට ම පවරා ගැනීම ද කළ හැකි අතර එම කාර්යය සඳහා තමන් යටතේ පවතින අමාත්‍යාංශ සංඛ්‍යාව ඔහුට නිර්ණය කළ හැක. ඒ අනුව මෙම ව්‍යවස්ථාවේ හෝ යම් ලිඛිත නීතියක විෂයභාර අමාත්‍යවරයා ලෙස සඳහන් වූ අවස්ථාවක එ කී සඳහන ජනාධිපතිවරයා ලෙසට අනුරූප විය යුතු බව සැලකිය යුතු ය.

සටහන:

19 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් ඉවත් කරනු ලැබූ 44(2) වගන්තිය නව 43(2අ) වගන්තිය වශයෙන් ඇතුළත් කර ඇත.

(3) ජනාධිපතිවරයා විසින් කවර අවස්ථාවක දී වුව ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත පවරන ලද විෂය සහ කාර්ය වෙනස් කිරීම සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සංයුතිය වෙනස් කිරීම ද කරනු ලැබිය හැක්කේ ය. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට සහ පාර්ලිමේන්තුව වෙත අමාත්‍ය මණ්ඩලය දරන වගකීමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට එවැනි වෙනස් කිරීමක් බල නොපාන්නේ ය.

44. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත, පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයන් අතුරෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(2) අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසා, ජනාධිපතිවරයා විසින්, මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පත් කරනු ලබන අමාත්‍යවරයන්ට පැවරිය යුතු විෂය සහ කාර්ය ද ඔවුන්ට යම් අමාත්‍යාංශ භාර කරන්නේ නම් ඒ අමාත්‍යාංශ ද නිශ්චය

<p>අමාත්‍යාංශ ද නිශ්චය කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(3) ජනාධිපතිවරයා විසින්, මේ ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ කරන යම් භාර කිරීමක් කවර වූ විටක වෙනස් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(4) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පත්කරනු ලබන සෑම අමාත්‍යවරයෙක්ම අමාත්‍ය මණ්ඩලයට සහ පාර්ලිමේන්තුවට වගකීමට බැඳී සිටින්නේ ය.</p> <p>(5) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කවර වූ හෝ අමාත්‍යවරයකු විසින් ඔහු වෙත පැවරී ඇති යම් විෂයයකට හෝ කාර්යයකට අදාළ යම් බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් හෝ යම් කිසි ලිඛිත නීතියකින් ඔහුට පැවරී ඇත්තා වූ හෝ නියම වී ඇත්තා වූ යම් බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයකුට පවරා දිය හැකි අතර අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයාට එකී බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් පවරන්නා වූ හෝ නියම කරන්නා වූ ලිඛිත නීතියේ පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද මේ අන් ව්‍යවස්ථාව යටතේ එකී වෙනස් අමාත්‍යවරයා වෙත පවරා දෙනු ලැබූ යම් බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් ඔහු විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඉටු කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.</p> <p>45. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින්, අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන්ට ඔවුන්ගේ කාර්ය ඉටු කිරීමෙහි ලා සහාය වීම පිණිස පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයන් අතුරෙන් නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(2) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කවර හෝ අමාත්‍යවරයකු විසින්, ඔහු වෙත පවරා ඇති යම් විෂයකට හෝ කාර්යයකට අදාළ යම් බලයක් හෝ කාර්යයක් හෝ යම් කිසි ලිඛිත නීතියකින් ඔහු වෙත පැවරී ඇත්තා වූ හෝ නියම කරනු ලැබ ඇත්තා වූ බලතල</p>	<p>කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(3) ජනාධිපතිවරයා විසින්, මේ ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ කරන යම් භාර කිරීමක් කවර වූ විටක වෙනස් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(4) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පත්කරනු ලබන සෑම අමාත්‍යවරයෙක්ම අමාත්‍ය මණ්ඩලයට සහ පාර්ලිමේන්තුවට වගකීමට බැඳී සිටින්නේ ය.</p> <p>(5) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කවර වූ හෝ අමාත්‍යවරයකු විසින් ඔහු වෙත පැවරී ඇති යම් විෂයයකට හෝ කාර්යයකට අදාළ යම් බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් හෝ යම් කිසි ලිඛිත නීතියකින් ඔහුට පැවරී ඇත්තා වූ හෝ නියම වී ඇත්තා වූ යම් බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයකුට පවරා දිය හැකි අතර අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයාට එකී බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් පවරන්නා වූ හෝ නියම කරන්නා වූ ලිඛිත නීතියේ පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද මේ අන් ව්‍යවස්ථාව යටතේ එකී වෙනස් අමාත්‍යවරයා වෙත පවරා දෙනු ලැබූ යම් බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක් ඔහු විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඉටු කිරීම නීත්‍යානුකූල ව වන්නේ ය.</p> <p>45. (1) අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් විමසීම අවශ්‍යයැයි ජනාධිපතිවරයා සලකන අවස්ථාවන් හි අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් ද විමසා ජනාධිපතිවරයා විසින්, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන්ට ඔවුන්ගේ කාර්ය ඉටු කිරීමෙහි ලා සහාය වීම පිණිස පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයන් අතුරෙන් නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(2) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කවර හෝ අමාත්‍යවරයකු විසින්, ඔහු වෙත පවරා ඇති යම් විෂයකට හෝ කාර්යයකට අදාළ යම් බලයක් හෝ කාර්යයක් හෝ යම් කිසි ලිඛිත නීතියකින් ඔහු වෙත පැවරී ඇත්තා වූ හෝ නියම කරනු ලැබ</p>
--	---

කිසිවක් හෝ කාර්යයක්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් තම නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාට පවරා දිය හැකි අතර එකී අමාත්‍යවරයාට එකී බලය හෝ කාර්යය පවරන්නා වූ හෝ නියම කරන්නා වූ ලිඛිත නීතියේ පටහැනිව කුමක් සඳහන් වී තිබුණ ද එකී නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා විසින්, එසේ පවරා දෙනු ලබන යම් බලයක් හෝ කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඉටු කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

46.(1) (අ) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ මුළු අමාත්‍යවරයන් සංඛ්‍යාව තිහ නොඉක්මවිය යුතු ය:

(ආ) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන්ගේ සහ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන්ගේ සංඛ්‍යාවේ එකතුව හතලිහ නොඉක්මවිය යුතු ය.

(2) අග්‍රාමාත්‍යවරයා -

(අ) ස්වකීය අත්සන යටතේ ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලිපියක් මගින් ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වුවහොත්; හෝ

(ආ) තවදුරටත් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු නොවුවහොත්; හෝ මිස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ යම් තාක් කල් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පවත්නේ ද ඒ තාක් කල් ස්වකීය ධුරය දරන්නේ ය.

(3) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයෙක්, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයෙක් හෝ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයෙක් -

(අ) අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත ජනාධිපතිවරයාගේ අත්සන යටතේ යවනු ලබන ලිපියක් මගින්, ඉවත් කරනු ලැබුවහොත්; හෝ

(ආ) ස්වකීය අත්සන යටතේ ජනාධිපතිවරයා වෙත යොමු කරනු ලබන ලිපියක් මගින් ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වුවහොත්; හෝ

ඇත්ත වූ බලතල කිසිවක් හෝ කාර්යයක්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් තම නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාට පවරා දිය හැකි අතර එකී අමාත්‍යවරයාට එකී බලය හෝ කාර්යය පවරන්නා වූ හෝ නියම කරන්නා වූ ලිඛිත නීතියේ පටහැනිව කුමක් සඳහන් වී තිබුණ ද එකී නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා විසින්, එසේ පවරා දෙනු ලබන යම් බලයක් හෝ කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඉටු කිරීම නීත්‍යානුකූල ව වන්නේ ය.

46.(1) (අ) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ මුළු අමාත්‍යවරයන් සංඛ්‍යාව විස්ස නොඉක්මවිය යුතු ය:

(ආ) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන්ගේ සහ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන්ගේ සංඛ්‍යාවේ එකතුව තිහ නොඉක්මවිය යුතු ය.

(2) අග්‍රාමාත්‍යවරයා -

(අ) ස්වකීය අත්සන යටතේ ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලිපියක් මගින් ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වුවහොත්; හෝ

(ආ) තවදුරටත් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු නොවුවහොත්; හෝ මිස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ යම් තාක් කල් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පවත්නේ ද ඒ තාක් කල් ස්වකීය ධුරය දරන්නේ ය.

(3) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයෙක්, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයෙක් හෝ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයෙක් -

(අ) ජනාධිපතිවරයාගේ අත්සන යටතේ යවනු ලබන ලිපියක් මගින්, ඉවත් කරනු ලැබුවහොත්; හෝ

(ආ) ස්වකීය අත්සන යටතේ ජනාධිපතිවරයා වෙත යොමු කරනු ලබන ලිපියක් මගින් ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වුවහොත්; හෝ

(ඇ) තවදුරටත් පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයකු නොවුවහොත් හෝ මිස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ යම් තාක් කල් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පවතින්නේ ද ඒතාක් කල් ස්වකීය ධුරය දරන්නේ ය.

(4) (1) වන අනුච්ඡේදයේ කුමක් සඳහන් වුවද, පාර්ලිමේන්තුවේ වැඩිම ආසන සංඛ්‍යාවක් ලබා ගන්නා පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂය හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම හෝ විසින් ජාතික ආණ්ඩුවක් පිහිටුවන අවස්ථාවේ දී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් සංඛ්‍යාව ද අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් සංඛ්‍යාව ද නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් සංඛ්‍යාව ද පාර්ලිමේන්තුවේ විසින් තීරණය කළ යුත්තේ ය.

(5) (4) වන අනුච්ඡේදයේ කාර්යය සඳහා ජාතික ආණ්ඩුවක් යනු, පාර්ලිමේන්තුවේ වැඩිම ආසන සංඛ්‍යාව ලබාගන්නා පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂය හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අනෙකුත් පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂය හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අනෙකුත් පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම් එකතුව පිහිටුවනු ලබන ආණ්ඩුවක් වන්නේ ය.

47. (1) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලබන තෙක් ක්‍රියාකළ අමාත්‍ය මණ්ඩලය පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබුව ද, දිගටම ක්‍රියා කළ යුතු අතර මහ මැතිවරණය අවසාන වූ විට, එසේ ක්‍රියා කිරීම නතර කළ යුත්තේ ය. ඒ අනුව අග්‍රාමාත්‍යවරයා ද අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් ද 46 වන ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) ඡේදයේ සහ (3) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) ඡේදයේ හෝ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ධුර දැරීම නතර වුවහොත් මිස, දිගටම ක්‍රියා කළ යුතු අතර එසේ ධුර දැරීමේ දී ඔවුන් විසින් මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරනු ලබන නිර්ණායකයන් පිළිපදිමින් මැතිවරණයට අයුතු ලෙස බලපෑමක් නොවන පරිද්දෙන් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ය.

(ඇ) තවදුරටත් පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයකු නොවුවහොත් හෝ මිස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ යම් තාක් කල් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පවතින්නේ ද ඒතාක් කල් ස්වකීය ධුරය දරන්නේ ය.

සටහන:
46(4) හා (5) ව්‍යවස්ථාව ඉවත් කර ඇත.

47. (1) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලබන තෙක් ක්‍රියාකළ අමාත්‍ය මණ්ඩලය පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබුව ද, දිගට ම ක්‍රියා කළ යුතු අතර මහ මැතිවරණය අවසාන වූ විට, එසේ ක්‍රියා කිරීම නතර කළ යුත්තේ ය. ඒ අනුව අග්‍රාමාත්‍යවරයා ද අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරුන් ද 46 වන ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) ඡේදයේ සහ (3) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) ඡේදයේ හෝ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ධුර දැරීම නතර වුවහොත් මිස, දිගට ම ක්‍රියා කළ යුතු අතර එසේ ධුර දැරීමේ දී ඔවුන් විසින් මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරනු ලබන නිර්ණායකයන් පිළිපදිමින් මැතිවරණයට අයුතු ලෙස බලපෑමක්

(2) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබීමත් මහ මැතිවරණය අවසාන වීමත් අතර කාලය තුළ අග්‍රාමාත්‍යවරයා මිය ගියේ වුව ද, ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවේ වුව ද, අස් වූයේ වුව ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලය, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනෙකුත් අමාත්‍යවරයන්ගෙන් සමන්විතව මහ මැතිවරණය අවසාන වන තෙක් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ය. තව ද අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ ඉටු කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් එකී අමාත්‍යවරයන් අතුරෙන් යම් අමාත්‍යවරයකු පත්කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(3) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබීමත් මහ මැතිවරණය අවසාන වීමත් අතර කාලය තුළ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයකු මිය ගිය විට හෝ ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබූ විට හෝ ඉල්ලා අස් වූ විට ඒ අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශය භාරව කටයුතු කිරීම හෝ ඒ අමාත්‍යවරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කවර වූ හෝ අමාත්‍යවරයකු ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

48. (1) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබීමත් මහ මැතිවරණය අවසාන වීමත් අතර කාලය තුළ හැර, ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබීමෙන් හෝ ඉල්ලා අස්වීමෙන් හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ අග්‍රාමාත්‍යවරයා ධුරය දැරීම නතර වූ විට, 70 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කරමින් ජනාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැර ඇතොත් මිස, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසිරෙන්නේය. එසේ වූ විට ජනාධිපතිවරයා විසින් 42 වන, 43 වන, 44 වන සහ 45 වන ව්‍යවස්ථා අනුව අග්‍රාමාත්‍යවරයකු ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් ද, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් ද පත් කළ යුත්තේ ය:

නොවන පරිද්දෙන් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ය.

(2) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබීමත් මහ මැතිවරණය අවසාන වීමත් අතර කාලය තුළ අග්‍රාමාත්‍යවරයා මිය ගියේ වුව ද, ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවේ වුව ද, අස් වූයේ වුව ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලය, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනෙකුත් අමාත්‍යවරයන්ගෙන් සමන්විතව මහ මැතිවරණය අවසාන වන තෙක් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ය. තව ද අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ ඉටු කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් එකී අමාත්‍යවරයන් අතුරෙන් යම් අමාත්‍යවරයකු පත්කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(3) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබීමත් මහ මැතිවරණය අවසාන වීමත් අතර කාලය තුළ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයකු මිය ගිය විට හෝ ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබූ විට හෝ ඉල්ලා අස් වූ විට ඒ අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශය භාර ව කටයුතු කිරීම හෝ ඒ අමාත්‍යවරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කවර වූ හෝ අමාත්‍යවරයෙක් ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් විමසීම අවශ්‍යයැයි ජනාධිපතිවරයා සලකන අවස්ථාවහි දී අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ ද අදහස් විමසා පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.

48. (1) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබීමත් මහ මැතිවරණය අවසාන වීමත් අතර කාලය තුළ හැර, ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබීමෙන් හෝ ඉල්ලා අස්වීමෙන් හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ අග්‍රාමාත්‍යවරයා ධුරය දැරීම නතර වූ විට, 70 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කරමින් ජනාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැර ඇතොත් මිස, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසිරෙන්නේය. එසේ වූ විට ජනාධිපතිවරයා විසින් 42 වන, 43 වන, 44 වන සහ 45 වන ව්‍යවස්ථා අනුව අග්‍රාමාත්‍යවරයකු ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් ද, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් ද පත් කළ යුත්තේ ය:

එසේ වුව ද, ඉහත කී පරිදි අග්‍රාමාත්‍යවරයා ධුරය දැරීම නතර වීමෙන් පසුව පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබුවහොත්, අමාත්‍ය මණ්ඩලය, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනෙකුත් අමාත්‍යවරයන්ගෙන් සමන්විතව මහ මැතිවරණය අවසාන වන තෙක් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ය. තව ද අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ ඉටු කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් එකී අමාත්‍යවරයන් අතුරෙන් යම් අමාත්‍යවරයකු පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය. තව ද 47 වන ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව මේ සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන්නේ ය.

(2) පාර්ලිමේන්තුව විසින් ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය හෝ විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත හෝ ප්‍රතික්ෂේප කළ හොත් එවිට ද ආණ්ඩුව කෙරෙහි විශ්වාස භංග යෝජනාවක් සම්මත කළ හොත් එවිට ද අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසිරෙන්නේ ය. එසේ වූ විට 70 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කරමින් ජනාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුව විසුරුව හරිනු ලැබුවහොත් මිස, ජනාධිපතිවරයා විසින් 42 වන, 43 වන, 44 වන සහ 45 වන ව්‍යවස්ථා අනුව අග්‍රාමාත්‍යවරයෙක් ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් ද, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් ද පත් කළ යුත්තේ ය.

49. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ යම් කිසි අමාත්‍යවරයකුට හෝ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයකුට හෝ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයකුට හෝ ඔහුගේ ධුරයේ කාර්ය ඉටු කිරීමට නොහැකි වුවහොත් එවිට එකී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයාගේ හෝ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයාගේ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ ධුරයේ වැඩ බැලීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස් මත පාර්ලිමේන්තුවේ කවර වූ හෝ මන්ත්‍රීවරයකු පත් කිරීම කළ හැකි වන්නේ ය.

එසේ වුව ද, ඉහත කී පරිදි අග්‍රාමාත්‍යවරයා ධුරය දැරීම නතර වීමෙන් පසුව පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබුවහොත්, අමාත්‍ය මණ්ඩලය, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනෙකුත් අමාත්‍යවරයන්ගෙන් සමන්විතව මහ මැතිවරණය අවසාන වන තෙක් ක්‍රියා කළ යුත්තේ ය. තව ද අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ ඉටු කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් එකී අමාත්‍යවරයන් අතුරෙන් යම් අමාත්‍යවරයකු පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය. තව ද 47 වන ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව මේ සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන්නේ ය.

(2) පාර්ලිමේන්තුව විසින් ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය හෝ විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත හෝ ප්‍රතික්ෂේප කළ හොත් එවිට ද ආණ්ඩුව කෙරෙහි විශ්වාස භංග යෝජනාවක් සම්මත කළ හොත් එවිට ද අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසිරෙන්නේ ය. එසේ වූ විට 70 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කරමින් ජනාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුව විසුරුව හරිනු ලැබුවහොත් මිස, ජනාධිපතිවරයා විසින් 42 වන, 43 වන, 44 වන සහ 45 වන ව්‍යවස්ථා අනුව අග්‍රාමාත්‍යවරයෙක් ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් ද, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන අමාත්‍යවරයන් ද, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයන් ද පත් කළ යුත්තේ ය.

49. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ යම් කිසි අමාත්‍යවරයකුට හෝ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයකුට හෝ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයකුට හෝ ඔහුගේ ධුරයේ කාර්ය ඉටු කිරීමට නොහැකි වුවහොත් එවිට එකී අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයාගේ හෝ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු නොවන අමාත්‍යවරයාගේ නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ ධුරයේ වැඩ බැලීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ අදහස් විමසා පාර්ලිමේන්තුවේ කවර වූ හෝ

<p>50. (1) අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු ලේකම්වරයෙක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) ජනාධිපතිවරයාගේ විධානයන්ට යටත්ව අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කාර්යාලය භාරව කටයුතු කිරීමත් ජනාධිපතිවරයා විසින් හෝ ඔහුට පවරනු ලබන්නා වූ වෙනත් යම් කර්තව්‍ය හෝ කාර්ය ඉටුකිරීමත්, කිරීමත් ලේකම්වරයා විසින් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>51. (1) අග්‍රාමාත්‍යවරයාට, ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු ලේකම්වරයෙක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ කාර්යාලය භාරව කටයුතු කිරීමත් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ විධානයන්ට යටත්ව ඔහුගේ කාර්ය හා කර්තව්‍ය ඉටු කිරීම හා කිරීමත් ලේකම්වරයා විසින් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>52. (1) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයකුගේ සෑම අමාත්‍යාංශයක්ම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු ලේකම්වරයෙක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) අමාත්‍යාංශයක ලේකම්වරයා ඔහුගේ අමාත්‍යවරයා භාරයේ ඇති ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තු ද වෙනත් ආයතන ද අමාත්‍යවරයාගේ විධානයට හා පාලනයට යටත්ව මෙහෙය වන්නේ ය.</p> <p>(3) අමාත්‍යාංශයක ලේකම්වරයා ධුරය දැරීම, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසිර ගිය විට හෝ ඒ අමාත්‍යාංශයේ පැවැත්ම නතරවීමේ ප්‍රතිඵලය ඇති තීරණයක් 43 වන ව්‍යවස්ථාව හෝ 44 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් කරනු ලැබූ විටක හෝ නතර විය යුත්තේ ය.</p> <p>(4) මේ ව්‍යවස්ථාවේ කාර්ය සඳහා ජනාධිපතිවරයාගේ ලේකම්වරයාගේ ධුරය, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයාගේ ධුරය, විගණකාධිපතිවරයාගේ ධුරය,</p>	<p>මන්ත්‍රීවරයකු පත් කිරීම කළ හැකි වන්නේ ය.</p> <p>50. (1) අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු ලේකම්වරයෙක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) ජනාධිපතිවරයාගේ විධානයන්ට යටත්ව අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කාර්යාලය භාරව කටයුතු කිරීමත් ජනාධිපතිවරයා විසින් හෝ ඔහුට පවරනු ලබන්නා වූ වෙනත් යම් කර්තව්‍ය හෝ කාර්ය ඉටුකිරීමත්, කිරීමත් ලේකම්වරයා විසින් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>51. (1) අග්‍රාමාත්‍යවරයාට, ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු ලේකම්වරයෙක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ කාර්යාලය භාරව කටයුතු කිරීමත් අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ විධානයන්ට යටත්ව ඔහුගේ කාර්ය හා කර්තව්‍ය ඉටු කිරීම හා කිරීමත් ලේකම්වරයා විසින් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>52. (1) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයකුගේ සෑම අමාත්‍යාංශයක් ම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු ලේකම්වරයෙක් වන්නේ ය.</p> <p>(2) අමාත්‍යාංශයක ලේකම්වරයා ඔහුගේ අමාත්‍යවරයා භාරයේ ඇති ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තු ද වෙනත් ආයතන ද අමාත්‍යවරයාගේ විධානයට හා පාලනයට යටත්ව මෙහෙය වන්නේ ය.</p> <p>(3) අමාත්‍යාංශයක ලේකම්වරයා ධුරය දැරීම, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන යටතේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසිර ගිය විට හෝ ඒ අමාත්‍යාංශයේ පැවැත්ම නතරවීමේ ප්‍රතිඵලය ඇති තීරණයක් 43 වන ව්‍යවස්ථාව හෝ 44 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් කරනු ලැබූ විටක හෝ නතර විය යුත්තේ ය.</p> <p>(4) මේ ව්‍යවස්ථාවේ කාර්ය සඳහා ජනාධිපතිවරයාගේ ලේකම්වරයා ගේ ධුරය, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්වරයාගේ ධුරය,</p>
--	--

<p>පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස්වරයාගේ (ඔම්බුඩ්ස්මන්) ධුරය, පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයාගේ ධුරය, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාව සහ 41 ආ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් කොමිෂන් සභා ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තු ලෙස නොසැලකිය යුත්තේ ය.</p> <p>53. මේ පරිච්ඡේදයේ දැක්වෙන යම් කිසි ධුරයකට පත් කරනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකුම ඔහු හතරවන උපලේඛනයේ සහ හත්වන උපලේඛනයේ දැක්වෙන ප්‍රතිඥාව දී ඊට අත්සන තබන්නේ නම් මිස හෝ දිවුරුම් දී ඊට අත්සන තබන්නේ නම් මිස ස්වකීය ධුරයට අයත් කාර්යන්හි නොයෙදිය යුත්තේ ය.</p>	<p>විගණකාධිපතිවරයාගේ ධුරය, පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස්වරයාගේ (ඔම්බුඩ්ස්මන්) ධුරය, පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයාගේ ධුරය, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාව සහ 41 ආ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් කොමිෂන් සභා ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තු ලෙස නොසැලකිය යුත්තේ ය.</p> <p>53. මේ පරිච්ඡේදයේ දැක්වෙන යම් කිසි ධුරයකට පත් කරනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකු ම ඔහු හතරවන උපලේඛනයේ සහ හත්වන උපලේඛනයේ දැක්වෙන ප්‍රතිඥාව දී ඊට අත්සන තබන්නේ නම් මිස හෝ දිවුරුම් දී ඊට අත්සන තබන්නේ නම් මිස ස්වකීය ධුරයට අයත් කාර්යන්හි නොයෙදිය යුත්තේ ය.</p>
---	--

ආ) රාජපාක්ෂිකභාවය සඳහා ඇමතිවරුන් විසින් සිදු කළ යුතු දිවුරුම් දීමේ අවශ්‍යතාව.

1978 ව්‍යවස්ථාවේ ඉංග්‍රීසි පිටපතේ සඳහන් වන දිවුරුමෙහි රජයට පක්ෂපාතීවීමේ අවශ්‍යතාව සඳහන් නොවේ. (04 වන උපලේඛනය) එසේ වුවද 1972 ව්‍යවස්ථාවේ ඉංග්‍රීසි පිටපතේ සඳහන් දිවුරුමෙහි මෙම රාජපාක්ෂිකභාවය සඳහන් කොට ඇත .(25 වන වගන්තිය) එබැවින් 1978 ව්‍යවස්ථාවෙහි නිර්දේශිත දිවුරුම් වගන්තිය (04 වන උපලේඛනය) වෙනුවට, 1972 ව්‍යවස්ථාවෙහි සඳහන් දිවුරුම් වගන්තිය ආදේශ කරමින් නිවැරදි කළ යුතු වේ.

එසේ ම ඉන්දීය ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් දිවුරුමෙහි ඉන්දීය රාජ්‍යයේ ස්වෛරීභාවය හා මේ දිවුරුම සම්බන්ධයෙන් ඉන්දීය ව්‍යවස්ථාවේ නිර්දේශිත වගන්ති සඳහන් කිරීම ප්‍රයෝජනවත්ය.

ප්‍රාන්ත ඇමතිවරයකු විසින් කරන දිවුරුම .

..... වන මම ගෞරව අභිමානයෙන් සහ සැබෑ අවංක භාවයෙන් සහ ඉන්දීය ව්‍යවස්ථාවට පක්ෂපාතිත්වය ඇතිව , ඉන්දියාවේ ස්වෛරීභාවය සහ අඛණ්ඩතාව පිළිගනු ලබන අතර මගේ රාජකාරී අවංක ලෙස හෘදය සාක්ෂියට එකඟ ව ඉටු කරන බවත් ප්‍රාන්තයේ ඇමතිවරයකු වශයෙන් සියලු ජනතාවට කිසිදු භය පක්ෂපාතිත්වයකින් හෝ විශේෂ සැලකිලි

දැක්වීමකින් තොරව ව්‍යවස්ථාවට හා නීතියට අනුකූලව ඉටු කරන බව දෙවියන් වහන්සේගේ නාමයෙන් මෙයින් දිවුරා පොරොන්දු වෙමි.

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු විසින් කරනු ලබන දිවුරුම.

..... වන මම ප්‍රාන්ත සභාවේ (හෝ ජනතා සභාවේ) සාමාජිකයකු ලෙස තේරී පත්ව ඇති බැවින් (හෝ නම් කරන ලද බැවින්) මා විසින් ඉන්දීය ව්‍යවස්ථාවට සත්‍ය වශයෙන් ම පක්ෂපාතී වන බවත් තවද ඉන්දියාවේ ස්වෛරී බව සහ අඛණ්ඩතාව ආරක්ෂා කරමින් මට පැවරී ඇති රාජකාරිය අවංක ලෙස ඉටු කරන බවත් දෙවියන් වහන්සේගේ නාමයෙන් සහ ගෞරව අභිමානයෙන් දිවුරුම් දෙමි.

පරිච්ඡේදය XI

(දැනට පවතින VII A පරිච්ඡේද)

ව්‍යවස්ථා සභාව

17 වන සංශෝධනය මගින් , ව්‍යවස්ථා සභාව, ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට හඳුන්වා දෙනු ලැබීමෙන් පසු, සුළු වෙනස්කම් සහිතව මීට සමාන ආයතනයක් 19 වන සංශෝධනය මගින් ද හඳුන්වා දෙනු ලැබී ය. මෙම සංශෝධනවලට අනුව ව්‍යවස්ථා සභාවේ මූලික වගකීම වන්නේ විවිධ කොමිෂන් සභා සඳහා සාමාජිකයන් නම් කිරීම මෙන්ම උසස් නිලධාරීන් සඳහා පුද්ගලයන් සහ ඉහළ අධිකරණවල විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ පත්වීම් අනුමත කිරීම ය. ඊට අමතරව අතුරුදහන් වූවන්ගේ කාර්යාලය වැනි රාජ්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් ද පත් කිරීම් ව්‍යවස්ථා සභාව සිදු කරයි. ඉන්දියාවේ එවැනි ව්‍යවස්ථා සභාවක් නැත.¹¹ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ මෙම පත්වීම්, එහි සෙනෙට් මණ්ඩලයේ අනුමැතියට යටත්ව ජනාධිපති මගින් පත් කරනු ලැබේ.¹²

(අ) අපට මෙපමණ කොමිෂන් සභා අවශ්‍ය ද?

19 වන සංශෝධනයට අනුව කොමිෂන් සභා 09 ක් සඳහා සාමාජිකයන් පත් කිරීම ව්‍යවස්ථාදායක සභාව විසින් සිදු කරනු ලබයි. 19 වන සංශෝධනයට ප්‍රථම, දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන් හැර රාජ්‍ය සේවයේ සියලු පත්වීම් කරන ලද්දේ එක මධ්‍යගත රාජ්‍ය සේවා කොමිසමක් මගිනි. 17 සහ 19 වන සංශෝධන මගින් , පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් පත් කරනු පිණිස ජාතික පොලිස් කොමිසමක් පිහිටුවනු ලැබිණි. ජාතික පොලිස් කොමිසමක් මූලින්ම හඳුන්වා දෙන ලද්දේ 13 වන සංශෝධනය තුළිනි. එමගින් ජාතික පොලිස් කොමිෂන් සභාවට අමතරව පළාත්බද කොමිෂන් සභා 09 ක් සඳහා ද විධි විධාන සැලසිණි. පොලිසියේ නොවන අනෙකුත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් පත් කිරීම සඳහා ජාතික මට්ටමෙන් පිහිටුවනු ලැබූ රාජ්‍ය සේවා කොමිසමට අමතරව පළාත්බද රාජ්‍ය කොමිෂන් 09 ක් පිහිටුවීම සඳහා පළාත් සභා පනතෙහි විධි විධාන සලසා ඇත. ඒ අනුව රාජ්‍ය අංශයේ පත් කිරීම් සඳහා කොමිෂන් සභා 20 ක් සඳහා විධි විධාන සලසා ඇත. මෙය නිරපරාදේ මහජන මුදල් නාස්ති වීමක් ලෙස අපි සලකමු. මෙම සියලුම කොමිෂන් සභා වෙනුවට මුළු දිවයින සඳහා එක රාජ්‍ය සේවා කොමිසමක් ප්‍රමාණවත් බව අපගේ අදහස වේ. පොලිස් නිලධාරීන් පත් කිරීම සඳහා කොමිෂන් සභා ගණනාවක් ද රාජ්‍ය සේවයේ අනෙකුත් පත්වීම් සඳහා රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් ගණනාවක් ද තිබීමට කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් නැත.

¹¹ ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 124 සහ 217 බලන්න.
¹² ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපද ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති ii(2) බලන්න.

අල්ලස් හා දූෂණ පිළිබඳ කොමිසම 1994 දී පිහිටුවන ලදී. අල්ලස් කොමිසම පිහිටුවා ඇත්තේ පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ බලතල සහ කාර්යයන් සමහරක් එයට අනුයුක්ත කරමිනි. අපරාධ පිළිබඳ විමර්ශන කටයුතු පොලිසියට පැවරී ඇති අතර අපරාධ නඩු පැවරීම නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සතු කාර්යයකි . මිනීමැරුම් සහ ස්ත්‍රී දූෂණ සිට සියලු මුදල් වංචා පිළිබඳ අපරාධ සම්බන්ධ සියලු නඩු පැවරීම් මේ දක්වාම නීතිපති මගින් කරනු ලැබිණි. අල්ලස් සහ දූෂණය පිළිබඳ කටයුතු නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් බැහැර කරලීමට කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් නැත. ව්‍යවස්ථා සභාවේ අනුමැතිය ඇතිව නීතිපතිවරයා පත් කරනු ලබන්නේ නම් 19 වන සංශෝධනයට පක්ෂ අය විසින් ස්වාධීන යැයි ප්‍රකාශ කරනු ලැබූ නීතිපති යටතට අල්ලස් හා දූෂණ කටයුතු ද නොපවරන්නේ මන්ද යන්න ප්‍රශ්නයකි. අල්ලස් දූෂණ පිළිබඳව හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් සහ විශ්‍රාම ලත් සොලිසිටර් ජෙනරාල් පසුගිය දා පෙන්වා දුන් කරුණු අනුව අල්ලස් කොමිසම ස්වාධීනව කටයුතු කරන්නේද යන්න පිළිබඳව සැකයක් මතුවේ. එබැවින් අල්ලස් කොමිසමේ කාර්යභාරය නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරිය යුතු අතර සියලු අපරාධ සම්බන්ධයෙන් නඩු පැවරීම් ක්‍රමවත් කළ යුතු බව අපගේ අදහසයි.

මානව හිමිකම් කොමිසම තවත් අසාර්ථක ප්‍රයත්නයකි. මානව හිමිකම් කොමිසම පිහිටුවීම හේතු කොට ගෙන කිසි ම අයුරකින් මානව හිමිකම් කඩ කිරීම් අඩුවී නොමැත. ව්‍යවස්ථාවේ 126 වගන්තිය යටතේ මානව හිමිකම් කඩ කිරීම්වලට අදාළ කරුණු පිළිබඳ විනිශ්චය කිරීමේ අනන්‍ය බලය ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත පවරා ඇත. මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීම්වලට අදාළව නිර්දේශ කිරීම හැරුණු කොට නියෝග දීමට සහ සහන සැලසීමට මානව හිමිකම් කොමිසමට බලයක් නැත. මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවකින් විය යුත්තේ රටේ මානව හිමිකම් සුරැකීම තහවුරු කිරීමයි. එවැනි කාර්යයක් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව මගින් ඉටු වන බව නොපෙනේ.

මේ අයුරින්ම ජාතික විගණන කොමිසමක අවශ්‍යතාව ද අපට නොපෙනේ. ව්‍යවස්ථා සභාව මගින් තෝරා ගනු ලැබූ විගණකාධිපති , බලාපොරොත්තු වූ පරිදි ස්වාධීන නම් තවත් ඒ සඳහා කොමිසමක් කුමට ද? (වගන්ති 153 ඒ.)

එසේ ම මැතිවරණ කොමිසමක් තිබීමෙන් ද සිදු වන යහපතක් නැත. පසුගිය වකවානුව තුළ මැතිවරණ කොමිසමේ එක් සාමාජිකයකුගේ ක්‍රියා කලාපය දැඩි ලෙස දෝෂදර්ශනයට ලක්විය.

රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට සම්බන්ධ අය කොමිසම්වලට පත් කිරීම සුදුසු නොවේ. රාජ්‍ය සේවයට පිටතින් මැතිවරණ කොමිසමට පුද්ගලයින් පත් කිරීම අපි අනුමත නොකරමු. අපගේ අදහස වන්නේ මැතිවරණ කොමසාරිස්ගේ ධුරය දරන්නාට ස්වාධීනව කටයුතු කිරීමට හැකි වන විධිවිධාන ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කිරීමෙන් නිදහස් හා සාධාරණ මැතිවරණයක් සහතික කළ හැකි බවය.

19 වන සංශෝධනය අනුව අධිකරණ සේවා කොමිසම සඳහා සාමාජිකයන් පත් කිරීමේදී ව්‍යවස්ථා සභාවේ අනුමැතිය අවශ්‍ය බව අපි නිරීක්ෂණය කරමු. ව්‍යවස්ථාවේ 111 ඩී වගන්තිය අනුව අධිකරණ සේවා කොමිසම ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ ජ්‍යෙෂ්ඨතම විනිසුරුවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. එනම් අගවිනිසුරු සහ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වයෙන් වැඩිම , ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ සිටින විනිසුරු දෙපළකින් එය සංයුක්ත වේ. ඒ අනුව අධිකරණ සේවා කොමිසමෙහි සාමාජිකයන් පත් කිරීම සඳහා ජනාධිපතිතුමාට අභිමතානුසාරී බලයක් නොමැත. අධිකරණ සේවා කොමිසමේ සාමාජිකයන් වන්නේ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වයෙන් ඉහළ ම විනිසුරුවන් තිදෙනෙකු බැවින් මෙම පත් කිරීම් සඳහා ව්‍යවස්ථා සභාව රැස්වී අනුමැතිය දිය යුත්තේ කවර හෙයින්දැයි අපට තේරුම් ගත නොහැක.

වර්තමාන මැතිවරණ කොමිසම පිළිබඳව ද මහජනතාවට ඇත්තේ බලවත් විවේචනයකි. එහි එක් සාමාජිකයකු අනවශ්‍ය ලෙස දේශපාලන කටයුතුවලට මැදිහත් වී ඇති බව නොරහසකි.

මේ අනුව පෙනී යන්නේ මෙම කොමිෂන් සභා උපක්‍රමශීලී ව පිහිටුවා ඇත්තේ රාජ්‍ය සේවයට පරිබාහිරින් දේශපාලන පත් කිරීම් සිදු කිරීම උදෙසා බව ය. මෙම කොටසේ කලින් සඳහන් කළ පරිදි, අපගේ යෝජනාව නම් මේ වෙනුවට ස්වාධීන රාජ්‍ය සේවයක පැවැත්ම සහතික කිරීම ය.

ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු පිළිබඳ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීමට අපි යෝජනා කර ඇත්තෙමු. ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ජාතික ක්‍රම උපාය සැකසීමට ද , පරිසර හා නානාවිධ සමාජ ප්‍රශ්ණ නිරාකරණය කිරීම සඳහා ද මෙවැනි සභාවකින් යම් පිටුවහලක් වනු ඇති බව අපි විශ්වාස කරමු.

එසේ ම ජාතික අධ්‍යාපන කොමිසමේ ස්වාධීනත්වය තහවුරු කිරීමට ව්‍යවස්ථා විධිවිධාන සකස් විය යුතු අතර එමගින් පක්ෂ දේශපාලනයෙන් තොර අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමට අවකාශය සැලසෙනු ඇත. සෑම මැතිවරණයකින් පසු පත්වන නව රජයන් අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති හිතමතේ වෙනස් කිරීම වැළැක්විය යුතු බව අපගේ අදහසයි.

(ආ) ව්‍යවස්ථා සභාවේ සංයුතිය

දැනට පවත්නා ව්‍යවස්ථා සභාවේ සංයුතිය සහ එහි බලතල පිළිබඳ ඇති පහත සඳහන් දෝෂ අප විසින් හඳුනා ගෙන ඇත.

01 පාර්ලිමේන්තුව තුළ මන්ත්‍රීන් 225 ක් ඇති නමුදු ව්‍යවස්ථා සභාවේ තීරණ පිළිබඳ මූලික බලපෑමක් කළ හැක්කේ නියෝජිතයන් 02 කුට (අගමැති සහ විපක්ෂ නායක) පමණි.

ව්‍යවස්ථා සභාවේ ඡන්ද හිමි සාමාජිකයන් 09 දෙනෙකුගෙන් 05 දෙනෙකු ම පත් කරනු ලබන්නේ අගමැති සහ විපක්ෂ නායක විසිනි. මේ අනුව පෙනෙන සැබෑ තත්ත්වය නම් ව්‍යවස්ථා සභාවේ තීරණ පාර්ලිමේන්තුවේ හෝ ජනතාවගේ බහුතර මතය නියෝජනය නොකරන බවයි.

පාර්ලිමේන්තුවේ සුළු පක්ෂ නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීන්ට සාමූහික එකඟතාවෙන් ව්‍යවස්ථා සභාව සඳහා සාමාජිකයකු නම් කළ හැකි නමුත් ප්‍රධාන පක්ෂ නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීන්ට තම අදහස් ලබා දීමට අවකාශයක් නැත. සුලු පක්ෂ බොහෝමයක් සුලු ජනවර්ග නියෝජනය කරන පක්ෂ වේ. ප්‍රධාන පක්ෂ දෙක නියෝජනය කරන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් සිංහල බෞද්ධ ජනතාවයි. මෙවැනි ක්‍රමවේදයක් නිර්මාණය කර ඇත්තේ බහුතර සිංහල ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් අහිමි කිරීමට බව පැහැදිලි සත්‍යයකි. 17 වන සහ 19 වන සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රථම සියලු වැදගත් පත්වීම් කරන ලද්දේ මහජනයාගේ බහුතර ඡන්දයෙන් පත් වූ ජනාධිපති විසිනි. මෙම බලතල ජනාධිපතිගෙන් ඉවත් කොට වෙනත් අධිකාරයක් මත පවරන්නේ නම් පත්වීම් සහ නිර්දේශ කිරීම් කරනු ලබන එම අධිකාරිය මහජන කැමැත්ත නියෝජනය කළ යුතු ය. එබැවින් දැනට පවත්නා මෙම ක්‍රමය ජන වරමකින් විසුකිත වීමක් වන අතර ජනතා පරමාධිපත්‍යයෙන් දුරස් වූවකි. දකුණු අප්‍රිකාවේදී මෙය කරනු ලබන්නේ සමානුපාතික ලෙස දේශපාලන පක්ෂ නියෝජනයක් ඇති පාර්ලිමේන්තු කමිටුවක් මගිනි. එබැවින් එහිදී කෙළින් ම ජනතා බලය එයට ලැබී ඇතැයි කිව හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින කෘත්‍රීම තත්ත්වය ඕනෑකමින් ම හඳුන්වා දෙනු ලැබූවක් වන අතර එසේ කර ඇත්තේ බහුතර ජනතාවගේ කැමැත්තට පිටුපෑමට බව තොරහසකි. අප විසින් යෝජනා කරනු ලැබ ඇති ක්‍රමය මගින් පාර්ලිමේන්තුවේ සියලු සාමාජිකයන්ගේ අදහස් සැලකිල්ලට ගැනීමට අවකාශ සැලසේ.

අපගේ යෝජනාව වන්නේ අගමැති සහ විපක්ෂ නායක විසින් ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ සාමාජිකයන් පත් කරනු වෙනුවට රජය සහ විපක්ෂය නියෝජනය කරන පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීන් විසින් සිය මන්ත්‍රීවරුන්ගේ එකඟතාව ඇතිව ව්‍යවස්ථා සභා

සාමාජිකයන් නම් කළ යුතු බව ය. ඒ අනුව රජය විසින් සාමාජිකයන් 03 දෙනෙකු සහ විපක්ෂය විසින් සාමාජිකයන් 03 දෙනෙකු ද මන්ත්‍රීවරුන්ගේ එකඟතාවෙන් නම් කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

02 19 වන සංශෝධනය අනුව පිහිටුවන ලද ව්‍යවස්ථා සභාව මගින් සිදු කරන ලද පත් කිරීම්වලදී ජනවාර්ගික සහ ආගමික සාධක සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ. (වගන්ති 41A(4) සහ 41B(3)). රජයේ පත්වීම් සිදු කිරීමේදී ජාතිය සහ ආගම් පිළිබඳ කිසි විටෙක සැලකිල්ලක් නොදැක්විය යුතු බව අපගේ අදහසයි.

(ඇ) ව්‍යවස්ථා සභාව මගින් පත් කරනු ලබන කොමිෂන් සභා සාමාජිකයන් සහ නිලධරයන්, ජනාධිපති මගින් කරනු ලබන පත්වීම්වලට වඩා ස්වාධීන වන්නේ කෙසේ ද?

අප ඉහත පැහැදිලි කළ පරිදි 19 වන සංශෝධනය මගින් ඇති කරනු ලැබූ විධි විධාන යටතේ ව්‍යවස්ථා සභාවේ තීරණ කෙරෙහි අගමැති සහ විපක්ෂ නායක ගේ පාලනයක් පවතී. මොවුන් දෙදෙනා ද ජනාධිපති මෙන් ම දේශපාලකයෝ වෙති. අගමැති සහ විපක්ෂනායක, ඔවුන් නියෝජනය කරනු ලබන දිස්ත්‍රික්කවල සිය ආධාරකරුවන්ගේ ඡන්දයෙන් පත් වන අතර ජනාධිපති තේරී පත් වන්නේ සමස්ත ඡන්ද දායකයින්ගේ 50% කට වඩා ජනවරමක් ඇතිවය. එබැවින් යම් දිස්ත්‍රික්කයකින් තේරී පත් වන දේශපාලකයන් දෙදෙනෙකු විසින් නම් කරනු ලබන තැනැත්තන්, ජනාධිපති විසින් නම් කරන ලද තැනැත්තන්ට වඩා ස්වාධීන වන්නේ කෙසේ දැයි ප්‍රශ්න කළ යුතුව ඇත.

17 සහ 19 වන සංශෝධන මතු වූයේ 2001 දී එවකට ජනාධිපති සහ අගමැති අතර පැවැති පෞද්ගලික හෝ දේශපාලන මත ගැටුමක් තුළින් බිහි වූ දේශපාලන අර්බුදයකිනි. එවක ජනාධිපති කුමාරතුංග මහත්මිය ශ්‍රීලනිප නියෝජනය කළ අතර පාර්ලිමේන්තුව තුළ වැඩි බලයක් තිබූ අගමැති එජාපය නියෝජනය කරන ලදී. 2015 දී ද ජනාධිපති සිරිසේන මහතා එජනිස පක්ෂයෙන් පැමිණි අතර එවක පාර්ලිමේන්තුව එජාපය පාලනය යටතේ විය.

දේශපාලන මතභේද නිරාකරණය කරනු පිණිස ගෙනෙන ලද තාවකාලික විසඳුම්, ශ්‍රී ලංකාවට නිසි මඟ පෙන්වීමක් ඇති කරන ක්‍රමවේදයක් නොවන බව අපගේ අදහසයි.

අපගේ යෝජිත ක්‍රමවේදය පදනම් වී ඇත්තේ පහත සඳහන් නිර්ණායක මත ය.

- 01 ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 03 සහ 04 වගන්තිවලට අනුව රාජ්‍යයේ විධායක බලය ජනතාව සතු නම් සියලු පත්වීම්වලට අදාළව අවසාන තීරණය ගත යුත්තේ ජනතා වරමින් පත් වූ ජනාධිපති සහ / හෝ සමස්ත පාර්ලිමේන්තුව මගින්. 19 වන සංශෝධනය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ තීන්දුවට අනුව විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කරන්නන් තම බලය මහජනතාවගෙන් උකහා ගත යුතු ය.
- 02 ව්‍යවස්ථා සභාවේ කාර්ය භාරය විය යුත්තේ පත්වීම් ලැබීමට අපේක්ෂිත තැනැත්තන්ගේ සුදුසුකම් පරීක්ෂා කිරීම සහ ඒ පිළිබඳ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම පමණි.
- 03 එක් එක් පත්වීම් සඳහා සිය සුදුසුකම් / හැකියාවන් ඉදිරිපත් කිරීමට එකී පුද්ගලයන්ට අවකාශ සැලසිය යුතු ය. නැතහොත් කිසියම් බලපෑමක් කළ හැකි අය හෝ ව්‍යවස්ථා සභාව සමග සම්බන්ධයක් ඇති අයට පමණක් මෙම අවස්ථාව හිමි වනු ඇත.
- 04 පත්වීම් බලාපොරොත්තුවන තැනැත්තන් , ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් හඹා ගොස් තම පත්වීම් ලබා ගැනීම සඳහා බලපෑම් කරන බව ප්‍රකට කරුණකි. නිදසුනක් ලෙස අධිකරණ පත්වීම් සඳහා ඊළඟට ඒ පදවියට සුදුසුකම් ලබන අධිකරණ නිලධාරියා මඟ හැර නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු ඒ සඳහා පත් කිරීම බොහෝ විට සිදු වේ. පත්වීම් නොලැබූ විනිසුරු ජ්‍යෙෂ්ඨ සහ වැඩි සුදුසුකම් සහිත අයකු විය හැකි නමුත් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන් විධායකයට වඩා කිට්ටු සම්බන්ධයක් ඇති බැවින් ඉහත පත්වීම් සඳහා එම නිලධරයන් පිළිබඳ වැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීමේ ප්‍රවණතාවක් තිබේ. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ වර්තමාන සංයුතිය , පවතින ක්‍රමයේ දුර්වලතා විදහා දක්වයි. අදාළ තැනැත්තන්ට ඉල්ලුම් කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දීම මගින් ඉහළ ම සුදුසුකම් සහිත තැනැත්තන් තෝරා ගැනීමට අවස්ථාව සැලැස්.
- 05 පවරන ලද කටයුතු සම්බන්ධ ව ක්‍රියා කිරීම අසතුටුදායක නම් යම් ක්‍රමවේදයක් යටතේ එබඳු සාමාජිකයකු ඉවත් කිරීමේ බලය ජනාධිපති සතු විය යුතු ය.

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්තිය
<p style="text-align: center;">පරිච්ඡේදය VIIA ව්‍යවස්ථා සභාව</p> <p>41 අ. (1) පහත දැක්වෙන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත වන, (මේ පරිච්ඡේදයේ “සභාව” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවක් තිබිය යුත්තේ ය :-</p> <p>(අ) අග්‍රාමාත්‍යවරයා;</p> <p>(ආ) කථානායකවරයා;</p> <p>(ඇ) පාර්ලිමේන්තුවේ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා;</p> <p>(ඈ) ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු එක් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙක්;</p> <p>(ඉ) අග්‍රාමාත්‍යවරයා සහ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා යන දෙදෙනාගේ ම නාම යෝජනා කිරීම මත ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු වූ ද, දෙදෙනෙක් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන් විය යුතු වූ ද, තැනැත්තන් පස් දෙනෙක්; සහ</p> <p>(ඊ) අග්‍රාමාත්‍යවරයා සහ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා අයත් දේශපාලන පක්ෂ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම් හෝ අයත් දේශපාලන පක්ෂ හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායම් හෝ නොවන පාර්ලිමේන්තුවේ නියෝජනය ඇති අනෙකුත් දේශපාලන පක්ෂවල සහ ස්වාධීන කණ්ඩායම්වල පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ බහුතරයේ එකඟත්වය මත නාම යෝජනා කොට ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන එක් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු.</p> <p>(2) කථානායකවරයා සභාවේ සභාපතිවරයා විය යුත්තේ ය.</p>	<p style="text-align: center;">පරිච්ඡේදය VIIA ව්‍යවස්ථා සභාව</p> <p>41අ.(1)පහත දැක්වෙන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත වන, (මේ පරිච්ඡේදයේ “සභාව” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවක් තිබිය යුත්තේ ය :-</p> <p>(අ) අග්‍රාමාත්‍යවරයා;</p> <p>(ආ) කථානායකවරයා;</p> <p>(ඇ) පාර්ලිමේන්තුවේ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා;</p> <p>(ඈ) ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන පාර්ලිමේන්තුවේ ආණ්ඩු පක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරුන්ගේ බහුතර කැමැත්තෙන්, අග්‍රාමාත්‍යවරයා විසින් නම් කරන තිදෙනෙක් . ඒ අය අතරින් දෙදෙනෙක් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් නොවිය යුතු ය;</p> <p>(ඉ) ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන පාර්ලිමේන්තුවේ විපක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරුන්ගේ බහුතර කැමැත්තෙන්, විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා විසින් නම් කරන තිදෙනෙක්. ඒ අය අතරින් දෙදෙනෙක් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් නොවිය යුතු ය;</p> <p>(ඊ) ජනාධිපතිවරයා විසින් පත්කරනු ලබන එක් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙක්.</p> <p>(2) කථානායකවරයා සභාවේ සභාපතිවරයා විය යුත්තේ ය.</p>

මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (ඉ) ඡේදය හෝ (ඊ) ඡේදය යටතේ වන පත්කිරීම් සඳහා වූ නාම යෝජනා, ඒ නාම යෝජනා කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැන නගින කවර හෝ අවස්ථාවන්හි දී සිදු කිරීමට වගබලා ගැනීම කථානායකවරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

(4) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (ඉ) ඡේදයේ සඳහන් තැනැත්තන් පස් දෙනා නම් කිරීමේ දී අග්‍රාමාත්‍යවරයා සහ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා විසින් වෘත්තීය සහ සමාජීය විවිධත්වය ඇතුළුව ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ බහුතත්ව ලක්ෂණය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවෙන් පිළිබිඹු වන බව සහතික වීම පිණිස, පාර්ලිමේන්තුවේ නියෝජනය වන දේශපාලන පක්ෂ සහ ස්වාධීන කණ්ඩායම්වල නායකයන් විමසිය යුත්තේ ය.

(5) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (ඉ) ඡේදය යටතේ පත් කරනු ලබන්නා වූ ද, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන් නොවන්නා වූ ද තැනැත්තන් විශිෂ්ටත්වයෙන් හා අවංක භාවයෙන් යුත්, පොදු වෘත්තීය ජීවිතයේ දී කීර්තිය ලත්, කිසිදු දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකයන් නොවන තැනැත්තන් විය යුතු අතර ඔවුන් නම් කරනු ලැබීම පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(6) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (ඉ) සහ (ඊ) ඡේද යටතේ කරන ලද නාම යෝජනා නිශ්චිතව දක්වමින් ලිඛිත දැනුම් දීමක් ජනාධිපතිවරයා වෙත ලැබී දින දහ හතරක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ අවශ්‍ය පත්කිරීම් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. එකී දින දහ හතරක කාල පරිච්ඡේදය ඇතුළත අවශ්‍ය පත්කිරීම් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා අපොහොසත් වන විටෙක, නාම යෝජිත තැනැත්තන්, එකී කාල පරිච්ඡේදය අවසන් වූ දින සිට බල පවත්වන පරිදි සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස පත්කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(7) (අ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 64 වන ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන අනුච්ඡේදයේ කවර විධිවිධානයක් තිබුණ ද, පාර්ලිමේන්තුව

(3) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) ඡේදය හෝ (ඉ) ඡේදය යටතේ වන පත්කිරීම් සඳහා වූ නාම යෝජනා, ඒ නාම යෝජනා කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැන නගින කවර හෝ අවස්ථාවන්හි දී සිදු කිරීමට වගබලා ගැනීම කථානායකවරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.

(4) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) සහ (ඉ), යන ඡේද යටතේ පත්කරනු ලබන්නා වූ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් නොවන තැනැත්තන් විශිෂ්ටත්වයෙන් හා අවංක භාවයෙන් යුත්, පොදු වෘත්තීය ජීවිතයේ දී කීර්තිය ලත් තැනැත්තන් විය යුතු අතර ඔවුන් කිසිදු දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකයන් නොවිය යුතු ය.

(5) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) සහ (ඉ), යන ඡේද යටතේ පත්කරනු ලබන්නා වූ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් නොවන තැනැත්තන් පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව පත් නොකළ යුතු ය.

(6) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුච්ඡේදයේ (අ) සහ (ඉ) ඡේද යටතේ කරන ලද නාම යෝජනා නිශ්චිතව දක්වමින් ලිඛිත දැනුම් දීමක් කතානායකවරයා විසින් ජනාධිපතිවරයා වෙත ලබා දී දින දහ හතරක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ අවශ්‍ය පත්කිරීම් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(7) (අ) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 64 වන ව්‍යවස්ථාවේ (2) වන අනුච්ඡේදයේ කවර විධිවිධානයක් තිබුණ ද,

විසුරුවා හරිනු ලැබූ විටක, ඉහති කී ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයකු කථානායකවරයා වශයෙන් තෝරා පත් කර ගන්නා තෙක්, ඒ දක්වා සිටි කථානායකවරයා සභාවේ සාමාජිකයකු ලෙස තවදුරටත් ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.

(ආ) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබූ ද, අග්‍රාමාත්‍යවරයා, විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් වන පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන් එකී විසුරුවා හැරීමට පසුව පවත්වනු ලබන මහ මැතිවරණයට ඉක්බිතිව අවස්ථෝචිත පරිදි අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත්කරනු ලබන තෙක් හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකයා ලෙස පිළිගනු ලබන තෙක් හෝ යම් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවක් (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ (ඇ), (ඉ) හෝ (ඊ) ඡේද යටතේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස පත් කරනු ලබන තෙක්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස තවදුරටත් ධුර දැරිය යුත්තාහ.

(8) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය , (ඉ) ඡේදය සහ (ඊ) ඡේදය යටතේ පත් කරන ලද සභාවේ සෑම සාමාජිකයකු ම විසින් , ජනාධිපතිවරයා අමතා යවන ලිපියක් මගින් ඔහුගේ ධුරයෙන් කලින් ඉල්ලා අස්වුවහොත් හෝ ඔහුට තම ධුරයේ කටයුතු තව දුරටත් කර ගෙන යෑමට නොහැකි ශාරීරික හෝ මානසික අශක්ෂතාවයකට පත්ව ඇති බවට අග්‍රාමාත්‍යවරයා සහ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා යන දෙදෙනාම මතයක් ඇති කර ගන්නා අවස්ථාවක ඒ මත ජනාධිපතිවරයා විසින් ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවහොත් හෝ වරිත දූෂණ වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් විසින් ඔහු වරදකරු කරනු ලැබුවහොත් හෝ ඔහු විෂයෙහි ප්‍රජා අශක්ෂතා නියම කිරීමේ යෝජනා සම්මතයක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 81 වන ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව සම්මත කරනු ලැබ ඇත්නම් හෝ 41 ඉ ව්‍යවස්ථාවේ 7 වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ

පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබූ විටක, ඉහති කී ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයකු කථානායකවරයා වශයෙන් තෝරා පත් කර ගන්නා තෙක්, ඒ දක්වා සිටි කථානායකවරයා සභාවේ සාමාජිකයකු ලෙස තවදුරටත් ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.

(ආ) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබූ ද, අග්‍රාමාත්‍යවරයා, විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා සහ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් වන පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන් එකී විසුරුවා හැරීමට පසුව පවත්වනු ලබන මහ මැතිවරණයට ඉක්බිතිව අවස්ථෝචිත පරිදි අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත්කරනු ලබන තෙක් හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකයා ලෙස පිළිගනු ලබන තෙක් හෝ යම් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවක් (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ (ඇ), (ඉ) හෝ (ඊ) ඡේද යටතේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස පත් කරනු ලබන තෙක්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස තවදුරටත් ධුර දැරිය යුත්තාහ.

(8) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය , (ඉ) ඡේදය සහ (ඊ) ඡේදය යටතේ පත් කරන ලද සභාවේ සෑම සාමාජිකයකු ම විසින් , ජනාධිපතිවරයා අමතා යවන ලිපියක් මගින් ඔහුගේ ධුරයෙන් කලින් ඉල්ලා අස්වුවහොත් හෝ ඔහුට තම ධුරයේ කටයුතු තව දුරටත් කර ගෙන යෑමට නොහැකි ශාරීරික හෝ මානසික අශක්ෂතාවයකට පත්ව ඇති බවට අග්‍රාමාත්‍යවරයා හෝ විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා ඔවුන් විසින් නම් කරන ලද සාමාජිකයකු සම්බන්ධයෙන් මතයක් ඇති කර ගන්නා අවස්ථාවක ඒ මත ජනාධිපතිවරයා විසින් ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවහොත් හෝ වරිත දූෂණ වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් විසින් ඔහු වරදකරු කරනු ලැබුවහොත් හෝ ඔහු විෂයෙහි ප්‍රජා අශක්ෂතා නියම කිරීමේ යෝජනා සම්මතයක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 81 වන ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව සම්මත කරනු ලැබ ඇත්නම්

ඔහු සිය ධුරය හැර ගියා සේ සලකනු ලබන්නේ නම් හෝ මිස එවැනි සාමාජිකයකු වශයෙන් ඔහු පත් කරනු ලැබූ දින සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.

(9) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය, (ඉ) ඡේදය හෝ (ඊ) ඡේදය යටතේ පත්කරන ලද සාමාජිකයන් අතර පුරප්පාඩුවක් ඇති වූ විටක, එම පුරප්පාඩුව ඇතිවීමේ දින සිට දින දහ හතරක් ඇතුළත, ඉහත සඳහන් ඡේදයන්හි විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ සාමාජිකයා වෙනුවට අනුප්‍රාප්ත වීම පිණිස වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. එසේ පත් කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු, ඔහු අනුප්‍රාප්ත වන්නේ යම් සාමාජිකයකු වෙනුවට ද ඒ සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් නොගෙවී ඉතිරිව තිබෙන කොටස සඳහා ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.

(10) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය, (ඉ) ඡේදය හෝ (ඊ) ඡේදය යටතේ පත් කරන ලද සාමාජිකයකු, එම ඡේද යටතේ නැවත පත් කරනු ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවන්නේ ය.

(11) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය, (ඉ) ඡේදය සහ (ඊ) ඡේදය යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් කරනු ලබන පත්වීම් කථානායකවරයාට දැනුම් දිය යුත්තේ ය.

41ආ. (1) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයා ලෙස හෝ සාමාජිකයකු ලෙස හෝ ජනාධිපතිවරයා විසින් තැනැත්තකු පත් කිරීම සභාවේ නිර්දේශය මත හැර, නොකරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(2) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන, එකී යම් කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයා ලෙස හෝ සාමාජිකයකු ලෙස වැඩ බැලීම සඳහා පත් කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් ද අදාළ විය යුත්තේ ය.

හෝ 41 ඉ ව්‍යවස්ථාවේ 7 වන අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහු සිය ධුරය හැර ගියා සේ සලකනු ලබන්නේ නම් හෝ මිස එවැනි සාමාජිකයකු වශයෙන් ඔහු පත් කරනු ලැබූ දින සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.

(9) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය, (ඉ) ඡේදය හෝ (ඊ) ඡේදය යටතේ පත්කරන ලද සාමාජිකයන් අතර පුරප්පාඩුවක් ඇති වූ විටක, එම පුරප්පාඩුව ඇතිවීමේ දින සිට දින දහ හතරක් ඇතුළත, ඉහත සඳහන් ඡේදයන්හි විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ සාමාජිකයා වෙනුවට අනුප්‍රාප්ත වීම පිණිස වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. එසේ පත් කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු, ඔහු අනුප්‍රාප්ත වන්නේ යම් සාමාජිකයකු වෙනුවට ද ඒ සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් නොගෙවී ඉතිරිව තිබෙන කොටස සඳහා ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.

(10) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය, (ඉ) ඡේදය හෝ (ඊ) ඡේදය යටතේ පත් කරන ලද සාමාජිකයකු, එම ඡේද යටතේ නැවත පත් කරනු ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවන්නේ ය.

(11) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ) ඡේදය, (ඉ) ඡේදය සහ (ඊ) ඡේදය යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් කරනු ලබන පත්වීම් කථානායකවරයාට දැනුම් දිය යුත්තේ ය.

41ආ. (1) (අ) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් ධුරයන් සඳහා නිසි සහ යෝග්‍ය තැනැත්තන් ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(ආ) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් කිසිදු ධුරයක් සඳහා ව්‍යවස්ථා දායක සභාවේ නිර්දේශයකින් හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියක් නොමැතිව තැනැත්තන් පත් නොකළ යුතු ය.

(ඇ) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් තැනැත්තන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා ඇති පරිදි හැර ජනාධිපතිවරයාට ඉවත් කළ නොහැක.

(3) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කොමිෂන් සභාවල සභාපතිවරුන් ලෙස හෝ සාමාජිකයන් ලෙස පත් කිරීම සඳහා අවස්ථාව එළඹෙන කවර හෝ විටක එසේ පත් කරනු ලැබිය යුතු නිසි සහ යෝග්‍ය තැනැත්තන් ජනාධිපතිවරයා වෙත නිර්දේශ කිරීම සභාවේ කාර්යයක් වන අතර ඒ නිර්දේශ වලින් ලිංගික වර්ගීකරණය ඇතුළුව ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ බහුතත්ව ස්වභාවය පිළිබිඹු වන බව වගබලා ගැනීමට ප්‍රයත්න දරනු ලැබිය යුත්තේ ය. ඒ කොමිෂන් සභාවල සභාපතිවරුන් සම්බන්ධයෙන් වන විට, පත් කිරීම සඳහා සභාව විසින් තැනැත්තන් තිදෙනෙකු නිර්දේශ කරනු ලැබිය යුතු අතර, නිර්දේශ කරනු ලැබූ තැනැත්තන්ගෙන් එක් අයෙකු ජනාධිපතිවරයා විසින් සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(4) පත් කිරීම් සඳහා සභාවේ නිර්දේශය ලැබුණු දින සිට දින දහහතරක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින්, මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කොමිෂන් සභාවල සභාපතිවරුන් සහ සාමාජිකයන් පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

එකී දින දහහතරක කාල පරිච්ඡේදය තුළ අවශ්‍ය පත් කිරීම් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා අපොහොසත් වූ විටක, එකී කාල පරිච්ඡේදය අවසන් වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි:-

(අ) කොමිෂන් සභාවක සාමාජිකයන් ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු බවට (3) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිර්දේශ කරනු ලැබූ තැනැත්තන් කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස පත්කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේ ය: සහ

(ආ) කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයා ලෙස පත්කරනු ලැබිය යුතු බවට (3) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිර්දේශ කරනු ලැබූ නම සඳහන් ලැයිස්තුවේ පළමුව නම දැක්වෙන තැනැත්තා අදාළ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා වශයෙන් පත්කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(5) උප වගන්තිය සංශෝධනය කොට 09 වන උප වගන්තිය වශයෙන් දක්වා ඇත.

මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පත් කරනු ලබන යම් තැනැත්තකු

(2) (අ) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ හා අභියාචනාධිකරණයේ විනිසුරුවරයකු විශ්‍රාම යෑමට මාස 06 කට පෙර ඒ බව ජනාධිපතිවරයාට දැන්වීම අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා ගේ වගකීම වේ.

(ආ) නීතිපති, විගණකාධිපති, පොලිස්පති, පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම් විශ්‍රාම යෑමට මාස 06 කට පෙර ඒ බව ජනාධිපතිවරයා වෙත දැන්වීම ඔවුන්ගේ යුතුකම වේ.

(ඇ) එවැනි දැන්වීමක් ලද විගස එකී ධුර සඳහා සුදුසු තැනැත්තන් නිර්දේශ කරන ලෙස ව්‍යවස්ථා සභාවෙන් ඉල්ලා සිටීම කළ යුතු ය.

(3) (අ) සභාව විසින් එවැනි ඉල්ලීමක් ලද විටක එකී ඉල්ලීම ලද දින සිට දින 14 ක් ඇතුළත එකී හිස්වූ ධුරය පිළිබඳ දැන්වීමක් රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ සහ සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි පුවත් පත්වල පළ කළ යුතු ය.

(ආ) ඉහත (අ) ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් දැන්වීම පළ කිරීමට සමගාමීව එකී හිස්වූ ධුරය සම්බන්ධ දැන්වීමේ පිටපතක් මෙම ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ I කොටසේ සඳහන් තනතුරු සඳහා අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයාටත්, මෙම ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ II කොටසේ සඳහන් තනතුරු සඳහා අවස්ථෝචිත පරිදි නීතිපතිවරයා, විගණකාධිපතිවරයා, පොලිස්පතිවරයා සහ පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයා වෙතත්, මෙම ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ III කොටසේ සඳහන් තනතුරු සඳහා අදාළ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා සහ ලේකම්වරයා වෙතත් යැවිය යුතු ය.

(4) (අ) මෙම ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් ඕනෑම තනතුරක් සඳහා පත්වීමට යම් තැනැත්තෙක් කැමැත්තේ නම් ඒ බව ව්‍යවස්ථා සභාවට දැන්විය හැකි ය.

(ආ) අධිකරණ පද්ධතියේ ඇති වූ යම් පුරප්පාඩුවක් සඳහා අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයාටත්, නීතිපතිවරයා, විගණකාධිපතිවරයා, පොලිස්පතිවරයා සහ පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයා හට

<p>හෝ කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයාගේ හෝ සාමාජිකයකුගේ වැඩ බැලීම සඳහා පත්කරනු ලබන තැනැත්තකු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හෝ යම් ලිඛිත නීතියක හෝ විධිවිධානවල සලකා තිබෙන පරිදි හැර ඉවත් කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. එවැනි විධිවිධානයක් නොමැති අවස්ථාවක දී ඒ තැනැත්තා සභාවේ පූර්ව අනුමතය ඇතිව පමණක් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඉවත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>(6) මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව හැර මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් අන් සියලු කොමිෂන් සභා පර්ලිමේන්තුවට වගකිව යුත්තේ ය. පිළිතුරු දීමට බැඳී සිටිය යුත්තේ ය.</p> <p>උපලේඛනය</p> <p>(අ) මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(ආ) රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(ඇ) ජාතික පොලිස් කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(ඈ) විගණන සේවා කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(ඉ) ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(ඊ) අල්ලස් හා දූෂණ චෝදනා විමර්ශනය කිරීමේ කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(උ) මුදල් කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(ඌ) සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව:</p> <p>(එ) ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව.</p> <p>41 ඇ. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් සභාවට කරන ලද නිර්දේශයක් මත, සභාව විසින් අනුමත කර ඇත්නම් මිස, මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කිසි ම ධුරයකට ජනාධිපතිවරයා විසින් කිසිදු තැනැත්තකු පත් කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.</p>	<p>තමන් ධුරයෙන් විශ්‍රාම යන අවස්ථාවක එකී පුරප්පාඩුව සඳහාත් අවස්ථෝචිත පරිදි අධිකරණ නිලධරයෙක් හෝ අදාළ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයෙක් එකී පුරප්පාඩු තනතුර සඳහා නිර්දේශ කළ හැක. එවැනි යම් නිර්දේශයක් කරන්නා වූ විටක එකී නිර්දේශය සමග අදාළ නිලධරයාගේ පෞද්ගලික ලිපි ගොනුවද ව්‍යවස්ථා සභාව වෙත යැවිය යුතු ය.</p> <p>(ඇ) යම් ධුරයක් සඳහා පත්වීමට ඇති කැමැත්ත පිළිබඳ දැන්වීම ලද පසු, එය සලකා බලා එකී දැන්වීම ලද දින සිට දින 30 ක් ඇතුළත සිය නිර්දේශ, නිරීක්ෂණ ඒ සඳහා හේතු දැක්වීමක් ද සහිතව ජනාධිපතිවරයාට යැවිය යුතු ය.</p>
--	---

<p>(2) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන, මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් ධුරයක දින දහහතරකට වැඩි කාලයක් වැඩ බැලීම සඳහා පත් කරනු ලබන යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් ද අදාළ විය යුත්තේ ය:</p> <p>එසේ ම තව ද; දින දහහතරක් නොඉක්මවන අනුක්‍රමික කාල සීමා සඳහා එවැනි කවර හෝ ධුරයක වැඩ බැලීමට යම් තැනැත්තකු පත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා විසින් කරන ලද නිර්දේශ මත සභාව විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, නොකළ යුත්තේ ය.</p> <p>(3) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කවර හෝ ධුරයකට පත් කරනු ලැබූ කිසිදු තැනැත්තකු හෝ ඒ ධුරයකට පත් කරන ලද තැනැත්තකු වෙනුවෙන් වැඩ බැලීම සඳහා පත් කරනු ලැබූ කිසිදු තැනැත්තකු, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හෝ යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හැර, එකී ධුරයෙන් ඉවත් කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.</p> <p>(4) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයන් සහ අභියාචනාධිකරණයේ සභාපතිවරයා සහ අභියාචනාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරයන් පත් කිරීම සහ සම්බන්ධ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී, සභාව විසින් අග්‍ර විනිශ්චයකාරවරයාගේ අදහස් ලබාගත යුතු ය.</p>	<p>(6) යම් තනතුරකට පත්වීමට අදහස් කර ඇති පුද්ගලයෙක් වේ නම් එකී පුද්ගලයාගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීමෙන් පසු එකී පුද්ගලයා සමග සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් සභාව විසින් පැවැත්විය හැකි ය.</p> <p>(7) සභාව විසින් කරන ලද නිර්දේශයන් සමග ජනාධිපතිවරයා එකඟ නොවේ නම් එකී නිර්දේශ නැවත සලකා බැලීමට ව්‍යවස්ථා සභාව වෙත ඉල්ලීමක් ජනාධිපතිවරයාට කළ හැක.</p> <p>(8) ව්‍යවස්ථා දායක සභාව විසින් විකල්ප නිර්දේශයක් සිදු කරන්නා වූ අවස්ථාවක ජනාධිපතිවරයා විසින් සිය අභිමතය පරිදි එකී පත්කිරීම සිදු කළ හැකි ය. එසේ නමුදු ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් නිර්දේශ නොකරන ලද තැනැත්තකු යම් ධුරයක් සඳහා පත් කිරීමේ දී ජනාධිපතිවරයාට එකී පත් කිරීම සිදු කළ හැක්කේ පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියක් ලැබීමෙන් අනතුරුව පමණි.</p> <p>(9) මෙකී ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් ධුර සඳහා පත් කරනු ලැබූ තැනැත්තන් අණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ නිශ්චිත වශයෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා ඇති ආකාරයට හැරුණු කොට ධුරයෙන් ඉවත් කළ නොහැක්කේ ය. යම් ධුරයක් සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ නිශ්චිත වශයෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා නොමැති විටක අදාළ තැනැත්තන් පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව ජනාධිපතිවරයාට ඉවත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(10) මෙම ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් තනතුරු සඳහා දින 14 කට නොඅඩු කාලයක් සඳහා කරනු ලබන සෑම වැඩ බලන පත්වීමකට ම මෙම ව්‍යවස්ථාවේ (1) ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් ප්‍රතිපාදන අදාළ වේ.</p> <p>(11) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ සහ අභියාචනාධිකරණයේ සභාපති විනිසුරු ඇතුළු අනෙකුත් අභියාචනාධිකරණ විනිසුරුවරුන් සම්බන්ධ පත්කිරීම්වලදී සභාව විසින් අග්‍ර විනිශ්චයකාරවරයාගේ අදහස් ද විමසිය යුතු ය.</p>
---	---

උපලේඛනය	උපලේඛනය
<p>I වන කොටස</p> <p>(අ) අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා සහ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයන්: (ආ) අභියාචනාධිකරණයේ සභාපතිවරයා සහ අභියාචනාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයන්: (ඇ) අධිකරණය සේවා කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා හැර අනෙකුත් සාමාජිකයන්.</p> <p>II වන කොටස</p> <p>(අ) නීතිපතිවරයා: (ආ) විගණකාධිපතිවරයා: (ඇ) පොලිස්පතිවරයා: (ඈ) පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස්වරයා (ඔම්බුඩ්ස්මන්): (ඉ) පාර්ලිමේන්තුවේ සහ ලේකම්වරයා.</p> <p>41ඇ. (1) සභාවට මහා ලේකම්වරයකු සිටිය යුත්තේ ය. මහ ලේකම්වරයා සභාව විසින් අවුරුදු පහක කාලයක් සඳහා පත් කරනු ලැබිය යුත්තේ ය. මහ ලේකම්වරයා ඔහුගේ ධුර කාලය අවසන් වීමෙන් පසු නැවත පත්කරනු ලැබීමට සුදුසු විය යුත්තේ ය.</p> <p>(2) එහි කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යයි සභාව විසින් සලකනු ලබන යම් නිලධරයන්, සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය යුතු නියමයන් සහ කොන්දේසි මත සභාව විසින් පත් කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>41ඉ. (1) සභාව විසින් සෑම මාසයකම යටත් පිරිසෙයින් දෙවාරයක් ද, එය වෙත මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන මගින් හෝ වෙනත් යම් නීතියක් මගින් හෝ පවරා ඇති කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි තාක් වාර ගණනක් ද රැස්විය යුතු අතර සභාවේ සභාපතිවරයාගේ විධානය මත සභාවේ මහ ලේකම්වරයා විසින් ඒ රැස්වීම් කැඳවනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p>	<p>I වන කොටස</p> <p>(අ) අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා සහ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයන්: (ආ) අභියාචනාධිකරණයේ සභාපතිවරයා සහ අභියාචනාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයන්: (ඇ) පොලිස්පතිවරයා: (ඈ) පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයා. (ඉ) මැතිවරණ කොමසාරිස්</p> <p>II වන කොටස</p> <p>(අ) නීතිපතිවරයා: (ආ) විගණකාධිපතිවරයා: (ඇ) පොලිස්පතිවරයා: (ඈ) පාර්ලිමේන්තුවේ මහ ලේකම්වරයා. (ඉ) මැතිවරණ කොමසාරිස්</p> <p>III වන කොටස</p> <p>පහත දැක්වෙන කොමිෂන් සභාවල සභාපති සහ සාමාජිකයන්.</p> <p>(අ) රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව: (ආ) ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව. (ඇ) ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු කොමිෂන් සභාව. (ඈ) ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව</p> <p>41ඇ. (1) සභාව විසින් සෑම මාසයකම යටත් පිරිසෙයින් දෙවාරයක් ද, එය වෙත මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන මගින් හෝ වෙනත් යම් නීතියක් මගින් හෝ පවරා ඇති කාර්ය ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි වාර ගණනක් ද රැස්විය යුතු අතර සභාවේ සභාපතිවරයාගේ විධානය මත සභාවේ මහ ලේකම්වරයා විසින් ඒ රැස්වීම් කැඳවනු ලැබිය යුත්තේ ය.</p>

(2) සභාපතිවරයා, සභාවේ සියලු රැස්වීම්වල මූලාසනය දැරිය යුත්තේ ය. සභාවේ යම් රැස්වීමකට සභාපතිවරයා පැමිණ නොමැති අවස්ථාවක දී අග්‍රාමාත්‍යවරයා ද අග්‍රාමාත්‍යවරයා පැමිණ නොමැති අවස්ථාවක දී විරුද්ධ පක්ෂයේ නායකවරයා විසින් ද සභාවේ රැස්වීම්වල මූලාසනය දැරිය යුත්තේ ය.

(3) සභාවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා ගණපූරණය සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුත්තේ ය.

(4) සභාව විසින් කරනු ලැබිය යුත් සෑම නිර්දේශයක් හෝ අනුමත කිරීමක් ද ගනු ලබන සෑම තීරණයක් ද ඒකමතිකව තීරණය කිරීමට සභාව විසින් අවස්ථාවක දී සභාවේ රැස්වීමකට පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් විසින් සනාථ කළහොත් මිස, සභාව විසින් කරන ලද මේ නිර්දේශයක් හෝ අනුමත කිරීමක් හෝ ගනු ලැබූ යම් තීරණයක් හෝ බල සහිත නොවිය යුත්තේ ය.

(5) සභාපතිවරයාට හෝ රැස්වීමේ මූලාසනය දරන වෙනත් සාමාජිකයාට මුල් ඡන්දයක් නොමැති නමුත් සභාවේ යම් රැස්වීමක දී තීරණය කරනු ලැබිය යුතු යම් ප්‍රශ්නයක් සඳහා සම සමච ඡන්දය ලැබුණු අවස්ථාවක දී සභාපතිවරයාට හෝ රැස්වීමේ මූලාසනය දරන වෙනත් සාමාජිකයාට තීරක ඡන්දයක් තිබිය යුත්තේ ය.

(6) 41ආ හෝ 41 ඇ ව්‍යවස්ථා යටතේ යම් පත්කිරීමක් සඳහා යෝග්‍ය තැනැත්තන් නිර්දේශ කිරීමේ දී හෝ අනුමත කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය ද ඇතුළුව සභාවේ රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වලදී කටයුතු කරන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය සභාව විසින් තීරණය කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(7) 41අ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ), (ඉ) හෝ (ඊ) ඡේද යටතේ පත් කරනු ලැබූ සභාවේ යම් සාමාජිකයකු සභාවේ පූර්ව අවසරය ලබා නොගෙන සභාවේ අනුක්‍රමික රැස්වීම් තුනකට නොපැමිණ සිටි අවස්ථාවක දී ඒ සාමාජිකයා ඒ තෙවන රැස්වීමේ දින සිට බලාත්මක වන පරිදි ධුරය අත්හරිනු ලැබුවාක් සේ සැලකිය යුත්තේ ය.

(8) සභාව පූර්ණ වශයෙන් සංස්ථාපිත නොවුවද,

(2) සභාපතිවරයා, සභාවේ සියලු රැස්වීම්වල මූලාසනය දැරිය යුත්තේ ය. සභාවේ යම් රැස්වීමකට සභාපතිවරයා පැමිණ නොමැති අවස්ථාවක දී අග්‍රාමාත්‍යවරයා විසින් සභාවේ රැස්වීම්වල මූලාසනය දැරිය යුත්තේ ය.

(3) සභාවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා ගණපූරණය සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුත්තේ ය.

(4) සභාව විසින් කරනු ලැබිය යුත් සෑම නිර්දේශයක් ම ඒකමතිකව තීරණය කිරීමට සභාව විසින් උත්සාහ දරනු ලැබිය යුත්තේ ය. ඒකමතික තීරණයක් නොමැති අවස්ථාවක දී සභාවේ රැස්වීමට පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් විසින් සනාථ කළහොත් මිස සභාව විසින් කරන ලද යම් නිර්දේශයක් බල සහිත නොවිය යුත්තේ ය.

(5) යම් රැස්වීමක දී තීරණය කරනු ලැබිය යුතු යම් ප්‍රශ්නයක් සඳහා සම සමච ඡන්දය ලැබුණු අවස්ථාවක දී සභාපතිවරයාට හෝ රැස්වීමේ මූලාසනය දරන වෙනත් සාමාජිකයාට තීරක ඡන්දයක් තිබිය යුත්තේ ය.

(6) 41(ආ) ව්‍යවස්ථාව යටතේ යම් පත්කිරීමක් සඳහා යෝග්‍ය තැනැත්තන් නිර්දේශ කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය ද ඇතුළුව සභාවේ රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වලදී කටයුතු කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය සභාව විසින් තීරණය කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(7) 41අ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ (ඇ), (ඉ) හෝ (ඊ) ඡේද යටතේ පත් කරනු ලැබූ සභාවේ යම් සාමාජිකයකු සභාවේ පූර්ව අවසරය ලබා නොගෙන සභාවේ අනුක්‍රමික රැස්වීම් තුනකට නොපැමිණ සිටි අවස්ථාවක දී ඒ සාමාජිකයා ඒ තෙවන රැස්වීමේ දින සිට බලාත්මක වන පරිදි ධුරය අත්හරිනු ලැබුවාක් සේ සැලකිය යුත්තේ ය.

සභාවේ සාමාජිකත්වයේ පුරපාඩුවක් තිබුන ද ඒ බව නොතකා ක්‍රියාකිරීමට සභාවට බලය ඇති අතර සභාව පූර්ණ වශයෙන් සංස්ථාපිත නොවීමේ හේතුව හෝ සභාවේ සාමාජිකත්වයේ පුරපාඩුවක් තිබීමේ හේතුව හෝ නිසාම පමණක් සභාවේ යම් ක්‍රියාවක්, කාර්යයක් හෝ තීරණයක් අවලංගු නොවන්නේ ය. අවලංගු වන ලෙස නොසැලකිය යුත්තේ ය.

41ඊ. (1) සභාව විසින් සෑම මාස තුනකට වරක් ඊට පෙරාතුව වූ මාස තුන තුළ එහි කටයතු පිළිබඳව වාර්තාවක් ජනාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය.

(2) ස්වකීය කාර්ය හා කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීමට අදාළව රීති සෑදීමට සභාවට බලය ඇත්තේ ය. එකී සියලු රීති ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබිය යුතු අතර එකී පළ කිරීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය.

41උ. (1) සභාව විසින් සෑම මාස තුනකට වරක් ඊට පෙරාතුව වූ මාස තුන තුළ එහි කටයතු පිළිබඳව වාර්තාවක් ජනාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය.

(2) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියකින් පනවනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ හෝ පවරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ වෙනත් කාර්ය සහ කර්තව්‍ය සභාව විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම ද ඉටු කිරීමද කරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(3) ස්වකීය කාර්ය හා කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීමට අදාළව රීති සෑදීමට සභාවට බලය ඇත්තේ ය. එකී සියලු රීති ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබිය යුතු අතර එකී පළ කිරීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ය.

41ඌ. සභාව විසින් දරනු ලබන වියදම් ඒකාබද්ධ අරමුදලට වැයබරක් විය යුත්තේ ය.

(8) සභාව පූර්ණ වශයෙන් සංස්ථාපිත නොවුවද, සභාවේ සාමාජිකත්වයේ පුරපාඩුවක් තිබුණ ද ඒ බව නොතකා ක්‍රියාකිරීමට සභාවට බලය ඇති අතර සභාව පූර්ණ වශයෙන් සංස්ථාපිත නොවීමේ හේතුව හෝ සභාවේ සාමාජිකත්වයේ පුරපාඩුවක් තිබීමේ හේතුව හෝ නිසා ම පමණක් සභාවේ යම් ක්‍රියාවක්, කාර්යයක් හෝ තීරණයක් අවලංගු නොවන්නේ ය. අවලංගු වන ලෙස නොසැලකිය යුත්තේ ය.

(9) පාර්ලිමේන්තුවේ නියෝජ්‍ය මහලේකම්වරයා සභාවේ ලේකම්වරයා ලෙස කටයුතු කළ යුතුවේ.

41 ඉ. සභාවේ සාමාජිකයන්ගේ හෝ 41ආ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කොමිෂන් සභාවක සාමාජිකයන්ගේ හෝ ධුර කාල ඉකුත්වීම නොතකා අවස්ථෝචිත පරිදි සභාවේ හෝ ඒ වෙනත් කොමිෂන් සභාවල හෝ අලුත් සාමාජිකයන් ධුර භාරගන්නා තෙක් ඒ දක්වා සිටි සභාවේ හෝ ඒ වෙනත් කොමිෂන් සභාවල සාමාජිකයෝ තවදුරටත් ධුර දැරිය යුත්තාහ.

41 ඊ. සභාවේ සාමාජිකයන්ගේ හෝ 41ආ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කොමිෂන් සභාවක සාමාජිකයන්ගේ හෝ ධුර කාල ඉකුත්වීම නොතකා අවස්ථෝචිත පරිදි සභාවේ හෝ ඒ වෙනත් කොමිෂන් සභාවල හෝ අලුත් සාමාජිකයන් ධුර භාරගන්නා තෙක් ඒ දක්වා සිටි සභාවේ හෝ ඒ වෙනත් කොමිෂන් සභාවල සාමාජිකයෝ තවදුරටත් ධුර දැරිය යුත්තාහ.

41 උ. සභාව විසින් දරනු ලබන වියදම් ඒකාබද්ධ අරමුදලට වැය බරක් විය යුත්තේ ය.

<p>41එ. 126 වන ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව, සභාව විසින් එළඹෙන ලද යම් තීරණයක් හෝ කරන ලද යම් අනුමත කිරීමක් හෝ නිර්දේශයක් භාර ගැනීමට, විභාග කිරීමට ඒ පිළිබඳ තීරණයක් දීමට හෝ කවර වූ හේතුවක් මත හෝ කවර වූ හෝ අන්‍යාකාරයකින් ප්‍රශ්න කිරීමට, කිසිදු අධිකරණයකට බලය හෝ අධිකරණ බලය නොමැති විය යුත්තේ ය. එකී තීරණය, අනුමතය හෝ නිර්දේශය සියලු කාර්ය සඳහා අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුත්තේ ය.</p>	<p>41 උ. 126 වන 140 වන ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව, සභාව විසින් එළඹෙන ලද යම් තීරණයක් හෝ කරන ලද යම් අනුමත කිරීමක් හෝ නිර්දේශයක් භාර ගැනීමට, විභාග කිරීමට ඒ පිළිබඳ තීරණයක් දීමට හෝ කවර වූ හේතුවක් මත හෝ කවර වූ හෝ අන්‍යාකාරයකින් ප්‍රශ්න කිරීමට, කිසිදු අධිකරණයකට බලය හෝ අධිකරණ බලය නොමැති විය යුත්තේ ය. එකී තීරණය, අනුමතය හෝ නිර්දේශය සියලු කාර්ය සඳහා අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුත්තේ ය.</p>
---	---

පරිච්ඡේද XII

රාජ්‍ය සේවය

රාජ්‍ය සේවයේ කරනු ලබන සියලු පත්වීම් කුසලතාව මත පදනම්ව කළ යුතු අතර දුෂ්කර පළාත් හෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතා ඇති ප්‍රදේශ සඳහා යම් ආකාරයක විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක්විය හැකි ය. මෙය සිදු කළ යුත්තේ ව්‍යවස්ථාවේ 12(3) වගන්තියට එකඟ වන අයුරිනි. රාජ්‍ය සේවය ශක්තිමත් කරනු පිණිස ඔවුන්ගේ නිදහස ආරක්ෂා කළ යුතු අතර ඒ අනුව පහත දැක්වෙන ප්‍රතිපාදන අඩංගු කළ යුතු ය.

- (01) සෑම රාජ්‍ය සේවකයකු ම නීතියට අනුකූලව සිය රාජකාරිය කළ යුතු අතර ව්‍යවස්ථාවේ 4(ඉ) වගන්තියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු ය.
- (02) සෑම රාජ්‍ය සේවකයකු ම හැම විට ම මහජන සුභ සිද්ධිය පිණිස කටයුතු කළ යුතු ය.
- (03) තමා කරන සෑම රාජකාරි කටයුත්තක් සඳහාම ඔහු / ඇය වගකීම භාර ගත යුතු ය.
- (04) ඕනෑම ඇමතිවරයකු හෝ නිලධරයකු විසින් තමා යටතේ සිටින නිලධරයකුට දෙනු ලබන අනුගමය උපදෙස් / නියෝග ලිඛිතව දිය යුතු ය.
- (05) යම් නියෝගයක් ලිඛිතව දී ඇත්නම් මිස යම් නිලධරයකු නියෝග පැහැර හැරීම පිළිබඳ ඔහුට එරෙහිව විනය ක්‍රියා මාර්ග නොගත යුතු ය.
- (06) තමාට වඩා ජ්‍යෙෂ්ඨත්වයෙන් වැඩි නිලධරයකු විසින් දෙනු ලබන නීති විරෝධී නියෝග කිසිවක් පිළිපැදීමට බැඳීමක් නොවිය යුතු ය.
- (07) රාජ්‍ය සේවා කොමිසමේ බලතල පත් කිරීම්, සේවයෙන් පහ කිරීම් සහ විනය ක්‍රියා මාර්ග සඳහා පමණක් සීමා නොවිය යුතු ය. රාජ්‍ය නිලධරයන්ගේ අනෙකුත් දුෂ්කරතා පිළිබඳව ද කටයුතු කිරීමට එයට බලය පැවරිය යුතු ය.

නීතිපති

ඉහත සඳහන් යුතුකම්වලට අමතරව,

- (1) රජයට උපදෙස් දීමේදී නීතිපති විසින් හැම විට ම ජනරජයේ අභිවෘද්ධිය පිණිස ක්‍රියා කළ යුතුයි.
- (2) ඇමතිවරයකු සහ ජනරජය අතර කටයුතු කිරීමේදී බැඳියාව පිළිබඳ ගැටුමක් ඇති අවස්ථාවක නීතිපති විසින් ජනරජයේ අභිවෘද්ධිය , ආරක්ෂාව සහතික කළ යුතු ය.

- (3) මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීම පිළිබඳ අයැදුම්පතක් සම්බන්ධයෙන් නීතිපති පෙනී සිටින විට රජයේ ඇමතිවරයකු හා ජනරජයේ අයිතිවාසිකම් අතර බැඳියාව පිළිබඳ ගැටුමක් ඇති අවස්ථාවක නීතිපති විසින් ජනරජය වෙනුවෙන් පමණක් පෙනී සිටිය යුතු ය.
- (4) මෙම පරිච්ඡේදයේ "ජනරජයේ අභිවෘද්ධිය" යන්නට "පුරවැසියන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ රජයේ වගකීම" යන්න ද ඇතුළත් වේ.

III කොටස

පාර්ලිමේන්තුව සහ පළාත් සභා.

පරිච්ඡේදය XIII

පාර්ලිමේන්තුව

වර්තමාන පරිච්ඡේදය X

(අ) කේවල ක්‍රමය හඳුන්වාදීම.

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීන් තේරීමේ කේවල ක්‍රමය මත පදනම් වූ පැරණි මැතිවරණ ක්‍රමය නැවත හඳුන්වා දිය යුතු ය. ඒ අනුව අපි පහත විධි විධාන යෝජනා කරමු.

- i එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසවලින් තෝරා පත් කර ගනු ලැබූ මන්ත්‍රීවරුන් 168 දෙනාට අමතරව පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන දේශපාලන පක්ෂ මගින් මන්ත්‍රීන් 25 දෙනකු නම් කළ යුතු ය. එසේ නම් කළ යුත්තේ එක් එක් පක්ෂ විසින් මුළු දිවයිනෙන් ම ලබා ගන්නා ලද මුළු ඡන්ද සංඛ්‍යාව සමානුපාතික වන පරිදි ය.
- ii ඉහත (i) හි සඳහන් නම් කරන ලද මන්ත්‍රීන් විශිෂ්ටත්වයෙන් හා අවංකභාවයෙන් යුත්, පොදු වෘත්තීය ජීවිතයේදී කීර්තිය ලත් තැනැත්තකු විය යුතු ය. එමගින් පාර්ලිමේන්තු සංයුතිය වැඩි දියුණු වනු ඇත.

(ආ) යෝජිත දිවුරුම රාජපාක්ෂිකභාවය පිළිබඳ විය යුතු ය.

2 සිව්වන උපලේඛනයේ නිර්දේශිත දිවුරුම, පළමු ජනරජ ව්‍යවස්ථාවේ 31 වන වගන්තිය මගින් නිර්දේශිත දිවුරුම විය යුතු බව අපි අදහස් කරමු. එය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

“වන මම ශ්‍රී ලංකා ජනරජයට අවනත වන බවට ද පක්ෂපාත වන බවට ද ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ආරක්ෂා කොට අනුගමනය කරන බවට ද / ගෞරව බහුමානයෙන් යුක්තව ප්‍රතිඥා දෙමි./ දිවුරුම දෙමි.”

(ඇ) පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයන්ට දෙනු ලබන වරප්‍රසාද නිශ්චය කළ යුතු ය.

3 පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයකුට නිමි වන වරප්‍රසාද පිළිබඳ වූ, ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 67 සහ 68 නැවත සලකා බැලිය යුතු බව අපි අදහස් කරමු. රජය විසින් එබඳු නියෝජිතයකුට සුදුසු වාහනයක් සැපයිය හැකි නමුත් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ නිල කාලය අවසන් වූ විට එය නැවත භාර දිය යුතු ය. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් සඳහා වාහන බලපත්‍ර නොදිය යුතු ය.

ඒ අනුව දැනට පවත්නා පරිච්ඡේද X සුදුසු අයුරින් සංශෝධනය කොට නැවත සැකසිය යුතු ය.

වර්තමාන පරිච්ඡේද xi

(ඇ) පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරීම.

4 19 වන සංශෝධනය මගින් හඳුන්වා දුන් 70 වන වගන්තියට අයත් අතුරු විධානය මුළුමනින් ම ඉවත් කළ යුතු බව අපගේ අදහස වේ. පෙර සඳහන් පරිච්ඡේදයේ යෝජිත පරිදි පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හැරීම සඳහා ජනාධිපති සතු බලතල නැවත ස්ථාපිත කළ යුතු යැයි අපි යෝජනා කරමු.

(ඵ) පනත් පිළිබඳ අධිකරණ විමසුම.

5 පනත්වල නීත්‍යනුකූල භාවය අභියෝග කරනු පිණිස ලබා දී ඇති සතියක කාල සීමාව වෙනුවට සති දෙකක කාල සීමාවක් දිය යුතු ය.

6 ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේදී පනතක් සම්බන්ධව කරනු ලැබූ අභියෝගවලදී එයට අනුමැතිය ලැබූ පසු එම පනතට පාර්ලිමේන්තු කමිටු අවස්ථාවේදී යම් සංශෝධනයක් ඇති කරනු ලැබූ විට එකී සංශෝධනයට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ අනුමැතිය රහිතව සම්මත කිරීම බොහෝ විට සිදු වේ. එබැවින් 80 වන වගන්තිය පහත සඳහන් අයුරින් සංශෝධනය විය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

i වගන්ති 80(3) සංශෝධනය කිරීම.

“ යම් පනතක් , ජනාධිපති හෝ කථානායක මගින් සහතික කරනු ලැබූ විට එම පනතේ වලංගුභාවය පිළිබඳ කිසි ම අධිකරණයක් මගින් විමසුමක් කිරීම හෝ ඒ පිළිබඳ ප්‍රශ්න කිරීමක් සිදු නොකළ යුතු ය. ”

“ එසේ පනත පිළිබඳ ජනාධිපති හෝ කථානායක විසින් සහතිකයක් දී ඇත්තේ වුවද එබඳු පනතක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය තීරණය ලබා දීමෙන් පසුව එම පනතට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ සංශෝධනවල ව්‍යවස්ථානුකූල භාවය පරීක්ෂා කිරීම නීත්‍යානුකූල වේ ”.

ii 80(3) වගන්තිය අවසාන වූ විගස ම පහත සඳහන් කොටස එකතු විය යුතු ය.

(අ) 80(4); 123 වගන්තිය යටතේ යම් පනතක් සම්බන්ධව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ මතය ප්‍රකාශ කළ පසු, කමිටු අවස්ථාවේදී එම පනතට අඩංගු කරන ලද සංශෝධනවල ව්‍යවස්ථානුකූලභාවය නිර්ණය කරනු පිණිස එම සංශෝධන ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමු කිරීම කථානායකතුමාගේ වගකීම විය යුතු ය. 121 වන වගන්තිය අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය.

වර්තමාන පරිච්ඡේද XIV

දැනට පවතින පරිච්ඡේද XIV පහත දැක්වෙන ආකාරයෙන් සංශෝධනය විය යුතු ය.

- i “ පළාත් පාලන මැතිවරණ ද ” ඇතුළත් වන පරිදි 88 වන වගන්තිය සංශෝධනය විය යුතු ය.
- ii 1978 දෙවන ඡන්ද ව්‍යවස්ථාව නීතිගත කිරීමට ප්‍රථම පැවති කේවල ඡන්ද ක්‍රමයට ඉඩ සැලසිය හැකි වන පරිදි 95 - 98 වගන්ති සංශෝධනය විය යුතු ය.
- iii 99 සහ 99A යන වගන්ති ඉවත් කළ යුතු ය.

(ඊ) පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ගේ පක්ෂ මාරු කිරීම.

ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවට අනුරූප වන පරිදි පහත සඳහන් විධි විධාන අඩංගු කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

1) ඕනෑම දේශපාලන පක්ෂයකට අයත් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු පහත සඳහන් කරුණු හේතු කොට ගෙන ඔහුගේ පාර්ලිමේන්තු නියෝජනය අවලංගු විය යුතු ය.

(අ) ඔහු සිය කැමැත්තෙන් සිය පක්ෂ සාමාජිකත්වය අත්හරින ලද නම් හෝ

(ආ) ඔහු අයත් දේශපාලන පක්ෂයට හෝ එම පක්ෂය මගින් බලය පැවරූ පුද්ගලයකු හෝ යම් අධිකාරයක මතයට පටහැනිව ඔහු ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම

හෝ ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකීම සිදු කොට ඇති විටක එබඳු ඡන්ද විමසීමක් සිදු කළ දින සිට දින 15 ක් ඇතුළතදී එකී දේශපාලන පක්ෂය, බලය ලත් පුද්ගලයා හෝ අධිකාරය වෙතින් ඊට අනුමැතිය නොලබා ඇති නම්,

02 මෙම උපඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා,

(අ) පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත් වූ මන්ත්‍රීවරයකු එම මන්ත්‍රීවරයා අපේක්ෂකයකු ලෙස නම් කළ යම් දේශපාලන පක්ෂයේ සාමාජිකයකු ලෙස සලකනු ලැබේ.

(ආ) පාර්ලිමේන්තුවට නම් කරනු ලැබූ මන්ත්‍රීවරයකු , එකී මන්ත්‍රීවරයා නම් කරනු ලැබූ දේශපාලන පක්ෂයේ සාමාජිකයකු ලෙස සලකනු ලැබේ.

03 පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත් වූ කිසියම් මන්ත්‍රීවරයකු එසේ තේරී පත් වූ මැතිවරණයෙන් පසුව වෙනත් දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකත්වය ලබා ගන්නේ නම් ඔහුගේ පාර්ලිමේන්තු සාමාජිකත්වය අවලංගු වේ.

04 නම් කරන ලද පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයා එසේ නම් කිරීමෙන් පසුව වෙනත් දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකත්වය ලබා ගන්නේ නම් ඔහුගේ පාර්ලිමේන්තු සාමාජිකත්වය අවලංගු වේ.

05 යම් දේශපාලන පක්ෂයක් කොටස්වලට කැඩී යෑම හේතු කොට ගෙන එහි යම් සාමාජිකයෙක් සහ වෙනත් සාමාජිකයන් කිහිප දෙනෙකු වෙත ම කණ්ඩායමක් ලෙස නියෝජනය කරන අවස්ථාවකදී එකී කණ්ඩායම එම මුල් දේශපාලන පක්ෂයේ මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් එකකට නොඅඩු ගණනකින් සමන්විත වන්නේ නම් ,

(අ) X වන ඡේදයේ පළමු උපඡේදය යටතේ පහත සඳහන් පදනම මත ඔහු නුසුදුස්සකු නොවන්නේ ය.

i ඔහුගේ මුල් පක්ෂ සාමාජිකත්වය සිය කැමැත්තෙන් අත්හැර තිබීම.

ii ඔහු අයත් දේශපාලන පක්ෂයට හෝ එම පක්ෂය මගින් බලය පැවරූ පුද්ගලයකු හෝ යම් අධිකාරයක මතයට පටහැනිව ඔහු ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම හෝ ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකීම සිදු කොට ඇති අතර එබඳු ඡන්ද විමසීමක් සිදු කළ දින සිට දින 15 ක් ඇතුළතදී එකී දේශපාලන පක්ෂය, බලය ලත් පුද්ගලයා හෝ අධිකාරය වෙතින් පූර්ව අනුමැතිය ඒ සඳහා නොලබා ඇති විටෙක .

(ආ) x වන ඡේදයේ පළමු උපඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා අදාළ වන පරිදි එකී ඉවත් වූ කණ්ඩායම, එම ඉවත් වූ මොහොතේ සිට ඔහු අයත් වූ දේශපාලන පක්ෂය ලෙස සලකනු ලබන අතර මෙම ඡේදයට අදාළ වන පරිදි ඔහුගේ කණ්ඩායම ඔහුගේ මුල් දේශපාලන පක්ෂය ලෙස සලකනු ලැබේ.

06 i කිසියම් දේශපාලන පක්ෂයක් වෙතත් පක්ෂයක් හා ඒකාබද්ධ වූ අවස්ථාවකදී, පහත සඳහන් කරුණු හේතු කොට ගෙන එම පක්ෂයට අයත් සාමාජිකයකු සහ ඔහු අයත් දේශපාලන පක්ෂයේ අනෙක් සාමාජිකයන්ගේ ද සාමාජිකත්වය, x වන ඡේදයේ පළමු උපඡේදය යටතේ අවලංගු නොකළ යුත්තේ ය.

(අ) එම එකතු වීම මගින් නිර්මාණය වූ කිසියම් අලුත් දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකයකු වීම මෙන් ම හෝ වෙනත් දේශපාලන පක්ෂයක සාමාජිකයකු වීම.

(ආ) ඉහත සඳහන් පක්ෂ එකතු වීම නො පිළිගෙන වෙන ම කණ්ඩායමක් ලෙස කටයුතු කරන විට, එසේ එකතු වූ අවස්ථාවේ සිට x වන ඡේදයේ පළමු උපඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා එකී සාමාජිකයා අයත් වන්නේ එකී පක්ෂ එකතු වීම තුළින් ඇති වූ අලුත් දේශපාලන පක්ෂයට හෝ වෙනත් පක්ෂයක් හෝ කණ්ඩායමකට වන අතර එය ඔහුගේ මුල් දේශපාලන පක්ෂය ලෙස සැලකිය යුතු ය.

ii මෙම ඡේදයේ පළමු උපඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා කිසියම් සාමාජිකයකු නියෝජනය කරන මුල් දේශපාලන පක්ෂය වෙතත් දේශපාලන පක්ෂයක් හා එකතු වීමක් ලෙස සැලකෙන්නේ එකී මුල් දේශපාලන පක්ෂයේ සාමාජිකයින් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු සාමාජික සංඛ්‍යාවක් එම ඒකාබද්ධ වීමට එකඟ වන්නේ නම් පමණි.

පරිච්ඡේදය XIV

(වර්තමාන XVII A) පරිච්ඡේදය

පළාත් සභා.

13 වන සංශෝධනයට අපි මුළුමනින් ම විරුද්ධ වෙමු. පරිපාලනයේ දෙවැනි තලයේ තිබෙන ආයතනයක් ලෙස නිර්මාණය කර ඇති පළාත් සභා මහජන මුදල් නාස්ති කිරීමකි. 13 වන සංශෝධනය හරහා බලය බෙදීම තුළින් පළාත් සභා රැස්වීම පැවැත්වීම පිණිස මහජන මුදල් වියදම් කොට අති සුබෝපහෝගී ශාලා ගොඩනැගිණි. එසේ ම අමාත්‍යවරුන්ගේ සුබ විභරණය පිණිස ඔවුන්ට සැප වාහන ලබා දීම, ආරක්ෂාව සැපයීම පිණිස ද සිදු කරන වියදම් සුළුපටු නොවේ. එසේ ම මෙම බලය බෙදීමෙන් රාජ්‍ය පාලනය ව්‍යාකූල වී ඇත. මේ නිසා ඉන්දීය රජය බලහත්කාරී ලෙස මැදිහත්වී හඳුන්වා දුන් 13 වන සංශෝධනය මුළුමනින් ම අවලංගු කළ යුතු බව අපගේ විශ්වාසයයි. කෙසේ වෙතත් දේශපාලන හේතූන් මත රජය 13 වන සංශෝධනය මුළුමනින් ම අවලංගු කිරීමට මැලී වේ නම් අඩුම වශයෙන් පහත සඳහන් කාරණා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතු බව අපගේ අදහසයි.

(අ) පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම.

පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීමට අදාළ විධි විධාන ව්‍යවස්ථාවෙන් ඉවත් කළ යුතු ය. ඒ අනුව 154.අ (3) වගන්තිය ව්‍යවස්ථාවෙන් ඉවත් කළ යුතු ය. 05 වන වගන්තිය මෙහි යෝජනා කර ඇති පරිදි සංශෝධනය විය යුතු ය.

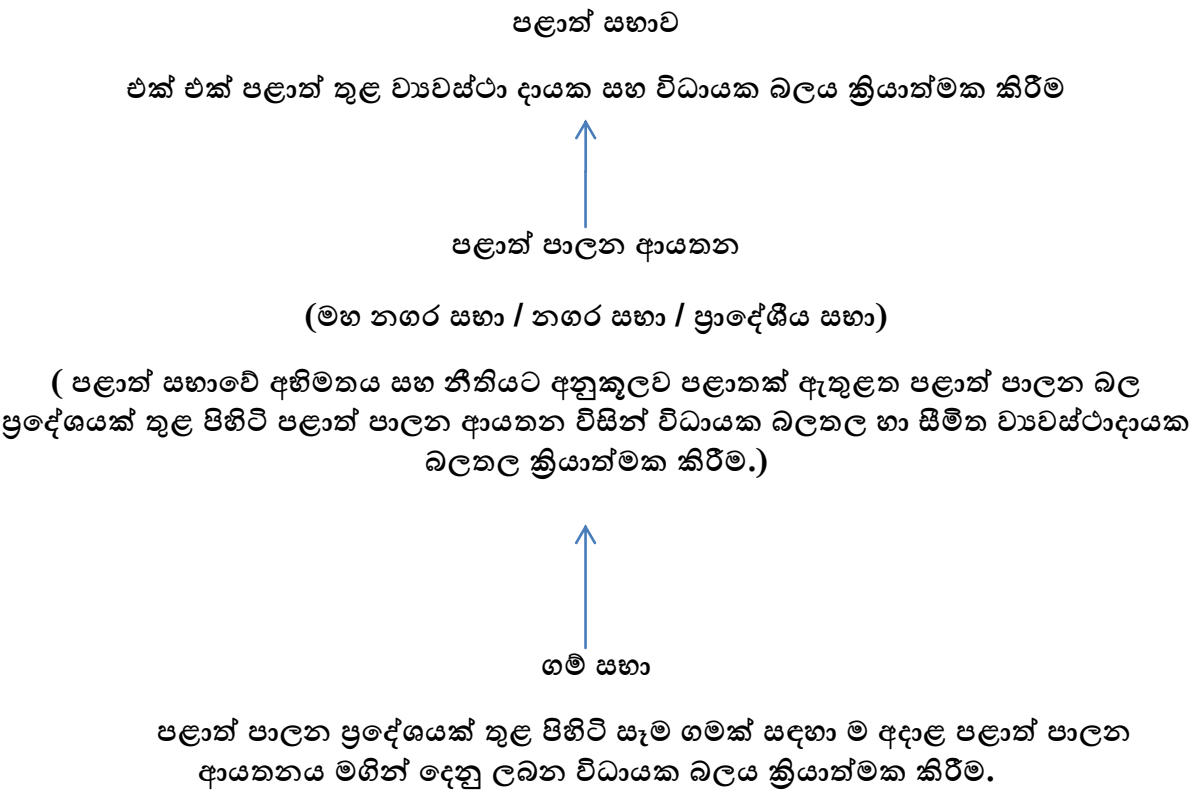
(ආ) පළාත් සභා ඡන්ද නොපවත්වා පළාත් පාලන ආයතන තුළින් ඊට සාමාජිකයන් පත් කිරීම.

තුන්වන තලයේ තිබෙන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා කේවල් ක්‍රමය යටතේ පවත්වන මැතිවරණයකදී, එක් එක් ඡන්ද කොට්ඨාසය සඳහා මන්ත්‍රීන් පත් කර ගත යුතු ය. පළාත් සභාවල මන්ත්‍රීන් , පළාත් පාලන මන්ත්‍රීන් අතරින් තෝරා ගත යුතු ය. පළාත් පාලන මන්ත්‍රීන්ට ගෙවනු ලබන වැටුපට අමතරව කිසිදු අමතර දීමනාවක් මේ සඳහා මොවුන්ට නොගෙවිය යුතු ය.

මේ අනුව ව්‍යවස්ථාවේ 154 අ (2) වගන්තිය සුදුසු පරිදි සංශෝධනය කළ යුතු ය.

(ඇ) ගම්සභා පිහිටුවීම.

පළාත් සභා පවත්වා ගෙන යන්නේ නම් පළාත් පාලන ආයතනයක මන්ත්‍රීවරුන්ගේ එකඟතාවෙන් මන්ත්‍රීවරයකු එම පළාත් පාලන ආයතන බල ජරදේශය නියෝජනය කරමින් පළාත් සභා මන්ත්‍රීවරයකු ලෙස ද කටයුතු කළ හැකි අතර පළාත් පාලන මැතිවරණයකදී තේරී පත් වන එක් එක් ඡන්ද කොට්ඨාසයක මන්ත්‍රීවරයකු, තම කොට්ඨාසය සඳහා ස්ථාපනය කරන ග්‍රාම සභාවේ සභාපති විය යුතු ය. මේ අනුව රාජ්‍ය පාලනයේ හතර වන ස්තරය ගම් සභා විය යුතු අතර කොට්ඨාසයේ ජීවත් වන සියලු ජනතාවගෙන් එය සමන්විත විය යුතු ය. මෙම පහළ ම ස්ථර දෙක එනම්, ගම් සභා සහ ප්‍රාදේශීය සභා/ නගර සභා/ මහ නගර සභාවලට විධායක බලතල ක්‍රියාත්මක කළ හැකි අතර පළාත් මට්ටමේදී පළාත් සභාවට විධායක සහ ව්‍යවස්ථාදායක බලය ක්‍රියා කළ හැකි ය. එහෙත් එය කළ යුත්තේ ජනාධිපති සහ පාර්ලිමේන්තුවේ පාලනයට යටත් වන පරිදි ය. වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 G (2) සහ (3) වගන්ති මුළුමනින් ම අවලංගු කළ යුතු ය. පළාත් සභාවක් සතු ව්‍යවස්ථාදායක බලතල සිය සීමිත ප්‍රමාණයක් අභිමතය පරිදි ඕනෑ ම නගර සභාවකට / මහ නගර සභාවකට හෝ ජරාදේශීය සභාවකට ලබා දිය හැකි ය. පහත සඳහන් රූප සටහන් මගින් මෙම ව්‍යුහය අපි මෙසේ විදහා දක්වමු.

මහ නගර සභා, නගර සභා හා ප්‍රාදේශීය සභාවලට ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කරනු ලබන පළාත් පාලන ලැයිස්තුවක සඳහන් විෂය සම්බන්ධයෙන් බලතල පැවරිය හැකි ය. බලය බෙදීම බිම් මට්ටමට ම කාන්දු වීම යෝග්‍ය වන අතර එමගින් සෘජු ජනතා සහභාගිත්වයක් ඇති කර ගත හැකි ය. කුඩා වාර්ගික කණ්ඩායම්, එනම් ඉන්දියානු හා ශ්‍රී ලංකා දෙමළ සහ මුස්ලිම් යන

කොටස් විවිධ පළාත්වල සුළු කණ්ඩායම් වශයෙන් ජීවත් වන අතර මෙසේ බලතල පිරිනැමීම මගින් ඔවුන්ගේ ම උපන් ප්‍රදේශ තුළදී ඔවුනට තම සංස්කෘතික සහ ප්‍රජා අවශ්‍යතා වර්ධනය කළ හැකි වන බවට අපි විශ්වාස කරමු.

(ඇ) ජනාධිපති සතු උත්තරීතර බලය

13 වන සංශෝධනය එසේ ම පවත්වා ගනු ලබන්නේ නම් 154 (ආ)(2) වගන්තිය තවත් ශක්තිමත් කර ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කළ යුතු ය. 13 වන සංශෝධනය පිළිබඳ දෙනු ලැබූ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විනිශ්චයෙන් ජනාධිපතිතුමාගේ බලතලවල උත්තරීතර ස්වභාවය පිළිගනු ලැබූ නමුත් එම විනිශ්චයෙන් පසුව දෙනු ලැබූ තීන්දු කිහිපයක් මගින් ඇති වූ අවිනිශ්චිතතාව හේතු කොට ගෙන මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සැකයක් ඇති නොවන පරිදි ආණ්ඩුකාරවරයා, ජනපතිගේ උපදෙස් අනුව ක්‍රියා කිරීම සහතික කිරීම සඳහා අප විසින් යෝජනා කර ඇති පරිදි වගන්ති 154 (ආ)(2) වගන්තිය ශක්තිමත් කළ යුතු බව අපගේ අදහස වේ.

රජයේ ව්‍යවස්ථා යෝජනා මගින් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ පත් කිරීම මහ ඇමතිගේ උපදෙස් මත කළ යුතු බවට තිබෙන යෝජනාවට අපි විරුද්ධ වෙමු. ආණ්ඩුකාරවරයා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් පත් කළ යුතු අතර එය පළාත් සභාවේ පත් කිරීමක් නොවිය යුතුයි. පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා ඉවත් කිරීම සඳහා පළාත් සභාවට දී ඇති බලය අවලංගු කළ යුතු ය. උතුරු පළාත් සභාවේ පවතින රට බෙදීමේ ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී මෙම වෙනස්කම් සිදු කිරීම වැදගත් වේ. පළාත් ආණ්ඩුකරණයට අදාළ පසු ගිය රජයේ යෝජනාවලට කිසි විටෙකත් ඉඩ නොදිය යුතු ය.

සාමාන්‍යයෙන් පළාත් සභාවක විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ උපදෙස් පරිදි සිදු කරනු ලැබුවද පළාත් සභාව සතු විධායක බලය ජනාධිපති සහ කැබිනට් මණ්ඩලයේ විධායක බලයට යටත් විය යුතු ය. විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවසාන පූර්ණ බලය ජනාධිපති සහ කැබිනට් මණ්ඩලය සතු විය යුතු අතර පළාත් සභාවල ඇමතිවරු විධායක බලතල ක්‍රියාත්මක කළද ඒවා ජනාධිපතිගේ කැබිනට් මණ්ඩලයේ බලතලවලට යටත් විය යුතු ය. ඒ අනුව අප විසින් යෝජනා කර ඇති පරිදි 154 ආ (2) හා 154 ඊ. වගන්තිය සංශෝධනය විය යුතු ය .

ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවට අඩංගු කරන ලද පහත සඳහන් විධි විධාන සුදුසු ආකාරයට අපගේ ව්‍යවස්ථාවට අඩංගු කළ යුතු අතර එමගින් රජයේ පාලනය සහ බෙදා වෙන්වීමේ අනතුර මැඩ පැවැත්වීමට යම් පිටිවහලක් වනු ඇත. එකී ප්‍රතිපාදන පහත උපුටා දක්වනු ලැබේ.

256. පාර්ලිමේන්තුව මගින් පනවන ලද නීතිවලට හා ප්‍රාන්තයේ පවතින නීතිවලට එකඟ වන අයුරින් සෑම ප්‍රාන්තයක් ම එහි විධායක බලතල ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. එසේ ම ඉන්දීය රජයේ විධායක බලය ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයකට නියෝග දීම සඳහා යෙදවිය හැක.

257. (1) “ මධ්‍යම රජයේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට බාධාවක් හෝ හානියක් නොවන පරිදි සෑම ප්‍රාන්තයක් ම සිය බලතල ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. ඉන්දීය රජයට අවශ්‍ය පරිදි, ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය තම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ අවශ්‍ය නියෝග ලබා දීමට මධ්‍යම රජය සතු විධායක බලය යෙදවිය හැකි ය.

(2) ජාතික හෝ සන්නද්ධ සේවාවලට අදාළව තොරතුරු සන්නිවේදන මාර්ග ගොඩනැගීමේ සහ පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් මධ්‍යම රජයට තම විධායක බලය යෙදවිය හැකි ය.

එසේ වතුදු, මෙම අනුව්‍යවස්ථාව මහා මාර්ග සහ ජල මාර්ග ජාතික මහා මාර්ග හෝ ජාතික ජල මාර්ග ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමේ පාර්ලිමේන්තුව සතු බලතල හෝ එසේ ප්‍රකාශ කරන ලද මහා මාර්ග හෝ ජල මාර්ග ඉදි කිරීමේ සහ නඩත්තු කිරීම පිළිබඳ නාවුක, යුද සහ ගුවන් කටයුතුවලට අදාළ තොරතුරු සන්නිවේදන කරුණු සීමා කිරීමක් ලෙස නොසැලකිය යුතු ය.”

(ඉ) පාර්ලිමේන්තුව සහ පළාත් සභා අතර අන්‍යෝන්‍ය උපදේශනය

13 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය පවත්වා ගෙන යන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකා රජය සහ පළාත් සභා පරිපාලනය අතර තිබිය යුතු අන්‍යෝන්‍ය උපදේශනයට අදාළව 13 වන සංශෝධනයට ඇතුළත් කර ඇති ප්‍රතිපාදනවලට අපගේ විරෝධතාවක් නැත. එසේ වතුදු අවසාන තීරණය ගැනීමේ බලය ශ්‍රී ලංකා රජය තුළ පැවතිය යුතු ය. රටෙහි ඒකීය භාවය පවත්වා ගැනීම පිණිස මෙය වැදගත් ය. පළාත් සභාව විසින් පනවන ලද නීතියක් අවලංගු කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙන් දෙකක බහුතර බලයක අවශ්‍යතාව පිළිබඳව 13 වන සංශෝධනයට අඩංගු කරන ලද විධිවිධාන මගින් පාර්ලිමේන්තුවේ උත්තරීතරභාවයට හානි කරනු ලබන අතර එය රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවයට ද හානිදායක ය. (පාර්ලිමේන්තුව මගින් පනවන ලද සාමාන්‍ය නීති පවා එබඳු තුනෙන් දෙකේ බලයක් නොමැතිව වුවද අවලංගු කළ හැකි ය.) මේ නිසා ව්‍යවස්ථාවේ 154 උ(2) හා (3) වන වගන්ති ඉවත් කළ යුතු ය.

(ඊ) පාර්ලිමේන්තුවේ උත්තරීතර භාවය

ඒකීය රාජ්‍යයක් පවත්වා ගැනීමට නම් පාර්ලිමේන්තුව ව්‍යවස්ථාදායක බලතල ක්‍රියාත්මක කරන එක ම ආයතනය වීම වඩා යෝග්‍ය වේ. ව්‍යවස්ථාදායක බලතල බෙදීම මගින් රාජ්‍යයේ ඒකීය ස්වභාවයට සිදුවන්නේ හානියකි. සීමිත ව්‍යවස්ථාදායක බලයක් පළාත් සභාවලට දෙනු ලැබුව ද වඩාත් ම සුදුසු වන්නේ පළාත් සභාවලට ව්‍යවස්ථාදායක බලතල පවරනු නොලැබීම ය. එසේ වුවත් එබඳු බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම බාධාවකින් තොරව පාලනය කිරීමට පාර්ලිමේන්තුවට හැකිවිය යුතු ය. එබැවින් පළාත් සභා නීති සංශෝධනය කිරීමට පාර්ලිමේන්තුවට පනවා ඇති සීමා වහා ම නිවැරදි කළ යුතු ය. ඒ සඳහා 154 උ(2)සහ (03) වගන්ති ව්‍යවස්ථාවෙන් ඉවත් කළ යුතු ය. පළාත් සභා මගින් පනවනු ලබන නීති, පාර්ලිමේන්තුව මගින් පනවනු ලැබූ නීති අඛණ්ඩතාව යැම වළක්වනු පිණිස 154 උ (8) සහ (9) වගන්ති ඉවත් කළ යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

(උ) ඉඩම් හා පොලිස් බලතල පළාත් සභාවට නොදිය යුතුයි. පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ විෂයයන් පිළිබඳ නැවත අවධානය යොමු කොට ප්‍රතිශෝධනය කළ යුතු ය.

පළාත් සභා විසින් පොලිස් හෝ ඉඩම් බලතල ක්‍රියාත්මක නොකළ යුතු ය. එබැවින් රාජ්‍යයේ ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම විෂයයන් පළාත් සභා ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කළ යුතු ය. ඓතිහාසික ස්මාරක සහ පුරා විද්‍යාත්මක නගර පිළිබඳ කටයුතු කිසි විටෙක පළාත් සභාවලට නොදිය යුතු ය. මෙම කටයුතු ශ්‍රී ලංකා රජය භාරයේ පැවතිය යුතු අතර ඒවා පළාත් සභා ලැයිස්තුවට අඩංගු නොකළ යුතු ය. පළාත් සභා ලැයිස්තුවට අඩංගු නොකළ යුතු බොහෝ විෂයයන් එහි දැනටමත් ඇති බැවින් මෙකී ලැයිස්තුව සංශෝධනය කළ යුතුයි.

(ඌ) 6 වන සංශෝධනය යටතේ දිවුරුම

6 වන සංශෝධනය පරිදි පාර්ලිමේන්තු සාමාජිකයන් සහ රාජ්‍ය නිලධාරීන් පහත දැක්වෙන අයුරින් දිවුරුමක් දීම අවශ්‍ය වේ.

7 වන උපලේඛනය: වගන්ති 157 සහ වගන්ති 161 (d)(iii)

.....වන මම, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ආරක්ෂා කොට අනුගමනය කරන බවට ද, ශ්‍රී ලංකාවේ දේශය තුළ වෙන ම රජයක් පිහිටුවීමට, කෙළින් ම හෝ අන්‍යාකාරයකින්, ශ්‍රී ලංකාව තුළ දී හෝ ඉන් පිටත දී ආධාර දීම, අනුබල දීම, අනුග්‍රහය දැක්වීම, මුදල් යෙදවීම,

බෙදා හැරීම හෝ දේශනා කිරීම නොකරන බවට ද, ගෞරව බහුමානයෙන් යුක්තව ප්‍රකාශ කොට ප්‍රතිඥා දෙමි / දිවුරුම් දෙමි.

වර්තමානයේ පළාත් සභා සාමාජිකයන් ඉහත සඳහන් 6 වන සංශෝධනයේ දැක්වෙන පරිදි, බෙදා වෙන් වීමට එරෙහි පටහැනිව දිවුරුම් දීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ. එබැවින් 154 ආ(6), 154 ඊ(7) හා 165 අනුරූප ලෙස සංශෝධනය කළ යුතු අතර 165(3) (අ) වගන්තිය ඉවත් කළ යුතුව ඇත.

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p>154අ. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් නියම කරන දිනයේ හෝ දිනවල සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අවනත උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් සෑම පළාතක් ම සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව, පළාත් සභාවක් මෙයින් පිහිටුවනු ලැබේ. වෙනස් වෙනස් පළාත් සඳහා වෙනස් වෙනස් දිනයන් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.</p> <p>(2) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද සෑම පළාත් සභාවක් ම, පළාත් සභා ඡන්ද විමසීමේදී අදාළ නීතියට අනුකූලව, එම සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා පත් කරනු ලැබූ විට සංස්ථාපනය විය යුතු ය.</p> <p>(3) මේ ව්‍යවස්ථාවේ ඉහතින් වූ විධි විධානයන්හි පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුවද, එකිනෙකට යාබද පළාත් දෙකකට හෝ තුනකට එක් ආණ්ඩුකාරවරයෙකුගෙන්, එක් ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයෙකුගෙන්, එක් අමාත්‍ය මණ්ඩලයකින් සහ තෝරා පත්කර ගන්නා ලද එක් පළාත් සභාවකින් යුත්, එක් පරිපාලන ඒකකයක් බවට පත් වීමට ද එකී පළාත් එක් පරිපාලන ඒකකයක් වශයෙන් පරිපාලනය කරනු ලැබීම දිගට ම පවත්වාගෙන යා යුතු ද නැතහොත් ඒ එක් එක් පළාත් වෙත ම ආණ්ඩුකාරවරයෙක්, ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයෙක් සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් සහිතව ස්වකීයමය වූ පළාත් සභාවක් ඇති වෙන ම පරිපාලන ඒකකයක් වශයෙන් සකස් විය යුතු ද යන්න නිශ්චය කිරීමේ ආකාරය පිළිබඳව ද විධි විධාන පාර්ලිමේන්තුව විසින් යම් නීතියක් මගින් හෝ</p>	<p>154අ. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් නියම කරන දිනයේ හෝ දිනවල සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අවනත උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් සෑම පළාතක් ම සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව, පළාත් සභාවක් මෙයින් පිහිටුවනු ලැබේ. වෙනස් වෙනස් පළාත් සඳහා වෙනස් වෙනස් දිනයන් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.</p> <p>(2) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද සෑම පළාත් සභාවක් ම, එකී පළාත් සභා සීමාව තුළ පවත්නා වූ පළාත් පාලන ආයතනයන් නියෝජනය වන පරිදි, එක් පළාත් පාලන ආයතනයකින් එක නියෝජිතයා බැගින්, 154 (ඇ) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව, පළාත් පාලන ඡන්දය අවසන් වීමෙන් පසු එකී පළාත් පාලන ආයතනයේ බහුතර ඡන්දයෙන් පත්කර එවන ලද තැනැත්තන්ගෙන් සංස්ථාපනය විය යුතු ය.</p> <p>සටහන:</p> <p>154 අ (3) ව්‍යවස්ථාව ඉවත් කර ඇත. පහත දැක්වෙන 154 අ (3) ව්‍යවස්ථාව රටතුළ ජාතිය මත පදනම් වූ දේශපාලන ඒකක ඇති වීම වැළැක්වීම සඳහා ඉවත් කර ඇත.</p> <p>එසේ ම ඊට අනුරූපව 5 ව්‍යවස්ථාව ද මෙම යෝජනාවලියේ සඳහන් පරිදි වෙනස් කිරීමට යෝජනා කර ඇත.</p>

<p>නීතියක් යටතේ හෝ සෑදිය හැක්කේ ය.</p> <p>154ආ. (1) 154 අ වැනි ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව පළාත් සභාවක් පිහිටුවනු ලැබ ඇති සෑම පළාතක් සඳහාම ආණ්ඩුකාරවරයකු සිටිය යුතු ය.</p> <p>(2) ජනාධිපතිවරයා විසින් සිය අත්සන යටතේ වූ අධිකාර පත්‍රයක් මගින් ආණ්ඩුකාරවරයා පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ජනාධිපතිවරයාගේ ප්‍රසාදය ඇති තාක් කල් 4 (ආ) වැනි ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව ඔහු විසින් ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(3) ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලිපියක් මගින් ආණ්ඩුකාරවරයාට සිය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැක්කේ ය.</p> <p>(4)(අ)(i) ආණ්ඩුකාරවරයා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන වෙනතාත්විතව උල්ලංඝනය කර තිබීම:</p> <p>(ii) ආණ්ඩුකාරවරයා ස්වකීය ධුරයේ බලතල අයුතු අන්දමින් පාවිච්චි කිරීම හා සම්බන්ධව විෂමාචාරය හෝ දූෂණය හා සම්බන්ධ වරද සිදු කර තිබීම :</p> <p>(iii) ආණ්ඩුකාරවරයා අල්ලස සම්බන්ධ වරදක් හෝ වරිත දූෂණය හා සම්බන්ධ වරදක් සිදු කර තිබීම:</p> <p>යන හේතු මත ආණ්ඩුකාරවරයා ඉවත් කරන ලෙසට ජනාධිපතිවරයාට උපදෙස් දෙන යෝජනාවක්, එම යෝජනාව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ යෝජනා සම්මතය, (නොපැමිණි මන්ත්‍රීවරයන් ද ඇතුළුව) පළාත් සභාවේ මුළු මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් විසින් සම්මත කරනු ලැබීම නම්, පළාත් සභාව විසින් (ආ) ඡේදයට යටත්ව ජනාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ ය.</p>	<p>154ආ. (1) 154 අ වැනි ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව පළාත් සභාවක් පිහිටුවනු ලැබ ඇති සෑම පළාතක් සඳහා ම ආණ්ඩුකාරවරයකු සිටිය යුතු ය.</p> <p>(2) ජනාධිපතිවරයා විසින් සිය අත්සන යටතේ වූ අධිකාර පත්‍රයක් මගින් ආණ්ඩුකාරවරයා පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ජනාධිපතිවරයාගේ ප්‍රසාදය ඇති තාක් කල් 4 (ආ) වැනි ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව ඔහු විසින් ධුරය දැරිය යුත්තේ ය. ජනාධිපතිවරයා විසින් 4 (ආ) වැනි ව්‍යවස්ථාවේ විධායක බලය යටතේ කරන්නා වූ ඕනෑ ම නියෝගයක් පිළිපැදීම ආණ්ඩුකාරවරයා බැඳී සිටින්නේ ය.</p> <p>(3) ජනාධිපතිවරයා වෙත යවන ලිපියක් මගින් ආණ්ඩුකාරවරයාට සිය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැක්කේ ය.</p> <p><u>සටහන:</u></p> <p>154 (4) ව්‍යවස්ථාව ඉවත් කරන ලදී.</p>
--	---

<p>(ආ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් හේතු මත ආණ්ඩුකාරවරයා ඉවත් කරන ලෙසට ජනාධිපතිවරයාට උපදෙස් දෙන යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ කිසි ම යෝජනා සම්මතයක් ඒ යෝජනා සම්මතය පිළිබඳ දැන්වීම පළාත් සභාවේ පැමිණ සිටින මුළු මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවෙන් දෙකෙන් කොටසකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් විසින් අත්සන් කරනු ලැබ ඇත්නම් මීස, පළාත් සභාවේ සභාපතිවරයා විසින් භාර ගැනීම හෝ ඒ යෝජනා සම්මතය ගැන පළාත් සභාවේ දී සාකච්ඡා කිරීම හෝ නොකළ යුත්තේ ය.</p> <p>(5) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ස්වකීය ධුරය භාර ගත් දින සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවක් මේ ව්‍යවස්ථාවේ පූර්වයෙන් වූ විධිවිධානවලට යටත්ව ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(6) ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස පත් කරනු ලබන සෑම තැනැත්තකු ම ජනාධිපතිවරයා ඉදිරිපිට දී හතරවන උපලේඛනයේ දැක්වෙන ප්‍රතිඥාව දී ඊට අත්සන් තැබීමෙන් හෝ දිවුරුම් දී ඊට අත්සන් තැබීමෙන් හෝ ධුරය භාර ගත යුත්තේ ය.</p> <p>(7) එසේ ධුරය භාර ගත් විට, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ඇති කරන ලද හෝ පිළිගන්නා ලද වෙනත් යම් ධුරයක් ආණ්ඩුකාරවරයකු විසින් දැරීම අවසාන වන අතර ඔහු පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙක් වේ නම් පාර්ලිමේන්තුවේ සිය අසුනින් ඉවත් විය යුත්තේ ය. ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් වෙනත් කවර වූ හෝ ලාභදායී ධුරයක් හෝ තනතුරක් නොදැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(8) (අ) සුදුසු යයි ආණ්ඩුකාරවරයා අදහස් කරන වෙලාවක දී සහ ස්ථානයක දී රැස්වීම සඳහා ඔහු විසින් කලින් කල පළාත් සභාව කැඳවීය හැක්කේ ය. එහෙත් එක් සභා වාරයක අවසාන රැස්වීම සහ ඊළඟ සභා වාරයේ ප්‍රථම රැස්වීම සඳහා නියම කරන ලද දිනයක අතර කාලය මාස දෙකකට අඩු විය යුත්තේ ය.</p>	<p>(5) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ස්වකීය ධුරය භාර ගත් දින සිට අවුරුදු පහක කාලසීමාවක් මේ ව්‍යවස්ථාවේ පූර්වයෙන් වූ විධිවිධානවලට යටත්ව ධුරය දැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(6) ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස පත් කරනු ලබන සෑම තැනැත්තකු ම ජනාධිපතිවරයා ඉදිරිපිට දී හතරවන සහ හත්වන උපලේඛනයේ දැක්වෙන ප්‍රතිඥාව දී ඊට අත්සන් තැබීමෙන් හෝ දිවුරුම් දී ඊට අත්සන් තැබීමෙන් හෝ ධුරය භාර ගත යුත්තේ ය.</p> <p>7) එසේ ධුරය භාර ගත් විට, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ඇති කරන ලද හෝ පිළිගන්නා ලද වෙනත් යම් ධුරයක් ආණ්ඩුකාරවරයකු විසින් දැරීම අවසාන වන අතර ඔහු පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙක් වේ නම් පාර්ලිමේන්තුවේ සිය අසුනින් ඉවත් විය යුත්තේ ය. ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් වෙනත් කවර වූ හෝ ලාභදායී ධුරයක් හෝ තනතුරක් නොදැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(8) (අ) සුදුසු යයි ආණ්ඩුකාරවරයා අදහස් කරන වෙලාවක දී සහ ස්ථානයක දී රැස්වීම සඳහා ඔහු විසින් කලින් කල පළාත් සභාව කැඳවීය හැක්කේ ය. එහෙත් එක් සභා වාරයක අවසාන රැස්වීම සහ ඊළඟ සභා වාරයේ ප්‍රථම රැස්වීම සඳහා නියම කරන ලද දිනය අතර කාලය මාස</p>
---	---

<p>(ආ) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් කලින් කල පළාත් සභාවේ වාරාවසානය කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(ඇ) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් පළාත් සභාව විසුරුවා හැරිය හැක්කේ ය.</p> <p>(ඈ) ආණ්ඩුකාරවරයාගේ මතය අනුව, පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරයන් බහුතර සංඛ්‍යාවක සහයෝගය අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඇති තාක් කල් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් මේ අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහුගේ බලතල ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස්වලට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(9) 34 වැනි ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජනාධිපතිවරයාගේ බලතලවලට හානියක් නොමැතිව, සහ ඔහුගේ විධානයට යටත්ව පළාතක ආණ්ඩුකාරවරයාට ඒ පළාත සඳහා පිහිටුවන ලද පළාත් සභාව විසින් සාදන ලද ප්‍රඥප්තියකට එරෙහිව වූ හෝ පළාත් සභාවට ප්‍රඥප්ති සෑදීමට බලය ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සාදන ලද නීතියකට එරෙහිව වූ වරදකට වරදකරු කරනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකුට ම සමාවක් දීමේ සහ එවැනි යම් තැනැත්තකුට අධිකරණය විසින් නියම කරන ලද දඩුවමක් ක්‍රියාත්මක කිරීම කල් තැබීමේ හෝ එම දඩුවම් ලිහිල් කිරීමේ බලය ඇත්තේ ය.</p> <p>එසේ වුව ද, යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන්, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ උපදෙස්වලට ආණ්ඩුකාරවරයා එකඟ නොවන්නා වූ ද එම කාරණය ආඥාවක් ලබා ගැනීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා වෙත යොමු කිරීම මහජන යහපත පිණිස අවශ්‍ය වන්නේ යැයි ආණ්ඩුකාරවරයා සලකන්නා වූ ද අවස්ථාවක ඔහු විසින් ඒ කාරණය ජනාධිපතිවරයා වෙත යොමු කළ හැක්කේ ය.</p>	<p>දෙකකට අඩු විය යුත්තේ ය.</p> <p>(ආ) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් කලින් කල පළාත් සභාවේ වාරාවසානය කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(ඇ) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් පළාත් සභාව විසුරුවා හැරිය හැක්කේ ය.</p> <p>(ඈ) ජනාධිපතිවරයා විසින් යම් නිශ්චිත නියෝගයක් ලබා දී නොතිබූ අවස්ථාවක, ආණ්ඩුකාරවරයාගේ මතය අනුව, පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරයන් බහුතර සංඛ්‍යාවක සහයෝගය අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඇති තාක් කල් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් මේ අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහුගේ බලතල ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ උපදෙස්වලට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ ය.</p> <p><u>සටහන:</u></p> <p>154ආ (9) ව්‍යවස්ථාව ඉවත් කර ඇත.</p>
---	---

<p>(10) (අ) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් පළාත් සභාව අමතනු ලැබිය හැකි අතර එම කාර්යය සඳහා මන්ත්‍රීවරුන්ට පැමිණෙන ලෙස ද නියම කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(ආ) තත් කාලයෙහි සභාවේ සැලකිල්ලට භාජනව පවතින ප්‍රඥප්තියක් සම්බන්ධයෙන් හෝ වෙනත් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් සභාව වෙත පණිවිඩ යැවීම කළ හැකි අතර එවැනි පණිවිඩයක් යවනු ලැබූ විට සැලකිල්ලට ගත යුතු ලෙස එම පණිවිඩයෙන් නියම කර ඇති යම් කාරණයක් සභාව විසින් හැකි තරම් ඉක්මනින් සැලකිල්ලට ගත යුත්තේ ය.</p> <p>(11) (අ) යම් පළාතක කටයුතු පරිපාලනයට සම්බන්ධ සහ නීති සම්පාදනය සඳහා වූ යෝජනා සම්බන්ධ පළාතේ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සියලු ම තීරණ ඒ පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයාට දැනුම් දීම:</p> <p>(ආ) යම් පළාතක කටයුතු පරිපාලනයට සහ නීති සම්පාදනය සඳහා වූ යෝජනාවලට අදාළව ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඉල්ලනු ලබන තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම: සහ</p> <p>(ඇ) අමාත්‍යවරයකු විසින් තීරණයක් ගනු ලැබ ඇත්තා වූ ද, එහෙත් පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සලකා බලනු ලැබ නොමැත්තා වූ ද, යම් කාරණයක් පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සලකා බලනු ලැබීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් නියම කරනු ලැබුවහොත්, එසේ ඉදිරිපත් කිරීම ඒ පළාතේ ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.</p> <p>(12) ආණ්ඩුකාර ධුරය දරන තැනැත්තන්ගේ වැටුප, දීමනා විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස සහ විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතිය මගින් විධිවිධාන සැලැස්විය යුත්තේ ය.</p> <p>154 ඇ. පළාත් සභාවක් විසින් ප්‍රඥප්ති සම්පාදනය කරනු ලැබිය හැකි කාරණාවලට ව්‍යාජන වන විධායක බලය, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබූ පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් 154 ඊ ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව, කෙලින් ම හෝ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් මාර්ගයෙන් හෝ සිය යටත් නිලධරයන් මාර්ගයෙන් හෝ ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ ය.</p>	<p>(10) (අ) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් පළාත් සභාව අමතනු ලැබිය හැකි අතර එම කාර්යය සඳහා මන්ත්‍රීවරුන්ට පැමිණෙන ලෙස ද නියම කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(ආ) තත් කාලයෙහි සභාවේ සැලකිල්ලට භාජනව පවතින ප්‍රඥප්තියක් සම්බන්ධයෙන් හෝ වෙනත් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් සභාව වෙත පණිවිඩ යැවීම කළ හැකි අතර එවැනි පණිවිඩයක් යවනු ලැබූ විට සැලකිල්ලට ගත යුතු ලෙස එම පණිවිඩයෙන් නියම කර ඇති යම් කාරණයක් සභාව විසින් හැකි තරම් ඉක්මනින් සැලකිල්ලට ගත යුත්තේ ය.</p> <p>(11) (අ) යම් පළාතක කටයුතු පරිපාලනයට සම්බන්ධ සහ නීති සම්පාදනය සඳහා වූ යෝජනා සම්බන්ධ පළාතේ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සියලු ම තීරණ. ඒ පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයාට දැනුම් දීම:</p> <p>(ආ) යම් පළාතක කටයුතු පරිපාලනයට සහ නීති සම්පාදනය සඳහා වූ යෝජනාවලට අදාළව ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඉල්ලනු ලබන තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම: සහ</p> <p>(ඇ) අමාත්‍යවරයකු විසින් තීරණයක් ගනු ලැබ ඇත්තා වූ ද, එහෙත් පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සලකා බලනු ලැබ නොමැත්තා වූ ද, යම් කාරණයක් පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සලකා බලනු ලැබීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් නියම කරනු ලැබුවහොත්, එසේ ඉදිරිපත් කිරීම ඒ පළාතේ ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ කාර්යය වන්නේ ය.</p> <p>(12) ආණ්ඩුකාර ධුරය දරන තැනැත්තන්ගේ වැටුප, දීමනා විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස සහ විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතිය මගින් විධිවිධාන සැලැස්විය යුත්තේ ය.</p> <p>154 ඇ. පළාත් සභාවක් විසින් ප්‍රඥප්ති සම්පාදනය කරනු ලැබිය හැකි කාරණාවලට ව්‍යාජන වන විධායක බලය, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබූ පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් 154 ආ සහ 154 ඊ ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව, කෙලින් ම හෝ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් මාර්ගයෙන් හෝ</p>
--	--

154ඇ. (1) පළාත් සභාවක්, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබ ඇති පළාතේ වර්ග ප්‍රමාණය සහ ජනගහනය සැලකිල්ලට ගෙන, නීතියෙන් තීරණය කරනු ලබන පරිදි වූ මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත විය යුත්තේ ය.

(2)(අ) පළාත් සභාවක් පිහිටුවනු ලැබ ඇති පළාත ඇතුළත සීමාවන් පිහිටා ඇති මැතිවරණ කොට්ඨාස සඳහා තෝරා පත් කර ගනු ලැබ සිටින පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ට එම පළාත් සභාවේ රැස්වීම් කටයුතුවලට සහභාගී වීමේ අයිතිවාසිකම දීමට ඒ සභාව විසින් පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරයන්ගේ ධුර කාලය ආරම්භ වන අවස්ථාවේ දී යෝජනා සම්මතයක් මගින් තීරණය කළ හැක්කේ ය.

(ආ)(අ) ඡේදය යටතේ කරන ලද යෝජනා සම්මතයක් බල පවත්වා තාක් කල්, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබ ඇති පළාත ඇතුළත සීමාවන් පිහිටා ඇති මැතිවරණ කොට්ඨාසයක් සඳහා තෝරා පත් කර ගනු ලැබ සිටින පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකුට, එම සභාවේ ධුර කාලය ඇතුළත, එම පළාත් සභාවේ රැස්වීම් කටයුතුවක දී කටා කිරීමට සහ වෙනත් ආකාරයකින් සහභාගී වීමට ද, එම පළාත් සභාවේ යම් කාරක සභාවක සාමාජිකයකු වශයෙන් ඔහු නම් කරනු ලැබූ විටක, ඒ කාරක සභාවේ දී කටා කිරීමට සහ වෙනත් ආකාරයකින් සහභාගී වීමට ද අයිතිවාසිකම් ඇත්තේ ය. නමුත් පළාත් සභාවක දී හෝ එහි කාරක සභාවක දී ඡන්දය දීමට හිමිකම් ඇත්තේ (අ) ඡේදය යටතේ වූ යෝජනා සම්මතයෙහි ඒ සඳහා විධිවිධාන සලස්වා ඇත්නම් පමණි.

(ඇ) මේ අනුවාවස්ථාවේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක වීම පළමුවන පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලබන දිනයෙහි අවසාන වන්නේ ය.

154 ඉ. පළාත් සභාවක් කලින් විසුරුවා හරිනු ලැබුවහොත් මිස, එම පළාත් සභාවේ පළමු රැස්වීම සඳහා නියම කරන ලද දින සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඒ සභාව පවත්වන්නේ ය. එකී පස් අවුරුදු කාලය ඉකුත්ව ගිය විට ම එම පළාත් සභාව විසිර ගියාක් සේ සැලකෙන්නේ ය.

සිය යටත් නිලධරයන් මාර්ගයෙන් හෝ ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ ය.

154ඇ. (1) පළාත් සභාවක් එකී පළාත තුළ පවත්නා වූ පළාත් පාලන ආයතන ප්‍රමාණයට සමාන මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත විය යුත්තේ ය.

(2)(අ) පළාත් සභාවක් පිහිටුවනු ලැබ ඇති පළාත ඇතුළත සීමාවන් පිහිටා ඇති මැතිවරණ කොට්ඨාස සඳහා තෝරා පත් කර ගනු ලැබ සිටින පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ට එම පළාත් සභාවේ රැස්වීම් කටයුතුවලට සහභාගී වීමේ අයිතිවාසිකම දීමට ඒ සභාව විසින් පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරයන්ගේ ධුර කාලය ආරම්භ වන අවස්ථාවේ දී යෝජනා සම්මතයක් මගින් තීරණය කළ හැක්කේ ය.

(ආ)(අ) ඡේදය යටතේ කරන ලද යෝජනා සම්මතයක් බල පවත්වා තාක් කල්, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබ ඇති පළාත ඇතුළත සීමාවන් පිහිටා ඇති මැතිවරණ කොට්ඨාසයක් සඳහා තෝරා පත් කර ගනු ලැබ සිටින පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකුට, එම සභාවේ ධුර කාලය ඇතුළත, එම පළාත් සභාවේ රැස්වීම් කටයුතුවක දී කටා කිරීමට සහ වෙනත් ආකාරයකින් සහභාගී වීමට ද, එම පළාත් සභාවේ යම් කාරක සභාවක සාමාජිකයකු වශයෙන් ඔහු නම් කරනු ලැබූ විටක, ඒ කාරක සභාවේ දී කටා කිරීමට සහ වෙනත් ආකාරයකින් සහභාගී වීමට ද අයිතිවාසිකම් ඇත්තේ ය. නමුත් පළාත් සභාවක දී හෝ එහි කාරක සභාවක දී ඡන්දය දීමට හිමිකම් ඇත්තේ (අ) ඡේදය යටතේ වූ යෝජනා සම්මතයෙහි ඒ සඳහා විධිවිධාන සලස්වා ඇත්නම් පමණි.

සටහන:
 154 ඇ (2) (ඇ) ව්‍යවස්ථාව ඉවත් කර ඇත.

154 ඉ. පළාත් සභාවක් කලින් විසුරුවා හරිනු ලැබුවහොත් මිස, එම පළාත් සභාවේ පළමු රැස්වීම සඳහා නියම කරන ලද දින සිට අවුරුදු පහක කාලයක් ඒ සභාව පවත්වන්නේ ය. එකී පස් අවුරුදු කාලය ඉකුත්ව ගිය විට ම එම පළාත් සභාව විසිර ගියාක් සේ සැලකෙන්නේ ය.

154 ඊ. (1) යම් පළාතක ආණ්ඩුකාරවරයාට ඔහුගේ කාර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී සහය වීම සහ උපදෙස් දීම පිණිස ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුතු වෙනත් අමාත්‍යවරයෙක් හතර දෙනෙකුට නොවැඩි සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත වූ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් තිබිය යුත්තේ ය. ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් තම කාර්තව්‍ය හෝ ඉන් කිසිවක් තම අභිමතය අනුව ඉටු කළ යුතු බවට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් හෝ යටතේ හෝ නියම කරනු ලැබ ඇති තාක් දුරට හැර, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම උපදෙස්වලට අනුකූලව තම කාර්තව්‍ය ඉටු කළ යුත්තේ ය.

(2) යම් කාරණයක් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් තම අභිමතය අනුව ඉටු කළ යුතු කාරණයක් ලෙස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් හෝ යටතේ හෝ නියම කරනු ලැබ තිබේ ද, නැද්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් යම් ප්‍රශ්නයක් උද්ගත වුවහොත් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් තම අභිමතය අනුව කරනු ලබන තීරණය අවසානාත්මක වන අතර ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක වලංගු භාවය ගැන, ඔහු විසින් තම අභිමතය අනුව ක්‍රියා කළ යුතු ව තිබීම හෝ නොතිබීම යන හේතුව මත, කිසි අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. ආණ්ඩුකාරවරයාගේ අභිමතය ක්‍රියාත්මක කිරීම ජනාධිපතිවරයාගේ විධානය මත විය යුත්තේ ය.

(3) අමාත්‍යවරයන් විසින් ආණ්ඩුකාරවරයාට යම් උපදේශයක් දෙන ලද්දේ ද, එසේ නම් ඒ කවර උපදේශයක් වී ද යන්න සම්බන්ධයෙන් කිසි ම අධිකරණයක දී විභාග කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.

(4) පළාතක් සඳහා සංස්ථාපිත පළාත් සභාවේ යම්කිසි මන්ත්‍රීවරයකු ඒ පළාත් සභාවේ බහුතර මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සහය ලබා ගැනීමට සමත් වන්නේ යැයි ආණ්ඩුකාරවරයා කල්පනා කෙරේ ද, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඒ මන්ත්‍රීවරයා ප්‍රධාන අමාත්‍ය ධුරයට පත් කළ යුත්තේ ය.

154 ඊ. (1) යම් පළාතක ආණ්ඩුකාරවරයාට ඔහුගේ කාර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී සහය වීම සහ උපදෙස් දීම පිණිස ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුතු වෙනත් අමාත්‍යවරයන් හතර දෙනෙකුට නොවැඩි සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත වූ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් තිබිය යුත්තේ ය. ජනාධිපතිවරයා විසින් දෙන ලද නියෝගයන්ට යටත්ව ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් තම කාර්තව්‍ය හෝ ඉන් කිසිවක් තම අභිමතය අනුව ඉටු කළ යුතු බවට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් හෝ යටතේ හෝ නියම කරනු ලැබ ඇති තාක් දුරට හැර, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම උපදෙස්වලට අනුකූලව තම කාර්තව්‍ය ඉටු කළ යුත්තේ ය.

(2) යම් කාරණයක් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් තම අභිමතය අනුව ඉටු කළ යුතු කාරණයක් ලෙස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් හෝ යටතේ හෝ නියම කරනු ලැබ තිබේ ද, නැද්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් යම් ප්‍රශ්නයක් උද්ගත වුවහොත් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඒ සම්බන්ධයෙන් තම අභිමතය අනුව කරනු ලබන තීරණය අවසානාත්මක වන අතර ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් කරන ලද යම් ක්‍රියාවක වලංගු භාවය ගැන, ඔහු විසින් තම අභිමතය අනුව ක්‍රියා කළ යුතු ව තිබීම හෝ නොතිබීම යන හේතුව මත, කිසි අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. ආණ්ඩුකාරවරයාගේ අභිමතය ක්‍රියාත්මක කිරීම ජනාධිපතිවරයාගේ විධානය මත විය යුත්තේ ය.

(3) අමාත්‍යවරයන් විසින් ආණ්ඩුකාරවරයාට යම් උපදේශයක් දෙන ලද්දේ ද, එසේ නම් ඒ කවර උපදේශයක් වී ද යන්න සම්බන්ධයෙන් කිසි ම අධිකරණයක දී විභාග කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.

(4) පළාතක් සඳහා සංස්ථාපිත පළාත් සභාවේ යම්කිසි මන්ත්‍රීවරයකු ඒ පළාත් සභාවේ බහුතර මන්ත්‍රීවරයන්ගේ සහය ලබා ගැනීමට සමත් වන්නේ යැයි ආණ්ඩුකාරවරයා කල්පනා කෙරේ ද, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ඒ මන්ත්‍රීවරයා ප්‍රධාන අමාත්‍ය ධුරයට පත් කළ යුත්තේ ය.

එසේ වුව ද, පළාත් සභාවකට තෝරා පත් කර

එසේ වුව ද, පළාත් සභාවකට තෝරා පත් කර ගනු ලැබ ඇති මන්ත්‍රීවරුන්ගෙන් දෙකෙන් එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එක් දේශපාලන පක්ෂයකට අයත් සාමාජිකයින් වන අවස්ථාවක, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම සභාවේ එම දේශපාලන පක්ෂයේ නායකයා ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා වශයෙන් පත් කළ යුත්තේ ය.

(5) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ උපදේශය අනුව, සෙසු අමාත්‍යවරයන් එම පළාත සඳහා සංස්ථාපනය කර ඇති පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරයන් අතරින් පත් කළ යුත්තේ ය.

(6) පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පළාත් සභාවට සාමූහිකව වගකීමට සහ උත්තර දීමට බැඳී සිටින්නේ ය.

(7) ප්‍රධාන අමාත්‍ය ධුරයට හෝ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් හෝ පත් කරන ලද තැනැත්තකු, හතරවන උපලේඛනයේ දැක්වෙන ප්‍රතිඥාව දී ඊට අත්සන් තබන තෙක් හෝ දිවුරුම් දී ඊට අත්සන් තබන තෙක් හෝ ඔහුගේ ධුරයේ කාර්යය ආරම්භ නොකළ යුත්තේ ය.

154 උ. (1) සෑම පළාත් සභාවක් ම විසින්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබ ඇති ප්‍රදේශයට අදාළ වන සේ (මෙහි මින්මතු “පළාත් සභා ලැයිස්තුව” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) නවවන උපලේඛනයේ I වැනි ලැයිස්තුවේ ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රඥප්ති සෑදිය හැක්කේ ය.

(2) මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන හෝ නවවන උපලේඛනය හෝ සංශෝධනය කිරීම සඳහා හෝ ඉවත් කිරීම සඳහා වන පනත් කෙටුම්පතක්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසුව සහ පාර්ලිමේන්තුවේ න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කරනු ලැබීමට පෙර, ඒ පිළිබඳව, යොමු කිරීමෙහි නිශ්චය කොට දැක්වෙන කාල සීමාවක් ඇතුළත, අදහස්

ගනු ලැබ ඇති මන්ත්‍රීවරුන්ගෙන් දෙකෙන් එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එක් දේශපාලන පක්ෂයකට අයත් සාමාජිකයින් වන අවස්ථාවක, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම සභාවේ එම දේශපාලන පක්ෂයේ නායකයා ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා වශයෙන් පත් කළ යුත්තේ ය.

(5) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ උපදේශය අනුව, සෙසු අමාත්‍යවරයන් එම පළාත සඳහා සංස්ථාපනය කර ඇති පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීවරයන් අතරින් පත් කළ යුත්තේ ය.

(6) පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලය පළාත් සභාවට සාමූහික ව වගකීමට සහ උත්තර දීමට බැඳී සිටින්නේ ය.

(7) ප්‍රධාන අමාත්‍ය ධුරයට හෝ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් හෝ පත් කරන ලද තැනැත්තකු, හතරවන සහ හත්වන උපලේඛනයේ දැක්වෙන ප්‍රතිඥාව දී ඊට අත්සන් තබන තෙක් හෝ දිවුරුම් දී ඊට අත්සන් තබන තෙක් හෝ ඔහුගේ ධුරයේ කාර්යය ආරම්භ නොකළ යුත්තේ ය.

154 උ. (1) සෑම පළාත් සභාවක් ම විසින්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබ ඇති ප්‍රදේශයට අදාළ වන සේ (මෙහි මින්මතු “පළාත් සභා ලැයිස්තුව” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) නවවන උපලේඛනයේ I වැනි ලැයිස්තුවේ ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රඥප්ති සෑදිය හැක්කේ ය.

සටහන:

154 උ (2) ව්‍යවස්ථාවේ (අ) සහ (ආ) උප ව්‍යවස්ථා ඉවත් කර ඇත.

(2) මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන හෝ නවවන උපලේඛනය හෝ සංශෝධනය කිරීම සඳහා හෝ ඉවත් කිරීම සඳහා වන පනත් කෙටුම්පතක්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසුව සහ පාර්ලිමේන්තුවේ න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කරනු ලැබීමට පෙර, ඒ පිළිබඳව, යොමු කිරීමෙහි නිශ්චය කොට

<p>ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස, ජනාධිපතිවරයා විසින් සෑම පළාත් සභාවක් වෙත ම යොමු කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, සහ</p> <p>(අ) ඒ සෑම සභාවක් ම එම සංශෝධනයට හෝ ඉවත් කිරීමට හෝ එකඟ වන්නා වූ අවස්ථාවක, එම පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණ ඡන්දය දෙන පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ බහුතරයක් විසින් සම්මත කරනු ලැබේ නම්; හෝ</p> <p>(ආ) සංශෝධනය හෝ ඉවත් කිරීම හෝ පිළිබඳව එක සභාවක් හෝ සභා වැඩි ගණනක් එකඟ නොවන්නා වූ අවස්ථාවක, එම පනත් කෙටුම්පත 82 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ නියම කර ඇති විශේෂ බහුතර ඡන්දයෙන් සම්මත කරනු ලැබේ නම්,</p> <p>මිස ඒ පනත් කෙටුම්පත නීතියක් බවට පත් නොවන්නේ ය.</p> <p>(3) පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් පිළිබඳව වන පනත් කෙටුම්පතක්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසුව සහ පාර්ලිමේන්තුවේ න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කරනු ලැබීමට පෙර, ඒ පිළිබඳව යොමු කිරීමෙහි නිශ්චය කොට දැක්වෙන කාලසීමාවක් ඇතුළත අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස ජනාධිපතිවරයා විසින් සෑම පළාත් සභාවක් වෙත ම යොමු කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, සහ</p> <p>(අ) ඒ සෑම සභාවක් ම එම පනත් කෙටුම්පත සම්මත කිරීමට එකඟ වන්නා වූ අවස්ථාවක, එම පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණ ඡන්දය දෙන පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයන්ගේ බහුතරයක් විසින් සම්මත කරනු ලැබේ නම්; හෝ</p> <p>(ආ) පනත් කෙටුම්පත සම්මත කිරීමට, එක සභාවක් හෝ සභා වැඩි ගණනක් එකඟ නොවන්නා වූ අවස්ථාවක, එම පනත් කොටුම්පත 82 වැනි ව්‍යවස්ථාවේ නියම කර ඇති විශේෂ බහුතර ඡන්දයෙන් සම්මත කරනු ලැබේ නම්, මිස නීතියක් බවට පත් නොවන්නේ ය.</p> <p>එසේ වුව ද, එවැනි යොමු කිරීමක් කරන ලදුව සියලුම පළාත් සභා නොව, පළාත් සභා සමහරක් පමණක් එම පනත් කොටුම්පත සම්මත කිරීමට එකඟ වූ අවස්ථාවක, පාර්ලිමේන්තුවට පැමිණ ඡන්දය දෙන්නා වූ</p>	<p>දැක්වෙන කාල සීමාවක් ඇතුළත, අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස, ජනාධිපතිවරයා විසින් සෑම පළාත් සභාවක් වෙත ම යොමු කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, සහ</p> <p>(3) පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් පිළිබඳව වන පනත් කෙටුම්පතක්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසුව සහ පාර්ලිමේන්තුවේ න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කරනු ලැබීමට පෙර, ඒ පිළිබඳව යොමු කිරීමෙහි නිශ්චය කොට දැක්වෙන කාලසීමාවක් ඇතුළත අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස ජනාධිපතිවරයා විසින් සෑම පළාත් සභාවක් වෙත ම යොමු කරනු ලැබ ඇත්නම් මිස, සහ</p> <p><u>සටහන:</u> 154 උ (3) (අ), (ආ) සහ (4) ව්‍යවස්ථා ඉවත් කර ඇත.</p>
---	---

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් එම පනත් කොටුම්භක සම්මත කරනු ලැබූ විට, එම පනත් කොටුම්භක, ඊට එකඟ වූ පළාත් සභා පිහිටුවනු ලැබ ඇත්තේ යම් පළාත් සඳහා ද, ඒ පළාත් සම්බන්ධයෙන් පමණක් අදාළ වන නීතියක් බවට පත් වන්නේ ය.

(4) පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් නීති සාදන ලෙස පළාත් සභා එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් පාර්ලිමේන්තුවෙන් ඉල්ලා සිටින ලද අවස්ථාවක ඒ පළාත් සභා පිහිටවනු ලැබ ඇත්තේ යම් පළාත් සඳහා ද, ඒ පළාත්වලට පමණක් අදාළ වන සේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් පැමිණ ඡන්දය දෙන්නා වූ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයන්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් එම කාරණය සම්බන්ධයෙන් නීති සෑදිය හැක්කේ ය.

5) (අ) එක් එක් කාරණාවේ අවස්ථාගත කරුණු අනුව උචිත යයි පාර්ලිමේන්තුව අදහස් කරන ආකාරයකට සියලුම පළාත් සභා විමසීමෙන් පසුව (මෙහි මින්මතු “සමගාමී ලැයිස්තුව” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) නව වැනි උපලේඛනයේ III වැනි ලැයිස්තුවේ සඳහන් කළ යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීති පැනවිය හැක්කේ ය.

(ආ) එක් එක් කාරණාවේ අවස්ථාගත කරුණු අනුව උචිත යයි පළාත් සභාව අදහස් කරන ආකාරයට පාර්ලිමේන්තුව විමසීමෙන් පසුව, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබූ පළාතට අදාළ වන සේ සමගාමී ලැයිස්තුවේ සඳහන් යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පළාත් සභාවක් විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව ප්‍රඥප්ති සෑදිය හැක්කේ ය.

(6) පළාත් සභාවක් විසින් සම්පාදනය කරන ලද යම් ප්‍රඥප්තියක යම් විධිවිධානයක් මේ ව්‍යවස්ථාවේ පෙරාතුව වූ විධිවිධානවලට අනුකූලව සම්පාදනය කරන ලද යම් නීතියක විධිවිධානවලට අනනුකූල වන අවස්ථාවක එම නීතියේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු අතර එම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන එම අනනුකූලතාවයේ ප්‍රමාණයට බල රහිත වන්නේ ය.

(5) (අ) එක් එක් කාරණාවේ අවස්ථාගත කරුණු අනුව උචිත යයි පාර්ලිමේන්තුව අදහස් කරන ආකාරයකට සියලු ම පළාත් සභා විමසීමෙන් පසුව (මෙහි මින්මතු “සමගාමී ලැයිස්තුව” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) නව වැනි උපලේඛනයේ III වැනි ලැයිස්තුවේ සඳහන් කළ යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීති පැනවිය හැක්කේ ය.

(ආ) එක් එක් කාරණාවේ අවස්ථාගත කරුණු අනුව උචිත යයි පළාත් සභාව අදහස් කරන ආකාරයට පාර්ලිමේන්තුව විමසීමෙන් පසුව, එම පළාත් සභාව පිහිටුවනු ලැබූ පළාතට අදාළ වන සේ සමගාමී ලැයිස්තුවේ සඳහන් යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පළාත් සභාවක් විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට යටත්ව ප්‍රඥප්ති සෑදිය හැක්කේ ය.

(6) පළාත් සභාවක් විසින් සම්පාදනය කරන ලද යම් ප්‍රඥප්තියක යම් විධිවිධානයක් මේ ව්‍යවස්ථාවේ පෙරාතුව වූ විධිවිධානවලට අනුකූලව සම්පාදනය කරන ලද යම් නීතියක විධිවිධානවලට අනනුකූල වන අවස්ථාවක එම නීතියේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු අතර එම ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන එම අනනුකූලතාවේ ප්‍රමාණයට බල රහිත වන්නේ ය.

<p>(7) (මෙහි මින් මතු “සංචාත ලැයිස්තුව” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) නව වැනි උපලේඛනයේ II වැනි ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රඥප්ති සෑදීමට පළාත් සභාවකට බලය නොමැත්තේ ය.</p> <p>(8) පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධ නීතියක් මේ පරිච්ඡේදය බලපැවැත්වීම ආරම්භ වන දිනයෙහි බලාත්මකව තිබෙන සහ පළාතක් සඳහා පිහිටුවන ලද පළාත් සභාවක් විසින් ඊට පසුව නීතියට අනුකූල බව දීර්ඝ නාමයේ විස්තර කරනු ලැබ ඇති ප්‍රඥප්තියක් එම කාරණය ම සම්බන්ධයෙන් සාදනු ලැබූ අවස්ථාවක එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතිය ලැබුණු දින සිට එම ප්‍රඥප්තිය බලපවත්වන තාක් කල් පමණක් එම පළාත ඇතුළත එම නීතියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක වීම අත්හිටුවනු ලැබ තිබිය යුතු අතර, ඒ විධිවිධාන අක්‍රීයව පැවතිය යුත්තේ ය.</p> <p>(9) සමගාමී ලැයිස්තුවේ ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධ නීතියක් මේ පරිච්ඡේදය බලපැවැත්වීම ආරම්භ වන දිනයෙහි බලාත්මකව තිබෙන සහ පළාතක් සඳහා පිහිටුවන ලද පළාත් සභාවක් විසින් ඊට පසුව එම නීතියට අනුකූල ප්‍රඥප්තියක් එම කාරණය ම සම්බන්ධයෙන් සම්පාදනය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, යෝජනා සම්මතයක් මගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් පටහැනි තීරණයක් ගනු ලැබුවහොත් මිස එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතිය ලැබුණු දින සිට එම ප්‍රඥප්තිය බලපවත්වන තාක් කල් පමණක් එම පළාත් ඇතුළත එම නීතියේ විධිවිධාන අත්හිටුවනු ලැබ තිබිය යුතු අතර ඒ විධිවිධාන අක්‍රීයව පැවතිය යුත්තේ ය.</p> <p>(10) මේ ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් කිසිවක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මුළු ශ්‍රී ලංකාව ම හෝ එහි යම් කොටසක් සඳහා නීති සෑදීමට (මේ පරිච්ඡේදය ඇතුළුව) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පාර්ලිමේන්තුවට පැවරී ඇති බලතල හීන කරන්නාක් සේ කියවා තේරුම් ගැනීම හෝ නොකළ යුත්තේ ය.</p> <p>(11) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (3) වැනි අනුව්‍යවස්ථාවේ කුමක් සඳහන් වී තිබුණ ද</p>	<p>(7) (මෙහි මින් මතු “සංචාත ලැයිස්තුව” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) නව වැනි උපලේඛනයේ II වැනි ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රඥප්ති සෑදීමට පළාත් සභාවකට බලය නොමැත්තේ ය.</p> <p><u>සටහන:</u> 154c (8) සහ (9) ව්‍යවස්ථා ඉවත් කර ඇත.</p> <p>(10) මේ ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් කිසිවක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මුළු ශ්‍රී ලංකාව ම හෝ එහි යම් කොටසක් සඳහා නීති සෑදීමට (මේ පරිච්ඡේදය ඇතුළුව) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පාර්ලිමේන්තුවට පැවරී ඇති බලතල හීන කරන්නාක් සේ කියවා තේරුම් ගැනීම හෝ නොකළ යුත්තේ ය.</p> <p>(11) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (3) වැනි</p>
--	---

පාර්ලිමේන්තුව විසින් පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් වෙනත් යම් රටක් හෝ රටවල් සමග ඇති කර ගත් යම් ගිවිසුමක්, එකඟවීමක් හෝ සම්මුතියක් හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හෝ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනයක දී, සංගමයක දී හෝ වෙනත් මණ්ඩලයක දී එළඹෙන ලද යම් තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හෝ කාර්යය සඳහා, එම අනුවාච්ඡාවේ දක්වා ඇති කාර්ය පටිපාටිය නොවන වෙනත් ආකාරයකින් නීති සෑදිය හැක්කේ ය.

154 උා. (1) පළාත් සභාවක් විසින් සාදන ලද යම් ප්‍රඥප්තියකට මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන ආකාරයට අනුමතය ලැබුණ විට, එම ප්‍රඥප්තිය බලාත්මක වන්නේ ය.

(2) පළාත් සභාවක් විසින් සාදන ලද සෑම ප්‍රඥප්තියක් ම එම ප්‍රඥප්තිය සාදන ලද වහාම, අනුමතය සඳහා ආණ්ඩුකාරවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එවිට ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතය දීම හෝ එම ප්‍රඥප්තිය තමාගේ අනුමතය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි තරම් ඉක්මනින් එම ප්‍රඥප්තිය හෝ එහි යම් නිශ්චිත විධිවිධානයක් නැවත සලකා බලන ලෙස සභාවෙන් ඉල්ලා සිටින සහ විශේෂයෙන්, පණිවිඩයේ නිර්දේශ කරනු ලබන සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමේ යෝග්‍යතාව සලකා බලන ලෙස ඉල්ලා සිටින පණිවිඩයක් සමග පළාත් සභාව වෙත ආපසු යැවීම හෝ කළ යුත්තේ ය.

(3) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් (2) වැනි අනු වාච්ඡාව යටතේ පළාත් සභාවක් වෙත ප්‍රඥප්තියක් ආපසු එවනු ලැබූ අවස්ථාවක, පළාත් සභාව විසින් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ පණිවිඩය කෙරෙහි සැලකිල්ල ඇතිව ප්‍රඥප්තිය නැවත සලකා බැලිය යුතු අතර සංශෝධන සහිතව හෝ රහිතව එම ප්‍රඥප්තිය සම්මත කර, ආණ්ඩුකාරවරයාගේ අනුමතය සඳහා ඔහු වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

(4) ප්‍රඥප්තියක් (2) වැනි අනු වාච්ඡාව යටතේ ආණ්ඩුකාරවරයා වෙත ඉදිරිපත්

අනුවාච්ඡාවේ කුමක් සඳහන් වී තිබුණ ද පාර්ලිමේන්තුව විසින් පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් වෙනත් යම් රටක් හෝ රටවල් සමග ඇති කර ගත් යම් ගිවිසුමක්, එකඟවීමක් හෝ සම්මුතියක් හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හෝ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනයක දී, සංගමයක දී හෝ වෙනත් මණ්ඩලයක දී එළඹෙන ලද යම් තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හෝ කාර්යය සඳහා, එම අනුවාච්ඡාවේ දක්වා ඇති කාර්ය පටිපාටිය නොවන වෙනත් ආකාරයකින් නීති සෑදිය හැක්කේ ය.

154 උා. (1) පළාත් සභාවක් විසින් සාදන ලද යම් ප්‍රඥප්තියකට මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන ආකාරයට අනුමතය ලැබුණ විට, එම ප්‍රඥප්තිය බලාත්මක වන්නේ ය.

(2) පළාත් සභාවක් විසින් සාදන ලද සෑම ප්‍රඥප්තියක් ම එම ප්‍රඥප්තිය සාදන ලද වහා ම, අනුමතය සඳහා ආණ්ඩුකාරවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එවිට ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතය දීම හෝ එම ප්‍රඥප්තිය තමාගේ අනුමතය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි තරම් ඉක්මනින් එම ප්‍රඥප්තිය හෝ එහි යම් නිශ්චිත විධිවිධානයක් නැවත සලකා බලන ලෙස සභාවෙන් ඉල්ලා සිටින සහ විශේෂයෙන්, පණිවිඩයේ නිර්දේශ කරනු ලබන සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමේ යෝග්‍යතාව සලකා බලන ලෙස ඉල්ලා සිටින පණිවිඩයක් සමග පළාත් සභාව වෙත ආපසු යැවීම හෝ කළ යුත්තේ ය.

(3) ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් (2) වැනි අනුවාච්ඡාව යටතේ පළාත් සභාවක් වෙත ප්‍රඥප්තියක් ආපසු එවනු ලැබූ අවස්ථාවක, පළාත් සභාව විසින් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ පණිවිඩය කෙරෙහි සැලකිල්ල ඇතිව ප්‍රඥප්තිය නැවත සලකා බැලිය යුතු අතර සංශෝධන සහිතව හෝ රහිතව එම ප්‍රඥප්තිය සම්මත කර, ආණ්ඩුකාරවරයාගේ අනුමතය සඳහා ඔහු වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

(4) ප්‍රඥප්තියක් (2) වැනි අනුවාච්ඡාව

කරනු ලැබූ විට, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එයට අනුමතය දීම හෝ එම ප්‍රඥප්තිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන බවට තීරණයක් ලබා ගැනීමට එම ප්‍රඥප්තිය දෙවන වරට සම්මත කරනු ලැබීමෙන් පසු එක් මාසයක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමු කිරීම සඳහා රඳවා ගැනීම හෝ කළ හැක්කේ ය. එසේ යොමු කිරීමෙන් පසුව, එම ප්‍රඥප්තිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල බව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් තීරණය කරන ලද අවස්ථාවක, එම අධිකරණ තීන්දුව තමාට ලැබුණු විට ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතය දිය යුත්තේ ය. එසේ යොමු කිරීමෙන් පසුව, එම ප්‍රඥප්තිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල යයි ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් තීරණය කරන ලද අවස්ථාවක ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතය නොදිය යුත්තේ ය.

154එ. (1) අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් සහ සේවා පවත්වාගෙන යාමට තර්ජනයක් එල්ල වී තිබීමේ හෝ යුද්ධයක් හෝ විදේශ ආක්‍රමණයක් හෝ සන්නද්ධ කැරැල්ලක් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් එල්ල වී තිබීමේ හේතුව මත මහජන ආරක්ෂාව ආඥාපනතේ හෝ මහජන ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් තත්කාලයේ බලපවත්නා නීතිවල විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රකාශනයක් ඒ ආඥාපනතේ හෝ නීති හෝ යටතේ කරනු ලැබූ විට, යම් ආණ්ඩුකාරවරයකු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ ආණ්ඩුකාරවරයාට විධාන නිකුත් කළ හැක්කේ ය. එම විධාන, එම ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා හේතු වශයෙන් එහි දක්වා ඇති හේතුවලට අදාළ විය යුත්තේ ය.

පැහැදිලි කිරීම :-
 අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් සහ සේවා පවත්වාගෙන යාමට තර්ජනයක් එල්ල වී ඇති බව හෝ යුද්ධයක් හෝ විදේශ ආක්‍රමණයක් හෝ සන්නද්ධ කැරැල්ලක් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ එහි දේශයේ යම් කොටසක ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් එල්ල වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරමින්

යටතේ ආණ්ඩුකාරවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විට, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එයට අනුමතය දීම හෝ එම ප්‍රඥප්තිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවන බවට තීරණයක් ලබා ගැනීමට එම ප්‍රඥප්තිය දෙවන වරට සම්මත කරනු ලැබීමෙන් පසු එක් මාසයක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට යොමු කිරීම සඳහා රඳවා ගැනීම හෝ කළ හැක්කේ ය. එසේ යොමු කිරීමෙන් පසුව, එම ප්‍රඥප්තිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල බව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් තීරණය කරන ලද අවස්ථාවක, එම අධිකරණ තීන්දුව තමාට ලැබුණු විට ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතය දිය යුත්තේ ය. එසේ යොමු කිරීමෙන් පසුව, එම ප්‍රඥප්තිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූල යයි ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් තීරණය කරන ලද අවස්ථාවක ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් එම ප්‍රඥප්තියට අනුමතය නොදිය යුත්තේ ය.

154එ. (1) අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් සහ සේවා පවත්වාගෙන යාමට තර්ජනයක් එල්ල වී තිබීමේ හෝ යුද්ධයක් හෝ විදේශ ආක්‍රමණයක් හෝ සන්නද්ධ කැරැල්ලක් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් එල්ල වී තිබීමේ හේතුව මත මහජන ආරක්ෂාව ආඥාපනතේ හෝ මහජන ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් තත්කාලයේ බලපවත්නා නීතිවල විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රකාශනයක් ඒ ආඥාපනතේ හෝ නීති හෝ යටතේ කරනු ලැබූ විට, යම් ආණ්ඩුකාරවරයකු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ ආණ්ඩුකාරවරයාට විධාන නිකුත් කළ හැක්කේ ය. එම විධාන, එම ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා හේතු වශයෙන් එහි දක්වා ඇති හේතුවලට අදාළ විය යුත්තේ ය.

පැහැදිලි කිරීම :-
 අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් සහ සේවා පවත්වාගෙන යාමට තර්ජනයක් එල්ල වී ඇති බව හෝ යුද්ධයක් හෝ විදේශ ආක්‍රමණයක් හෝ සන්නද්ධ කැරැල්ලක් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ එහි දේශයේ යම් කොටසක ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් එල්ල වී ඇති බව ප්‍රකාශ කරමින්

මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත යටතේ ප්‍රකාශනයක්, ඒ අන්තරායය අත්‍යාසන්න බවට ජනාධිපතිවරයා සෑහීමට පත් වේ නම් ඒ සේවා සහ සැපයුම් ඇත්ත වශයෙන් ම ඇනහිටීමට හෝ ඒ යුද්ධය හෝ ආක්‍රමණය හෝ කැරැල්ල ඇත්ත වශයෙන් ඇති කිරීමට පළමුව ජනාධිපතිවරයා විසින් කළ හැක්කේ ය:

එසේ වුව ද, එවැනි යම් ප්‍රකාශනයක් ශ්‍රී ලංකාවේ යම් කොටසක පමණක් ක්‍රියාත්මකව පවතින අවස්ථාවක, මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ විධාන නිකුත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා සතු බලය, අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් හා සේවා පවත්වා ගැනීම හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂාව ස්ථිර කිරීම සඳහා යෝග්‍යය වේ නම් සහ එසේ යෝග්‍ය වන තාක් දුරට, එම ප්‍රකාශනය ක්‍රියාත්මකව පවතින පළාත නොවන වෙනත් පළාතකට ද ව්‍යාප්ත විය යුත්තේ ය.

(2) මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත හෝ මහජන ආරක්ෂාවට අදාළව තත්කාලයේ හෝ බලපවත්නා නීතිය යටතේ හෝ කරන ලද ප්‍රකාශනයක් සියලුම කාර්ය සඳහා තීරණාත්මක විය යුතු අතර, එය කිසි ම අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. තව ද, එම ප්‍රකාශනය පිළිබඳව හෝ ප්‍රකාශනය කිරීමේ හේතු පිළිබඳව හෝ එම හේතු පවතින්නේ ද යන්න පිළිබඳව හෝ මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ දෙන ලද යම් විධානයක් පිළිබඳව හෝ කිසි ම අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් විසින් විභාග කිරීම, මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් ප්‍රශ්න කිරීම හෝ කරනු නොලැබිය.

154ඒ. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මේ පරිච්ඡේදය යටතේ ආණ්ඩුකාරවරයාට හෝ යම් පළාත් සභාවකට දෙන ලද යම් විධානයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීම හෝ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම ආණ්ඩුකාරවරයා හෝ ඒ පළාත් සභාව විසින් පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඒ පළාතේ පරිපාලනය කරගෙන යා නොහැකි තත්ත්වයක් උද්ගත වී ඇතැයි ජනාධිපතිවරයා විසින් තීරණය කරනු ලැබීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත යටතේ ප්‍රකාශනයක්, ඒ අන්තරායය අත්‍යාසන්න බවට ජනාධිපතිවරයා සෑහීමට පත් වේ නම් ඒ සේවා සහ සැපයුම් ඇත්ත වශයෙන් ම ඇනහිටීමට හෝ ඒ යුද්ධය හෝ ආක්‍රමණය හෝ කැරැල්ල ඇත්ත වශයෙන් ඇති කිරීමට පළමුව ජනාධිපතිවරයා විසින් කළ හැක්කේ ය:

එසේ වුව ද, එවැනි යම් ප්‍රකාශනයක් ශ්‍රී ලංකාවේ යම් කොටසක පමණක් ක්‍රියාත්මකව පවතින අවස්ථාවක, මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ විධාන නිකුත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා සතු බලය, අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම් හා සේවා පවත්වා ගැනීම හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂාව ස්ථිර කිරීම සඳහා යෝග්‍ය වේ නම් සහ එසේ යෝග්‍ය වන තාක් දුරට, එම ප්‍රකාශනය ක්‍රියාත්මකව පවතින පළාත නොවන වෙනත් පළාතකට ද ව්‍යාප්ත විය යුත්තේ ය.

(2) මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත හෝ මහජන ආරක්ෂාවට අදාළව තත්කාලයේ හෝ බලපවත්නා නීතිය යටතේ හෝ කරන ලද ප්‍රකාශනයක් සියලුම කාර්ය සඳහා තීරණාත්මක විය යුතු අතර, එය කිසි ම අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. තව ද, එම ප්‍රකාශනය පිළිබඳව හෝ ප්‍රකාශනය කිරීමේ හේතු පිළිබඳව හෝ එම හේතු පවතින්නේ ද යන්න පිළිබඳව හෝ මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ දෙන ලද යම් විධානයක් පිළිබඳව හෝ කිසි ම අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් විසින් විභාග කිරීම, මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් ප්‍රශ්න කිරීම හෝ කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය.

154ඒ. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මේ පරිච්ඡේදය යටතේ ආණ්ඩුකාරවරයාට හෝ යම් පළාත් සභාවකට දෙන ලද යම් විධානයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීම හෝ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම ආණ්ඩුකාරවරයා හෝ ඒ පළාත් සභාව විසින් පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඒ පළාතේ පරිපාලනය කරගෙන යා නොහැකි තත්ත්වයක් උද්ගත වී ඇතැයි ජනාධිපතිවරයා විසින් තීරණය කරනු ලැබීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

<p>154 ඔ. (1) යම් පළාතක පරිපාලනය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව කරගෙන යා නොහැකි බවට එම පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයාගෙන් ලැබුණු වාර්තාවක් අනුව හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ ජනාධිපතිවරයා සෑහීමකට පත්වුවහොත් ජනාධිපතිවරයා විසින් ප්‍රකාශනයක් මගින් -</p> <p>(අ) පළාතේ පරිපාලනය සතු සියලුම කර්තව්‍ය හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ ආණ්ඩුකාරවරයා වෙත හෝ පළාත් සභාව නොවන එම පළාතේ වෙනත් යම් මණ්ඩලයක් හෝ අධිකාරයක් වෙත පැවරී ඇති හෝ ඔහු හෝ එය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිය හැකි සියලුම බලතල හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ තමන් වෙත පවරා ගත හැක්කේ ය;</p> <p>(ආ) පළාත් සභාවේ බලතල පාර්ලිමේන්තුව විසින් හෝ එහි බලය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කළ හැක්කේ ය;</p> <p>(ඇ) ප්‍රකාශනයේ පරමාර්ථ සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ලෙස හෝ උචිත ලෙස ජනාධිපතිවරයාට පෙනී යන ආකාරයේ ආනුෂංගික විධිවිධාන සැලැස්විය හැක්කේ ය.</p> <p>එසේ වුවද, යම් අධිකරණයකට පැවරී ඇති හෝ යම් අධිකරණයක් විසින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි කිසි ම බලයක් ජනාධිපතිවරයා වෙත පවරා ගැනීම පිණිස මේ අනුච්ඡේදයේ කිසිවකින් බලය නොලැබෙන්නේය.</p> <p>(2) ඊට පසු කරනු ලබන ප්‍රකාශනයක් මගින් එවැනි යම් ප්‍රකාශනයක් ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම හෝ කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(3) මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ වූ සෑම ප්‍රකාශනයක් ම පාර්ලිමේන්තුව වෙත</p>	<p>154 ඔ. (1) යම් පළාතක පරිපාලනය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුකූලව කරගෙන යා නොහැකි බවට එම පළාතේ ආණ්ඩුකාරවරයාගෙන් ලැබුණු වාර්තාවක් අනුව හෝ අන්‍යාකාරයකින් හෝ ජනාධිපතිවරයා සෑහීමකට පත්වුවහොත් ජනාධිපතිවරයා විසින් ප්‍රකාශනයක් මගින් -</p> <p>(අ) පළාතේ පරිපාලනය සතු සියලු ම කර්තව්‍ය හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ ආණ්ඩුකාරවරයා වෙත හෝ පළාත් සභාව නොවන එම පළාතේ වෙනත් යම් මණ්ඩලයක් හෝ අධිකාරයක් වෙත පැවරී ඇති හෝ ඔහු හෝ ඔහු විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිය හැකි සියලු ම බලතල හෝ ඉන් කිසිවක් හෝ තමන් වෙත පවරා ගත හැක්කේ ය;</p> <p>(ආ) පළාත් සභාවේ බලතල පාර්ලිමේන්තුව විසින් හෝ එහි බලය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කළ හැක්කේ ය;</p> <p>(ඇ) ප්‍රකාශනයේ පරමාර්ථ සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ලෙස හෝ උචිත ලෙස ජනාධිපතිවරයාට පෙනී යන ආකාරයේ ආනුෂංගික විධිවිධාන සැලැස්විය හැක්කේ ය.</p> <p>එසේ වුවද, යම් අධිකරණයකට පැවරී ඇති හෝ යම් අධිකරණයක් විසින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි කිසි ම බලයක් ජනාධිපතිවරයා වෙත පවරා ගැනීම පිණිස මේ අනුච්ඡේදයේ කිසිවකින් බලය නොලැබෙන්නේය.</p> <p>(2) ඊට පසු කරනු ලබන ප්‍රකාශනයක් මගින් එවැනි යම් ප්‍රකාශනයක් ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම හෝ කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(3) මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ වූ සෑම ප්‍රකාශනයක් ම පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, එම</p>
---	---

ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, එම ප්‍රකාශනය ඊට කලින් වූ ප්‍රකාශනයක් ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කිරීම සඳහා වූ ප්‍රකාශනයක් වන අවස්ථාවක හැර, දින 14 ක් වූ කාලසීමාවක් ඉකුත් වීමට පෙර එය පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් අනුමත කරනු ලැබේ නම් මිස, එහි බලපෑම දින දහහතරක කාලයක් ඉකුත් වූ විට අවසන් වන්නේ ය.

එසේ වුව ද, (කලින් වූ ප්‍රකාශනයක් ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කිරීම සඳහා වූ ප්‍රකාශනයක් නොවන) එවැනි ප්‍රකාශනයක් පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හැර තිබෙන අවස්ථාවක කරනු ලැබුවහොත් හෝ මේ අනුවාවස්ථාවේ සඳහන් දින දහහතරක කාලසීමාව ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හරිනු ලැබුවහොත් සහ එම කාලසීමාව ඉකුත්වීමට පෙර එම ප්‍රකාශනය සම්බන්ධයෙන් යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කර නොමැති නම්, පාර්ලිමේන්තුව ඊළඟට සංස්ථාපනය වී ප්‍රථම වරට රැස්වන දිනයේ සිට දින දහහතරක කාලසීමාවක් ඉකුත් වීමට පෙර එම ප්‍රකාශනය අනුමත කරන යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලැබුවහොත් මිස, එහි බලපෑම පාර්ලිමේන්තුව එසේ රැස් වූ දිනයේ සිට දින දහහතරක කාලයක් ඉකුත් වූ විට අවසන් වන්නේ ය.

(4) එසේ අනුමත කරන ලද ප්‍රකාශනයක්, එය කලින් ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබුවහොත් මිස එය නිකුත් කරන ලද දිනයේ සිට මාස දෙකක කාලයක් ඉකුත් වූ විට එහි බලපෑම අවසාන විය යුතුය.

එසේ වුව ද, එම ප්‍රකාශනය දිගට ම බලපවත්නා පිණිස අනුමත කරන යෝජනා

ප්‍රකාශනය ඊට කලින් වූ ප්‍රකාශනයක් ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කිරීම සඳහා වූ ප්‍රකාශනයක් වන අවස්ථාවක හැර, මාසයක කාලසීමාවක් ඉකුත් වීමට පෙර එය පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් අනුමත කරනු ලැබේ නම් මිස, එහි බලපෑම දින දහ හතරක කාලයක් ඉකුත් වූ විට අවසන් වන්නේ ය.

සටහන:

ඉන්දියානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 352(4) ව්‍යවස්ථාවේ මාසයක කාලයක් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව එම කාල සීමාව ම අප විසින් යෝජනා කර ඇත.

එසේ වුව ද, (කලින් වූ ප්‍රකාශනයක් ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කිරීම සඳහා වූ ප්‍රකාශනයක් නොවන) එවැනි ප්‍රකාශනයක් පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හැර තිබෙන අවස්ථාවක කරනු ලැබුවහොත් හෝ මේ අනුවාවස්ථාවේ සඳහන් දින දහහතරක කාලසීමාව ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා හරිනු ලැබුවහොත් සහ එම කාලසීමාව ඉකුත් වීමට පෙර එම ප්‍රකාශනය සම්බන්ධයෙන් යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කර නොමැති නම්, පාර්ලිමේන්තුව ඊළඟට සංස්ථාපනය වී ප්‍රථම වරට රැස්වන දිනයේ සිට දින දහහතරක කාලසීමාවක් ඉකුත් වීමට පෙර එම ප්‍රකාශනය අනුමත කරන යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලැබුවහොත් මිස, එහි බලපෑම පාර්ලිමේන්තුව එසේ රැස් වූ දිනයේ සිට දින දහ හතරක කාලයක් ඉකුත් වූ විට අවසන් වන්නේ ය.

(4) එසේ අනුමත කරන ලද ප්‍රකාශනයක්, එය කලින් ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබුවහොත් මිස එය නිකුත් කරන ලද දිනයේ සිට මාස දෙකක කාලයක් ඉකුත් වූ විට එහි බලපෑම අවසාන විය යුතුය.

එසේ වුව ද, එම ප්‍රකාශනය දිගට ම බලපවත්නා පිණිස අනුමත කරන යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කළහොත් සහ එසේ සම්මත කරන සෑම

සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කළහොත් සහ එසේ සම්මත කරන සෑම වාරයකදී ම, ප්‍රකාශනය, ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබුවහොත් මිස, එම ප්‍රකාශනයේ බලපෑම මේ අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ අවසාන විය යුතු දිනයේ සිට වැඩිදුර මාස දෙකක කාල සීමාවක් දිගට ම බලපැවැත්විය යුතු ය. එහෙත් කිසි ම අවස්ථාවක ඒ ප්‍රකාශනයක එක් අවුරුද්දකට වැඩි කාලයක් බලාත්මක නොවිය යුත්තේ ය:

එසේ ම තවදුරටත්, එවැනි යම් මාස දෙකක කාල සීමාවක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබූ නමුත් එකී කාල සීමාව ඇතුළත එම ප්‍රකාශනය දිගට ම බලපවත්වන පිණිස යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක පාර්ලිමේන්තුව ඊළඟට සංස්ථාපනය වී ප්‍රථම වරට රැස්වන දිනයේ සිට දින දහ හතරක් ඉකුත් වීමට පෙර, ඒ ප්‍රකාශනය දිගටම බලපවත්වන පිණිස පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් සම්මත කරනු ලැබුවහොත් මිස ඒ ප්‍රකාශනයේ බලපෑම එකී දින දහහතරක් වූ කාලසීමාව ඉකුත් වීමේ දී අවසාන වන්නේ ය.

(5) මෙම ව්‍යවස්ථාවේ කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද (1) වැනි අනුච්ඡේදයට යටතේ තමා විසින් ප්‍රකාශනයක් කිරීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත සහ එම අනුච්ඡේදයට සහතිකයක් සම්බන්ධයෙන් තමා සෑහීමට පත් වීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් එම කාරණා සම්බන්ධයෙන් දින හැටක කාල සීමාවක් ඇතුළත විභාග කර වාර්තා කිරීම සඳහා විශ්‍රාමලත් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරයකු පත් කළ හැක්කේ ය. එසේ පත් කරන ලද විනිශ්චයකාරවරයකුට එම

වාරයකදී ම, ප්‍රකාශනය, ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබුවහොත් මිස, එම ප්‍රකාශනයේ බලපෑම මේ අනුච්ඡේදයට යටතේ අවසාන විය යුතු දිනයේ සිට වැඩිදුර මාස දෙකක කාල සීමාවක් දිගට ම බලපැවැත්විය යුතු ය. එහෙත් කිසි ම අවස්ථාවක ඒ ප්‍රකාශනයක එක් අවුරුද්දකට වැඩි කාලයක් බලාත්මක නොවිය යුත්තේ ය:

සටහන:

ඉන්දියානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 352(5) ව්‍යවස්ථාවේ මාස 6 ක කාල සීමාවක් සඳහන් කර ඇත.

එසේ ම තවදුරටත්, එවැනි යම් මාස දෙකක කාල සීමාවක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරිනු ලැබූ නමුත් එකී කාල සීමාව ඇතුළත එම ප්‍රකාශනය දිගට ම බලපවත්වන පිණිස යෝජනා සම්මතයක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක පාර්ලිමේන්තුව ඊළඟට සංස්ථාපනය වී ප්‍රථම වරට රැස්වන දිනයේ සිට දින දහහතරක් ඉකුත් වීමට පෙර, ඒ ප්‍රකාශනය දිගට ම බලපවත්වන පිණිස පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් සම්මත කරනු ලැබුවහොත් මිස ඒ ප්‍රකාශනයේ බලපෑම එකී දින දහහතරක් වූ කාලසීමාව ඉකුත් වීමේ දී අවසාන වන්නේ ය.

සටහන:

ඉන්දියානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 352(5) ව්‍යවස්ථාවේ ඉහත කාරණය සඳහා දින 30 ක කාලසීමාවක් ලබා දී ඇත.

(5) මෙම ව්‍යවස්ථාවේ කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද (1) වැනි අනුච්ඡේදයට යටතේ තමා විසින් ප්‍රකාශනයක් කිරීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත සහ එම අනුච්ඡේදයට සහතිකයක් සම්බන්ධයෙන් තමා සෑහීමට පත් වීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් එම කාරණා සම්බන්ධයෙන් දින හැටක කාල සීමාවක් ඇතුළත විභාග කර වාර්තා කිරීම සඳහා විශ්‍රාමලත් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරයකු පත් කළ හැක්කේ ය.

<p>පරීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ පත් කරන ලද කොමසාරිස්වරයකු සතු බලතල ඇත්තේ ය. ඒ විනිශ්චයකාරවරයාගේ වාර්තාව ලැබුණු විට (1) වැනි අනුවෘත්තව යටතේ කරන ලද ප්‍රකාශනය ජනාධිපතිවරයා විසින් ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(6) මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ කරන ලද ප්‍රකාශනයක් සියලු කාර්ය සඳහා තීරණාත්මක විය යුතු අතර, ඒ ගැන කිසි ම අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. තව ද කිසි ම අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් විසින් එම ප්‍රකාශනය හෝ එය නිකුත් කිරීමට හේතු පිළිබඳව හෝ විභාග කිරීම හෝ ඒ පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් ඒ ගැන ප්‍රශ්න කිරීම හෝ නොකළ යුත්තේ ය.</p> <p>154ඕ. (1) පළාත් සභාවක බලතල පාර්ලිමේන්තුව විසින් හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ බලය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව 154ඔ වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුවෘත්තව යටතේ නිකුත් කරන ලද ප්‍රකාශනයකින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අවස්ථාවක -</p> <p>(අ) ප්‍රඥප්ති සම්පාදනය කිරීමට පළාත් සභාවට ඇති බලය පාර්ලිමේන්තුව විසින් ජනාධිපතිවරයාට පැවරීම සහ එසේ පවරන ලද බලය සුදුසු යයි ජනාධිපතිවරයා අදහස් කරන කොන්දේසිවලට යටත්ව, තත් කාර්යය සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන වෙනත් යම් අධිකාරයකට පවරා දීමට පාර්ලිමේන්තුව විසින් ජනාධිපතිවරයාට බලය දීම;</p> <p>(ආ) පාර්ලිමේන්තුවේ සභා වාර නොපවත්නා කාලයක් තුළ දී පළාතේ පළාත් සභා අරමුදලින් දරනු ලබන වියදම් සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ වියදම් සඳහා බලය දීම නිත්‍යනුකූල වන්නේ ය.</p> <p>(2) 154ඔ වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුවෘත්තව යටතේ නිකුත් කරන ලද ප්‍රකාශනයක් බලපවත්වන අතරතුර දී</p>	<p>එසේ පත් කරන ලද විනිශ්චයකාරවරයකුට එම පරීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ පත් කරන ලද කොමසාරිස්වරයකු සතු බලතල ඇත්තේ ය. ඒ විනිශ්චයකාරවරයාගේ වාර්තාව ලැබුණු විට (1) වැනි අනුවෘත්තව යටතේ කරන ලද ප්‍රකාශනය ජනාධිපතිවරයා විසින් ප්‍රත්‍යාදීෂ්ට කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(6) මේ ව්‍යවස්ථාව යටතේ කරන ලද ප්‍රකාශනයක් සියලු කාර්ය සඳහා තීරණාත්මක විය යුතු අතර, ඒ ගැන කිසි ම අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුත්තේ ය. තව ද කිසි ම අධිකරණයක් හෝ විනිශ්චය අධිකාරයක් විසින් එම ප්‍රකාශනය හෝ එය නිකුත් කිරීමට හේතු පිළිබඳව හෝ විභාග කිරීම හෝ ඒ පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් ඒ ගැන ප්‍රශ්න කිරීම හෝ නොකළ යුත්තේ ය.</p> <p>154ඕ. (1) පළාත් සභාවක බලතල පාර්ලිමේන්තුව විසින් හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ බලය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව 154ඔ වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුවෘත්තව යටතේ නිකුත් කරන ලද ප්‍රකාශනයකින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අවස්ථාවක -</p> <p>(අ) ප්‍රඥප්ති සම්පාදනය කිරීමට පළාත් සභාවට ඇති බලය පාර්ලිමේන්තුව විසින් ජනාධිපතිවරයාට පැවරීම සහ එසේ පවරන ලද බලය සුදුසු යයි ජනාධිපතිවරයා අදහස් කරන කොන්දේසිවලට යටත්ව, තත් කාර්යය සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන වෙනත් යම් අධිකාරයකට පවරා දීමට පාර්ලිමේන්තුව විසින් ජනාධිපතිවරයාට බලය දීම;</p> <p>(ආ) පාර්ලිමේන්තුවේ සභා වාර නොපවත්නා කාලයක් තුළ දී පළාතේ පළාත් සභා අරමුදලින් දරනු ලබන වියදම් සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතිය අපේක්ෂාවෙන් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ වියදම් සඳහා බලය දීම නිත්‍යනුකූල වන්නේ ය.</p> <p>(2) 154ඔ වැනි ව්‍යවස්ථාවේ (1) වැනි අනුවෘත්තව යටතේ නිකුත් කරන ලද ප්‍රකාශනයක් බලපවත්වන අතරතුර දී</p>
---	--

<p>පාර්ලිමේන්තුව විසින් හෝ ජනාධිපතිවරයා විසින් හෝ (1) වැනි අනුච්චේදයේ (අ) ඡේදයේ සඳහන් වෙනත් අධිකාරයක් විසින් සාදන ලද ප්‍රඥප්තියක්, එම පළාත් සභාව විසින් සංශෝධනය කරනු ලබන තුරු හෝ ඉවත් කරනු ලබන තුරු දිගට ම බලපැවැත්විය යුත්තේ ය.</p>	<p>පාර්ලිමේන්තුව විසින් හෝ ජනාධිපතිවරයා විසින් හෝ (1) වැනි අනුච්චේදයේ (අ) ඡේදයේ සඳහන් වෙනත් අධිකාරයක් විසින් සාදන ලද ප්‍රඥප්තියක්, එම පළාත් සභාව විසින් සංශෝධනය කරනු ලබන තුරු හෝ ඉවත් කරනු ලබන තුරු දිගට ම බලපැවැත්විය යුත්තේ ය.</p>
<p>154ව. පාර්ලිමේන්තුව විසින්, නීති මගින් -</p> <p>(අ) පළාත් සභාවල මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා පත් කර ගැනීම සහ එම සභාවල සාමාජිකත්වය ලැබීම සඳහා සුදුසුකම්:</p> <p>(ආ) ඒ සෑම සභාවක් ම විසින් කටයුතු කරගෙන යාමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය:</p> <p>(ඇ) පළාත් සභාවල මන්ත්‍රීවරුන්ගේ වැටුප් සහ දීමනා : සහ</p> <p>(ඈ) මේ පරිච්ඡේදයේ ප්‍රතිපත්ති සහ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය වෙනත් යම් කාරණයක් සහ මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධානවලට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කාරණා, සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සැලැස්විය යුත්තේ ය.</p>	<p>154ව. පාර්ලිමේන්තුව විසින්, නීති මගින් -</p> <p>(අ) පළාත් සභාවල මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා පත් කර ගැනීම සහ එම සභාවල සාමාජිකත්වය ලැබීම සඳහා සුදුසුකම්:</p> <p>(ආ) ඒ සෑම සභාවක් ම විසින් කටයුතු කරගෙන යාමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය:</p> <p>(ඇ) පළාත් සභාවල මන්ත්‍රීවරුන්ගේ වැටුප් සහ දීමනා : සහ</p> <p>(ඈ) මේ පරිච්ඡේදයේ ප්‍රතිපත්ති සහ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය වෙනත් යම් කාරණයක් සහ මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධානවලට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කාරණා, සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සැලැස්විය යුත්තේ ය.</p>
<p>154ට. (1) නවවන උපලේඛනයේ පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ හෝ සමගාමී ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් හෝ යම් කාරණයකින් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් 154 උ ච්චේදයේ යටතේ වූ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක නොකිරීමට, පළාත් සභාවක් විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් තීරණය කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(2) පළාත් සභාවක් විසින් (1) වැනි අනුච්චේදයේ යටතේ යෝජනා සම්මතයක් සම්මත කර ඇත්තා වූ ද, ඒ යෝජනා සම්මතයේ නියමයන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් පිළිගෙන ඇත්තා වූ ද, අවස්ථාවක 154 උ ච්චේදයේ යටතේ ඒ පළාත් සභාවේ බලතල, ඒ යෝජනා සම්මතයේ නිශ්චය කොට දැක්වෙන කාරණය කෙරෙහි ව්‍යාජන නොවන සේ සැලකිය යුතු අතර, ඒ පළාත් සභාව පිහිටුවා ඇත්තේ යම් පළාතක් සඳහා ද, ඒ පළාතට අදාළ වන සේ ඒ කාරණය සම්බන්ධයෙන් 154 උ ච්චේදයේ</p>	<p>154ට. (1) නවවන උපලේඛනයේ පළාත් සභා ලැයිස්තුවේ හෝ සමගාමී ලැයිස්තුවේ දක්වා ඇති යම් කාරණයක් හෝ යම් කාරණයකින් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් 154 උ ච්චේදයේ යටතේ වූ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක නොකිරීමට, පළාත් සභාවක් විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් තීරණය කළ හැක්කේ ය.</p> <p>(2) පළාත් සභාවක් විසින් (1) වැනි අනුච්චේදයේ යටතේ යෝජනා සම්මතයක් සම්මත කර ඇත්තා වූ ද, ඒ යෝජනා සම්මතයේ නියමයන් පාර්ලිමේන්තුව විසින් යෝජනා සම්මතයක් මගින් පිළිගෙන ඇත්තා වූ ද, අවස්ථාවක 154 උ ච්චේදයේ යටතේ ඒ පළාත් සභාවේ බලතල, ඒ යෝජනා සම්මතයේ නිශ්චය කොට දැක්වෙන කාරණය කෙරෙහි ව්‍යාජන නොවන සේ සැලකිය යුතු අතර, ඒ පළාත් සභාව පිහිටුවා ඇත්තේ යම් පළාතක් සඳහා ද, ඒ පළාතට අදාළ වන සේ ඒ කාරණය සම්බන්ධයෙන්</p>

<p>විධිවිධානවලට අනුකූලව නොව අන්‍යාකාරයෙන්, පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීති සාදනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>154ඩ. මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඒ සඳහා අවශ්‍ය පරිපාලනමය වෙනස්කම් සඳහා හෝ කිසියම් දුෂ්කරතාවක් ඉවත් කිරීමේ කාර්යය සඳහා හෝ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන නියමයක් මගින් ජනාධිපතිවරයා විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනනුකූල නොවන්නා වූ ද, අවශ්‍ය යැයි හෝ යෝග්‍ය යැයි ඔහුට පෙනී යන්නා වූ ද, යම් ක්‍රියා කිරීම හෝ විධාන දීම හෝ කළ හැක්කේ ය.</p>	<p>154 උ ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනනුකූලව නොව අන්‍යාකාරයෙන්, පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීති සාදනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>154ඩ. මේ පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඒ සඳහා අවශ්‍ය පරිපාලනමය වෙනස්කම් සඳහා හෝ කිසියම් දුෂ්කරතාවක් ඉවත් කිරීමේ කාර්යය සඳහා හෝ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන නියමයක් මගින් ජනාධිපතිවරයා විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනනුකූල නොවන්නා වූ ද, අවශ්‍ය යැයි හෝ යෝග්‍ය යැයි ඔහුට පෙනී යන්නා වූ ද, යම් ක්‍රියා කිරීම හෝ විධාන දීම හෝ කළ හැක්කේ ය.</p>
--	--

VI වන කොටස

යහ පාලනය සහ නීතියේ ආධිපත්‍යය පවත්වා ගැනීම

XV වන පරිච්ඡේදය (දැනට පවතින XIX B පරිච්ඡේදය)

ජාතික ප්‍රසම්පාදන පිළිබඳ අධීක්ෂණ කොමිසම

19 වන සංශෝධනය මගින් පිහිටුවා ඇති ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිසම සම්බන්ධ විධි විධාන, දූෂණ මැඩ පැවැත්වීමට කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවන අතර කිසියම් අක්‍රමිකතාවක් සොයා ගනු ලැබුව ද නීති විරෝධී සහ වැරදි අයුරින් සිදු කළ එම ප්‍රසම්පාදන කටයුත්ත නිවැරදි කිරීමට හෝ එම වැරද්ද සිදුවීමට ප්‍රථම එය වළක්වා ගැනීම පිණිස කටයුතු කිරීමට මෙම කොමිසමට බලයක් නොමැත. වැරදි වළක්වා ගැනීම දඬුවම් දීමට වඩා වැදගත් වේ. ඒ අනුව අපේ මතය නම්,

- i ප්‍රසම්පාදක ක්‍රියාවලියක සිදුව ඇති අක්‍රමිකතාවක් ප්‍රදානයට පෙර සොයා ගනු ලැබූ විට ටෙන්ඩරය, ප්‍රදානය කිරීමට පෙර සිදුව ඇති වරද නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය බලතල ජාතික ප්‍රසම්පාදක අධීක්ෂණ කොමිසමට තිබිය යුතු ය. එසේ ම ප්‍රදානය නීති විරෝධී නම් එම නීති විරෝධී ප්‍රදානයන් අවලංගු කිරීමට බලය තිබිය යුතු ය.
- ii ප්‍රසම්පාදන සම්බන්ධ සකසා ඇති මාර්ගෝපදේශ නොපිළිපැද ඇති විටක එමගින් සිදු කර ඇති වරදක් නිවැරදි කිරීමට අදාළ නිලධාරීන්ට අවස්ථාව දිය යුතු ය. එමගින් යම් සුළු අතපසුවීමකින් සිදු වූ වැරදි අධිකරණය වෙත යොමු කිරීම අවශ්‍ය නොවනු ඇත. මේ සම්බන්ධ සුදුසු විධිවිධාන යෙදිය යුතුයි.
- iii දෙන ලද මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූල වන පරිද්දෙන් ක්‍රියා භිතාමතා ම පැහැර හැර ඇති විට එය දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදක් විය යුතු ය.

ඒ අනුව පහත සඳහන් සංශෝධන අපි නිර්දේශ කරමු.

වර්තමාන විධිවිධාන	සංශෝධිත වගන්ති
<p style="text-align: center;">පරිච්ඡේදය XIXB ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිසම</p> <p>156ආ. (1) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සභාවේ නිර්දේශය මත ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන්නා වූ ද සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වූ ද (මේ පරිච්ඡේදයේ ‘සභාව’ යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාවක් තිබිය යුත්තේ ය. එකී සභාවේ යටත් පිරිසෙයින් සාමාජිකයන් තිදෙනෙකු ප්‍රසම්පාදනය, ගණකාධිකරණය, නීතිය හෝ රාජ්‍ය පරිපාලනය පිළිබඳ පිළිගත් අත්දැකීම් සහිත තැනැත්තන් විය යුතු ය.</p> <p>ජනාධිපතිවරයා, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිර්දේශය මත එක් සාමාජිකයකු කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා ලෙස පත් කළ යුත්තේ ය.</p> <p>(2) සභාවේ සෑම සාමාජිකයකු ම විසින් ජනාධිපතිවරයා අමතා යවන ලිපියක් මගින් තම ධුරයෙන් කලින් ඉල්ලා අස්වුවහොත් හෝ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ අනුමතය මත හේතු දක්වා ජනාධිපතිවරයා විසින් ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවහොත් හෝ වරිත දූෂණ වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් විසින් ඔහු වරදකරු කරනු ලැබුවහොත් හෝ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු හෝ පළාත් සභා මන්ත්‍රීවරයකු හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු හෝ වශයෙන් තේරී පත්වුවහොත් හෝ ඔහු විෂයෙහි ප්‍රජා අඟක්නුකා නියම කිරීමේ යෝජනා සම්මතයක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 81 වන ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව සම්මත කරනු ලැබුවහොත් හෝ මිස, එවැනි සාමාජිකයකු වශයෙන් ඔහු පත් කරනු ලැබූ දින සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ධුර දැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(3) කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයාට සහ සෑම සාමාජිකයකුට ම,</p>	<p style="text-align: center;">පරිච්ඡේදය XIX B ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිසම</p> <p>156ආ. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන්නා වූ ද සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වූ ද (මේ පරිච්ඡේදයේ ‘සභාව’ යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාවක් තිබිය යුත්තේ ය. එකී සභාවේ යටත් පිරිසෙයින් සාමාජිකයන් තිදෙනෙකු ප්‍රසම්පාදනය, ගණකාධිකරණය, නීතිය හෝ රාජ්‍ය පරිපාලනය පිළිබඳ පිළිගත් අත්දැකීම් සහිත තැනැත්තන් විය යුතු ය.</p> <p>පාර්ලිමේන්තුව මගින් අනුමත කිරීමකින් තොරව කිසිදු තැනැත්තකු මෙම සභාවේ සාමාජිකයකු හෝ සභාපතිවරයා ලෙස ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් නොකළ යුතු ය.</p> <p>(2) සභාවේ සෑම සාමාජිකයකු විසින් ම ජනාධිපතිවරයා අමතා යවන ලිපියක් මගින් තම ධුරයෙන් කලින් ඉල්ලා අස්වුවහොත් හෝ පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතය මත හේතු දක්වා ජනාධිපතිවරයා විසින් ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබුවහොත් හෝ වරිත දූෂණ වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් විසින් ඔහු වරදකරු කරනු ලැබුවහොත් හෝ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු හෝ පළාත් සභා මන්ත්‍රීවරයකු හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු හෝ වශයෙන් තේරී පත්වුවහොත් හෝ ඔහු විෂයෙහි ප්‍රජා අඟක්නුකා නියම කිරීමේ යෝජනා සම්මතයක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 81 වන ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව සම්මත කරනු ලැබුවහොත් හෝ මිස, එවැනි සාමාජිකයකු වශයෙන් ඔහු පත් කරනු ලැබූ දින සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ධුර දැරිය යුත්තේ ය.</p> <p>(3) කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයාට සහ සෑම සාමාජිකයකුට ම,</p>

පාර්ලිමේන්තුවේ යෝජනා සම්මතයක් මගින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ දීමනාවක් ගෙවිය යුත්තේ ය. එකී දීමනාව ඒකාබද්ධ අරමුදලට වැය බරක් විය යුතු අතර එකී සභාපතිවරයාගේ හෝ සාමාජිකයාගේ ධුර කාලය අතරතුර අඩු නොකළ යුත්තේ ය.

156ඇ. (1) සියලු රජයේ ආයතන විසින් භාණ්ඩ සහ සේවා, වැඩ උපදේශක සේවා සහ තොරතුරු පද්ධති ප්‍රසම්පාදනය කරනු ලැබීම සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ, යුක්ති සහගත, විනිවිද පෙනෙන සුළු, තරඟකාරී සහ වියදම් සඵලතාවයකින් යුත් පටිපාටි සහ උපමාන සකස් කිරීම කොමිෂන් සභාවේ කර්තව්‍ය වන්නේ ය. කොමිෂන් සභාව විසින් එකී උපමාන ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීමට සැලසිය යුතු අතර එකී පළ කිරීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සැලසිය යුත්තේ ය.

(2)(1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ පොදු භාවයට අගතියක් නොමැතිව -

(අ) රජයේ ආයතන විසින් කරනු ලබන භාණ්ඩ සහ සේවා වැඩ, උපදේශක සේවා සහ තොරතුරු පද්ධති ප්‍රසම්පාදනය, පූර්වයේ අනුමත වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මවලට අනුකූලව පිළියෙල කරන ලද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රම මත පදනම්ව ඇත් ද යන්න පිළිබඳව නියාමනය කොට උචිත බලධරයන් වෙත වාර්තා කිරීම;

(ආ) රජයේ ආයතනවලට භාණ්ඩ හා සේවා වැඩ, උපදේශක සේවා සහ තොරතුරු පද්ධති සැපයීම සඳහා වූ සියලු සුදුසුකම් ලත් ලංසු කරුවන්ට එකී භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම සඳහා වූ ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාවලියට සහභාගි වීම පිණිස සමාන අවස්ථා ලබා දී ඇත් ද යන්න පිළිබඳව නියාමනය කොට උචිත බලධරයන් වෙත වාර්තා කිරීම;

(ඇ) රජයේ ආයතනවලට භාණ්ඩ හා සේවා වැඩ උපදේශක සේවා සහ

පාර්ලිමේන්තුවේ යෝජනා සම්මතයක් මගින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ දීමනාවක් ගෙවිය යුත්තේ ය. එකී දීමනාව ඒකාබද්ධ අරමුදලට වැය බරක් විය යුතු අතර එකී සභාපතිවරයාගේ හෝ සාමාජිකයාගේ ධුර කාලය අතරතුර අඩු නොකළ යුත්තේ ය.

156ඇ. (1) සියලු රජයේ ආයතන විසින් භාණ්ඩ සහ සේවා, වැඩ උපදේශක සේවා සහ තොරතුරු පද්ධති ප්‍රසම්පාදනය කරනු ලැබීම සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ, යුක්ති සහගත, විනිවිද පෙනෙන සුලු, තරඟකාරී සහ වියදම් සඵලතාවකින් යුත් පටිපාටි සහ උපමාන සකස් කිරීම ද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ පැමිණිලි විභාග කිරීම සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි සකස් කිරීම හා ප්‍රසම්පාදනය හා බැඳුණු වෙනත් තීරණ ගැනීම ද කොමිෂන් සභාවේ කර්තව්‍ය වන්නේ ය. කොමිෂන් සභාව විසින් එකී උපමාන ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීමට සැලසිය යුතු අතර එකී පළ කිරීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සැලසිය යුත්තේ ය.

(2)(1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ පොදු භාවයට අගතියක් නොමැතිව -

(අ) රජයේ ආයතන විසින් කරනු ලබන භාණ්ඩ සහ සේවා වැඩ, උපදේශක සේවා සහ තොරතුරු පද්ධති ප්‍රසම්පාදනය, පූර්වයේ අනුමත වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මවලට අනුකූලව පිළියෙල කරන ලද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රම මත පදනම්ව ඇත් ද යන්න :

(ආ) රජයේ ආයතනවලට භාණ්ඩ හා සේවා වැඩ, උපදේශක සේවා සහ තොරතුරු පද්ධති සැපයීම සඳහා වූ සියලු සුදුසුකම් ලත් ලංසු කරුවන්ට එකී භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම සඳහා වූ ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාවලියට සහභාගි වීම පිණිස සමාන අවස්ථා ලබා දී ඇත් ද යන්න;

(ඇ) රජයේ ආයතනවලට භාණ්ඩ හා සේවා වැඩ උපදේශක සේවා සහ

<p>තොරතුරු පද්ධති සැපයීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තේරීමේ සහ කොන්ත්‍රාත් ලබා දීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය සාධාරණ හා විනිවිද පෙනෙන සුළු වන්නේ ද යන්න පිළිබඳ නියාමනය කොට උචිත බලධරයන් වෙත වාර්තා කිරීම:</p> <p>(ඇ) රජයේ ආයතන විසින් කරනු ලබන ප්‍රසම්පාදනයන්ට සම්බන්ධිත සැපයුම් කමිටු සහ තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුවල සාමාජිකයින් යෝග්‍ය පරිදි සුදුසුකම් ලබා ඇත් ද යන්න පිළිබඳව වාර්තා කිරීම: සහ</p> <p>(ඉ) රජයේ ආයතන විසින්, පිළිගත් පටිපාටිවලින් සහ මෙහෙයුම් නිර්ණායක වලින් බැහැරව කරන ලද ප්‍රසම්පාදන වාර්තා විමර්ශනය කිරීම සහ එකී ප්‍රසම්පාදන සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු නිලධරයන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සඳහා අදාළ බලධාරීන්ට වාර්තා කිරීම, සභාවේ කර්තව්‍ය වන්නේ ය.</p>	<p>තොරතුරු පද්ධති සැපයීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තේරීමේ සහ කොන්ත්‍රාත් ලබා දීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය සාධාරණ හා විනිවිද පෙනෙන සුළු වන්නේ ද යන්න:</p> <p>(ඇ) රජයේ ආයතන විසින් කරනු ලබන ප්‍රසම්පාදනයන්ට සම්බන්ධිත සැපයුම් කමිටු සහ තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුවල සාමාජිකයන් යෝග්‍ය පරිදි සුදුසුකම් ලබා ඇත් ද යන්න:</p> <p>(ඉ) රජයේ ආයතන විසින්, පිළිගත් පටිපාටිවලින් සහ මෙහෙයුම් නිර්ණායක වලින් බැහැරව කරන ලද ප්‍රසම්පාදන වාර්තා විමර්ශනය කිරීම සහ එකී ප්‍රසම්පාදන සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු නිලධරයන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සඳහා අදාළ බලධාරීන්ට වාර්තා කිරීම.</p> <p>(ඊ) යම් රාජ්‍ය ආයතනයක් ප්‍රසම්පාදනය සම්බන්ධ යම් නියෝගයක් පිළිපැදීමට අසමත් වූ අවස්ථාවක හෝ යම් රෙගුලාසියක් හෝ ක්‍රියාපටිපාටියක් අනුගමනය කිරීමට අසමත් වූ අවස්ථාවක එම රාජ්‍ය ආයතනයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අත්හිටුවමින් අතුරු තහනම් නියෝගයක් නිකුත් කිරීමට සහ එකී ප්‍රසම්පාදන රෙගුලාසි හෝ ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කරන ලෙසට අවශ්‍ය විධිවිධාන ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම සභාවේ කර්තව්‍යය වන්නේ ය.</p> <p>(3) යම් රාජ්‍ය ආයතනයක් පෙර පුරෝකථනය කළ නොහැකි සිදුවීමක් නිසා යම් ප්‍රසම්පාදන රෙගුලාසියක් හෝ ක්‍රියාපටිපාටියක් අනුගමනය කළ නොහැකි තත්ත්වයකට පත් වී ඇත්නම් එකී රාජ්‍ය ආයතනය විසින් උද්ගත වී ඇති තත්ත්වය පිළිබඳ කොමිසම දැනුවත් කර ව්‍යතිරේකයක් හෝ රෙගුලාසි, ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් විධානයක් ඉල්ලා ඇති අවස්ථාවක, සුවිශේෂී තත්ත්වයක් ඇති වී ඇත්නම් ඒ සඳහා හේතු වාර්තා කර ඉල්ලා ඇති පරිදි ව්‍යතිරේකයක් හෝ විධානයක් කොමිසම මගින් කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය. මෙම ඡේදයේ</p>
--	--

<p>156ඇ. (1) කොමිෂන් සභාව විසින් යම් තැනැත්තකුට, ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් -</p> <p>(අ) ප්‍රශ්න කරනු ලැබීම සඳහා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණිය යුතු බවට;</p> <p>(ආ) එකී දැන්වීමේ නිශ්චිතව දක්වනු ලබන්නා වූ ද එකී තැනැත්තාගේ සන්තකයේ හෝ පාලනයේ තිබෙන්නා වූ ද යම් ලේඛනයක් හෝ දෙයක් සභාවට ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට, නියාමනය කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p>	<p>සුවිශේෂී අවස්ථා යන්නට ඉල්ලා ඇති ව්‍යාකර්මය හෝ නියෝගය ලබා නොදුන්න හොත් පොදු ජනතාව හෝ රාජ්‍ය ආයතනය දැඩි ලෙස අගතියට පත්වන අවස්ථා අන්තර්ගත වේ.</p> <p>(4) මෙම ව්‍යවස්ථාවේ (1) ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් රෙගුලාසි හෝ ක්‍රියාපටිපාටි කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතියකින් තොරව දැන දැන ම කඩ කරන්නා වූ යම් ආයතනයක ප්‍රධානියෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් මිලියනයක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ අවුරුදු පහළොවක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමට හෝ එකී දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ යටත් විය යුත්තේ ය.</p> <p>(5) යම් රාජ්‍ය ආයතනයක ප්‍රධානියකු කොමිසමෙන් දෙන ලද යම් නියෝගයක් පිළිපැදීමට අසමත් වූ අවස්ථාවක හෝ මෙම ව්‍යවස්ථාවේ (1) ඡේදයේ සඳහන් යම් රෙගුලාසියක් හෝ ක්‍රියාපටිපාටියක් අනුගමනය කිරීමට අසමත් වූ අවස්ථාවක හෝ මෙම ව්‍යවස්ථාවේ (2) (ඊ) ඡේදයේ පරිදි දෙන ලද නියෝගයක් පිළිපැදීමට අසමත් වූ අවස්ථාවක ඒ සම්බන්ධයෙන් උචිත බලධරයන් දැනුවත් කිරීම කොමිෂන් සභාවේ කාර්යභාරය වන අතර උචිත බලධරයන් විසින් එවැනි අවස්ථාවක අදාළ නිලධරයාට එරෙහි ව මහාධිකරණයේ අධිචෝදනා ගොනු කළ යුතු ය.</p> <p>156ඇ. (1) කොමිෂන් සභාව විසින් යම් තැනැත්තකුට, ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් -</p> <p>(අ) ප්‍රශ්න කරනු ලැබීම සඳහා කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණිය යුතු බවට;</p> <p>(ආ) එකී දැන්වීමේ නිශ්චිතව දක්වනු ලබන්නා වූ ද එකී තැනැත්තාගේ සන්තකයේ හෝ පාලනයේ තිබෙන්නා වූ ද යම් ලේඛනයක් හෝ දෙයක් සභාවට ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට, නියාමනය කරනු ලැබිය හැක්කේ ය.</p> <p>(2) (අ) (1) වන අනුච්ඡේදයට යටත්ව යවනු ලැබූ දැන්වීමක් මගින් කොමිෂන්</p>
---	---

(2) (අ) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ යවනු ලැබූ දැන්වීමක් මගින් කොමිෂන් සභාව ඉදිරියට පැමිණිය යුතු බවට නියම කරනු ලැබ සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව එකී සභාව ඉදිරියට පැමිණීමට අපොහොසත් වන;

(ආ) එවැනි දැන්වීමකට අනුකූල වෙමින් කොමිෂන් සභාව විසින් ඔහුට ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු දීම සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව ප්‍රතික්ෂේප කරන; හෝ

(ඇ) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහුට යවනු ලැබූ දැන්වීමක් මගින් ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කරනු ලැබූ යම් ලේඛනයක් හෝ දෙයක් සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව, ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත්වන හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන, සෑම තැනැත්තකුම වරදකට වරදකරු වන අතර වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් ලක්ෂයක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ අවුරුදු හතක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමට හෝ එකී දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් විය යුත්තේ ය.

(3) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154ග ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ සෑම මහාධිකරණයකටම ඉහත (2) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් යම් කාරණයක් විභාග කොට තීරණය දීමට අධිකරණ බලය ඇත්තේ ය.

156ඉ. (1) කොමිෂන් සභාව, එහි කර්තව්‍ය ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි කවර හෝ වාර ගණනක් රැස්විය යුත්තේ ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ සියලු රැස්වීම්වලට මූලාසනය සභාපතිවරයා විසින් දැරිය යුත්තේ ය. කොමිෂන් සභාවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා සභාපතිවරයා නොපැමිණි විට දී පැමිණ සිටින සාමාජිකයින් විසින් තමන් අතුරෙන් සාමාජිකයකු එකී රැස්වීම සඳහා තෝරා පත්කර ගත යුත්තේ ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා ගණපුරණය සාමාජිකයන්

සභාව ඉදිරියට පැමිණිය යුතු බවට නියම කරනු ලැබ සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව එකී සභාව ඉදිරියට පැමිණීමට අපොහොසත් වන;

(ආ) එවැනි දැන්වීමකට අනුකූල වෙමින් කොමිෂන් සභාව විසින් ඔහුට ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු දීම සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව ප්‍රතික්ෂේප කරන; හෝ

(ඇ) (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහුට යවනු ලැබූ දැන්වීමක් මගින් ඉදිරිපත් කරන ලෙස නියම කරනු ලැබූ යම් ලේඛනයක් හෝ දෙයක් සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව, ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත්වන හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන, සෑම තැනැත්තකු ම වරදකට වරදකරු වන අතර වරදකරු කිරීමේ දී රුපියල් ලක්ෂයක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ අවුරුදු හතක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමට හෝ එකී දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකට ම හෝ යටත් විය යුත්තේ ය.

(3) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154ග ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ සෑම මහාධිකරණයකට ම ඉහත (2) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් යම් කාරණයක් විභාග කොට තීරණය දීමට අධිකරණ බලය ඇත්තේ ය.

156ඉ. (1) කොමිෂන් සභාව, එහි කර්තව්‍යය ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි කවර හෝ වාර ගණනක් රැස්විය යුත්තේ ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ සියලු රැස්වීම්වලට මූලාසනය සභාපතිවරයා විසින් දැරිය යුත්තේ ය. කොමිෂන් සභාවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා සභාපතිවරයා නොපැමිණි විට දී පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් තමන් අතුරෙන් සාමාජිකයෙක් එකී රැස්වීම සඳහා තෝරා පත්කර ගත යුත්තේ ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ යම් රැස්වීමක් සඳහා ගණපුරණය සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන්

නිදේනෙකුගෙන් සමන්විත වන්නේ ය.

(4) කොමිෂන් සභාවේ තීරණ, එකී තීරණ ගනු ලබන්නේ යම් රැස්වීමකදී ද, එකී රැස්වීමට පැමිණ ඡන්දය දෙන සාමාජිකයන්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් විය යුත්තේ ය. ඡන්ද සමාන වන විටක සභාපතිවරයාට හෝ එකී රැස්වීමේ මූලාසනය දරන සාමාජිකයකුට තීරණ ඡන්දයක් ඇත්තේ ය.

(5) මේ ව්‍යවස්ථාවේ ඉහත විධිවිධානවලට යටත්ව කොමිෂන් සභාව විසින් එහි රැස්වීම් සහ එකී රැස්වීම්වල කටයුතු පිළිබඳ පටිපාටි නිශ්චය කරගනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(6) කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකත්වයේ යම් පුරප්පාඩුවක් තිබීම නොතකා කටයුතු කිරීමට කොමිෂන් සභාවට බලය ඇති අතර එවැනි පුරප්පාඩුවක් තිබීමේ හේතුව හෝ යම් සාමාජිකයකුගේ පත්වීමේ යම් දෝෂයක් තිබීම හෝ නිසාම පමණක් කොමිෂන් සභාවේ ක්‍රියාවන්, පටිපාටියක් හෝ තීරණයක් බලරහිත නොවිය යුත්තේ ය. බලරහිත වන ලෙස නොසැලකිය යුත්තේ ය.

156ඊ. (1) කොමිෂන් සභාව විසින්, එය විසින් නිශ්චය කරගනු ලැබිය හැකි නියම සහ කොන්දේසි මත, එහි කාර්ය නිසි පරිදි ඉටු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන පරිදි මහලේකම්වරයකු ද, වෙනත් යම් නිලධරයන් ද කොමිෂන් සභාවට පත්කරගනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ සියලුම සාමාජිකයන් සහ නිලධරයන් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ IX වන පරිච්ඡේදයේ අර්ථනුකූලව සහ එහි කාර්ය සඳහා රජයේ සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ යම් සාමාජිකයකු හෝ නිලධරයකු හෝ විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහුගේ කාර්ය හෝ කර්තව්‍ය ඉටුකිරීමේ දී හෝ කිරීමේ දී

සමන්විත වන්නේ ය.

(4) කොමිෂන් සභාවේ තීරණ, එකී තීරණ ගනු ලබන්නේ යම් රැස්වීමකදී ද, එකී රැස්වීමට පැමිණ ඡන්දය දෙන සාමාජිකයන්ගේ බහුතර ඡන්දයෙන් විය යුත්තේ ය. ඡන්ද සමාන වන විටක සභාපතිවරයාට හෝ එකී රැස්වීමේ මූලාසනය දරන සාමාජිකයකුට තීරණ ඡන්දයක් ඇත්තේ ය.

(5) මේ ව්‍යවස්ථාවේ ඉහත විධිවිධානවලට යටත්ව කොමිෂන් සභාව විසින් එහි රැස්වීම් සහ එකී රැස්වීම්වල කටයුතු පිළිබඳ පටිපාටි නිශ්චය කරගනු ලැබිය හැක්කේ ය.

(6) කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකත්වයේ යම් පුරප්පාඩුවක් තිබීම නොතකා කටයුතු කිරීමට කොමිෂන් සභාවට බලය ඇති අතර එවැනි පුරප්පාඩුවක් තිබීමේ හේතුව හෝ යම් සාමාජිකයකුගේ පත්වීමේ යම් දෝෂයක් තිබීම හෝ නිසා ම පමණක් කොමිෂන් සභාවේ ක්‍රියාවන්, පටිපාටියක් හෝ තීරණයක් බලරහිත නොවිය යුත්තේ ය. බලරහිත වන ලෙස නොසැලකිය යුත්තේ ය.

156ඊ. (1) කොමිෂන් සභාව විසින්, එය විසින් නිශ්චය කරගනු ලැබිය හැකි නියම සහ කොන්දේසි මත, එහි කාර්ය නිසි පරිදි ඉටු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය යයි සලකනු ලබන පරිදි මහලේකම්වරයකු ද, වෙනත් යම් නිලධරයන් ද කොමිෂන් සභාවට පත්කරගනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ සියලුම සාමාජිකයන් සහ නිලධරයන් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ IX වන පරිච්ඡේදයේ අර්ථනුකූලව සහ එහි කාර්ය සඳහා රජයේ සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ යම් සාමාජිකයකු හෝ නිලධරයකු හෝ විසින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔහුගේ කාර්ය හෝ කර්තව්‍ය ඉටුකිරීමේ දී හෝ කිරීමේ දී

<p>සඳහා වෛයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලදැයි උද්දේශිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව කිසිදු සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් හෝ නඩු කටයුත්තක් හෝ වෙනත් කෘත්‍යයක් පැවරිය නොහැක්කේ ය.</p> <p>156උ. කොමිෂන් සභාවේ වියදම් ඒකාබද්ධ අරමුදලට වැය බරක් විය යුත්තේ ය.</p> <p>156ඌ. මේ පරිච්ඡේදයේ ‘රජයේ ආයතනය’ යන්නට, අමාත්‍යාංශයක්, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවක්, රාජ්‍ය සංස්ථාවක්, පළාත් පාලන ආයතනයක්, රජයට පවරා ගත් යම් වෙළඳ ව්‍යාපාරයක් හෝ රජයට පවරා ගත් වෙනත් ව්‍යාපාරයක් සහ 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ හෝ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන්නා වූ ද රජය හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාවක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ විසින් සියයට පනහකට වැඩි කොටස් දරන්නා වූ ද යම් සමාගමක් ද ඇතුළත් වේ.</p>	<p>සඳහා වෛයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලදැයි උද්දේශිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව කිසිදු සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් හෝ නඩු කටයුත්තක් හෝ වෙනත් කෘත්‍යයක් පැවරිය නොහැක්කේ ය.</p> <p>156උ. කොමිෂන් සභාවේ වියදම් ඒකාබද්ධ අරමුදලට වැය බරක් විය යුත්තේ ය.</p> <p>156ඌ. මේ පරිච්ඡේදයේ ‘රජයේ ආයතනය’ යන්නට, අමාත්‍යාංශයක්, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවක්, රාජ්‍ය සංස්ථාවක්, පළාත් පාලන ආයතනයක්, රජයට පවරා ගත් යම් වෙළඳ ව්‍යාපාරයක් හෝ රජයට පවරා ගත් වෙනත් ව්‍යාපාරයක් සහ 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ හෝ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන්නා වූ ද රජය හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාවක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් හෝ විසින් සියයට පනහකට වැඩි කොටස් දරන්නා වූ ද යම් සමාගමක් ද ඇතුළත් වේ.</p> <p>(i) උචිත බලධරයන් යන්නට නීතිපති ඇතුළත් වන්නේ ය.</p> <p>(ii) ආයතන ප්‍රධානියෙක් යන්නට අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයෙක්, දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියෙක් සංස්ථා සභාපතිවරයෙක් සහ එම ආයතනවල ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ හා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ සභාපතිවරයා ඇතුළත් වන්නේ ය.</p>
---	---

පරිච්ඡේද XV (අ)

ආර්ථික සහ සමාජ කටයුතු කොමිසම

පසුගිය දශක කිහිපය තුළදී ඉහත ආන්දෝලනයට සහ වික්ෂිප්ත භාවයට තුඩු දුන්නා වූ ද මහජන අවධානයට යොමු වූ මෙරට වූ සිදුවීම් පිළිබඳ නිසි හැදෑරීමක් සිදු කිරීමට කිසිදු සාධනීය යන්ත්‍රණයක් නොතිබූ බව පැහැදිලි කරුණකි. එබඳු සමහර සිදුවීම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- (1) අනර්ථකාරී ලෙස මහජනයා සතු සම්පත් අන් අයට පැවරීම හෝ පැවරීමට උත්සාහ දැරීම.(නිද: කොළඹ වරාය නගරය , හම්බන්තොට වරාය, ත්රිකුණාමලයේ තෙල් ටැංකි, යෝජිත MCC ගිවිසුම)
- (2) පරිසරයට හානිකර තීරණ (නිද: විල්පත්තු රක්ෂිතය එළිපෙහෙලි කිරීම හා අවට පිහිටි කැලෑ එළි කිරීමට අවසර දීම, පෞද්ගලික ජල විදුලි උත්පාදන යෝජනා ක්‍රම අනුමත කිරීම.)
- (3) සංක්‍රමණික රැකියා කරන්නන් සම්බන්ධ ගැටලු: කුලකා සංවර්ධනය තුළින් ඔවුන්ගේ සේවා තත්ත්වයන් ඉහළ නැංවීම සඳහා නිසි උපාය මාර්ගික සැලසුම් නොමැති කම සහ සේවා තත්ත්වයන් පිළිබඳ පිළිගත හැකි මට්ටම් පිළිබඳ සාකච්ඡා නොතිබීමත් අදාළ නීති ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු නොකිරීම ආදිය මෙයට ඇතුළත් වේ.
- (4) දේශීය කර්මාන්ත සහ දේශීය සේවා සපයන්නන්ට හානිදායක වන පරිදි ගනු ලැබූ තීරණ.
- (5) සමාජ අසමානතාව තුරන් කිරීම සහ මහජන සම්පත් සමසේ බෙදා හැරීමට අපොහොසත් වීම.
- (6) පාසල්වලට ළමයින් ඇතුළත් කිරීම ද ඇතුළු අධ්‍යාපනික සේවාවලට අදාළ ගැටලු.

ඉහත ගැටලුවලට සම්බන්ධව මහජන උද්ඝෝෂණ ඇති වූ විට පමණක් පැවති සෑම රජයක් විසින් ම ඒ අවස්ථාවට ගැලපෙන හෝ තාවකාලික විසඳුම් ඉදිරිපත් කරන අතර කිසි ම අයුරකින් මෙම ගැටලු සඳහා ස්ථිර විසඳුමක් ලබා දෙනු නො ලැබිණි.

ඇතැම් ගැටලු සඳහා විසඳුම් සෙවීමේදී සිය බලතල සීමාව හෝ නිපුණතාව කොතරම් අප්‍රමාණවත් වුව ද ඒ සඳහා අධිකරණ තුළින් විසඳුම් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. ප්‍රංශ

රජයේ ව්‍යවස්ථාව මගින් පිහිටුවන ලද " ආර්ථික , සමාජ සහ පාරිසරික සභාව" සමග අනුරූපී වන පරිදි රාජ්‍ය නියෝජිත ආයතනයක් පිහිටුවිය යුතු බව අපි යෝජනා කරමු.

ඒ අනුව පහත සඳහන් අරමුණු උදෙසා " ආර්ථික සහ සමාජ කටයුතු පිළිබඳ කොමිසමක් " ස්ථාපිත කළ යුතු බවට යෝජනා කරමු.

- (1) රජයට උපදෙස් දීම සහ ආර්ථික සමාජ සහ පාරිසරික සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම.
- (2) විවිධ අපේක්ෂා සහිත සමාජ වෘත්තික කණ්ඩායම් අතර සංවාද ප්‍රවර්ධනය කොට එමගින් මහජන අභිවෘද්ධිය සඳහා යෝජනා මතු වීමට මෙම කොමිසමේ ව්‍යුහය භාවිත කිරීම.
- (3) රජයේ ආර්ථික සමාජ සහ පාරිසරික ගැටලු විමර්ශනය සඳහා දායකත්වයක් සැපයීම සහ උපදේශක මණ්ඩල හා හවුල්කරුවන් අතර හරවත් සංවාද සහ සහයෝගීතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- (4) මහජන පැමිණිලි භාර ගැනීම සහ ඒ සම්බන්ධ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

මෙම කොමිසමේ සක්‍රීය ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා සුදුසු නීතිරීති සකස් කළ යුතු ය. ඕනෑම පැමිණිල්ලක් විභාග කිරීමේදී ඕනෑම ලිපි ලේඛනයක් හෝ තොරතුරක් ඉල්ලා සිටීමේ බලය කොමිසම සතු විය යුතු ය. එම කොමිසමේ වාර්තාවක් වාර්ෂිකව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

පරිච්ඡේද XVI

අධිකරණය

(දැනට පවතින පරිච්ඡේද xv සහ xvi)

ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ක්‍රියාශීලී කාර්යභාරයක් අධිකරණය සතු වන අතර එකී බලය ජනතාව විසින් අධිකරණයට ලබා දෙයි. අධිකරණය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ජනතාව සතු පරමාධිපත්‍යය බලයයි. සෑම පාලන ආයතනයක් (විධායකය, ව්‍යවස්ථාදායකය හා අධිකරණය) විසින් ම මූලික අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කළ යුතු බවත් ඒවා සුරක්ෂිත කොට වැඩි දියුණු කළ යුතු බවත්, කිසි විටෙකත් ලුහු කොට, සීමා කොට හෝ ප්‍රතික්ෂේප නොකළ යුතු බවත්, ව්‍යවස්ථාවේ 4(ඇ) වගන්තියේ දැක්වේ. එබැවින් ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීම , අධිකරණයේ ද මූලික වගකීමකි.

(අ) ව්‍යවස්ථාවේ 4(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාර ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වීම සහතික කරනු පිණිස අධිකරණයේ වගකීම.

පෙත්සම කල් ඉකුත් වූ බව කියමින් හෝ අනේකවිධ තාක්ෂණික කරුණු මතු කරමින් නඩු කටයුතු ප්‍රතික්ෂේප කරවා ගැනීමට රජයන් බොහෝ අවස්ථාවල කටයුතු කරනු ලබන බව අප අත්දැකීමෙන් දන්නා කරුණකි. මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නඩු ඇසීම සඳහා ව්‍යවස්ථාවේ 126(1) වගන්තිය මගින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට බලය ලැබේ. ඕනෑම පුද්ගලයකුට සිදුවන මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීමක් පිළිබඳව මාසයක් ඇතුළත දී යම් සහනයක් ලබා ගැනීම පිණිස ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට පැමිණිලි කිරීමට 126(2) වගන්තිය මගින් ඉඩ සැලැස්. මේ සඳහා මසක කාල පරිච්ඡේදය කොහෙන්ම ප්‍රමාණවත් නොවන අතර අඩු වශයෙන් මාස 03 ක කාලයක් වත් මේ සඳහා දිය යුතු බව අපගේ මතය වේ.

මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීම් සම්බන්ධයෙන් යම් අයැදුම්පතක් විභාග කිරීම සඳහා පිළිගත හැකි කරුණු තිබේ නම් එබඳු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමට ඉඩ දී ඇති කාලය ඉකුත් වුවද, එම අයැදුම්පතෙහි ප්‍රමාණාත්මක බව සලකා එය විනිශ්චයට භාජනය කිරීම ව්‍යවස්ථාවේ 4(ඇ) වගන්තිය යටතේ අධිකරණය සතු යුතුකමකි. අධිකරණයේ මූලික වගකීම ඉටු කිරීමට ඉඩ සලසනු පිණිස 126(2) වන වගන්තිය සුදුසු අයුරින් සංශෝධනය විය යුතු ය. එබැවින් යම් අයැදුම්පතක කාලය ඉකුත් වී ඇති නමුදු අධිකරණය ඉදිරියේ ඇති කාරණය මහජන සුභසිද්ධිය සඳහා නම් එහි වැදගත්කම සලකා උසාවිය විසින් එම අයැදුම්පත සලකා බැලිය යුතු බව අපගේ අදහස වේ.

වර්තමාන නීතියට අනුව මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමක් පිළිබඳ පැමිණිලි කළ හැක්කේ එම කඩවීම විධායක හා පරිපාලන ක්‍රියාවක් මගින් සිදුව ඇත්නම් පමණි. මෙම ප්‍රතිකර්මනය පෞද්ගලික ආයතන සම්බන්ධයෙන් ද ලබා දීම යෝග්‍ය වේ.

(අ) හේතු දැක්වීමේ අවශ්‍යතාව.

යම් අයැදුම්පතක් විභාග කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේදී හෝ විභාග කිරීමේදී ඒ පිළිබඳ උසාවිය මගින් හේතු සඳහන් කිරීම අනිවාර්යයෙන් කළ යුතු බව අපගේ මතය වේ. මෙම ක්‍රියාව තුළින්, එබඳු පැමිණිලි නිසි ලෙස සලකා බලන බව සහ ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කළ ද එසේ කරන ලද්දේ නීත්‍යානුකූල ව සාධාරණ හේතු නිසා බවද මහජනයා තුළ විශ්වාසයක් ගොඩ නැගේ.

(ආ) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ සංයුතිය.

ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිශ්චයකාරවරු 11 දෙනකු පමණක් පත් කිරීම සඳහා දැනට ඉඩ සලසා ඇත. අභියාචනා අධිකරණයේ ද පළාත්බද මහාධිකරණයේද වාණිජ මහ අධිකරණයේ ද අසනු ලබන නඩුවල අභියාචනා, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් විනිශ්චය කරනු ලැබේ. මීට අමතරව එන, රිටි ආඥා සහ මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව ද කම්කරු විනිශ්චය සභාවලින් ඉදිරිපත් වන අභියාචනා ද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විභාග කරනු ලබයි. මේ සඳහා විනිසුරුවරුන් 11 දෙනකු කිසිසේත් ම ප්‍රමාණවත් නොවේ. එබැවින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරුන් සංඛ්‍යාව 20 දක්වා වැඩි කළ යුතු බවට අපි යෝජනා කරමු. මහජන වැදගත්කමක් ඇති නඩු කටයුතු සඳහා විනිශ්චයකාරවරුන් අඩු වශයෙන් 05 දෙනකුගෙන් යුතු මණ්ඩලයක් මගින් ඒවා විනිශ්චය කළ යුතු බව අපගේ අදහස වේ.

පනත් සම්බන්ධව සහ අන්තර් රාජ්‍ය ගිවිසුම පිළිබඳ (පරිච්ඡේද XVI සඳහන්) වූ නඩුකර, ඒවායේ වැදගත්කම අනුව අඩු වශයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරුවරුන් 05 දෙනකුගෙන් සමන්විත උසාවියක් මගින් ඇසිය යුතු ය.

(ඇ) අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය

විනිසුරුවන් පුහුණු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් ප්‍රතිපාදන සැපයිය යුතු අතර මේ සඳහා විධි විධාන අනිවාර්යයෙන් ම ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කළ යුතු ය. මේ මගින් විදේශීය අනුග්‍රහය ඇතිව අධ්‍යයන වාරිකා සඳහා විනිසුරුවන් හට සලසා දෙනු ලබන අවස්ථා මහභූරවිය හැකි ය. එබඳු අධ්‍යයන වාරිකා තුළින් අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වයට යම් බලපෑමක් සිදු විය හැකි බවට මහජනයා තුළ ඇති වන අදහස් බැහැර කළ හැකි ය . කිසි ම හේතුවක් නිසා මෙබඳු විජාතික අනුග්‍රාහක ආයතන රජයේ අධිකරණ අංශ වෙත කෙළින් ම යොමු නොවිය යුතු ය. මේ

සම්බන්ධ සියලු අරමුදල් පිළිගැනීම හෝ ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම මහා භාණ්ඩාගාරය මගින් මිස අධිකරණය විසින් නොකළ යුතු ය. දැනට ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් විනිසුරුවන්ගේ වැටුප් වැඩි කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත් කිසියම් විනිශ්චයකාරයකු විශ්‍රාම යාමෙන් පසු ඔහු රාජ්‍ය තනතුරක් සඳහා සුදුසුකම් නොලැබිය යුතුයි. එසේ වුව ද විනිශ්චයකාරවරුන්ගේ බුද්ධිය හා ඥානය දේශයට ලබා ගැනීම සඳහා කොමිසම් සඳහා පත්වීම් දිය හැකි අතර කිසිදු මැතිවරණයක් සඳහා තරග කිරීම හෝ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකු වශයෙන් පත්කිරීමට ඉඩ නොතැබිය යුතුයි.

(ඇ) උසාවියට අපහාස කිරීමේ නීති පිළිබඳ අවශ්‍යතාව

උසාවියට අපහාස කිරීම අර්ථ දැක්වනු පිණිස නීතියක් දැනට නොමැත. අපහාස කිරීම පිළිබඳ අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක් මේ හේතුවෙන් පවතී. ඉන්දියාව ඇතුළු රටවල් බොහොමයක උසාවියට අපහාස කිරීම පිළිබඳ නීති හඳුන්වා දී ඇත.

විනිසුරුවන් පිළිබඳ ධනාත්මක විවේචන සහ හැසිරීම් පිළිබඳ කරුණු සඳහා දිරි දිය යුතු බව අපි අදහස් කරමු. ඕනෑම ආයතනයක් ප්‍රගතිය කරා ගමන් කරන්නේ එබඳු විවේචන තුළිනි. උසාවියට අපහාස කිරීම පිළිබඳ වරද සඳහා විවිධ මට්ටමේ දඬුවම් උසාවිය මගින් නියම කිරීම වැළැක්වීම සඳහා ඒ ඒ වරදට නිශ්චිත දඬුවමක් නිර්දේශ කළ යුතුයි.

(ඉ) ව්‍යවස්ථාවේ වගන්ති 105(4) බලතල ප්‍රකාරව සංසාධිකරණ පිහිටුවීම.

ව්‍යවස්ථාවේ 105(4) වගන්තිය මගින් භික්ෂූන් වහන්සේලා සහ පන්සල් පිළිබඳ කටයුතු නිරාකරණය කරනු පිණිස විශේෂ උසාවි පිහිටුවීමට ඉඩ සලසා ඇත. මෙම උසාවි කඩිනම් අවශ්‍යතාවක් බව අපි සලකමු. මේ අනුව වගන්ති 105(4) එසේ ම පැවතිය යුතු බවත්, එම අධිකරණ පිහිටුවීමට නොපමාව පියවර ගත යුතු බවත් අපි අදහස් කරමු.

පරිච්ඡේද XVII

අර්ථ නිරූපණ

අර්ථ නිරූපණ පිළිබඳ පරිච්ඡේදය තුළ, බුද්ධශාසනය පිළිබඳ ජනාධිපති කොමිසමේ (2011) නිර්දේශ මත පදනම්ව , "බුද්ධශාසන" යන වචනයට අර්ථ දැක්වීමක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපි යෝජනා කරමු. භික්ෂූන් වහන්සේලා පමණක් නොව, බෞද්ධ පුරාවිද්‍යාත්මක නගර ද ඇතුළු බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන ආරක්ෂා කිරීමට මෙය උපකාරී වේ.

"බුද්ධශාසන" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ සහ එයට ඇතුළත් විය යුත්තේ, තථාගතයන් වහන්සේ, නවලෝකෝත්තර ධර්මය, පර්යාප්ති ධර්මය සහ සංඝ රත්නය මූලික ව විභාරාංග සහිත විභාරස්ථාන, අරණ්‍ය සේනාසන හා භාවනා මධ්‍යස්ථාන, පිරිවෙන්, බෝධි වෘක්ෂ, ස්තූප, පිළිම ගෙවල්, ධාතු මන්දිර, බණ පොත් හා පුස්තකාල, උපෝසථාගාර, විභාරස්ථාන සන්තක කෙත්වතු හා දේපොළ, බෞද්ධ අධ්‍යාපනය, දේවාලය, සිල් මාතාවන් හා උපාසිකාරාම,තෙරුවන් සරණ ගිය ගිහි ජනතාව, බෞද්ධ සාහිත්‍ය, බෞද්ධ සංකේත, සංස්කෘතිය හා ශිෂ්ටාචාරය, බෞද්ධාගමික උත්සව, පෙරහැර හා පුද සිරිත්,බෞද්ධ ප්‍රතිපත්ති හා ආචාර ධර්ම සහ බෞද්ධාගමික තිරසර පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය සියලු දෑ.

දෙවො වස්සතු	කාලෙන
සස්ස සම්පත්ති	භොතු ච
ඵීතො භවතු	ලොකො ච
රාජා භවතු	ධම්මිකො

සිද්ධිරස්තු!